

Paavalin kirje

Roomalaisille

Fimbible

UUSI TESTAMENTTI

Kreikka – Hebreala - Suomi

Kreikka: Textus Receptus

Hebreala: Delitzsch New Testament
teksti + transliteraatio

Suomi: Toivo Koilo Suuri Ilosanoma
Suomen tunnustuksellisen kirkon
käännös 2017
Biblia 1776

PAAVALIN KIRJE ROOMALAISILLE

1 luku

1 *TR* Παῦλος | *Paulos* Paavali δοῦλος | *doulos* palvelija Ἰησοῦ | *Iēsou*
Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen κλητὸς | *klētos* kutsuttu ἀπόστολος
| *apostolos* apostoli ἀφωρισμένος | *afōrismenos* erotettu εἰς | *eis* εὐαγγέλιον
| *euaggelion* evankeliumiin Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH פּוֹלוֹס | Polos עֶבֶד | 'eved יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ |
hamMashiach מְקֻרָא | meqora' לְהִיּוֹת | lihjot שְׁלִיחַ | shaliach וְנִבְרָא
| venivdal לְבִשׁוֹרַת | li'vesorat אֱלֹהִים | 'ELOHIM

TKSI Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu Jumalan ilosanomaa varten,

STLK2017 Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu Jumalan evankeliumia varten,

Biblia1776 Paavali, Jesuksen Kristuksen palvelia, kutsuttu apostoliksi, eroitettu Jumalan evankeliumiin,

2 *TR* ὃ | *ho* jonka προεπηγγείλατο | *proepēngeilato* edeltä on luvannut διὰ |
dia kautta τῶν | *tōn* προφητῶν | *profētōn* profeettojensa αὐτοῦ | *autou*
Hänen ἐν | *en* γραφαῖς | *grafais* Kirjoituksissa ἁγίαις | *hagiais* pyhissä

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher הַבְּטִיחָהּ | hivtichah מִלְּפָנַיִם | millefanim
בְּיַד | bejad וְנִבְיָאִיו | nevi'aiv בְּכִתְבֵי | bechitvei הַקְּדֹשִׁים | haqodesh

TKSI jonka Hän ennalta on luvannut profeettainsa välityksellä pyhissä Kirjoituksissa,

STLK2017 jonka Jumala on edeltä luvannut Profeettojensa kautta Pyhissä Kirjoituksissa,

Biblia1776 (Jonka hän on ennen prophetainsa kautta pyhissä Raamatuissa

luvannut,)

3 *TR* περι | *peri* τοῦ | *tu* υιοῦ | *hyiou* Pojastaan αὐτοῦ | *autou* Hänen τοῦ
| *tu* joka γενομένου | *genomenou* on syntynyt ἐκ | *ek* σπέρματος |
spermatos siemenestä Δαβὶδ | *David* Daavidin κατὰ | *kata* mukaan σάρκα |
sarka lihan

DELITZSCH עַל־דְבַר | 'al-devar בְּנוֹ | Beno הַנּוֹלָד | hannolad מִזֶּרַע
| mizzera' דָּוִד | David לְפִי | le'fi הַבְּשָׂר | habasar

TKSI Pojastaan — joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin jälkeläisestä
STLK2017 hänen Pojastaan – joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin
siemenestä

Biblia1776 Hänen Pojassansa, (joka on Davidin siemenestä lihan puolesta
syntynyt,

4 *TR* τοῦ | *tu* ὀρισθέντος | *horisthentos* osoitettu υιοῦ | *hyiou* Pojaksi Θεοῦ
| *Theou* Jumalan ἐν | *en* δυνάμει | *dynamei* voimassa κατὰ | *kata* mukaan
Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen ἀγιωσύνης | *hagiōsynēs* pyhyiden ἐξ | *eks*
ἀναστάσεως | *anastaseōs* ylösnousemisesta νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista Ἰησοῦ
| *Iēsou* Jeesuksesta Χριστοῦ | *Christou* Kristuksesta τοῦ | *tu* Κυρίου |
Kyriou Herrastamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher הוֹיֵךְ | huchan לְבֶן־הָאֱלֹהִים | le'Ben-
ha'ELOHIM בְּגִבּוּרָה | bigvura לְפִי | le'fi רוּחַ | Ruach הַקְּדוּשָׁה |
haqqedush'sha בְּתַחֲיָתוֹ | bitchijjato מִבֵּין | mibbein הַמֵּתִים |
hammetim הוּא | hu' יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach אֲדֹנָינוּ
| 'ADONEINU

TKSI ja pyhyiden Hengen puolesta * kuolleista nousemisen* perusteella
voimallisesti osoitettu Jumalan Pojaksi — Jeesuksesta Kristuksesta,

Herrastamme.

STLK2017 ja pyhyiden hengen puolesta kuolleistanousemisen kautta asetettu Jumalan Pojaksi voimassa – Jeesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme, *Biblia1776* Ja on väkevästi ilmoitettu Jumalan Pojaksi pyhityksen hengen jälkeen, että hän on noussut ylös kuolleista,) se on, Jeesuksesta Kristuksesta meidän Herrastamme,

5 *TR* δι | ' *di* kautta οὗ | *hou* jonka ἐλάβομεν | *elabomen* olemme saaneet χάριν | *charin* armon καὶ | *kai* ja ἀποστολὴν | *apostolēn* apostolin toimen εἰς | *eis* ὑπακοὴν | *hypakoēn* kuuliaisuudeksi πίστεως | *pisteōs* uskon ἐν | *en* πᾶσι | *pasi* kaikissa τοῖς | *tois* ἔθνεσιν | *ethnesin* kansoissa ὑπὲρ | *hyper* kohtaαν τοῦ | *tou* ὀνόματος | *onomatos* nimeään αὐτοῦ | *autou* Hänen

DELITZSCH אֲשֶׁר־בִּיָּדוֹ | 'asher-bejado קִבַּלְנוּ | qibbalnu חֵן | chen וְשִׁלְיָחוֹת | ushelichut לְהַקִּים | le'haqim מִשְׁמַעַת | mishma'at הָאֱמוּנָה | ha'emuna בְּכָל־הַגּוֹיִם | bechol-ha'gojim לְמַעַן | le'ma'an שְׁמוֹ | shemo

TKSI Hänen vaikutuksestaan olemme saaneet armon ja apostolinviran, jotta syntyisi uskon kuuliaisuus Hänen nimeänsä kohtaan kaikissa kansoissa*, *STLK2017* jonka kautta olemme saaneet armon ja apostolinviran, jotta syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeään kohtaan kaikissa pakanakansoissa, *Biblia1776* Jonka kautta me olemme armon ja apostolin viran saaneet, uskon kuuliaisuudeksi, kaikkein pakanain seassa, hänen nimensä päälle,

6 *TR* ἐν | *en* οἷς | *hois* joihin ἐστε | *este* olette καὶ | *kai* myös ὑμεῖς | *hymeis* te κλητοὶ | *klētoi* kutsumat Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ· | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher בְּתוֹכָם | be'tocham הִנֵּנְכֶם | hinnechem גַּם־אַתֶּם | gam-'attem קְרוּאֵי | qeru'ei יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמְּשִׁיחַ |

hamMashiach

TKSI joitten joukossa olette tekin Jeesuksen Kristuksen kutsumat.

STLK2017 joihin tekin, Jeesuksen Kristuksen kutsumat, kuulutte:

Biblia1776 Joista tekin olette Jeesuksen Kristuksen kutsutut:

7 *TR* πᾶσι | *pasi* kaikille τοῖς | *tois* jotka οὖσιν | *ousin* ovat ἐν | *en* Ἐρώμη
| *Rōmē* Roomassa ἀγαπητοῖς | *agapētois* rakkaille Θεοῦ | *Theou* Jumalan
κλητοῖς | *klētois* kutsutuille ἀγίοις· | *hagiois* pyhille χάρις | *charis* armo
ύμῖν | *hymīn* teille καὶ | *kai* ja εἰρήνη | *eirēnē* rauha ἀπὸ | *apo* Θεοῦ |
Theou Jumalalta Πατρὸς | *PaTR os* Isältämme ἡμῶν | *hēmōn* meidän καὶ |
kai ja Κυρίου | *Kyriou* Herralta Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesukselta Χριστοῦ |
Christou Kristukselta

DELITZSCH לְכֹל | le'chol אֲשֶׁר | 'asher בְּרוּמֵי | beRomi יְדִידֵי |
jedidei אֱלֹהִים | 'ELOHIM וְקִרְוֵאִים | uqeru'im לְהַיּוֹת | lihjot
קְדוֹשִׁים | qedoshim חֶסֶד | chesed וְשָׁלוֹם | ve'shalom לָכֶם |
la'chem מֵאֵת | me'et הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֲבִינוּ | 'Avinu וְאֲדֹנָינוּ
| va'ADONEINU יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKSI Armo ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta teille kaikille Roomassa asuville Jumalan rakastamille, kutsutuille pyhille.

STLK2017 kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille.

Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Biblia1776 Kaikille, jotka Roomassa ovat, Jumalan rakkaille ja kutsutuille pyhille: armo olkoon teidän kanssanne, ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

8 *TR* πρῶτον | *prōton* ensin μὲν | *men* εὐχαριστῶ | *eucharistō* kiitän τῷ |
tō Θεῷ | *Theō* Jumalaani μου | *mou* minun διὰ | *dia* kautta Ἰησοῦ | *Iēsou*

Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen ὑπὲρ | *hyper* edestä πάντων |
pantōn kaikkien ὑμῶν | *hymōn* teidän ὅτι | *hoti* että ἢ | *hē* πίστις | *pistis*
uskoanne ὑμῶν | *hymōn* teidän καταγγέλλεται | *kataggelletai* julistetaan ἐν
| *en* ὅλῳ | *holō* kaikessa τῷ | *tō* κόσμῳ | *kosmō* maailmassa

DELITZSCH בְּרִאשׁוֹנָה | bari'shona אֹדֶה | 'odeh לְאֱלֹהֵי |
le'ELOHAI בְּיֵשׁוּעַ | beJESHUA הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach עַל־כֻּלְּכֶם |
'al-kullechem אֲשֶׁר | 'asher סֵפֶר | suppar אֱמוּנַתְכֶם | 'emunatchem
בְּכָל־הָעוֹלָם | bechol-ha'olam

TKSI Ensinnä kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen nimessä teidän kaikkien
vuoksi, koska uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.

STLK2017 Ensiksikin kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen kautta teidän
kaikkien tähden, koska teidän uskoanne julistetaan kaikessa maailmassa.

Biblia1776 Ensin kiitän minä Jumalaani, Jesuksen Kristuksen kautta, teidän
kaikkein tähtenne, että teidän uskoanne kaikessa maailmassa mainitaan.

9 *TR* μάρτυς | *martys* sillä todistajani γάρ | *gar* μου | *mou* minun ἐστὶν |
estin ὁ ὁ | *ho* θεός | *Theos* Jumala ᾧ | *hō* jota λατρεύω | *laTR euō*
palvelen ἐν | *en* τῷ | *tō* πνεύματι | *pneumati* hengessäni μου | *mou* minun
ἐν | *en* τῷ | *tō* εὐαγγελίῳ | *euaggeliō* evankeliumissa τοῦ | *tou* υἱοῦ |
hyiou Poikansa αὐτοῦ | *autou* Hänen ὡς | *hōs* miten ἀδιαλείπτως |
adialeiptōs lakkaamatta μνείαν | *mneian* muistossa ὑμῶν | *hymōn* teitä
ποιοῦμαι | *poioumai* pidän

DELITZSCH כִּי | ki הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֲשֶׁר | 'asher אֲנִי | 'ani
עֲבָד | 'oved אֶתְּוֹ | 'oto בְּרוּחִי | beruchi בְּבִשְׂוֹרַת | bivsorat בְּנוֹ |
Beno לְעֵד | le'ed לִי | li כִּי | ki תָּמִיד | tamid אֲנִי | 'ani מְזַכֵּיר |
mazkir אֶתְּכֶם | 'etchem

TKSI Sillä Jumala, jota hengessäni palvelen Hänen Poikansa ilosanoman julistajana, on todistajani, kuinka lakkaamatta muistelen teitä,

STLK2017 Sillä Jumala, jota hengessäni palvelen hänen Poikansa evankeliumilla, on todistajani, kuinka teitä lakkaamatta muistan,

Biblia1776 Sillä Jumala on minun todistajani, jota minä hengessäni hänen Poikansa evankeliumissa palvelen, että minä lakkaamatta teitä muistan,

10 *TR* πάντοτε | *pantote* aina ἐπὶ | *epi* τῶν | *tōn* προσευχῶν | *proseuchōn*
rukouksissani μου | *mou* minun δεόμενος | *deomenos* anoen εἶπὼς | *eipōs*
jos ehkä ἤδη | *ēdē* jo ποτὲ | *pote* vihdoin εὐδοωθήσομαι | *euodōthēsomai*
onnistuisin ἐν | *en* τῷ | *tō* θελήματι | *thelēmati* tahdossa τοῦ | *tou* Θεοῦ |
Theou Jumalan ἐλθεῖν | *elthein* tulemaan πρὸς | *pros* luoksenne ὑμᾶς |
hymas teidän

DELITZSCH בְּהַתִּירִי | beha'tiri בְּתַפְלוּתִי | vitfillotai בְּכָל־עֵת |
bechol-'et לְמַעַן | le'ma'an אֲשֶׁר | 'asher רַק־הַפְּעַם | raq-happa'am
אֶצְלֶיךָ | 'atzliach בְּרִצּוֹן | birtzon אֱלֹהִים | 'ELOHIM לְבוֹא | lavo'
אֵלַיְכֶם | 'aleichem

TKSI aina rukouksissani anoen, että jos mahdollista, lopultakin Jumalan tahdosta onnistuisin tulemaan luoksenne.

STLK2017 aina rukouksissani anoen, että jo vihdoinkin, jos Jumala tahtoo, pääsisin tulemaan luoksenne.

Biblia1776 Rukoillen aina minun rukouksissani, että minä saisin jollakin tavalla vihdoin joskus, jos Jumala tahtoo, onnellisen tien tulla teidän tyköenne.

11 *TR* ἐπιποθῶ | *epipothō* sillä ikävöin γὰρ | *gar* ἰδεῖν | *idein* nähdä ὑμᾶς |
hymas teitä ἵνα | *hina* ἐτὶ | *ti* jonkin μεταδῶ | *metadō* jakaisin χάρισμα |
charisma armolahjan ὑμῖν | *hymin* teille πνευματικόν | *pneumatikon*
hengellisen εἰς | *eis* τὸ | *to* στηριχθῆναι | *stērichthēnai* vahvistaakseni ὑμᾶς
| *hymas* teitä

DELITZSCH כִּי־נִחְסֹף | ki-nichsof נִחְסֹף־תְּךָ | nichsafti לְרֹאוֹתְךָ |
lir'otechem וְלֶחֶם | velachaloq לֶחֶם | la'chem אֵי־זוֹ | 'ei-zo מַתַּת |
mattat רוּחַ | ruach לְמַעַן | le'ma'an הִתְחַזְקוּ | titchazzaqu

TKSI Sillä ikävöin nähdä teitä, antaakseni teille jonkin hengellisen lahjan, jotta vahvistuisitte,

STLK2017 Sillä ikävöin nähdä teitä voidakseni antaa teille jonkin hengellisen lahjan, että tulisitte lujiksi,

Biblia1776 Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, että minä jotain hengellistä lahjaa teille jakaisin, että te vahvistetuksi tulisitte,

12 *TR* τοῦτο | *touto* se δέ | *de* ἐστὶ | *esti* ὡς συμπαρακληθῆναι |
symparablēthēnai yhdessä virkistytisiin ἐν | *en* ὑμῖν | *hymin* keskelläne teidän
διὰ | *dia* τῆς | *tēs* ἐν | *en* ἀλλήλοις | *allēlois* toistemme πίστεως | *pisteōs*
uskosta ὑμῶν | *hymōn* teidän τε | *te* sekä καὶ | *kai* myös ἐμοῦ | *emou*
minun

DELITZSCH וְהוּא | vehu' לְהִתְנַחֵם | le'hitnachem עִמָּכֶם |
'immachem זֶה | zeh בְּזֶה | vazeh בְּאֵמוּנָה | ba'emuna אֲשֶׁר | 'asher
לֶחֶם | la'chem וְגַם־לִי | vegam-li

TKSI se on, jotta keskelläne yhdessä virkistytisiin* yhteisestä uskostamme, sekä teidän että minun.

STLK2017 se on, että minäkin saisin lohdutusta teidän keskuudessanne yhteisen uskomme kautta, teidän ja minun.

Biblia1776 Se on, että minä saisin ynnä teidän kanssanne lohdutuksen, uskon kautta, joka meillä keskenämme on, sekä teidän että minun.

13 *TR* οὐ | *ou* ἐν θέλω | *thelō* ταῦτα δὲ | *de* ὑμᾶς | *hymas* teitä ἀγνοεῖν |
agnoein pitää tietämättöminä ἀδελφοί | *adelfoi* veljet ὅτι | *hoti* ἐπὶ πολλάκις
| *pollakis* useasti προεθέμην | *prothemēn* olen päättänyt ἐλθεῖν | *elthein*

tulla πρὸς | *pros* luoksenne ὑμᾶς | *hymas* teidän καὶ | *kai* mutta ἐκωλύθην
| *ekōlythēn* estynyt ἄχρι | *achri* saakka τοῦ | *tou* δεῦρο | *deuro* tähän ἵνα
| *hina* että καρπὸν | *karpon* hedelmän τινα | *tina* jonkin σχῶ | *schō* saisin
καὶ | *kai* myös ἐν | *en* ὑμῖν | *hymīn* keskellänne teidän καθὼς | *kathōs*
kuten καὶ | *kai* myös ἐν | *en* keskellä τοῖς | *tois* λοιποῖς | *loipois* muiden
ἔθνεσιν | *ethnesin* pakanoiden

DELITZSCH וְלֹא־אֶכְחַד | velo'-'achached מִכֶּם | mikkem אֲחֵי |
'achai כִּי־פְעָמִים | ki-fe'amim רַבּוֹת | rabbot שְׁמַתִּי | samti עַל־לִבִּי
| 'al-libbi לָבוֹא | lavo' אֲלֵיכֶם | 'aleichem אֶךְ | 'ach נִמְנַע | nimna'
מִמֶּנִּי | mimmenni עַד־הֵנָּה | 'ad-henna לְמַעַן | le'ma'an אֶמְצָא |
'emtza' פְּרִי | feri גַּם־בְּכֶם | gam-bachem כְּמוֹ | kemo בְּיָתֶךָ | bejeter
הַגּוֹיִם | ha'gojim

TKSI En myöskään tahdo teidän, veljet, olevan tietämättömiä siitä, että monesti olen päättänyt tulla luoksenne, saadakseni jonkin hedelmän myös teidän keskellänne, niin kuin muittenkin pakanain keskellä, mutta olen ollut estynyt tähän asti.

STLK2017 Veljet, en tahdo teiltä salata, että jo monta kertaa olen päättänyt tulla luoksenne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskuudestanne, niin kuin muidenkin pakanoiden, mutta olen ollut estetty tähän asti.

Biblia1776 Mutta en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, että minä olen usein aikonut tulla teidän tyköenne, (ja olen tähän asti estetty) että minä teidänkin seassanne jonkun hedelmän saisin, niinkuin muidenkin pakanain seassa.

14 **TR** Ἑλλησί | *hellēsi* kreikkalaisille τε | *te* sekä καὶ | *kai* myös βαρβάροις
| *barbarois* muukalaisille σοφοῖς | *sofois* viisaille τε | *te* sekä καὶ | *kai*
myös ἀνοήτοις | *anoētois* tyhmille ὀφειλέτης | *ofeiletēs* velassa εἰμί· | *eimi*
olen

DELITZSCH מְחֻיָּב | mechujav אֲנֹכִי | 'anochi לַיְהוָה | lajJevanim וגַּם
| vegam לְלֵעֲזִים | lallo'azim לַחֲכָמִים | lachachamim וגַּם | vegam
לְפִתְאִים | lappeta'im

TKSI Olen velassa sekä kreikkalaisille että barbaareille*, sekä viisaille että tyhmille.

STLK2017 Kreikkalaisille ja barbaareille, viisaille ja tyhmille olen velassa.

Biblia1776 Minä olen velkapää Grekiläisille ja muukalaisille, viisaille ja tyhmille.

15 *TR* οὕτω | *houtō* sentähden τὸ | *to* κατ' | *kat* puolestani ἐμὲ | *eme*
minun πρόθυμον | *prothymon* olen valmis καὶ | *kai* myös ὑμῖν | *hymin* teille
τοῖς | *tois* ἐν | *en* Ῥώμῃ | *Rōmē* Roomassa εὐαγγελίσασθαι |
euaggelisasthai julistamaan evankeliumia

DELITZSCH לָכֵן | lachen נְדַבְנִי | nedavani לְבִי | libbi לְהַשְׁמִיעַ |
le'hashemia' אֶת־הַבְּשׂוּרָה | 'et-ha'besora גַּם־אֶתְכֶם | gam-'etchem
אֲשֶׁר | 'asher בְּרוֹמִי | beRomi

TKSI Mitä minuun tulee, olen siis altis julistamaan ilosanomaa myös teille Roomassa asuville.

STLK2017 Omasta puolestani siis olen halukas julistamaan evankeliumin teillekin, Roomassa asuville.

Biblia1776 Sentähden niin paljo kuin minussa on, olen minä teillekin, jotka Roomissa olette, valmis evankeliumia saarnaamaan.

16 *TR* οὐ | *ou* sillä en γὰρ | *gar* ἐπαισχύνομαι | *epaischynomai* häpeä τὸ |
to εὐαγγέλιον | *euaggelion* evankeliumia τοῦ | *tou* Χριστοῦ· | *Christou*
Kristuksen δύναμις | *dynamis* sillä voima γὰρ | *gar* Θεοῦ | *Theou* Jumalan
ἐστίν | *estin* se on εἰς | *eis* σωτηρίαν | *sōtērian* pelastukseksi παντὶ | *panti*
jokaiselle τῶ | *tō* πιστεύοντι | *pisteuonti* uskovalle Ἰουδαίῳ | *ioudaiō*

juutalaisille τε | *te* πρῶτον | *prōton* ensin καὶ | *kai* sekä myös Ἑλληνι | *hellēni* kreikkalaiselle

DELITZSCH כִּי | ki אֵינְנִי | 'einenni בּוֹשׁ | bosh מִבְּשׂוֹרֵת | mibbesorat הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach בְּאֲשֶׁר | ba'asher גְּבוּרַת | gevurat אֱלֹהִים | 'ELOHIM הִיא | hi' לְתַשׁוּעָתָה | litshu'at כָּל־הַמְּאֲמִינִים | kol-hamma'amin לְיְהוּדֵי | lajJehudi בְּרֵאשׁוֹנָה | vari'shona וְכֵן | vechen גַּם־לְיִוָּנֵי | gam-lajJevani

TKSI En näet häpeä (Kristuksen) ilosanomaa, sillä se on Jumalan voima pelastukseksi jokaiselle uskovalle, sekä juutalaiselle ensin että kreikkalaiselle.

STLK2017 Sillä en häpeä Kristuksen evankeliumia, sillä se on Jumalan voima, jokaiselle uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.

Biblia1776 Sillä en minä häpee Kristuksen evankeliumia; sillä se on Jumalan voima itsekullekin uskovaiselle autuudeksi. Ensin Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle.

17 *TR* δικαιοσύνη | *dikaiosynē* sillä vanhurskaus γὰρ | *gar* Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἐν | *en* αὐτῷ | *autō* siinä ἀποκαλύπτεται | *apokalyptetai* ilmestyy ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta εἰς | *eis* πίστιν | *pistin* uskoon καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu ὁ | *ho* ja δὲ | *de* δίκαιος | *dikaios* vanhurskas ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta ζήσεται | *dzēsetai* elää

DELITZSCH כִּי־תִגָּלֶה | ki-tiggaleh בְּהַ | vah צְדָקָתָה | tzidqat אֱלֹהִים | 'ELOHIM מֵאֱמוּנָה | me'emuna אֶל־אֱמוּנָה | 'el-'emuna כִּפְתּוּב | kaKatuv וְצַדִּיק | vetzadiq בְּאֱמוּנָתוֹ | be'emunato הֲיִהְיֶה | jichjeh

TKSI Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niin kuin on kirjoitettu: "Vanhurskas on elävä uskosta."

STLK2017 Sillä Jumalan vanhurskaus ilmoitetaan siinä uskosta tulevana uskoa varten, niin kuin on kirjoitettu: "Vanhurskas on elävä uskosta."

Biblia1776 Sillä siinä se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilmoitetaan uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: vanhurskaan pitää elämän uskosta.

18 *TR* Ἀποκαλύπτεται | *apokalyptetai* sillä ilmestyy γὰρ | *gar* ὀργῆ | *orgē*
viha Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἀπ' | *ap* οὐρανοῦ | *ouranou* taivaasta ἐπὶ | *epi*
päälle πᾶσαν | *pasan* kaiken ἀσέβειαν | *asebeian* jumalattomuuden καὶ | *kai*
ja ἀδικίαν | *adikian* vääryyden ἀνθρώπων | *anthrōpōn* ihmisten τῶν | *tōn*
niiden τὴν | *tēn* jotka ἀλήθειαν | *alētheian* totuutta ἐν | *en* ἀδικίᾳ | *adikia*
vääryydessä κατεχόντων· | *katechontōn* pidättävät

DELITZSCH כִּי | ki נִגְלָה | nigla חַרוֹן | charon אֱלֹהִים | 'ELOHIM
מִן־הַשָּׁמַיִם | min-hash'shamaim עַל | 'al כָּל־רִשְׁעַת | kol-rish'at בְּנֵי
| benei אָדָם | 'adam וְעֹלְטָם | ve'avlatam אֲשֶׁר | 'asher יַעֲצְרוּ |
ja'atzru אֶת־הָאֱמֶת | 'et-ha'emet בְּעֹלָה | be'avla

TKSI Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta ihmisten kaikkea jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niitten, jotka vääryydellä pimittävät totuuden,

STLK2017 Sillä Jumalan viha on ilmestyvä taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa,

Biblia1776 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaiken ihmisten jumalattomuuden ja vääryyden tähden, jotka totuuden vääryydessä pitävät.

19 *TR* διότι | *dioti* sen tähden τὸ | *to* se γνωστὸν | *gnōston* mikä voidaan tietää τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalasta φανερόν | *faneron* julkisesti nähtävänä ἐστὶν | *estin* on ἐν | *en* keskellään αὐτοῖς· | *autois* heidän ὁ | *ho* sillä sen γὰρ | *gar* Θεός | *Theos* Jumala αὐτοῖς | *autois* heille ἐφάνερωσε | *efanerōse* on ilmoittanut

DELITZSCH יַעַן | ja'an אֲשֶׁר | 'asher דַּעַת | da'at הָאֱלֹהִים |

ha'ELOHIM גְּלוּיָהּ | geluja בְּקִרְבָּם | veqirbam כִּי | ki הָאֱלֹהִים |

ha'ELOHIM הוֹדִיעָם | hodi'am אוֹתָהּ | 'otah

TKSI koska se, mikä Jumalasta on tietävissä, on ilmeistä heidän keskellään.

Jumala on sen näet heille ilmoittanut.

STLK2017 sen tähden että se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on heillä tiedossa, sillä Jumala on sen heille ilmoittanut.

Biblia1776 Sentähden se, mikä taidetaan Jumalasta tuta, on heille tietävä; sillä Jumala ilmoitti sen heille.

20 *TR* τὰ | ta γὰρ | gar sillä ἄορατα | aorata näkymättömät ominaisuutensa
αὐτοῦ | autou Hänen ἀπὸ | apo lähtien κτίσεως | ktiseōs luomisesta κόσμου
| kosmou maailman τοῖς | tois ποιήμασι | poiēmasi ovat teoissa νοούμενα |
nooumena ymmärrettävinä καθορᾶται | kathoratai nähtävinä ἢ | hē τε | te
sekä αἴδιος | aidios iankaikkinen αὐτοῦ | autou Hänen δύναμις | dynamis
voimansa καὶ | kai että θειότης | theiotēs jumaluutensa εἰς | eis τὸ | to
(niin) εἶναι | einai ovat αὐτοὺς | autous he ἀναπολογήτους· | anapologēτους
vailla puolustusta

DELITZSCH כִּי | ki מַהוּתוֹ | mahuto הַנִּצְעָלָמָה | hanne'elama הִיא |

hi' כּוּחוֹ | kocho הַנִּצְחָי | hannitzchi וְאֵלֵהוּתוֹ | ve'lahuto מֵעַתָּה |

me'et נִבְרָא | nivra' הָעוֹלָם | ha'olam תְּוֹדַע | tivuada' בְּמַעֲשָׁיו |

bema'ashaiv וְתִרְאָה | vetera'eh לְבִלְתִּי | le'vilti הָיִיתָ לָהֶם | hejot-

lahem לְהִתְנַצֵּל | le'hitnatz'tzel

TKSI Sillä Hänen näkymättömät ominaisuutensa — sekä Hänen iäinen voimansa, että jumaluutensa — ovat *Hänen teoissaan* tarkattuina maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he ole puolustettavissa,

STLK2017 Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja

jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissaan katsellaan, maailman luomisesta nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseään puolustaa, *Biblia1776* Sillä hänen näkymättömät menonsa, nimittäin, ijankaikkinen voimansa ja jumaluutensa nähdään hamasta maailman luomisesta, jotka ymmärretään niistä, jotka tehdyt ovat: ettei he taitaisi itseänsä syyttömiksi sanoa.

21 *TR* διότι | *dioti* koska γνόντες | *gnontes* tuntevat τὸν | *ton* Θεόν | *Theon* Jumalan οὐχ | *ouch* eivät ὡς | *hōs* Häntä Θεόν | *Theon* Jumalana ἐδόξασαν | *edoksan* ole kunnioittaneet ἢ | *ē* eivätkä εὐχαρίστησαν | *eucharistēsan* kiittäneet ἀλλ' | *all* vaan ἐματαιώθησαν | *emataiōthēsan* ovat joutuneet mielensä tyhjyyteen ἐν | *en* τοῖς | *tois* διαλογισμοῖς | *dialogismois* ajatuksiltaan αὐτῶν | *autōn* καὶ | *kai* myös ἐσκοτίσθη | *eskotisthē* on pimentynyt ἢ | *hē* ἀσύνητος | *asynetos* ymmärtämätön αὐτῶν | *autōn* heidän καρδία | *kardia* sydämensä

DELITZSCH יַעַן | ja'an בְּדַעְתָּם | beda'tam אֶת־הָאֱלֹהִים | 'et-ha'ELOHIM לֹא־כִבְדוּהוּ | lo'-chibbeduhu כִּי־לֹהִים | che'lohim וְגַם־לֹא | vegam-lo' הוֹדוּ | hodu לוֹ | lo כִּי | ki הֵלְכוּ־אִמֶּךָ | 'im-halechu אַחֲרַי | a'charei הַהֶבֶל | hahevel בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם | bemo'atzoteihem וַיִּחְשַׁח | vaje'chshach לִבָּם | libam הַנִּבְעַר | hanniv'ar

TKSI koska he — vaikka ovat tunteneet Jumalan — eivät ole Häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet. Sen sijaan he ovat käyneet ajatuksiltaan turhamaisiksi, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.

STLK2017 koska he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat tulleet ajatuksiltaan turhanpäiväisiksi, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.

Biblia1776 Että he tunsivat Jumalan, ja ei ylistäneet häntä niinkuin Jumalaa eikä kiittäneet, vaan vilpistelivät omissa ajatuksissansa, ja heidän järjetöin sydämensä on pimennyt.

22 TR φάσκοντες | *faskontes* väittäessään εἶναι | *einai* olevansa σοφοὶ | *sofoi* viisaita ἐμωράνθησαν | *emōranthēsan* ovat tulleet tyhmiksi

DELITZSCH וַבְּאֲמָרָם | uve'ameram חַכְמִים | chachamim אֲנַחְנוּ | 'anachnu הָיָה | hajū לְכֹסִילִים | lichsilim

TKSI Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmistyneet

STLK2017 Väittäessään viisaita olevansa he ovat tulleet tyhmiksi

Biblia1776 Kuin he itsensä viisaiksi luulivat, niin he ovat tyhmiksi tulleet,

23 TR καὶ | *kai* ja ἤλλαξαν | *ēllaksan* ovat vaihtaneet τὴν | *tēn* δόξαν | *doksan* kunnian τοῦ | *tou* ἀφάρτου | *afhartou* katoamattoman Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἐν | *en* ὁμοιώματι | *homoiōmati* kaltaisuudeksi εἰκόνης | *eikonos* kuvan φθαρτοῦ | *fthartou* katoavan ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmisen καὶ | *kai* ja πετεινῶν | *peteinōn* lintujen καὶ | *kai* ja τετραπόδων | *teTR* *apodōn* nelijalkaisten καὶ | *kai* ja ἑρπετῶν | *herpetōn* matelevaisten

DELITZSCH וַיִּמְרוּ | vajjamiru אֶת־כְּבוֹד | 'et-kevod הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֲשֶׁר | 'asher אֵינָנוּ | 'einennu נִפְסַד | nifsad בְּדַמוֹת | bidemut צֶלֶם | tzelem אָדָם | 'adam הַנִּפְסָד | hannifsad צֶלֶם | tzelem כָּל־עוֹף | kol-'of וְהוֹלֵךְ | veholech עַל־אַרְבַּע | 'al-'arba' וְרֶמֶשׂ | ve'remes הָאֲדָמָה | ha'adama

TKSI ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden vaihtaneet katoavan ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevaisten kuvan hahmoon.

STLK2017 ja ovat vaihtaneet katoamattoman Jumalan kirkkauden katoavan ihmisen, lintujen, nelijalkaisten ja matelijoiden kuvan kaltaiseksi.

Biblia1776 Ja ovat katoomattoman Jumalan kunnian muuttaneet katoovaisen ihmisen ja lintuin ja neljäjalkaisten ja matelevaisten kuvan muotoiseksi.

24 TR διὸ | *dio* sentähden καὶ | *kai* myös παρέδωκεν | *paredōken* on jättänyt

valtaan αὐτοὺς | *autous* heidät ó | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala ἐν | *en* ταῖς |
tais ἐπιθυμίαις | *epithymiais* himoissa τῶν | *tōn* καρδιῶν | *kardiōn*
sydäntensä αὐτῶν | *autōn* heidän εἰς | *eis* ἀκαθαρσίαν | *akatharsian*
saastaisuuteen τοῦ | *tou* ἀτιμάζεσθαι | *atimadzesthai* häpäisemään τὰ | *ta*
σώματα | *sōmata* ruumiinsa αὐτῶν | *autōn* ἐν | *en* ἑαυτοῖς· | *heautois*
keskenään

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken גַּם־נֶתַן־מִן | gam-netanam הַאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM לְטַמְּאָה | latum'a בְּתַאֲוֹת | beta'avot לְבָם | libam לְנַבֵּל
| le'nabbel גְּוִיּוֹתֵיהֶם | gevijoteihem אִישׁ | 'ish אֶת־רַעְיָהוּ | 'et-re'ehu

TKSI Sen vuoksi Jumala onkin* heidät, heidän sydämensä himoissa jättänyt
saastaisuuteen, häpäisemään keskenään omat ruumiinsa,

STLK2017 Sen tähden Jumala on heidät heidän sydämensä himoissa hylännyt
saastaisuuteen häpäisemään itse omat ruumiinsa,

Biblia1776 Sentähden on myös Jumala heidät laskenut sydämensä himoihin,
saastauteen, häpäisemään keskenänsä omaa ruumistansa,

25 *TR* οἵτινες | *hoitines* nuo jotka μετήλλαξαν | *metēllaksan* ovat vaihtaneet
τὴν | *tēn* ἀλήθειαν | *alētheian* totuuden τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἐν
| *en* τῷ | *tō* ψεύδει | *pseudei* valheeseen καὶ | *kai* ja ἐσεβάσθησαν |
esebasthēsan kunnioittaneet καὶ | *kai* ja ἐλάτρευσαν | *elaTR eusan* palvoneet
τῇ | *tē* κτίσει | *ktisei* luotua παρὰ | *para* enemmän τὸν | *ton* kuin κτίσαντα
| *ktisanta* Luojaa ὃς | *hos* joka ἐστίν | *estin* on εὐλογητὸς | *eulogētos*
ylistetty εἰς | *eis* τοὺς | *tous* αἰῶνας | *aiōnas* iankaikkisesti ἀμήν | *amēn*
Amen

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher הֵמִירוּ | hemiru אֶמֶת | 'emet הַאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM בְּכַזָּב | bechazav וַיַּעֲבְדוּ | vaje'chabbedu וַיַּעֲבְדוּ |
vajja'avdu אֶת־הַבְּרִיָּה | 'et-habberijja תַּחַת | tachat בְּרָאָה | bore'ah

הַמְבָרַךְ | ham'vorach לְעוֹלָמִים | le'olamim אָמֵן | 'Amen

TKSI nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty ikuisesti*, Aamen.

STLK2017 nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty iankaikkisesti, aamen.

Biblia1776 Jotka Jumalan totuuden ovat valheeksi muuttaneet ja ovat kunnioittaneet ja palvelleet enemmän luontokappaletta kuin Luojaa, joka on siunattu ijankaikkisesti, amen!

26 *TR* διὰ | *dia* vuoksi τοῦτο | *touto* tämän παρέδωκεν | *paredōken* on jättänyt αὐτούς | *autous* heidät ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala εἰς | *eis* πάθη | *pathē* himoihin ἀτιμίας· | *atimias* häpeällisiin αἶ | *hai* sillä kun τε | *te* γὰρ | *gar* θήλειαι | *thēleiai* naisensa αὐτῶν | *autōn* heidän μετέλλαξαν | *metēllaksan* ovat vaihtaneet τὴν | *tēn* φυσικὴν | *fysikēn* luonnollisen χρῆσιν | *chrēsin* yhteyden εἰς | *eis* τὴν | *tēn* παρὰ | *para* vastaan φύσιν· | *fysin* luontoa

DELITZSCH בְּעָבוֹר | ba'avur זאת | zot נְתַנָּם | netanam הַאֱלֹהִים | ha'ELOHIM לְתַאֲוֹת | le'ta'avot בּוֹשָׁה | busha כִּי־נִשְׁיָהֶם | ki-nesheihem הַחֲלִיפּוֹ | hechelifu אֶת־הַתְּשֻׁמִּישׁ | 'et-hattashmish כְּדַרְכָּן | kedarkan בְּשֵׁלֹא | beshello' כְּדַרְכָּן | chedarkan

TKSI Sen vuoksi Jumala on jättänyt heidät häpeällisten himojen valtaan, sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen.

STLK2017 Sen tähden Jumala on hylännyt heidät häpeällisiin himoihin. Sillä heidän naisensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen.

Biblia1776 Sentähden on Jumala heidät antanut ylön häpiällisiin himoihin, että myös heidän vaimonsa ovat muuttaneet luonnollisen tavan luontoa vastaan,

27 *TR* ὁμοίως | *homoiōs* samoin τε | *te* καὶ | *kai* myös οἱ | *oi* ἄρσενες |

arsenes miehet ἀφέντες | *afentes* jättäen τὴν | *tēn* φυσικὴν | *fysikēn*
 luonnollisen χρῆσιν | *chrēsin* yhteyden τῆς | *tēs* θηλείας | *thēleias* naiseen
 ἐξεκαύθησαν | *eksekauthēsan* ovat syttyneet ἐν | *en* τῇ | *tē* ὀρέξει | *oreksei*
 himoissaan αὐτῶν | *autōn* he εἰς | *eis* ἀλλήλους | *allēlous* toisiinsa ἄρσενες
 | *arsenes* miehet ἐν | *en* ἄρσεσι | *arsesi* miehiin τὴν | *tēn* ἀσχημοσύνην |
aschēmosynēn kauhistusta κατεργαζόμενοι | *katergazomenoi* harjoittaen καὶ
 | *kai* ja τὴν | *tēn* ἀντιμισθίαν | *antimisthian* eksytyksen palkan ἦν | *hēn*
 mikä ἔδει | *edei* piti τῆς | *tēs* πλάνης | *planēs* eksytyksestään αὐτῶν |
autōn he ἐν | *en* ἑαυτοῖς | *heautois* itselleen ἀπολαμβάνοντες |
apolambanontes ovat saaneet osaksensa

DELITZSCH וְכִן | vechen גַּם־הַזְּכָרִים | gam-hazzecharim עֲזָבוּ |
 'azevu אֶת־תַּשְׁמִישׁ | 'et-tashmish הָאִשָּׁה | ha'ish'sha כְּדַרְכָּהּ |
 kedarkah וַיַּחַמּוּ | vaje'chammu זֶה | zeh בְּזֶה | vazeh בְּתַשְׁוִּיקָתָם |
 bitshuqatam וַיַּעֲשׂוּ | vajja'asu תּוֹעֵבָה | to'eva זָכָר | zachar עַם־זָכָר
 | 'im-zachar וַיִּקְחֻ | vajiqchu שְׂכָר | sechar מִשׁוֹבְתָם | meshuvatam
 הָרָאוּ | hara'ui לָהֶם | lahem בְּעֵצֶם | be'etzem גּוּפָם | gufam

TKSI Ja samoin miespuoletkin luopuen luonnollisesta yhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimassaan syttyneet toisiinsa harjoittaen miespuolet miespuolten kanssa riettautta ja ovat saaneet itseensä villityksestään sen palkan, joka piti saada.

STLK2017 Samoin miehetkin luopuen luonnollisesta yhteydestä naisten kanssa ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet miehet miesten kanssa kauheaa siveettömyyttä ja saaneet eksymyksestään itseensä sen palkan, mikä saada piti.

Biblia1776 Niin myös miehet ovat antaneet ylön vaimon luonnollisen pitämisen, toinen toisensa puoleen himoissansa palaneet, miehet miesten kanssa riettauden tehneet ja saaneet, niinkuin pitikin, eksymisensä palkan itsessänsä.

28 *TR* καὶ | *kai* ja καθὼς | *kathōs* niinkuin οὐκ | *ouk* eivät ἐδοκίμασαν | *edokimasan* katsoneet soveliaana τὸν | *ton* Θεὸν | *Theon* Jumalan ἔχειν echein pitää ἐν | *en* ἐπιγνώσει | *epignōsei* tuntemista παρέδωκεν | *paredōken* hylkäsi αὐτούς | *autous* heidät ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala εἰς | *eis* ἀδόκιμον | *adokimon* kelvottoman νοῦν | *noun* mielensä valtaan ποιεῖν | *poiein* tekemään τὰ | *ta* mitä μὴ | *mē* ei καθήκοντα | *kathēkonta* sovi tehdä

DELITZSCH וְכַאֲשֶׁר | vecha'asher מַאֲסוּ | ma'asu לְהַשִּׁיג | le'hassig
הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM בְּדַעַת | beda'at נְתָנָם | netanam הָאֱלֹהִים
| ha'ELOHIM בִּידֵי | bidei דְּעָה | de'a נִמְאַסָה | nim'asa לַעֲשׂוֹת |
la'asot אֵת | 'et אֲשֶׁר-לוֹ | 'asher-lo' יִתְּכֵן | jittachen

TKSI Ja niin kuin he eivät pitäneet hyvänä Jumalan tuntemista, niin Jumala jätti heidät kelvottoman mielen valtaan, tekemään sopimattomia.

STLK2017 Koska heille ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta, Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottomaan mieleensä tekemään sopimattomia.

Biblia1776 Ja niinkuin ei he tahtoneet Jumalaa tuta, niin Jumala laski heidät häijyyn mieleen tekemään niitä, mitä ei sovi tehdä,

29 *TR* πεπληρωμένους | *peplērōmenous* he ovat täynnä πάση | *pasē* kaikkea ἀδικία | *adikia* vääryyttä πορνεία | *porneia* haureutta πονηρία | *ponēria* pahuutta πλεονεξία | *pleoneksia* ahneutta κακία· | *kakia* pahantahtoisuutta μεστοὺς | *mestous* täynnä φθόνου | *fthonou* kateutta φόνου | *fonou* murhaa ἔριδος | *eridos* riitaa δόλου | *dolou* petosta κακοηθείας· | *kakoētheias* pahanluontoisuutta ψιθυριστάς | *psithyristas* takanapuhujia

DELITZSCH וַיִּרְבּוּ | vajjirev בְּקִרְבָּם | beqirbam כָּל-חַמָּס | kol-
chamas זְנוּת | zenut וַרְשָׁע | varesha' בְּצַע | betza' וְאַוֵּן | va'aven
וַיִּמְלְאוּ | vajjimmale'u קִנְאָה | qin'a וַרְצַח | varetzach וּמְרִיבָה |

umeriva וּמִרְמָה | umirma וְתַהֲפֹּחֹת | vetahpuchot

TKSI He ovat täynnä kaikkea vääryyttä, (haureutta,) pahuutta, ahneutta, ilkeyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta. pahansuontia.

STLK2017 He ovat täynnä kaikkea vääryyttä, haureutta, pahuutta, ahneutta, häijyyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, ilkeyttä.

Biblia1776 Täynnänsä kaikkea vääryyttä, salavuoteutta, koiruutta, ahneutta, pahuutta: täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahan suomuutta:

30 *TR* καταλάλους | *katalalous* panettelijoita θεοστυγεῖς | *theostygeis*

Jumalaa vihaavia ὑβριστάς | *hybristas* väkivaltaisia ὑπερηφάνους |

hyperēfanous ylimielisiä ἀλαζόνας | *aladzonas* rehentelijoita ἐφευρετὰς |

efeuretas kekseliäitä κακῶν | *kakōn* pahassa γονεῦσιν | *goneusin*

vanhemmille ἀπειθεῖς | *apeitheis* tottelemattomia

DELITZSCH הֲלֵכִי | holechei רַחִיל | rachil וּמַלְשִׁינִים | umalshinim

שְׂנְאֵי | sne'ei אֱלֹהִים | 'ELOHIM וְגַ'יִם | vege'im וְזֵדִים | vzedim

וְהוֹלְלִים | veholelim וְחֲשֵׁבִי | vechshevei אָוֶן | 'aven וְאֵינָם |

ve'einam שְׁמַעִים | shome'im בְּקוֹל | beqol אַבֹּתָם | 'avotam

TKSI He ovat korvaankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavia, väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia,

STLK2017 He ovat korvaan kuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavia, väkivaltaisia, ylvästelijöitä, kerskureita, kekseliäitä pahassa, vanhemmilleen tottelemattomia,

Biblia1776 Korvankuiskutteliat, panetteliat, Jumalaa vihaajat, häpäisiä, ylpiät öykkärit, pahain neuvoin pesät, vanhemmillensa tottelemattomat,

31 *TR* ἀσυνέτους | *asynetous* ymmärtämättömiä ἀσυνθέτους | *asynthetous*

liiton rikkojia ἀστόργους | *astorgous* rakkaudettomia omaisia kohtaan

ἀσπόνδους | *aspondous* petollisia ἀνελεήμονας· | *aneleēmonas* armottomia

DELITZSCH נִבְּעָרִים | niv'arim מִדַּעַת | midda'at וּבְגָדִים | uvogedim
אֲכַזְרִים | 'achzarim נֹטְרֵי | noterei שְׂנֵאָה | sin'a וְלֹא | velo'
רַחֲמָנִים | rachamanim

TKSI ymmärtämättömiä, epäluotettavia, rakkaudettomia, (epäsopuisia,) säälimättömiä.

STLK2017 ymmärtämättömiä, epäluotettavia, riitaisia, rakkaudettomia ja armottomia.

Biblia1776 Tomppelit, liiton rikkojat, haluttomat, sovittamattomat, armottomat.

32 *TR* οἵτινες | *hoitines* jotka τὸ | *to* δικαίωμα | *dikaiōma* säädöksen τοῦ |
του Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἐπιγνόντες | *epignontes* tuntevat ὅτι | *hoti* että οἱ
| *hoi* jotka τὰ | *ta* τοιαῦτα | *toiauta* sellaista πράσσοντες | *prassontes*
harjoittavat ἄξιοι | *aksioi* ansainneet θανάτου | *thanatou* kuoleman εἰσιν |
estin ovat οὐ | *ou* εἰvät μόνον | *monon* ainoastaan αὐτὰ | *auta* niitä ποιοῦσιν
| *poiousin* tee ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös συνευδοκοῦσι |
syneudokousi hyväksyvät τοῖς | *tois* niitä πράσσουσι | *prassousi* harjoittavat

DELITZSCH יוֹדְעִים | jode'im הֵמָּה | hemma אֶת־מִשְׁפָּט | 'et-
mishpat אֱלֹהִים | 'ELOHIM כִּי־עֲשִׂי | ki-'osei אֵלֶּה | 'elleh בְּנֵי־מֶוֶת
| benei-mavet הֵם | hem וְלֹא | velo' לְבַד | le'vad שְׂעֵשׂוּ | shejja'asu
אֶת־אֵלֶּה | 'et-'elleh כִּי | ki גַּם־רָצְתָה | gam-ratzeta נְפִשָּׁם |
nafesham בְּעֲשִׂיהֶם | be'oseihem

TKSI Vaikka he tuntevat Jumalan säännöksen, että sellaisten harjoittajat ansaitsevat kuoleman, he eivät ainoastaan itse niitä harjoita, vaan myös antavat hyväksymisensä niitten harjoittajille.

STLK2017 He tuntevat Jumalan vanhurskaan säädöksen, että ne, jotka sellaista harjoittavat, ovat kuoleman ansainneet. Silti he eivät ainoastaan itse niitä tee, vaan antavat myös hyväksymisensä niille, jotka sellaista harjoittavat.

Biblia1776 Jotka Jumalan oikeuden tietävät, (että ne, jotka näitä tekevät, ovat kuoleman ansainneet) ei ainoastaan niitä tee, mutta myös suostuvat niihin, jotka niitä tekevät.

2 luku

1 *TR* διὸ | *dio* sentähden ἀναπολόγητος | *anapologētos* ilman puolustusta εἶ
| *ei* olet ὧ | *ō* oi ἄνθρωπε | *anthrōpe* ihminen πᾶς | *pas* jokainen ὁ | *ho*
joka κρίνων· | *krinōn* tuomitset ἐν | *en* ᾧ | *hō* sillä missä γὰρ | *gar* κρίνεις
| *krineis* tuomitset τὸν | *ton* ἕτερον | *heteron* toisen σεαυτὸν | *seauton*
itsesi κατακρίνεις | *katakrineis* tuomitset τὰ | *ta* γὰρ | *gar* sillä αὐτὰ | *auta*
samoja πράσσεις | *prasseis* harjoitat itse ὁ | *ho* joka κρίνων | *krinōn*
tuomitset

DELITZSCH לָכֵן | lachen אֵין | 'ein לָךְ | le'cha הַתְּנַצְלוֹת |
hitnatz'tzelut אֶתָּה | 'atta בֶּן־אָדָם | ven-'adam הַהֵן | haddan תְּהִיָּה |
tihjeh מִי | mi מִשְׁתְּהִיָּה | shettihjeh כִּי | ki מִשְׁתְּדִין | vemah-
shettadin אֶת־חֲבֵרְךָ | 'et-chaverecha הַחַיִּיב | techajjev אֶת־נַפְשְׁךָ |
'et-naf'shecha בְּאֲשֶׁר | ba'asher אֶתָּה | 'atta הַהֵן | haddan תַּעֲשֶׂה |
ta'aseh כְּמַעֲשֵׂהוּ | chema'asehu

TKSI Sen vuoksi sinä, oi ihminen — jokainen, joka tuomitset — et ole puolustettavissa. Sillä siinä, missä tuomitset toisen, tuomitset itsesi, koska sinä joka tuomitset, harjoitat samoja tekoja.

STLK2017 Sen tähden, ihminen, et voi millään itseäsi puolustaa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen sinä tuomitset itsesi syylliseksi, koska sinä, joka tuomitset, teet samoja tekoja.

Biblia1776 Sentähden, oi ihminen, et sinä taida itsiäs syyttömäksi tehdä, vaikka kuka sinä olet, joka tuomitset; sillä jossa sinä toista tuomitset, siinä sinä itses tuomitset, ettäs niitä teet, joita sinä tuomitset.

2 *TR* οἶδαμεν | *oidamen* ja tiedämme δὲ | *de* ὅτι | *hoti* että τὸ | *to* κρίμα | *krima* tuomio τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἐστὶ | *esti* ὡς κατὰ | *kata* mukainen ἀλήθειαν | *alētheian* totuuden ἐπὶ | *epi* τοὺς | *tous* niille τὰ | *ta* jotka τοιαῦτα | *toiauta* sellaisia πράσσοντας | *prassontas* harjoittavat

DELITZSCH וַיִּדְבְּרוּ | *vejada'nu* כִּי־מִשְׁפַּט | *ki-mishpat* אֱלֹהִים | *'ELOHIM* כִּפִּי | *kefi* הָאֱמֶת | *ha'emet* עַל־עֵשִׂי | *'al-'osei* אֱלֹהִים | *'elleh*

TKSI Mutta tiedämme, että Jumalan tuomio on totuudenmukainen niille, jotka sellaisia harjoittavat.

STLK2017 Tiedämme, että Jumalan tuomio on totuuden mukainen niille, jotka sellaista tekevät.

Biblia1776 Mutta me tiedämme, että Jumalan tuomio on oikia niiden ylitse, jotka senkaltaisia tekevät.

3 *TR* λογίζη | *logidzē* ja arveletko δὲ | *de* τοῦτο | *touto* tämän ὃ | *ō* οἱ ἄνθρωπε | *anthrōpe* ihminen ὃ | *ho* joka κρίνων | *krinōn* tuomitset τοὺς | *tous* τὰ | *ta* τοιαῦτα | *toiauta* senkaltaisia πράσσοντας | *prassontas* harjoitat καὶ | *kai* ja ποιῶν | *poiōn* teet niitä αὐτά | *auta* ἑαυτοῦ ὅτι | *hoti* ὅτι σὺ | *sy* σὶν ἐκφεύξῃ | *ekfeuksē* vältät τὸ | *to* κρίμα | *krima* tuomion τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH וְאֵתָּה | *ve'atta* בֶּן־אָדָם | *ven-'adam* הַזֶּה | *haddan* אֵת | *'et* אֲשֶׁר־פָּעַלוּ | *'asher-pa'alu* כְּאֵלֶּה | *cha'elleh* וְעַשִׂיתָ | *ve'asita* כְּמַעֲשֵׂיהֶם | *chema'aseihem* הַתְּחַשְׁבִּי | *hatachashov* לְהַמְלִיט | *le'himmalet* מִמִּשְׁפַּט | *mimmishpat* הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM*

TKSI Vai luuletko, oi ihminen, joka tuomitset niitä, jotka sellaisia harjoittavat ja itse niitä harjoitat, että vältät Jumalan tuomion?

STLK2017 Vai luuletko, ihminen, sinä, joka tuomitset niitä, jotka sellaista

tekevät, ja itse teet samoja tekoja, että sinä pääset Jumalan tuomiota pakoon?

Biblia1776 Eli luuletkos, ihminen, sinä joka niitä tuomitset, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse myös niitä teet, että sinä vältät Jumalan tuomion?

4 *TR* ἢ | *ē* vai τοῦ | *του* πλούτου | *ploutou* rikkautta τῆς | *tēs* χρηστότητος
| *chrēstotētos* hyvyytensä αὐτοῦ | *αυτου* Hänen καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* ἀνοχῆς
| *anochēs* kärsivällisyytensä καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* μακροθυμίας |
makrothymias pitkämielisyytensä καταφρονεῖς | *katafroneis* pidätkö halpana
ἀγνοῶν | *agnoōn* tuntematta ὅτι | *hoti* että τὸ | *to* χρηστὸν | *chrēston*
hyvyys τοῦ | *του* Θεοῦ | *Theou* Jumalan εἰς | *eis* μετάνοιάν | *metanoian*
mielenmuutokseen σε | *se* sinua ἄγει | *agei* johdattaa

DELITZSCH או | 'o הַתְּבוּזָה | hatavuz לְעֵתָתָה | la'ateret טוֹבוֹ | tuvo
וְלֶחֱמֶלְתוֹ | ulechemlato וְלְאֹרֶךְ | ule'orech רוּחוֹ | rucho וְלֵא | velo'
תְּבוּזָה | titbonen כִּי־טוֹבוֹת | ki-tovat הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM
תְּדַרְיךְ | tadrich אֶתְךָ | 'otecha לְתַשׁוּבָה | litshuva

TKSI Vai halveksitko Hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkautta tietämättä, että Jumalan hyvyys ohjaa sinua mielenmuutokseen?

STLK2017 Vai halveksitko hänen hyvyytensä, kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys ajaa sinua mielenmuutokseen?

Biblia1776 Eli katsotkos ylön hänen hyvyytensä, kärsiväisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkautta, ettet tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?

5 *TR* κατὰ | *kata* δὲ | *de* niin τὴν | *tēn* σκληρότητα | *sklērotēta*
kovuudellasi σου | *sou* sinun καὶ | *kai* ja ἀμετανόητον | *ametanoēton*
katumattomuudella καρδίαν | *kardian* sydämesi θησαυρίζεις | *thēsauridzeis*
kokoat σεαυτῷ | *seautō* itsellesi ὀργὴν | *orgēn* vihaa ἐν | *en* ἡμέρᾳ |

hēmera päivänä ὀργῆς | *orgēs* vihan καὶ | *kai* ja ἀποκαλύψεως |
apokalypseōs ilmestymisen δικαιοκρισίας | *dikaiokrisias* vanhurskaan tuomion
τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH וּבְקִשִּׁי | uviqshi לְבָבְךָ | le'vavecha הַמְּמַאֵן | ham'ma'en
לְשׁוּב | la'shuv תְּצַבֹּר | titzbor לְךָ | le'cha עֲבָרָה | 'evra יוֹם |
'el-jom עֲבָרַת | 'evrat הַאֵלֹהִים | ha'ELOHIM וְעֵת | ve'et הַגְּלוֹת |
higgalot צְדָקָת | tzidqat מִשְׁפָּטוֹ | mishpato

TKSI Mutta kovuutesi ja katumattoman sydämesi vuoksi kartutat itsellesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi.

STLK2017 Kovuudellasi ja katumattomalla sydämelläsi sinä kokoat päällesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi,

Biblia1776 Mutta kovuutes ja katumattoman sydämes jälkeen kartutat sinä vihan itselles vihan päivänä, kuin Jumalan oikia tuomio ilmaantuu,

6 *TR* ὅς | *hos* Hän ἀποδώσει | *apodōsei* maksaa ἐκάστῳ | *hekastō* jokaiselle
κατὰ | *kata* mukaan τὰ | *ta* ἔργα | *erga* tekojensa αὐτοῦ· | *autou* hänen

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher יְשַׁלֵּם | jeshallem לְאִישׁ | le'ish כְּמַעֲשֵׂהוּ |
| kema'asehu

TKSI Hän antaa kullekin hänen tekojensa mukaan:

STLK2017 hänen, "joka maksaa kullekin hänen tekojensa mukaan":

Biblia1776 Joka antaa itsekullekin hänen töittensä jälkeen,

7 *TR* τοῖς | *tois* niille μὲν | *men* siis καθ' | *kath* mukaan ὑπομονὴν |
hypomonēn jotka kestävinä ἔργου | *ergou* työssä ἀγαθοῦ | *agathou* hyvässä
δόξαν | *doksan* kirkkautta καὶ | *kai* ja τιμὴν | *timēn* kunniaa καὶ | *kai* ja
ἀφθαρσίαν | *aftharsian* katoamattomuutta ζητοῦσι | *dzētousi* etsivät ζωὴν |
dzōēn elämän αἰώνιον· | *aiōnion* iankaikkisen

DELITZSCH לַמַּתְמִידִים | lammattmidim בְּעֲשׂוֹת | ba'asot הַטּוֹב |
hattov וּמְבַקְשִׁים | umevaqeshim אֶת־הַכְּבוֹד | 'et-hakkavod וְהִהָדָר |
| vehehadar וְאֵת | ve'et אֲשֶׁר | 'asher אֵינָנוּ | 'einennu עֲבֵר | 'over
| jitten אֶת־חַיֵּי | 'et-chajjei הָעוֹלָמִים | ha'olamim

TKSI niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, iäisen elämän,

STLK2017 iankaikkisen elämän niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta, kunniaa ja katoamattomuutta,

Biblia1776 Niille, jotka pyytävät ylistystä, kunniaa ja katoomatointa menoa kärsiväisyydellä hyvissä töissä, ijankaikkisen elämän;

8 *TR* τοῖς | *tois* mutta niille δὲ | *de* ἐξ | *eks* ἐριθείας | *eritheias* jotka ovat riidanhaluisia καὶ | *kai* ja ἀπειθοῦσι | *apeithousi* ovat tottelemattomia μὲν | *men* τῇ | *tē* ἀληθεία | *alētheia* totuudelle πειθομένοις | *peithomenois* ja jotka suostuvat δὲ | *de* τῇ | *tē* ἀδικία | *adikia* vääryyteen θυμὸς | *thymos* kiivaus καὶ | *kai* ja ὀργή | *orgē* viha

DELITZSCH וְעַל־בְּנֵי | ve'al-benei הַמֶּרִי | hammeri וְאֲשֶׁר | va'asher
לֹא־יִשְׁמְעוּ | lo'-jishme'u לְאֵמֶת | la'emet כִּי | ki אִם־לְעוֹלָה |
'im-la'avela וְשִׁמְעוּ | shame'u אֶת־רוֹן־אֶף | charon-'af וְחֶמָה | vechema

TKSI mutta niille, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee kiivaus ja viha.

STLK2017 mutta kiivaus ja viha tulevat niiden osaksi, jotka ovat riidanhaluisia eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä.

Biblia1776 Mutta niille, jotka riitaiset ovat, eikä kuule totuutta, vaan kuulevat vääryyttä, on tuleva närkästys ja viha.

9 *TR* θλίψις | *thlipsis* tuska καὶ | *kai* ja στενοχωρία | *stenochōria* ahdistus ἐπὶ | *epi* πᾶσαν | *pasan* jokaiselle ψυχὴν | *psychēn* sielulle ἀνθρώπου |

anthrōpou ihmisen τοῦ | *tou* κατεργαζομένου | *katergazomenou* joka harjoittaa τὸ | *to* κακόν | *kakon* pahaa Ἰουδαίου | *ioudaiou* sekä juutalaiselle τε | *te* πρῶτον | *prōton* ensin καὶ | *kai* että Ἕλληνας· | *hellēnos* kreikkalaiselle

DELITZSCH צָרָה | tzara וּמְצוּקָה | umetzuqa עַל-כָּל-נַפְשׁוֹ | 'al-kol-nefesh אָדָם | 'adam עוֹשֶׂה | 'oseh הָרָע | hara' הַיְהוּדִי | 'al-hajJehudi בְּרֵאשׁוֹנָה | vari'shona וְגַם | vechen גַּם | gam הַיְיָנִי | 'al-hajJevani

TKSI Vaiva ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka pahaa harjoittaa sekä juutalaisen ensin että kreikkalaisen,

STLK2017 Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka tekee pahaa, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle,

Biblia1776 Murhe ja vaiva kunkin ihmisen sielun päälle, joka pahaa tekee, ensisti Juudalaisen, niin myös Grekiläisen;

10 **TR** δόξα | *doksa* mutta kirkkaus δὲ | *de* καὶ | *kai* ja τιμὴ | *timē* kunnia καὶ | *kai* ja εἰρήνη | *eirēnē* rauha παντὶ | *panti* jokaiselle τῷ | *tō* ἐργαζομένῳ | *ergadzomenō* joka tekee τὸ | *to* ἀγαθόν | *agathon* hyvää Ἰουδαίῳ | *ioudaiō* sekä juutalaiselle τε | *te* πρῶτον | *prōton* ensin καὶ | *kai* että Ἕλληνας· | *hellēni* kreikkalaiselle

DELITZSCH וְכָבוֹד | vechavod וְהַרְדָּר | ve'hadar וְשָׁלוֹם | ve'shalom לְכָל-עוֹשֶׂה | le'chol-'oseh הַטּוֹב | hattov לַיְהוּדִי | lajJehudi בְּרֵאשׁוֹנָה | vari'shona וְגַם | vechen גַּם | gam לַיְיָנִי | lajJevani

TKSI mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka harjoittaa sitä, mikä hyvä on sekä juutalaiselle ensin että kreikkalaiselle.

STLK2017 mutta kirkkaus, kunnia ja rauha jokaiselle, joka tekee sitä, mikä on hyvää, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle!

Biblia1776 Mutta ylistys, kunnia ja rauha jokaiselle, joka hyvää tekee, ensisti Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle.

11 *TR* οὐ | *ou* sillä ei γάρ | *gar* ἐστὶ | *esti* ole προσωποληψία |
prosōpolēpsia kasvoihin katsomista παρὰ | *para* luona τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō*
Jumalan

DELITZSCH כִּי | ki אֵין־מַשָּׂא | 'ein-mass' פְּנִים | fanim עַם־

הָאֱלֹהִים | 'im-ha'ELOHIM

TKSI Sillä Jumala ei katso henkilöön.

STLK2017 Sillä Jumalan edessä ei ole puolueellisuutta.

Biblia1776 Sillä ei Jumala katso ihmisen muodon jälkeen.

12 *TR* ὅσοι | *hosoi* sillä ne jotka γὰρ | *gar* ἀνόμως | *anomōs* ilman lakia
ἥμαρτον | *hēmarton* syntiä ovat tehneet ἀνόμως | *anomōs* ilman lakia καὶ |
kai myös ἀπολοῦνται· | *apolountai* tuhoutuvat καὶ | *kai* ja ὅσοι | *hosoi* jotka
ἐν | *en* alaisena νόμῳ | *nomō* lain ἥμαρτον | *hēmarton* ovat tehneet syntiä
διὰ | *dia* mukaan νόμου | *nomou* lain κριθήσονται· | *krithēsontai* tuomitaan

DELITZSCH כִּי | ki כָּל־אֱלֹהִים | chol-'elleh אֲשֶׁר | 'asher חֲטָאוּ |

chate'u בְּלִי | beli תּוֹרָה | tora גַּם | gam בְּבִלִי־תּוֹרָה | bivli-tora

יֵאבְדוּ | jo'vedu וְאֲשֶׁר | va'asher חֲטָאוּ | chate'u בְּתּוֹרָה | betora

גַּם־עַל־פִּי | gam-'al-pi הַתּוֹרָה | ha'tora יִשְׁפֹּטוּ | ish'shafetu

TKSI Sillä kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan.

STLK2017 Sillä kaikki ne, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, myös ilman lakia joutuvat kadotukseen, ja kaikki ne, jotka lain piirissä ollen ovat syntiä tehneet, lain mukaan tuomitaan.

Biblia1776 Kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, niiden pitää myös ilman

lakia hukkuman, ja kaikki, jotka laissa ovat syntiä tehneet, ne pitää lain kautta tuomittaman.

13 *TR* οὐ | *ou* sillä eivät ole γὰρ | *gar* οἱ | *oi* ἀκροαταὶ | *akroatai* kuulijat
τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain δίκαιοι | *dikaioi* vanhurskaita παρὰ | *para*
edessä τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalan ἀλλ' | *all* vaan οἱ | *oi* ποιηταὶ |
poiētai noudattajat τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain δικαιοθήσονται |
dikaiōthēsontai vanhurskautetaan

DELITZSCH כִּי | ki לֹא | lo' שְׁמַעִי | shome'ei הַתּוֹרָה | ha'tora

צַדִּיקִים | tzadiqim לְפָנַי | lifnei הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM כִּי | ki

אִם-עֲשִׂי | 'im-'osei הַתּוֹרָה | ha'tora הֵם | hem צַדִּיקֵי | jitzdaqu

TKSI Eivät näet lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain seuraajat vanhurskautetaan.

STLK2017 Eivät näet lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain noudattajat vanhurskautetaan.

Biblia1776 Sillä ei ne ole Jumalan edessä vanhurskaat, jotka lain kuulevat; mutta ne, jotka lain töillänsä täyttävät, ne pitää vanhurskaaksi tuleman.

14 *TR* ὅταν | *hotan* sillä kun γὰρ | *gar* ἔθνη | *ethnē* pakanat τὰ | *ta* joilla
μὴ | *mē* ei νόμον | *nomon* lakia ἔχοντα | *echonta* ole φύσει | *fysei*
luonnostaan τὰ | *ta* τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lakia ποιῆ | *poiē* noudattavat
οὗτοι | *houtoi* niin he νόμον | *nomon* lakia μὴ | *mē* joilla ei ἔχοντες |
echontes ole ἑαυτοῖς | *heautois* itselleen εἰσι | *eisi* ovat νόμος· | *nomos* laki

DELITZSCH כִּי | ki הַגּוֹיִם | ha'gojim אֲשֶׁר | 'asher אֵין-לָהֶם | 'ein-

lahem תּוֹרָה | tora בְּעֲשׂוֹתָם | ba'asotam כְּדַבְּרֵי | kedivrei הַתּוֹרָה

| ha'tora מֵאֲלֵיהֶם | me'aleihem גַּם-בְּאֵין | gam-be'ein תּוֹרָה | tora

הֵם | hem תּוֹרָה | tora לְנַפְשָׁם | le'nafesham

TKSI Sillä kun pakanat, joilla ei ole lakia, luonnostaan harjoittavat lain tekoja, niin he, joilla ei lakia ole, ovat itselleen lakina.

STLK2017 Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostaan tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itselleen laki

Biblia1776 Sillä koska pakanat, joilla ei lakia ole, tekevät luonnostansa sitä, mitä laki anoo, niin he, vaikka ei heillä lakia ole, ovat itsellensä laki,

15 *TR* οἵτινες | *hoitines* jotka ἐνδείκνυνται | *endeiknyntai* osoittavat että τὸ |
to ἔργον | *ergon* teot τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain γραπτὸν | *grapton* ovat
kirjoitetut ἐν | *en* ταῖς | *tais* καρδίαις | *kardiais* sydämiinsä αὐτῶν | *autōn*
heidän συμμαρτυρούσης | *symmartyrouēs* yhdessä todistaen αὐτῶν | *autōn*
heidän τῆς | *tēs* συνειδήσεως | *syneidēseōs* omatuntonsa καὶ | *kai* ja μεταξὺ
| *metaksy* ἀλλήλων | *allēlōn* keskenään τῶν | *tōn* λογισμῶν | *logismōn*
ajatuksensa κατηγορούντων | *katēgorountōn* syyttävät ἢ | *ē* tai καὶ | *kai*
myös ἀπολογουμένων | *apologoumenōn* puolustavat heitä

DELITZSCH בְּהַרְאוֹתָם | behar'otam מַעֲשֵׂה | ma'aseh הַתּוֹרָה |
ha'tora כְּתוּב | katuv עַל־לִבָּם | 'al-libam וְדַעְתָּם | veda'tam מַעֲיָדָה
| me'ida בְּקִרְבָּם | vahem וּמַחֲשֵׁבוֹתָם | umach'shevotam בְּקִרְבָּם |
beqirbam מְחַיִּבוֹת | mechajjevot זֹאת | zot אֶת־זֹאת | 'et-zot אוֹ | 'o
גַּם־מִזְכּוֹת | gam-mezakkot

TKSI Nuo, jotka osoittavat lain teon olevan kirjoitettuna heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa todistaa ja ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä

STLK2017 ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa yhdessä todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä –

Biblia1776 Että he osoittavat lain työn olevan kirjoitetun sydämiinsä, ja niin heidän omatuntonsa ynnä todistaa, ja heidän ajatuksensa keskenänsä itse

päällensä kantavat eli myös heitänsä syyttömäksi tekevät,

16 *TR* ἐν | *en* sinä ἡμέρα | *hēmera* päivänä ὅτε | *ote* kun κρινεῖ | *krinei* on
tuomitseva ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala τὰ | *ta* κρυπτά | *krypta* salaisuudet
τῶν | *tōn* ἀνθρώπων | *anthrōpōn* ihmisten κατὰ | *kata* mukaan τὸ | *to*
εὐαγγέλιόν | *euaggelion* evankeliumini μου | *mou* minun διὰ | *dia* kautta
Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH בְּיוֹם | be'jom אֲשֶׁר | 'asher יִשְׁפֹּט | ishpot הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM אֶת־כָּל־תַּעֲלָמוֹת | 'et-kol-ta'alumot בְּנֵי | benei הָאָדָם
| ha'adam בְּיַד | bejad יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach
| kefi בְּשׂוֹרְתִי | vesorati

TKSI sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Jeesuksen
Kristuksen välityksellä, minun ilosanomani mukaan.

STLK2017 sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet
Jeesuksen Kristuksen kautta minun evankeliumini mukaan.

Biblia1776 Sinä päivänä, jona Jumala ihmisten salaisuudet on tuomitseva, minun
evankeliumini perästä Jeesuksen Kristuksen kautta.

17 *TR* ἴδε | *ide* katso σὺ | *sy* sinua Ἰουδαῖος | *Ioudaios* juutalaiseksi
ἐπινομάζει | *eponomadzē* sanotaan καὶ | *kai* ja ἐπαναπαύη | *epanapauē*
turvaudut τῷ | *tō* νόμῳ | *nomō* lakiin καὶ | *kai* ja καυχᾶσαι | *kauchasai*
kerskaat ἐν | *en* Θεῷ | *Theō* Jumalassa

DELITZSCH הֵן | hen אֶתָּה | 'atta נִקְרָא | niqera' בְּשֵׁם | be'shem
יְהוּדִי | Jehudi וְנִשְׁעַנְתָּ | venish'anta עַל־הַתּוֹרָה | 'al-hattora
וְהִתְהַלַּלְתָּ | vehithallalta בְּאֱלֹהִים | be'ELOHIM

TKSI Katso,* sinua kutsutaan juutalaiseksi ja sinä luotat lakiin ja kerskaat
Jumalasta

STLK2017 Katso, sinä sanot itseäsi juutalaiseksi ja luotat lakiin ja kerskut

Jumalassa

Biblia1776 Katso, sinä kutsutaan Juudalaiseksi, ja sinä luotat lakiin ja kerskaat

Jumalasta,

18 *TR* καὶ | *kai* ja γινώσκεις | *ginōskeis* tunnet τὸ | *to* θέλημα | *thelēma*
tahtonsa Hänen καὶ | *kai* ja δοκιμάζεις | *dokimadzeis* tutkit τὰ | *ta* mikä
διαφέροντα | *diaferonta* on parasta κατηγοούμενος | *katēchoumenos* saatuasi
opetusta ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* laista

DELITZSCH וַיְדַעְתָּ | vejada'ta הָרְאוּי | hara'ui וּבְהִיּוֹתְךָ | uvihjotecha
מִלְמַד | melummad בְּתוֹרָה | batora הַבֵּינִי | tavin בֵּין־טוֹב | bein-tov
לָרַע | lara'

TKSI ja tunnet Jumalan tahdon ja laissa opetettuna tutkit, mikä parasta on,

STLK2017 ja tunnet hänen tahtonsa ja laista opetuksen saatuasi tutkit, mikä on
parasta,

Biblia1776 Ja tiedät hänen tahtonsa, ja että sinä olet laista neuvottu, niin sinä
koettelet ne parhaat,

19 *TR* πέποιθάς | *pepoithas* ja arvelet τε | *te* σεαυτὸν | *seauton* itsesi ὁδηγὸν
| *hodēgon* opas εἶναι | *einai* olevan τυφλῶν | *tyflōn* sokeiden φῶς | *fōs*
valkeus τῶν | *tōn* ἐν | *en* σκότει | *skotei* pimeydessä

DELITZSCH וּבִטְחָתְךָ | uvatachta בְּנִפְשֶׁךָ | venaf'shecha לְהִיּוֹת | lihjot
מִוֹלִיךְ | molich הַעִוְרִים | ha'ivrim וְאוֹר | ve'or לְהִלְכִים |
laholechim בַּחֲשֶׁךְ | bachshech

TKSI ja luulet olevasi sokeain taluttaja, pimeässä olevain valo,

STLK2017 ja luulet kykeneväsi olemaan sokeiden taluttaja, pimeydessä olevien
valo,

Biblia1776 Ja luulet itses sokiain johdattajaksi ja niiden valkeudeksi, jotka

pimeydessä ovat,

20 *TR* παιδευτήν | *paideutēn* kasvattaja ἀφρόνων | *afronōn*
ymmärtämättömien διδάσκαλον | *didaskalon* opettaja νηπίων | *nēpiōn*
alaikäisten ἔχοντα | *echonta* jolla on τὴν | *tēn* μόρφωσιν | *morfōsin* muoto
τῆς | *tēs* γνώσεως | *gnōseōs* tuntemisen καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* ἀληθείας |
alētheias totuuden ἐν | *en* τῷ | *tō* νόμῳ· | *nomō* laissa

DELITZSCH מֵיִסֵּר | mejasser לְחַסְרֵי | le'chasrei לֵב | le'v וּמִוֶּרֶה |
umoreh הַפְּתָאִים | happeta'im וַיֵּשׁ | vejesh לָךְ | le'cha מִרְאֵה |
mar'eh הַדְּעֵת | hadda'at וְהֶאֱמַת | ve'ha'emet בְּתוֹרָה | batora

TKSI ymmärtämättömäin kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla, kun on laissa
tiedon ja totuuden muoto.

STLK2017 ymmärtämättömien kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla kun on
laissa tiedon ja totuuden muoto:

Biblia1776 Ja tyhmäin kurittajaksi, ja lasten opettajaksi, ja sinullas olevan tunnon
ja totuuden muodon laissa.

21 *TR* ὁ | *ho* οὖν | *oun* nyt διδάσκων | *didaskōn* joka opetat ἕτερον |
heteron toista σεαυτὸν | *seauton* itseäsi οὐ | *ou* et διδάσκεις | *didaskeis*
opeta ὁ | *ho* κηρύσσων | *kēryssōn* julistat μὴ | *mē* ettei κλέπτειν | *kleptein*
saa varastaa κλέπτεις | *klepteis* varastat

DELITZSCH וְאֵתָה | ve'atta אֲשֶׁר | 'asher תּוֹרָה | toreh אַחֲרַיִם |
'acherim אֶת־נַפְשֶׁךָ | 'et-naf'shecha לֹא | lo' תּוֹרָה | toreh אֲמַרְתָּ |
'amarta לֹא | lo' תִּגְנוֹב | tignov וְהִנֵּךְ | vehinnecha גֹּנֵב | gonev

TKSI *Sinäkö siis*, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat ettei saa
varastaa, varastat;

STLK2017 niin sinäkö, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat, ettei saa

varastaa, itse varastat;

Biblia1776 Sinä joka siis opetat toista ja et itsiäs opeta; joka saarnaat: ei pidä varastaman, ja sinä itse varastat;

22 *TR* ó | *ho* λέγων | *legōn* sanot μὴ | *mē* ettei μοιχεύειν | *moicheuein* saa tehdä aviorikosta μοιχεύεις | *moicheueis* teet aviorikoksen ó | *ho* joka βδελυσσόμενος | *bdelyssomenos* kauhistut τὰ | *ta* εἰδῶλα | *eidōla* epäjumalia ἱεροσυλεῖς | *hierosyleis* ryöstät temppeliä

DELITZSCH אָמַרְתָּ | 'amarta לֹא | lo' תִּנְאַף | tin'af וְאַתָּה | ve'atta נִאֲפֵץ | no'ef תִּשְׁקֹץ | teshaqqetz אֶת־הָאֱלִילִים | 'et-ha'elilim וְאַתָּה | ve'atta גֹּזֵל | gozel אֶת־הַקֹּדֶשׁ | 'et-haqodesh

TKSI joka sanot, ettei saa tehdä aviorikosta, teet aviorikoksen; joka kauhistut epäjumalia, ryöstät temppelistä;

STLK2017 joka sanot, ettei saa tehdä huorin, itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, kuitenkin olet temppelin ryöstäjä;

Biblia1776 Joka sanot: ei pidä huorin tehtämän, ja sinä itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, ja raatelet sitä Jumalalta, mikä hänelle tulee;

23 *TR* ὅς | *hos* joka ἐν | *en* νόμῳ | *nomō* laista καυχᾶσαι | *kauchasai* kerskaat διὰ | *dia* τῆς | *tēs* παραβάσεως | *parabaseōs* rikkomisella τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain τὸν | *ton* Θεὸν | *Theon* Jumalan ἀτιμάζεις | *atimadzeis* häpäiset

DELITZSCH תִּתְהַלֵּל | tithallel בַּתּוֹרָה | batora וְתִנְבֵּל | va'tenabbel אֶת־הָאֱלֹהִים | 'et-ha'ELOHIM בְּעֵבֶרְךָ | be'averecha אֶת־הַתּוֹרָה | 'et-hattora

TKSI joka laista kerskaat, häpäiset lain rikkomisella Jumalaa?

STLK2017 joka laista kerskaat, häpäiset lainrikkomisella Jumalaa?

Biblia1776 Joka kerskaat laista ja häpäiset Jumalaa lain ylitsekäymisellä?

24 *TR* τὸ | *to* γὰρ | *gar* sillä ὄνομα | *onoma* nimi τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou*
Jumalan δι | ' *di* tähtenne ὑμᾶς | *hymas* teidän βλασφημεῖται | *blasfēmeitai*
tulee pilkatuksi ἐν | *en* keskuudessa τοῖς | *tois* ἔθνεσι | *ethnesi* pakanoiden
καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu

DELITZSCH כִּי | *ki* שֵׁם | *shem* הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM* בְּגִלְלַחְכֶּם |
biglalchem מְחַלְלִים | *mechullal* בְּגוֹיִם | *ba'gojim* כְּאֲשֶׁר | *ka'asher*
כָּתוּב | *katuv*

TKSI Sillä "teidän tähtenne Jumalan nimeä rienataan pakanain keskellä", niin
kuin on kirjoitettu.

STLK2017 Sillä "teidän tähtenne Jumalan nimi tulee pilkatuksi pakanoiden
keskuudessa", kuten on kirjoitettu.

Biblia1776 Sillä teidän tähtenne tulee Jumalan nimi pilkatuksi pakanain seassa,
niinkuin kirjoitettu on.

25 *TR* περιτομή | *peritomē* sillä ympärileikkaus μὲν | *men* τὸς γὰρ | *gar*
ὠφελεῖ | *ōfelei* hyödyttää ἐάν | *ean* jos νόμον | *nomon* lakia πράσσης· |
prassēs noudatat ἐάν | *ean* mutta jos δὲ | *de* παραβάτης | *parabatēs* rikkoja
νόμου | *nomou* lain ἦς | *ēs* olet ἢ | *hē* περιτομή | *peritomē*
ympärileikkauksesi σου | *sou* sinun ἀκροβυστία | *akrobystia*
ympärileikkaamattomuudeksi γέγονεν | *gegonen* on tullut

DELITZSCH הֵן | *hen* הַמִּילָה | *hammila* מוֹעִילָה | *mo'ila* אִם
תִּשְׁמֹר | *'im-tishmor* אֶת־הַתּוֹרָה | *'et-hattora* אָבֵל | *'aval* אִם־עֵבֶר
| *'im-'over* אֶתָּה | *'atta* אֶת־הַתּוֹרָה | *'et-hattora* אִז | *'az* מִיְלִתְךָ |
milatecha הֲיִתְּהָ לְךָ | *hajeta-lecha* לְעֶרְלָה | *le'orla*

TKSI Ympärileikkaus kyllä hyödyttää, jos seuraat lakia, mutta jos olet
lainriikkoja, on ympärileikkauksesi tullut ympärileikkaamattomuudeksi.

STLK2017 Ympärileikkaus tosin on hyödyllinen, jos noudatat lakia, mutta jos olet lainrikkoja, niin ympärileikkauksesi on tullut ympärileikkaamattomuudeksi. *Biblia1776* Sillä ympärileikkaus kelpaa, jos sinä lain pidät; mutta jos sinä olet lain rikkoja, niin sinun ympärileikkaukses on esinahaksi tullut.

26 *TR* ἐὰν | *ean* jos οὖν | *oun* siis ἢ | *hē* ἀκροβυστία | *akrobystia*
ympärileikkaamaton τὰ | *ta* δικαιώματα | *dikaiōmata* säädöksiä τοῦ | *tou*
νόμου | *nomou* lain φυλάσσει | *fylasseē* noudattaa οὐχὶ | *ouchi* eikö ἢ | *hē*
ἀκροβυστία | *akrobystia* ympärileikkaamattomuuttaan αὐτοῦ | *autou* hänen
εἰς | *eis* περιτομὴν | *peritomēn* ympärileikkaukseksi λογισθήσεται |
logisthēsetai lueta

DELITZSCH לָכֵן | *lachen* אִם-יִשְׁמֹר | *'im-jishmor* הָעֵרֶל | *he'arel*
אֶת-מִשְׁפְּטֵי | *'et-mishpetei* הַתּוֹרָה | *ha'tora* הָלֹא | *halo'*
לֹא | *techashev-lo* עֲרְלָתוֹ | *'orlato* לְמִילָה | *le'mila*

TKSI Jos siis ympärileikkaamaton seuraa lain säännöksiä, eikö hänen ympärileikkaamattomuuttaan lueta ympärileikkaukseksi?

STLK2017 Jos siis ympärileikkaamaton noudattaa lain säädöksiä, eikö hänen ympärileikkaamattomuutensa ole luettava ympärileikkaukseksi?

Biblia1776 Jos siis esinahka lain oikeuden pitää, eikö hänen esinahkansa pidä luettaman hänelle ympärileikkaukseksi?

27 *TR* καὶ | *kai* ja κρινεῖ | *krinei* tuomitsee ἢ | *hē* ἐκ | *ek* φύσεως | *fyseōs*
luonnostaan ἀκροβυστία | *akrobystia* ympärileikkaamaton τὸν | *ton* joka
νόμον | *nomon* lain τελοῦσα | *telousa* täyttää σὲ | *se* sinut τὸν | *ton* διὰ |
dia γράμματος | *grammatos* lain kirjaiminesi καὶ | *kai* ja περιτομῆς |
peritomēs ympärileikkauksinesi παραβάτην | *parabatēn* joka rikot νόμου |
nomou lain

DELITZSCH וְהָעֵרֶל | *vehe'arel* מִלְּדָה | *milleda* הַמְקַיֵּם | *ham'qajjem*

אֶת־הַתּוֹרָה | 'et-hattora הָלֹא | halo' הוּא | hu' יָדִין | jadin אֶתְךָ |
'otecha אֲשֶׁר־יֵשׁ | 'asher-jesh לְךָ | le'cha הַכְּתָב | haketav וְהַמִּילָה |
ve'hammila וְעַבְרַת | ve'avarta אֶת־הַתּוֹרָה | 'et-hattora

TKSI Luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, tuomitsee sinut, joka lain kirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lain rikkoja.

STLK2017 Ja luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, on tuomitseva sinut, joka lainkirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lainrikkoja.

Biblia1776 Ja se joka luonnostansa esinahka on ja täyttää lain, pitää sinun tuomitseman, joka puustavin ja ympärileikkauksen lain käyt ylitse?

28 *TR* οὐ | *ou* sillä ei γὰρ | *gar* ὁ | *ho* se ἐν | *en* τῷ | *tō* joka φανερῶ |
fanerō ulkonaisesti Ἰουδαῖος | *ioudaios* juutalainen ἐστὶν | *estin* on οὐδὲ |
oude eikä ἢ | *hē* ole ἐν | *en* τῷ | *tō* φανερῶ | *fanerō* ulkonaisesti ἐν | *en*
σαρκὶ | *sarki* lihassa περιτομῆ· | *peritomē* ympärileikkaus

DELITZSCH כִּי | ki לֹא־הִנְרְאָה | lo'-hannir'eh מִחֻץ | michutz הוּא |
| hu' הִיְהוּדִי | hajJehudi וְלֹא־הִנְרְאָה | velo'-hannir'a מִחֻץ |
michutz בַּבְּשָׂר | babbasar הִיא | hi' הַמִּילָה | hammila

TKSI Sillä ei se ole juutalainen, joka ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka tapahtuu ulkonaisesti lihassa,

STLK2017 Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka tapahtuu ulkonaisesti lihassa,

Biblia1776 Sillä ei se ole Juudalainen, joka ulkonaisesti (Juudalainen) on: ei myös se ole ympärileikkaus, mikä ulkonaisessa lihassa tapahtuu;

29 *TR* ἀλλ' | *all* vaan ὁ | *ho* se ἐν | *en* τῷ | *tō* joka κρυπτῶ | *kryptō*
sisäisesti σαλᾶσα Ἰουδαῖος | *Ioudaios* on juutalainen καὶ | *kai* ja περιτομῆ |
peritomē ympärileikkaus καρδίας | *kardias* sydämen ἐν | *en* Πνεύματι |
Pneumati Hengessä οὐ | *ou* ei γράμματι· | *grammati* lainkirjaimessa οὐ |

hou joka ó | *ho* ἔπαινος | *epainos* saa kiitoksen οὐκ | *ouk* ei ἐξ | *eks*
ἀνθρώπων | *anthrōpōn* ihmisiltä ἀλλ' | *all* vaan ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* Θεοῦ |
Theou Jumalalta

DELITZSCH כִּי | ki אֲשֶׁר-אִם | 'im-'asher בְּפְנֵים | bifnim הוּא | hu'
יְהוּדִי | Jehudi וּמִלָּה | umila הִיא | hi' אֲשֶׁר | 'asher בְּלֵב | ballev
כְּפִי | kefi הַרוּחַ | haRuach וְלֵא | velo' כְּפִי | kefi הַכֶּתֶב | haketav
אֲשֶׁר-לֵא | 'asher-lo' מִבְּנֵי | mibenei אָדָם | 'adam תְּהִלָּתוֹ |
tehillato כִּי | ki אִם-מֵאֵת | 'im-me'et הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI vaan se on juutalainen, joka sisimmässään on juutalainen, ja oikea on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimen mukaan, ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta.

STLK2017 vaan se on juutalainen, joka salassa on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa, ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta.

Biblia1776 Mutta se on Juudalainen, joka sisällisesti salattu on, ja sydämen ympärileikkaus on ympärileikkaus, joka hengessä tapahtuu, ei puustavissa; jonka ylistys ei ole ihmisiltä, vaan Jumalalta.

3 luku

1 *TR* τί | *ti* mitä οὖν | *oun* siis τὸ | *to* περισσὸν | *perisson* on etua τοῦ |
tou Ἰουδαίου | *ioudaiou* juutalaisella ἢ | *ē* tai τίς | *tis* mitä ἢ | *hē* on
ὠφέλεια | *ōfeleia* hyötyä τῆς | *tēs* περιτομῆς | *peritomēs*
ympärileikkauksesta

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta מַה-הוּא | mah-hu' תְּרוֹן? | ji*TR* on
הַיְהוּדִי | hajJehudi וּמַה-הִיא | umah-hi' תּוֹעֵלֶת | to'elet הַמִּלָּה |
hammila

TKSI Mikä siis on juutalaisten etu tai mikä ympärileikkauksen hyöty?

STLK2017 Mitä etuja siis on juutalaisilla tai mitä hyötyä ympärileikkauksesta?

Biblia1776 Mitäs siis Juudalainen on parempi? Eli mitä ympärileikkaus auttaa?

2 *TR* πολὺ | *poly* paljon κατὰ | *kata* πάντα | *panta* kaikin τρόπον· | *TR*
oron tavoin πρώτον | *prōton* sillä ensiksi μὲν | *men* γὰρ | *gar* ὅτι | *hoti*
että ἐπιστεύθησαν | *episteuthēsan* heille on uskottu τὰ | *ta* λόγια | *logia*
sanat τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH הַרְבֵּה | harbeh מִכּוֹל־פְּנִים | mikol-panim בְּרֵאשׁוֹן |
bari'shon כִּי־הִפְקְדוּ | ki-hafeqedu בְּיָדָם | vejadam דְּבַר־יְ | divrei
אֱלֹהִים | 'ELOHIM

TKSI Suuri kaikin tavoin. Kuitenkin ennen kaikkea se, että heille on uskottu Jumalan sanat.

STLK2017 Paljonkin, kaikin tavoin, ennen kaikkea se, että heille on uskottu Jumalan sanat.

Biblia1776 Tosin sangen paljo. Sillä ensin on se, että heille on uskottu, mitä Jumala puhunut on.

3 *TR* τί | *ti* sillä miten γὰρ | *gar* εἰ | *ei* jos ἠπίστησάν | *ēpistēsan* eivät
uskoneet τινες | *tines* muutamat μὴ | *mē* eihän ἢ | *hē* ἀπιστία | *apistia*
uskottomuutensa αὐτῶν | *autōn* heidän τὴν | *tēn* πίστιν | *pistin* uskollisuutta
τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan καταργήσει | *katargēsei* tee tyhjäksi

DELITZSCH כִּי | ki מַה־הוּא | mah-hu' אִם־מִקְצָתָם | 'im-miqtzatam
לֹא | lo' הֵאֱמִינוּ | he'eminu הַיְבַטֵּל | hajevattel הַחֶסֶר | chesron
אֶמוּנָתָם | 'emunatam אֶת־אֶמוּנָתָם | 'et-'emunat אֱלֹהִים | 'ELOHIM

TKSI Miten siis on? Jos jotkut ovat olleet uskottomia, ei kai heidän uskottomuutensa tee Jumalan uskollisuutta tyhjäksi?

STLK2017 Mutta kuinka? Jos jotkut ovat olleet epäuskoisia, eihän heidän

epäuskonsa ole tekevä Jumalan uskollisuutta tyhjäksi?

Biblia1776 Mutta ettei muutamat niitä uskoneet, mikä siitä on? Pitäiskö heidän epäuskonsa Jumalan uskon turhaksi tekemän?

4 *TR* μὴ | *mē* ei γένοιτο· | *genoito* ole niin γινέσθω | *ginesthō* ja olkoon δὲ
| *de* ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala ἀληθῆς | *alēthēs* totuus πᾶς | *pas* mutta
jokainen δὲ | *de* ἄνθρωπος | *anthrōpos* ihminen ψεύστης | *pseustēs*
valehtelija καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu ὅπως
| *hopōs* että ἂν | *an* δικαιοθῆς | *dikaiōthēs* julistettaisiin vanhurskaaksi ἐν
| *en* τοῖς | *tois* λόγοις | *logois* sanoissasi σου | *sou* sinun καὶ | *kai* ja
νικήσης | *nikēsēs* voittaisit ἐν | *en* τῷ | *tō* κρίνεσθαί | *krinesthai* kun
käydään oikeutta kanssasi σε | *se* sinun

DELITZSCH חַלִּילָהּ | *chalila* אָבֵל | *'aval* יְהִי | *jehi* הָאֵל | *ha'el* הוּא
| *hu'* הַנֶּאֱמָן | *hanne'eman* וְכֹל־הָאָדָם | *vechol-ha'adam* כֹּזֵב | *kozev*
בְּדַבָּרָהּ | *kaKatuv* לְמַעַן־תִּצְדַּק | *le'ma'an-titzdaq* בְּדַבָּרָהּ |
bidvarecha תִּזְכֶּה | *tizkeh* בְּשִׁפְטֶיךָ | *veshafetecha*

TKSI Eihän toki! Olkoon Jumala totuullinen, mutta jokainen ihminen valehtelija, niin kuin on kirjoitettu: "Jotta sinä osoittautuisit vanhurskaaksi sanoissasi ja voittaisit, kun kanssasi käydään oikeutta."

STLK2017 Ei ikinä! Olkoon Jumala totinen, mutta jokainen ihminen valehtelija, niin kuin kirjoitettu on: "Että sinut julistettaisiin vanhurskaaksi sanoissasi ja että voittaisit, kun kanssasi käydään oikeutta."

Biblia1776 Pois se! vaan paremmin, olkoon Jumala totinen, vaan jokainen ihminen valehtelija, niinkuin kirjoitettu on: ettäs olisit oikia sanoissas ja voittaisit, kuin sinä tuomitaan.

5 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ἡ | *hē* ἀδικία | *adikia* vääryytemme ἡμῶν |
hēmōn meidän Θεοῦ | *Theou* Jumalan δικαιοσύνην | *dikaiosynēn*
vanhurskauden συνίστησι | *synistēsi* näyttää toteen τί | *ti* mitä ἐροῦμεν |

eroumen sanomme μή | *mē* eihän ἄδικος | *adikos* ole väärä ó | *ho* Θεός | *Theos* Jumala ó | *ho* ἐπιφέρων | *epiferōn* osoittaessaan τὴν | *tēn* ὀργήν | *orgēn* vihansa κατὰ | *kata* tavalla ἄνθρωπον | *anthrōpon* ihmisten λέγω | *legō* puhun

DELITZSCH וְאִם-עֲוֹלָתֵנוּ | ve'im-'avlatenu תְּרוֹמֵם | teromem אֶת-מַה-נִּזְאַמַּר | mah-no'mar הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM עֲוֹלָתֵנוּ | 'et-tzidqat הַחַיִּים | hachi יֵשׁ-עֲוֹלָתֵנוּ | jesh-'avel בְּאֵלֹהִים | be'ELOHIM הַמְּשַׁלַּח | ham'shalleach חָרוֹן | charon אֶפְוֹ | 'appo לְפִי | le'fi דֶּרֶךְ | derech בְּנֵי-אָדָם | benei-'adam אֲנֹכִי | 'anochi מְדַבֵּר | me'daber

TKSI Mutta jos meidän vääryytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä sanomme? Ei kai Jumala ole väärä, kun osoittaa vihansa! Puhun ihmisen tavoin.

STLK2017 Mutta jos meidän vääryytemme todistaa Jumalan vanhurskautta, mitä sanomme? Ei kaiketi Jumala ole väärä, kun hän rankaisee vihassaan? Puhun ihmisten tavalla.

Biblia1776 Jos siis meidän vääryytemme Jumalan oikeutta ylistää, mitäs me sanomme? Onko Jumala väärä, että hän siitä vihastuu? (minä puhun ihmisten tavalla.)

6 *TR* μή | *mē* ei γένοιτο· | *genoito* ole niin ἐπεὶ | *epei* sillä πῶς | *pōs* kuinka κρινεῖ | *krinei* tuomitsisi ó | *ho* Θεός | *Theos* Jumala τὸν | *ton* κόσμον | *kosmon* maailman

DELITZSCH חָלִילָה | chalila שְׁאִם-כֵּן | she'im-ken אֵיךְ-יִשְׁפֹּט | 'eich-jishepot הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֶת-הָעוֹלָם | 'et-ha'olam

TKSI Eihän toki! Kuinka sitten Jumala tuomitsisi maailman?

STLK2017 Ei ikinä! Sillä kuinka Jumala silloin on tuomitseva maailman?

Biblia1776 Pois se! kuinka Jumala sitte taitais maailmaa tuomita?

7 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ἢ | *hē* ἀλήθεια | *alētheia* totuus τοῦ | *tou*
Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἐν | *en* τῷ | *tō* ἐμῷ | *emō* minun ψεύσματι |
pseusmati valheeni kautta ἐπερίσσευσεν | *eperisseusen* selvemmin julki tulee
εἰς | *eis* τὴν | *tēn* δόξαν | *doksan* kunniakseen αὐτοῦ | *autou* Hänen τί | *ti*
miksi ἔτι | *eti* vielä κάγω | *kagō* minutkin ὡς | *hōs* niinkuin ἀμαρτωλός |
hamartōlos syntinen κρίνομαι | *krinomai* tuomitaan

DELITZSCH כִּי | *ki* עַל־יְדֵי | *'im-'al-jedei* כְּזָבִי | *chezavi* תְּרַבֶּה
| *tirbeh* וְתַפְרֵץ | *vetifrotz* אֱמֶת | *'emet* אֱלֹהִים | *'ELOHIM*
לְתַהַלְתּוֹ | *lithillato* לָמָּה | *lamma* הֲיֵי | *zeh* אֲנִי | *'ani* אֲשַׁפֵּט |
'esh'shafet עוֹד | *'od* כְּחֹטֵא | *kechote'*

TKSI Sillä jos Jumalan totuus minun valheeni vuoksi on tullut ylenpalttiseksi
Hänen kirkkaudekseen, miksi minutkin vielä syntisenä tuomitaan?

STLK2017 Sillä jos Jumalan totuus on minun valheeni kautta tullut runsaammin
hänen kirkkaudekseen, miksi sitten minutkin vielä tuomitaan syntisenä?

Biblia1776 Sillä jos Jumalan totuus minun valheeni kautta kunniallisemmaksi
tulis, hänen ylistyksensä, minkätahden pitäis vielä sitte minä niinkuin
syntinen tuomittaman?

8 *TR* καὶ | *kai* ja μή | *mē* ei καθὼς | *kathōs* niinkuin βλασφημούμεθα |
blasfēmoumetha meitä häväistään καὶ | *kai* ja καθὼς | *kathōs* kuten φασί |
fasi levittävät huhua τινες | *tines* jotkut ἡμᾶς | *hēmas* meidän λέγειν | *legein*
sanoneen ὅτι | *hoti* että ποιήσωμεν | *poiēsōmen* tehkäämme τὰ | *ta* κακὰ |
kaka pahaa ἵνα | *hina* että ἔλθῃ | *elthē* tulisi siitä τὰ | *ta* ἀγαθὰ | *agatha*
hyvää ὧν | *hōn* joiden τὸ | *to* κρίμα | *krima* tuomio ἔνδικόν | *endikon*
ansaittu ἐστὶ | *esti* on

DELITZSCH וְלֹא | *velo'* נַעֲשֶׂה | *na'aseh* כְּדַבֵּר | *kidevar* מְחַרְפֵּינוּ |
mecharafeinu וּמְקַצֵּת | *umiqtzat* מוֹצִיאִי | *motzi'ei* דְּבַר | *dibba* עֲלֵינוּ

| 'aleinu לְאֵינוּ | le'mor הִנֵּה | hinneh אֲמַרְיִם | 'omerim נְעֻשֵׂה |
na'aseh הֲרַע | hara' לְמַעַן | le'ma'an יֵצֵא | jetze' הַטּוֹב | hattov
אֲשֶׁר | 'asher דִּינָם | dinam יָבֵא | javo' עֲלֵיהֶם | 'aleihem בְּצֶדֶק |
betzedeq

TKSI Emmekö toimisi niin kuin meistä herjaten puhutaan ja niin kuin jotkut sanovat meidän lausuvan: "Tehkäämme paha, jotta siitä hyvää tulisi"? Niitten tuomio on oikea.

STLK2017 Ja miksi ei ole, niin kuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja kuten muutamat väittävät meidän sanovan: "Tehkäämme paha, että siitä tulisi hyvää"? Niille tuleva tuomio on oikea.

Biblia1776 Ja ei, (niinkuin meitä pilkataan ja niinkuin muutamat puhuvat meidän sanovan,) että meidän pitäis tekemän paha, että siitä hyvää tulis? Joiden kadotus on oikia.

9 *TR* τί | *ti* miten οὐν | *oun* siis προεχόμεθα | *proechometha* olemmeko
parempia οὐ | *ou* emme πάντως· | *pantōs* kaiketi προητιασάμεθα |
proētiasametha sillä edellä olemme osoittaneet γὰρ | *gar* Ἰουδαίους |
Ioudaious juutalaiset τε | *te* sekä καὶ | *kai* myös Ἑλλήνας | *Hellēnas*
kreikkalaiset πάντας | *pantas* kaikki ὑφ' | *hyf* alaisia ἀμαρτίαν | *hamartian*
synnin εἶναι | *einai* ovat

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta מַה־הוּא | mah-hu' לָנוּ־הַיֵּשׁ־ | hajesh-
lanu מַעֲלָה | ma'ala תִּתֶּרָה | jetera לֹא | lo' בְּמֵאוֹמָה | vim'uma
כָּבֵד | kevar הוֹכַחְנוּ־ | hochachnu כִּי | ki גַּם־הֵיִהוּדִים | gam-
hajJehudim גַּם־הַיְּוֹנִים | gam-hajJevanim כֻּלָּם | kullam הֵם | hem
תַּחַת | tachat הַחֵטָא | ha'chet'

TKSI Kuinka siis on? Olemmeko paremmat? Emme lainkaan. Sillä olemme juuri esittäneet syytöksen, että kaikki, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, ovat synnin

yhden évoc· | *henos* yhtäkään

DELITZSCH הַכֹּל | hakol סָר | sar יַחְדָּו | jachdav נֶאֱלָחוּ | ne'elachu

אֵין | 'ein עֲשֵׂה טוֹב | 'oseh-tov אֵין | 'ein גַּם־אֶחָד | gam-'echad

TKSI Kaikki ovat poikenneet pois, yhdessä käyneet kelvottomiksi. Ei ole sitä, joka harjoittaa hyvää, ei ole yhtä ainoaa.

STLK2017 Kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet. Ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvää on, ei yhden yhtäkään.

Biblia1776 Kaikki ovat poikenneet pois ja ynnä kelvottomaksi tulleet: ei ole yhtään, joka hyvää tekee, ei yhtäkään.

13 *TR* τάφος | *tafos* hauta ἀνεωγμένος | *aneōgmenos* avoin ὁ | *ho* λάρυγξ |

larygks kurkkunsa αὐτῶν | *autōn* heidän ταῖς | *tais* γλώσσαις | *glōssais*

kielellään αὐτῶν | *autōn* ἐδολιοῦσαν· | *edoliousan* he pettävät ἰός | *ios*

myrkkyä ἀσπίδων | *aspidōn* kyykäärmeiden ὑπὸ | *hypo* ἀλλὰ τὰ | *ta* χεῖλη |

cheilē huuliensa αὐτῶν· | *autōn* heidän

DELITZSCH קֶבֶר | qever פְּתוּחַ | patuach גֵּרוֹנָם | geronam לְשׁוֹנָם |

le'shonam יַחְלִיֶּקוּן | jachaliqun תְּחַמַּת | chamat עֲכָשׁוּב | 'achshuv

תַּחַת | tachat שִׁפְתֵי־מֹו | sefateimo

TKSI Heidän kurkkunsa on avoin hauta. Kielellään he pettävät. Kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla.

STLK2017 Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellään he pettävät, kyyn myrkkyä on heidän huultensa alla.

Biblia1776 Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrkky on heidän huultensa alla,

14 *TR* ὧν | *hōn* joiden τὸ | *to* στόμα | *stoma* suu ἀρᾶς | *aras* kirousta καὶ

| *kai* ja πικρίας | *pikrias* katkeruutta γέμει· | *gemei* on täynnä

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher אֶלָּה | 'ala פִּיהֶם | pihem מְלֵא | male'

וּמְרֹרוֹת | umerorot

TKSI Heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta.

STLK2017 Heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta.

Biblia1776 Joiden suu on täynnänsä kirousta ja haikeutta.

15 *TR* ὀξεῖς | *okseis* nopeat οἱ | *oi* πόδες | *podes* jalat αὐτῶν | *autōn* heillä ἐκχέαι | *ekcheai* on vuodattamaan αἷμα· | *haima* verta

DELITZSCH רַגְלֵיהֶם | ragleihem מְהָרוּ | jemaharu לְשִׁפְךָ־דָם | lishpach-dam

TKSI Heidän jalkansa ovat nopeat verta vuodattamaan.

STLK2017 Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta.

Biblia1776 Heidän jalkansa ovat nopiat verta vuodattamaan.

16 *TR* σύντριμμα | *synTR imma* hävitys και | *kai* ja ταλαιπωρία | *talaipōria* kurjuus ἐν | *en* ταῖς | *tais* ὁδοῖς | *hodois* tiellään αὐτῶν | *autōn* heidän

DELITZSCH שׁוֹד | shod וְשִׁבְרָה | vashever בְּמִסְלֹתָם | bimsillotam

TKSI Hävitys ja kurjuus on heidän teillään,

STLK2017 Hävitystä ja kurjuutta on heidän teillään,

Biblia1776 Heidän teissänsä on sula tuska ja sydämen kipu.

17 *TR* και | *kai* ja ὁδὸν | *hodon* tietä εἰρήνης | *eirēnēs* rauhan οὐκ | *ouk* εἰvät ἔγνωσαν· | *egnōsan* he tunne

DELITZSCH וְדָרְךָ | vederech שְׁלוֹם | shalom לֹא | lo' יָדְעוּ | jada'u

TKSI eivätkä he tunne rauhan tietä.

STLK2017 eivätkä he tunne rauhan tietä.

Biblia1776 Ja ei he rauhan tietä tunteneet.

18 *TR* οὐκ | *ouk* ei ἔστι | *esti* ole φόβος | *fobos* pelko Θεοῦ | *Theou*
Jumalan ἀπέναντι | *apenanti* edessä τῶν | *tōn* ὀφθαλμῶν | *ofthalmōn*
silmiensä αὐτῶν | *autōn* heidän

DELITZSCH אֵין־פַּחַד | 'ein-pachad אֱלֹהִים | 'ELOHIM לְנֶגֶד |

le'neged עֵינֵיהֶם | 'eineihem

TKSI Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä."

STLK2017 Jumalan pelko ei ole heidän silmiensä edessä."

Biblia1776 Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä.

19 *TR* οἶδαμεν | *oidamen* mutta tiedämme δὲ | *de* ὅτι | *hoti* että ὅσα | *hosa*
kaiken minkä ὁ | *ho* νόμος | *nomos* laki λέγει | *legei* sanoo τοῖς | *tois* ἐν |
en alaisille τῷ | *tō* νόμῳ | *nomō* lain λαλεῖ | *lalei* puhuu ἵνα | *hina* että πᾶν
| *pan* jokainen στόμα | *stoma* suu φραγῆ | *fragē* tukittaisiin καὶ | *kai* ja
ὑπόδικος | *hypodikos* syylliseksi γένηται | *genētai* tulisi πᾶς | *pas* koko ὁ |
ho κόσμος | *kosmos* maailma τῷ | *tō* Θεῷ· | *Theō* edessä Jumalan

DELITZSCH וְאֵנַחְנוּ | va'anachnu וְדַבְּרֵנוּ | jada'nu כִּי | ki כָּל־מַה־

נִשְׁאַמְרָה | chol-mah-she'amera הַתּוֹרָה | ha'tora מְדַבְּרֶת | me'daberet

אֶל־אֱלֹהֵי | 'el-'elleh אֲשֶׁר | 'asher תַּחַת | tachat הַתּוֹרָה | ha'tora

לְמַעַן | le'ma'an יִסְכַּר | jissacher כָּל־פֶּה | kol-peh וְהָיָה | ve'haja

כָּל־הָעוֹלָם | chol-ha'olam מְחֻיָּב | mechujav לְפָנָי | lifnei אֱלֹהִים |

'ELOHIM

TKSI Mutta tiedämme, että kaiken mitä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille,
jotta jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä,

STLK2017 Mutta tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu niille,
jotka ovat lain alla, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi

syylliseksi Jumalan edessä,

Biblia1776 Mutta sen me tiedämme, että kaikki, mitä laki sanoo, sen hän sanoo

niille, jotka lain alla ovat: että jokainen suu pitää tukittaman ja kaiken maailman pitää Jumalan edessä vikapää oleman,

20 *TR* διότι | *dioti* sen tähden ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista νόμου | *nomou* lain οὐ | *ou* ei δικαιωθήσεται | *dikaiōthēsetai* vanhurskaaksi tule πᾶσα | *pasa* mikään σὰρξ | *sarks* liha ἐνώπιον | *enōpion* edessä αὐτοῦ· | *autou* Hänen διὰ | *dia* sillä kautta γὰρ | *gar* νόμου | *nomou* lain ἐπίγνωσις | *epignōsis* tulee tunto ἁμαρτίας | *hamartias* synnin

DELITZSCH יַעַן | ja'an אֲשֶׁר | 'asher מִמַּעֲשֵׂי | mimma'asei הַתּוֹרָה | ha'tora לֹא-יִצְדָּק | lo'-jitzdaq לְפָנָיו | le'fanaiv כָּל-בָּשָׂר | kol-basar כִּי | ki עַל-יְדֵי | 'al-jedei הַתּוֹרָה | ha'tora דַּעַת | da'at הַחֵטָא | ha'chet' ha'chet'

TKSI koska yksikään liha ei Hänen edessään tule vanhurskaaksi lain teoista, sillä lain kautta tulee synnin tunto.

STLK2017 sen tähden, ettei mitään lihaa julisteta hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista, sillä lain kautta tulee synnintunto.

Biblia1776 Sentähden ettei yksikään liha taida lain töiden kautta hänen edessänsä vanhurskautetuksi tulla; sillä lain kautta synnin tunto tulee.

21 *TR* νυνὶ | *nyni* mutta nyt δὲ | *de* χωρὶς | *chōris* ilman νόμου | *nomou* lakia δικαιοσύνη | *dikaiosynē* vanhurskaus Θεοῦ | *Theou* Jumalan πεφανέρωται | *pefanerōtai* on tehty tunnetuksi μαρτυρουμένη | *martyroumenē* todistamana ὑπὸ | *hypo* τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain καὶ | *kai* ja τῶν | *tōn* προφητῶν· | *profētōn* profeettojen

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta בְּבִלְי | bivli תּוֹרָה | tora צְדָקָת | tzidqat אֱלֹהִים | 'ELOHIM לְאוֹר | la'or יִצְאָה | jatza'a אֲשֶׁר | 'asher הָעֵידוֹ | he'idu עַלֶּיהָ | 'aleha הַתּוֹרָה | ha'tora וְהִנְבִּיאִים |

ve'hannevi'im

TKSI Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia —

STLK2017 Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta Laki ja Profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia,

Biblia1776 Mutta nyt on se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilman lakia julistettu, lain ja prophetain kautta todistettu;

22 *TR* δικαιοσύνη | *dikaiosynē* että vanhurskaus δὲ | *de* Θεοῦ | *Theou*
Jumalan διὰ | *dia* πίστεως | *pisteōs* uskossa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen
Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen εἰς | *eis* ὅν πάντας | *pantas* kaikille καὶ |
kai ja ἐπὶ | *epi* πάντας | *pantas* kaikissa τοὺς | *tous* niissä πιστεύοντας· |
pisteuontas jotka uskovat οὐ | *ou* sillä ei γάρ | *gar* ἔστι | *esti* ole διαστολή·
| *diastolē* erotusta

DELITZSCH וְהִיא | vehi' צְדָקָת | tzidqat אֱלֹהִים | 'ELOHIM
בְּאֵמוּנָת | be'emunat יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach אֵל־
כָּל | 'el-kol וְעַל־כָּל | ve'al-kol אֲשֶׁר | 'asher הָאֲמִינִים | he'eminu בּוֹ
| vo כִּי | ki אֵין | 'ein הַבְּדִל | ha'vedel

TKSI nimittäin 'Jeesuksen Kristuksen uskon' perusteella tuleva Jumalan vanhurskaus — kaikkia varten ja kaikille, jotka uskovat. Ei ole eroitusta.

STLK2017 se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat, sillä ei ole yhtään erotusta.

Biblia1776 Se Jumalan vanhurskaus, (sanon minä), joka tulee Jeesuksen Kristuksen uskon kautta, kaikkein tykö ja kaikkein päälle, jotka uskovat: sillä ei ole yhtään eroitusta.

23 *TR* πάντες | *pantes* sillä kaikki γὰρ | *gar* ἡμάρτον | *hēmarton* ovat syntiä
tehneet καὶ | *kai* ja ὑστεροῦνται | *hysterountai* ovat vailla τῆς | *tēs* δόξης |
doksēs kirkkautta τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH כִּי־כָלָם | ki-chullam חַטָּאוֹ | chata'u וְחַסְרֵי־כְבוֹד |

vechasrei-chevod אֱלֹהִים | 'ELOHIM הֵמָּה | hemma

TKSI Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla,

STLK2017 Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla

Biblia1776 Sillä kaikki ovat he syntiä tehneet ja ei heillä ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä.

24 *TR* δικαιοῦμενοι | *dikaioumenoi* saavat vanhurskauden δωρεὰν | *dōrean*

lahjaksi τῆ | *tē* αὐτοῦ | *autou* Hänen χάριτι | *chariti* armostaan διὰ | *dia*

kautta τῆς | *tēs* ἀπολυτρόσεως | *apolyTR oseōs* lunastuksen τῆς | *tēs* ἐν |

en Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ· | *Iēsou* Jeesuksessa

DELITZSCH וְנִצְדָּקוּ | venitzdequ חֲנָמ | chinnam בְּחַסְדּוֹ | bechasdo

עַל־יְדֵי | 'al-jedei הַפְּדוּת | happedut אֲשֶׁר | 'asher הַתְּהִי | hajeta

בְּמַשִּׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA

TKSI ja heidät vanhurskautetaan lahjaksi Hänen armostaan sen lunastuksen perusteella, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

STLK2017 ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

Biblia1776 He tulevat ilman ansiotansa vanhurskaaksi, hänen armostansa, sen lunastuksen kautta, joka on Jeesuksessa Kristuksessa,

25 *TR* ὃν | *hon* jonka προέθετο | *proetheto* on asettanut ὁ | *ho* Θεός |

Theos Jumala ἱλαστήριον | *hilastērion* sovituksiksi διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs*

πίστεως | *pisteōs* uskon ἐν | *en* τῷ | *tō* αὐτοῦ | *autou* Hänen αἵματι |

haimati veressään εἰς | *eis* ἔνδειξιν | *endeiksin* osoittaakseen τῆς | *tēs*

δικαιοσύνης | *dikaiosynēs* vanhurskautensa αὐτοῦ | *autou* διὰ | *dia* koska

τὴν | *tēn* πάρεσιν | *piresin* on jättänyt rankaisematta τῶν | *tōn*

προγεγονότων | *progegonotōn* ennen tehdyt ἁμαρτημάτων | *hamartēmatōn*

synnit év | *en* τῆ | *tē* ἀνοχῆ | *anochē* kärsivällisyydessään τοῦ | *tou* Θεοῦ·
| *Theou* Jumala

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher שָׁמוּ | samo הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM
לְפָנֵינוּ | le'faneinu לְכַפֹּרֶת | le'chapporet עַל־יְדֵי | 'al-jedei הָאֱמוּנָה
| ha'emuna בְּדָמוֹ | bedamo לְהַרְאוֹת | le'har'ot אֶת־צְדָקָתוֹ | 'et-
tzidqato אַחֲרָי | a'charei אֲשֶׁר־הָעֶבֶיר | 'asher-he'evir אֶת־הַחַטָּאִים
| 'et-ha'chata'im שֶׁנֶּעֱשׂוּ | shenna'asu לְפָנִים | le'fanim בְּעֵת | be'et
חֶמְלַת | chemlat אֱלֹהִים | 'ELOHIM

TKSI Hänet Jumala on Hänen verensä ansiosta asettanut uskolla omistettavaksi armoistuimeksi vanhurskautensa osoituksena, koska oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit

STLK2017 jonka Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä osoittaakseen vanhurskautensa, koska hän oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit

Biblia1776 Jonka Jumala on armonistuimeksi asettanut, uskon kautta hänen veressänsä, osoittaaksensa sitä vanhurskautta, joka hänen edessänsä kelpaa, edelläkäyväisten syntein anteeksi antamisen kautta,

26 *TR* πρὸς | *pros* ἔνδειξις | *endeiksin* osoituksena τῆς | *tēs* δικαιοσύνης |
dikaiosynēs vanhurskaudestaan αὐτοῦ | *autou* Theou | *Theou* Jumala év | *en*
τῷ | *tō* νῦν | *nyn* nykyisessä καιρῷ | *kairō* ajassa εἰς | *eis* τὸ | *to* εἶναι |
einai olevansa αὐτὸν | *auton* itse δίκαιον | *dikaion* vanhurskas καὶ | *kai*
δικαιοῦντα | *dikaiounta* vanhurskauttaakseen τὸν | *ton* ἐκ | *ek* πίστεως |
pisteōs uskosta Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen

DELITZSCH לְהַרְאוֹת | le'har'ot אֶת־צְדָקָתוֹ | 'et-tzidqato בְּעֵת |
ba'et הַזֹּאת | hazzot לְהִיּוֹתוֹ | lihjoto צְדִיק | tzadiq וּמְצַדִּיק |

umatzdiq אֶת־בֶּן־אֱמוּנָת | 'et-ben-'emunat יֵשׁוּעַ | JESHUA

TKSI jumalallisen kärsivällisyytensä vuoksi, ja vanhurskautensa osoituksena nykyajassa, ollakseen itse vanhurskas ja vanhurskauttaakseen sen, *jolla on Jeesuksen usko*.

STLK2017 jumalallisessa kärsivällisyydessään, osoittaakseen vanhurskautensa nykyajassa, sen, että hän itse on vanhurskas ja julistaa vanhurskaaksi sen, jolla on usko Jeesukseen.

Biblia1776 Joita Jumala kärsinyt on, osoittaaksensa vanhurskauttansa tällä ajalla: että hän itse vanhurskas olis ja sen vanhurskaaksi tekis, joka Jesuksen uskosta on.

27 *TR* ποῦ | *pou* missä οὖν | *oun* siis ἢ | *hē* on καύχησις | *kauchēsis*
kerskaaminen ἐξεκλείσθη | *eksekleisthē* suljettu pois διὰ | *dia* kautta ποίου |
poiou minkä νόμου | *nomou* lain τῶν | *tōn* ἔργων | *ergōn* tekojen οὐχί |
ouchi ei ἀλλὰ | *alla* vaan διὰ | *dia* kautta νόμου | *nomou* lain πίστεως |
pisteōs uskon/ uskon lain

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta אֵיךְ | 'ajeh הַהִתְהַלְלוּת | hahithalelut
הָלֵא | halo' נִשְׁבַּתָּה | nishbata וְעַל־יְדֵי | ve'al-jedei תּוֹרַת־מָה |
torat-ma הָעַל־יְדֵי־תּוֹרַת | ha'al-jedei-torat הַמְעַשִּׂים | hamma'asim
לֵא | lo' כִּי | ki וְעַל־יְדֵי | 'al-jedei תּוֹרַת | torat הָאֱמוּנָה |
ha'emuna

TKSI Missä siis on kerskaus? Se on suljettu pois. Minkä lain nojalla? Tekojenko? Ei, vaan uskon lain nojalla.

STLK2017 Missä siis on kerskaaminen? Se on suljettu pois. Minkä lain kautta? Tekojenko lain? Ei, vaan uskon lain kautta.

Biblia1776 Kussa siis on kerskaus? Se on suljettu ulos. Minkä lain kautta? Töidenkö lain kautta? Ei, vaan uskon lain kautta.

28 *TR* λογιζόμεθα | *logizometha* päätämme οὖν | *oun* siis πίστει | *pistei*
uskosta δικαιοῦσθαι | *dikaiousthai* vanhurskautetaan ἄνθρωπον | *anthrōpon*

ihminen χωρὶς | *chōris* ilman ἔργων | *ergōn* tekoja νόμου | *nomou* lain

DELITZSCH לֶכֶן | lachen נַחֲשׁוּב | nachashov כִּי | ki בְּאֵמוּנָה |

ve'emuna יִצְדָּק | jitzdaq הָאָדָם | ha'adam בְּבִלִי | bivli מַעֲשֵׂי |

ma'asei תּוֹרָה | tora

TKSI Päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon nojalla, ilman lain tekoja.

STLK2017 Niin päätämme siis, että ihminen julistetaan vanhurskaaksi uskon kautta, ilman lain tekoja.

Biblia1776 Niin me siis sen siksi pidämme, että ihminen tulee vanhurskaaksi uskon kautta, ilman lain töitä.

29 *TR* ἢ | *ē* onko Ἰουδαίων | *Ioudaiōn* juutalaisten ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos*
Jumala μόνον | *monon* ainoastaan οὐχὶ | *ouchi* vaan eikö δὲ | *de* καὶ | *kai*
myös ἐθνῶν | *ethnōn* pakanoiden καὶ | *nai* kyllä καὶ | *kai* myös ἐθνῶν· |
ethnōn pakanoiden

DELITZSCH או | 'o הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM רַק | raq אֱלֹהֵי |

'ELOHEI הַיְהוּדִים | haJehudim הָאֵל | halo' גַּם | gam אֱלֹהֵי |

'ELOHEI הַגּוֹיִם | ha'gojim אֲכֵן | 'achen אֱלֹהֵי גַם | gam-'ELOHEI

הַגּוֹיִם | ha'gojim הוּא | hu'

TKSI Vai onko Hän vain juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin,

STLK2017 Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanoidenkin? On pakanoidenkin,

Biblia1776 Eli onko Jumala ainoastaan Juudalaisten Jumala? eikö hän ole myös pakanain Jumala? Tosin pakanainkin Jumala,

30 *TR* ἐπεὶπερ | *epeiper* sentähden että εἷς | *heis* yksi ὁ | *ho* Θεός | *Theos*

on Jumala ðs | *hos* joka δικαιώσει | *dikaiōsei* vanhurskauttaa περιτομήν |
peritomēn ympärileikatut ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta καὶ | *kai* ja
ἀκροβυστίαν | *akrobustian* ympärileikkaamattomat διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs*
πίστεως | *pisteōs* uskon

DELITZSCH כִּי | *ki* אֶחָד | *'echad* הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM* הַמְצַדִּיק
| *hammatzdiq* אֶת־הַמּוֹלִים | *'et-hammulim* מִתּוֹךְ | *mittoch* הָאֱמוּנָה
| *ha'emuna* וְאֶת־הָעֲרֵלִים | *ve'et-ha'arelim* עַל־יְדֵי | *'al-jedei*
הָאֱמוּנָה | *ha'emuna*

TKSI koskapa on yksi Jumala, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskon
perusteella ja ympärileikkaamattomat uskon nojalla.

STLK2017 koskapa Jumala on yksi, joka julistaa ympärileikatut vanhurskaiksi
uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta.

Biblia1776 Että yksi on Jumala, joka ympärileikkauksen tekee vanhurskaaksi
uskosta, ja esinahan uskon kautta.

31 *TR* νόμον | *nomon* lain οὖν | *oun* siis καταργοῦμεν | *katargoumen*
teemmekö mitättömäksi διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* πίστεως | *pisteōs* uskon μὴ
| *mē* ei γένοιτο· | *genoito* ole niin ἀλλὰ | *alla* vaan νόμον | *nomon* lain
ἰστῶμεν | *istōmen* vahvistamme

DELITZSCH וְעַתָּה | *ve'atta* הַמְבַטְלִים | *ham'vattelim* אֶנְחֵנוּ |
'anachnu אֶת־הַתּוֹרָה | *'et-hattora* עַל־יְדֵי | *'al-jedei* הָאֱמוּנָה |
ha'emuna חַלִּילָהּ | *chalila* אֶךְ | *'ach* מִקְיָמִים | *meqajjemim* אֶנְחֵנוּ |
'anachnu אֶת־הַתּוֹרָה | *'et-hattora*

TKSI Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon nojalla? Emme toki! Vaan me
vahvistamme lain.

STLK2017 Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Ei ikinä! Vaan

vahvistamme lain.

Biblia1776 Teemmekö me lain tyhjäksi uskon kautta? Pois se; vaan me vahvistamme lain.

4 luku

1 *TR* τί | *ti* mitä οὖν | *oun* siis ἐροῦμεν | *eroumen* sanomme Ἀβραὰμ | *Abraam* Aabrahamin τὸν | *ton* πατέρα | *patera* isämme ἡμῶν | *hēmōn* meidän εὐρηκέναι | *heurēkenai* saavuttaneen κατὰ | *kata* mukaan σάρκα | *sarka* lihan

DELITZSCH וַעֲתָה | ve'atta מַה־נֹּאמַר | mah-no'mar עַל־אַבְרָהָם | 'al-'Avraham אַבְיָנוּ | 'avinu מַה־זֶּה | mah-zeh הַשִּׁיג | hissig לְפִי | le'fi הַבְּשָׂר | habasar

TKSI Mitä siis sanomme esi-isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan?
STLK2017 Mitä siis sanomme isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan?
Biblia1776 Mitäs me siis sanomme meidän isämme Aabrahamin lihan puolesta löytäneen?

2 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* Ἀβραὰμ | *Abraam* Aabraham ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista ἐδικαιώθη | *edikaiōthē* on vanhurskautettu ἔχει | *echei* hänellä on καύχημα | *kauchēma* kerskaamista ἀλλ' | *all* mutta οὐ | *ou* ei πρὸς | *pros* edessä τὸν | *ton* Θεόν | *Theon* Jumalan

DELITZSCH כִּי | ki אִם־נִצְדָק | 'im-nitzdaq אַבְרָהָם | 'Avraham מִתּוֹךְ | mittoch הַמַּעֲשִׂים | hamma'asim לוֹ | lo הֲתִתְּהָלָה | hattehilla אַחֲלֵי־לֹא | 'ach-lo' לְפָנַי | lifnei הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI Jos näet Aabraham on tekojen perusteella vanhurskautettu, hänellä on kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä.

STLK2017 Sillä jos Aabraham on teoista julistettu vanhurskaaksi, hänellä on

kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä.

Biblia1776 Sillä jos Abraham on töiden kautta vanhurskaaksi tullut, niin hänellä on kerskaamista, vaan ei Jumalan edessä.

3 *TR* τί | *ti* sillä mitä γὰρ | *gar* ἢ | *hē* γραφή | *grafē* Kirjoitus λέγει | *legei*
sanoo ἐπίστευσε | *episteuse* ja uskoi δὲ | *de* Ἀβραάμ | *Abraam* Aabraham
τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalaa καὶ | *kai* ja ἐλογίσθη | *elogisthē* se luettiin
αὐτῷ | *autō* hänelle εἰς | *eis* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskaudeksi

DELITZSCH כִּי | *ki* הַכָּתוּב | *haKatuv* מַה־הוּא | *mah-hu'* אָמַר |
'omer וְהֵאֱמַן | *vehe'emin* אַבְרָהָם | *'Avraham* בְּיְהוָה | *ba-JAHWEH*
וַיִּחְשְׁבֶהָ | *vajjachsheveha* לוֹ | *lo* צְדָקָה | *tzedaqā*

TKSI Sillä mitä Raamattu sanoo? "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi."

STLK2017 Sillä mitä Raamattu sanoo? "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi."

Biblia1776 Mutta mitä Raamattu sano: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

4 *TR* τῷ | *tō* δὲ | *de* mutta ἐργαζομένῳ | *ergadzomenō* töitä tekevälle ὁ |
ho μισθὸς | *misthos* palkkaa οὐ | *ou* εἰ λογίζεται | *logidzetai* makseta κατὰ
| *kata* χάριν | *charin* armosta ἀλλὰ | *alla* vaan κατὰ | *kata* τὸ | *to*
ὀφείλημα | *ofeilēma* ansiosta

DELITZSCH הֲיֵנָה | *hinneh* הַפְּעִיל | *happo'el* לֹא־יִחְשְׁבֶהָ | *lo'-jechashev*
לוֹ | *lo* שְׂכָרוֹ | *secharo* עַל־פִּי | *'al-pi* הִתְּצַדַּק | *he'chased* כִּי | *ki*
עַל־פִּי | *'im-'al-pi* הַחֹב | *hachov*

TKSI Mutta töitä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.

STLK2017 Mutta työtä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta,

Biblia1776 Mutta sille, joka työtä tekee, ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.

5 *TR* τῷ | *tō* mutta sille δὲ | *de* μὴ | *mē* joka ei ἐργαζομένῳ | *ergadzomenō*
töitä tee πιστεύοντι | *pisteuonti* vaan uskoo δὲ | *de* ἐπὶ | *epi* Häneen τὸν |
ton joka δικαιοῦντα | *dikaionta* vanhurskauttaa τὸν | *ton* ἀσεβῆ | *asebē*
jumalattoman λογίζεται | *logidzetai* luetaan ἢ | *hē* πίστις | *pistis* uskonsa
αὐτοῦ | *autou* hänen εἰς | *eis* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskaudeksi

DELITZSCH אָבָל | 'aval לְאֲשֶׁר | la'asher אֵינְנוּ | 'einennu פְּעֵל |
fo'el כִּי | ki מֵאֱמִיִן | 'im-ma'amin בַּמַּצְדִּיק | bammatzdiq אֶת־
הַרְשָׁע | 'et-harasha' אֵמוּנָתוֹ | 'emunato תִּחְשָׁב | techashev לוֹ | lo
לְצַדִּיקָה | litzedaq

TKSI Sille taas, joka ei töitä tee, vaan uskoo Häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi,

STLK2017 mutta sille, joka ei tee työtä, vaan uskoo häneen, joka julistaa jumalattoman vanhurskaaksi, luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi.

Biblia1776 Mutta joka ei työtä tee, vaan uskoo sen päälle, joka jumalattoman vanhurskaaksi tekee, hänen uskonsa luetaan hänelle vanhurskaudeksi.

6 *TR* καθάπερ | *kathaper* samoin kuin καὶ | *kai* myös Δαβὶδ | *David* Daavid λέγει | *legei* sanoo τὸν | *ton* μακαρισμὸν | *makarismon* autuaaksi τοῦ | *tou*
sen ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmisen ᾧ | *hō* jolle ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos*
Jumala λογίζεται | *logidzetai* lukee δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskauden
χωρὶς | *chōris* ilman ἔργων | *ergōn* tekoja

DELITZSCH כַּאֲשֶׁר | ka'asher גַּם־דָּוִד | gam-David מְאִשֵּׁר |
me'ash'sher אֶת־הָאָדָם | 'et-ha'adam אֲשֶׁר | 'asher הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM לוֹ יִחְשָׁב־לוֹ | jacheshav-lo צְדָקָה | tzedaqa בְּלֹא | belo'
מַעֲשִׂים | ma'asim בְּאִמְרוֹ | be'amero

TKSI niin kuin Daavidkin puhuu sen ihmisen autuaaksi ylistämisestä, jolle

| *outos* tämä ἐπὶ | *epi* onko τὴν | *tēn* περιτομήν | *peritomēn*
ympärileikatuille ἢ | *ē* vai καὶ | *kai* myös ἐπὶ | *epi* τὴν | *tēn* ἀκροβυστίαν
| *akrobystian* ympärileikkaamattomille λέγομεν | *legomen* sillä sanotaan γὰρ
| *gar* ὅτι | *hoti* että ἐλογίσθη | *elogisthē* luettiin τῷ | *tō* Ἀβραάμ |
Abraam Aabrahamille ἢ | *hē* πίστις | *pistis* usko εἰς | *eis* δικαιοσύνην |
dikaiosynēn vanhurskaudeksi

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta הָאִישׁ שׁוּר | ha'ish'shur הַזֶּה | hazzeh הַעֵלֶל
הַמִּלָּה | ha'al-hammila הוּא | hu' הַמִּלָּה | 'im-gam הַעֲרָלָה |
'al-ha'orla הֲלֹא | halo' הַמִּלָּה | 'amarnu כִּי | ki הַמִּלָּה |
le'Avraham נְחֻשֶׁבֶת | nechsheva אֱמוּנָתוֹ | 'emunato לְצִדְקָה |
litzedaqa

TKSI Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja vai myös ympärileikkaamattomia? Sanommehan, että Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.

STLK2017 Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja vai eikö ympärileikkaamattomiakin? Sanommehan: "Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi."

Biblia1776 Lieneekö siis tämä autuus ainoastaan ympärileikkaukselle tullut, elikkä myös esinahalle? Niinpä me sanomme: Abrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.

10 *TR* πῶς | *pōs* miten οὖν | *oun* siis ἐλογίσθη | *elogisthē* se luettiin ἐν | *en*
περιτομῇ | *peritomē* ympärileikattuna ὄντι | *onti* ollessaan ἢ | *ē* vai ἐν | *en*
ἀκροβυστία | *akrobystia* ympärileikkaamattomana οὐκ | *ouk* ei ἐν | *en*
περιτομῇ | *peritomē* ympärileikattuna ἀλλ' | *all* vaan ἐν | *en* ἀκροβυστία· |
akrobystia ympärileikkaamattomana

DELITZSCH וְאֵיךְ | ve'eich נְחֻשֶׁבֶת-לוֹ | nechsheva-lo אֱמוּנָתוֹ |

'im-bihjoto נִמּוֹל | nimmol או | 'o בְּעוֹדְנוּ | be'odennu אֵרֶל | 'arel
| hen לֹא | lo' בְּהִיּוֹתוֹ | vihjoto נִמּוֹל | nimmol כִּי | ki אִם־
בְּעַרְלָתוֹ | 'im-be'orlato

TKSI Miten se sitten luettiin? Hänen ollessaan ympärileikattuna vai ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna.

STLK2017 Kuinka se sitten siksi luettiin? Hänen ollessaan ympärileikattuna vai ympärileikkaamattomana? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamattomana.

Biblia1776 Kuinkas se hänelle luettiin: koska hän oli ympärileikkauksessa, eli esinahassa? Ei ympärileikkauksessa, vaan esinahassa,

11 *TR* καὶ | *kai* ja σημεῖον | *sēmeion* tunnusmerkiksi ἔλαβε | *elabe* hän sai περιτομῆς | *peritomēs* ympärileikkauksen σφραγίδα | *sfragida* sinetiksi τῆς | *tēs* δικαιοσύνης | *dikaiosynēs* vanhurskauden τῆς | *tēs* πίστεως | *pisteōs* uskon/ uskon vanhurskauden sinetiksi τῆς | *tēs* joka ἐν | *en* τῇ | *tē* hänellä ἀκροβυστία· | *akrobystia* oli ympärileikkaamattomana εἰς | *eis* τὸ | *to* εἶναι | *einai* ollakseen αὐτὸν | *auton* niiden πατέρα | *patera* isä πάντων | *pantōn* kaikkien τῶν | *tōn* jotka πιστεύοντων | *pisteuontōn* uskovat δι | ' *di* ἀκροβυστίας | *akrobystias* ympärileikkaamattomana εἰς | *eis* τὸ | *to* λογισθῆναι | *logisthēnai* että luettaisiin καὶ | *kai* myös αὐτοῖς | *autois* heille τὴν | *tēn* δικαιοσύνην· | *dikaiosynēn* vanhurskaus

DELITZSCH וְאוֹת | ve'ot הַמִּילָה | hammila קִיבֵּל | qibbel לְחֹתָם |
le'chotam צְדָקָת | tzidqat הָאֱמוּנָה | ha'emuna אֲשֶׁר | 'asher הִיְתָה־
לוֹ | hajeta-lo בְּעַרְלָתוֹ | be'orlato לְהִיּוֹת | lihjot לְאָב | le'av לְכָל־
הַמְאֲמִינִים | le'chol-hamma'aminim וְהֵם | vehem אֵרֶלִים | 'arelim
לְמַעַן | le'ma'an אֶף־לָהֶם | 'af-lahem הִתְחַשֵּׁב | techashev הַצְדָּקָה |
hatz'tzedaq

TKSI Mutta hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskonvanhurskauden sinettinä, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, ollakseen kaikkien niitten isä, jotka ympärileikkaamatonna uskovat, jotta vanhurskaus heillekin luettaisiin, *STLK2017* Hän sai ympärileikkauksen merkin sinetiksi sille uskon vanhurskaudelle, joka hänellä oli ympärileikkaamattomana, että hän olisi kaikkien isä, jotka uskovat ympärileikkaamattomina, jotta vanhurskaus luettaisiin heillekin,

Biblia1776 Ja hän sai ympärileikkauksen merkin vahvistukseksi, että hän oli uskon kautta vanhurkaaksi tehty, joka hänellä esinahassa oli, että hänen piti oleman kaikkein uskovaisten isä esinahassa, että se niillekin vanhurskaudeksi luettaisiin,

12 *TR* καὶ | *kai* ja πατέρα | *patera* isä περιτομῆς | *peritomēs*
ympärileikattujen τοῖς | *tois* οὐκ | *ouk* ei ἐκ | *ek* περιτομῆς | *peritomēs*
ympärileikkauksesta μόνον | *monon* ainoastaan ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai*
myös τοῖς | *tois* niiden στοιχοῦσι | *stoichousi* jotka vaeltavat τοῖς | *tois* niitä
ἵχνεσι | *ichnesi* jälkiä τῆς | *tēs* joita ἐν | *en* τῇ | *tē* ἀκροβυστία |
akrobystia ympärileikkaamattomana πίστεως | *pisteōs* uskossa τοῦ | *tou*
πατρὸς | *paTR os* isämme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἀβραάμ | *Abraam*
Aabraham

DELITZSCH וְלִהְיוֹת | velihjot לְאַב | le'av גַּם-לְמוֹלִים | gam-
lammulim לְאַחֲלוֹ | 'ach-lo' לְאֲשֶׁר | la'asher הֵם | hem גַּם-לְמוֹלִים |
nimmolim לְבַד | le'vad כִּי | ki אִם-גַּם-הֵלְכִים | 'im-gam-holechim
תְּבַעְּקוּן | be'iqqevot הָאֱמוּנָה | ha'emuna נִשְׁהַיְתָה-לוֹ | shehajeta-lo
לְאַבְרָהָם | le'Avraham בְּעוֹדָנוּ | be'odenu בְּעָרְלָתוֹ | ve'orlato

TKSI ja ympärileikattujen isä, niitten jotka eivät ainoastaan ole ympärileikatut, vaan myös (niitten jotka) vaeltavat sen uskon jälkiä, joka isällämme Aabrahamilla oli ympärileikkaamatonna.

STLK2017 ja että hän olisi myös ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä meidän isällämme Aabrahamilla oli ympärileikkaamattomana.

Biblia1776 Ja hän tulis myös ympärileikkauksen isäksi, ei ainoasti niiden, jotka ympärileikatuista syntyneet ovat, mutta myös niiden, jotka sen uskon jälkiä vaeltavat, joka meidän isän Abrahamin esinahassa oli.

13 *TR* οὐ | *ou* sillä ei γὰρ | *gar* διὰ | *dia* νόμου | *nomou* laista ἢ | *hē* ollut ἐπαγγελία | *epaggelia* lupaus τῷ | *tō* Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamille ἢ | *ē* ταὶ τῷ | *tō* σπέρματι | *spermati* siemenelleen αὐτοῦ | *autou* hänen τὸ | *to* κληρονόμον | *klēronomon* että perivä αὐτὸν | *auton* hän εἶναι | *einai* on τοῦ | *tou* κόσμου | *kosmou* maailman ἀλλὰ | *alla* vaan διὰ | *dia* kautta δικαιοσύνης | *dikaiosynēs* vanhurskauden πίστεως | *pisteōs* uskon/ uskon vanhurskauden

DELITZSCH כִּי | *ki* לֹא | *lo'* עַל־יְדֵי | *'al-jedei* תּוֹרָה | *tora* בְּאֵה | *ba'a* הַהִבְטָחָה | *hahavetacha* לְאַבְרָהָם | *le'Avraham* וּלְזַרְעוֹ | *ulezar'o* לְהַיּוֹתוֹ | *lihjoto* יְרֵשׁ | *joresh* הָעוֹלָם | *ha'olam* כִּי | *ki* אִם־ | *'im-* עַל־יְדֵי | *'im-'al-jedei* צְדָקָת | *tzidqat* הָאֱמוּנָה | *ha'emuna*

TKSI Sillä lupaus, että Aabraham oli oleva maailman perillinen, ei tullut hänelle, eikä hänen jälkeläisilleen lain perusteella, vaan uskonvanhurskauden nojalla.

STLK2017 Sillä se lupaus, että Aabraham perii maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskonvanhurskauden kautta.

Biblia1776 Sillä se lupaus, että hänen piti maailman perilliseksi tuleman, ei ole Aabrahamille eikä hänen siemenellensä lain kautta tapahtunut, vaan uskon vanhurskauden kautta.

14 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* οἱ | *oi* ἐκ | *ek* νόμου | *nomou* laista κληρονόμοι | *klēronomoi* ovat perilliset κεκένωται | *kekenōtai* tyhjäksi on tehty ἢ | *hē* πίστις | *pistis* usko καὶ | *kai* ja κατήργηται | *katērgētai*

mitättömäksi ἢ | *hē* ἐπαγγελία· | *epaggelia* lupaus

DELITZSCH כִּי | ki אֵלּוּ | 'illu לְבַנֵּי־הַתּוֹרָה | livnei-hattora הַיְרֻשָׁה

| hajerush'sha הַאֲמוּנָה | ha'emuna לְרִיק | lariq תִּהְיֶה | tihjeh

וְהַהֲבֵטָה | ve'hahavetacha בְּטֵלָה | betela

TKSI Jos näet lain seuraajat ovat perillisiä, niin usko on tehty tehottomaksi ja lupaus rauennut.

STLK2017 Sillä jos perillisiä ollaan lain nojalla, usko on tyhjäksi tehty ja lupaus on mitätön.

Biblia1776 Sillä jos ne, jotka laista ovat, ovat perilliset, niin usko on turha ja lupaus on hukkaan tullut.

15 *TR* ὁ | *ho* γὰρ | *gar* sillä νόμος | *nomos* laki ὀργήν | *orgēn* vihaa

κατεργάζεται· | *katergazetai* saa aikaan οὐ̃ | *hou* sillä missä γὰρ | *gar* οὐκ

| *ouk* ei ἔστι | *esti* ole νόμος | *nomos* lakia οὐδὲ | *oude* ei myös παράβασις

| *parabasis* rikkomusta

DELITZSCH כִּי | ki הַתּוֹרָה | ha'tora מְבִיאָה | mevi'a קִצְפָּה | qatzef

כִּי | ki בְּאִשֶׁר | va'asher אֵין | 'ein תּוֹרָה | tora גַּם | gam אֵין־שָׁם

| 'ein-sham וְעֵבֶרָה | 'avera

TKSI Sillä laki saa aikaan vihaa. *Missä näet* lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.

STLK2017 Sillä laki saa aikaan vihaa, mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomistakaan.

Biblia1776 Sillä laki kehoittaa vihan; sillä kussa ei lakia ole, ei siellä ole myös ylitsekäymistä.

16 *TR* διὰ | *dia* sentähden τοῦτο | *touto* se ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* on

uskosta ἵνα | *hina* että κατὰ | *kata* χάριν | *charin* armosta εἰς | *eis* τὸ | *to*

σε εἶναι | *einai* olisi βεβαίαν | *bebaian* varma τὴν | *tēn* ἐπαγγελίαν |

epaggelian lupaus παντι | *panti* kaikelle τῶ | *tō* σπέρματι | *spermati*
siemenelle οὐ | *ou* ei τῶ | *tō* ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* laista μόνον
| *monon* ainoastaan ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös τῶ | *tō* ἐκ | *ek*
πίστεως | *pisteōs* uskosta Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamin ὅς | *hos* joka ἐστὶ
| *esti* on πατήρ | *patēr* isä πάντων | *pantōn* kaikkien ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken מִתּוֹךְ | mittoch אֱמוּנָה | 'emuna לְמַעַן
| le'ma'an לְפִי־חֶסֶד | le'fi-chesed לְמַעַן | le'ma'an תִּהְיֶה | tihjeh
הַהִבְטָחָה | hahavetacha קִיְּמֶת | qajjemet לְכֹל־זָרְעוֹ | le'chol-zar'o
לֵא | lo' לְבָנָי | livnei הַתּוֹרָה | ha'tora לְבָדָם | le'vaddam כִּי־גַם |
ki-gam לְבָנָי | livnei אֱמוּנָת | 'emunat אֲבְרָהָם | 'Avraham אֲשֶׁר |
'asher הוּא | hu' אָב | 'av לְכֻלָּנוּ | le'chullanu

TKSI Sen vuoksi se perustuu uskoon, että se olisi armoa, jotta lupaus olisi luja kaikille jälkeläisille, ei ainoastaan lakia seuraaville, vaan myös niille *joilla on Aabrahamin usko*, hänen, joka on meidän kaikkien isä —

STLK2017 Sen tähden se on uskosta, että se olisi armosta ja että lupaus olisi luja kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka on lain piiristä, vaan myös sille, jolla on Aabrahamin usko, hänen, joka on meidän kaikkien isä

Biblia1776 Sentähden tulee se uskosta, että sen pitää armosta oleman: että se lupaus pitää vahva oleman kaikelle siemenelle, ei sille ainoastaan, joka lain alla on, mutta myös sille, joka Aabrahamin uskosta on, joka on meidän kaikkein isämme,

17 *TR* καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu ὅτι | *hoti*
että πατέρα | *patera* isäksi πολλῶν | *pollōn* monen ἐθνῶν | *ethnōn* kansan
τέθεικά | *tetheika* olen asettanut σε | *se* sinut κατέναντι | *katenantī* edessä
οὗ | *hou* johon ἐπίστευσε | *episteuse* hän uskoι Θεοῦ | *Theou* Jumalan τοῦ
| *tou* joka ζωοποιοῦντος | *dzōopoiountos* eläväksi tekee τοὺς | *tous* νεκροὺς

| *nekrous* kuolleet καὶ | *kai* ja καλοῦντος | *kalountos* kutsuu τὰ | *ta* μὴ |
mē εἰ ὄντα | *onta* olemassa olevat ὡς | *hōs* niinkuin ὄντα | *onta* olemassa
olevat

DELITZSCH כַּכְּתוּב | kaKatuv כִּי | ki אַבְּ-הַמּוֹן | 'av-hamon גּוֹיִם |
gojim נְתַתִּיךָ | netatticha וְהוּא | vehu' הָאֲמִינִן | he'emin בְּהַבִּיט |
behabbit אֶל-אֵל | 'el-'El הַמְּחַיֶּה | ham'chajjeh אֶת-הַמֵּתִים | 'et-
hammetim וְהַקּוֹרֵא | ve'haqqore' אֵת | 'et אֲשֶׁר | 'asher לֹא-הָיָה |
lo'-haja כְּמוֹ | kemo הוּהָ | hoh

TKSI niin kuin on kirjoitettu: "Olen asettanut sinut monien kansojen isäksi" —
sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka tekee kuolleet eläviksi ja kutsuu
olemattomat *ikään kuin ne olisivat*.

STLK2017 – kuten on kirjoitettu: "Monen kansan isäksi olen sinut asettanut" –
sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka tekee kuolleet eläviksi ja kutsuu
olemattomat olemassa olevina.

Biblia1776 (Niinkuin kirjoitettu on: minä asetin sinun monen pakanan isäksi)
Jumalan edessä, jonka hän uskonut on, joka kuolleet eläväksi tekee ja kutsuu ne,
jotka ei ole, niinkuin ne olisivat.

18 *TR* ὅς | *hos* hän παρ' | *par* vastoin ἐλπίδα | *elpida* τοῖνοα ἐπ' | *ep* ἐλπίδι
| *elpidi* τοῖνοι ἐπίστευσεν | *episteusen* uskoen εἰς | *eis* τὸ | *to* γενέσθαι |
genesthai tulevansa αὐτὸν | *auton* hän πατέρα | *patera* isäksi πολλῶν |
pollōn kaikkien ἐθνῶν | *ethnōn* kansojen κατὰ | *kata* mukaan τὸ | *to* mitä
εἰρημένον | *eirēmenon* oli puhuttu οὕτως | *houtōs* niin ἔσται | *estai* on oleva
τὸ | *to* σπέρμα | *sperma* siemenesi σου | *sou* sinun

DELITZSCH בְּאֲשֶׁר | ba'asher אֵין-תִּקְוָה | 'ein-tiqva קִיּוּא | qivua
וַיֵּאמֶן | vajja'amen לְמַעַן | le'ma'an אֲשֶׁר | 'asher הָיָה | jihjeh לְאֵב

| le'av הַמוֹן | hamon גוֹיִם | gojim כְּמוֹ | kemo שְׁנֵאֵמַר |

shenne'emar כֹּה | koh הֲיֵה? | jihjeh יִרְנֶךָ | zar'echa

TKSI Vastoin toivoa Abraham,* toivon perusteella uskoi tulevansa monien kansojen isäksi sen mukaan, mitä on sanottu: "Niin on jälkeläisiäsi oleva."

STLK2017 Abraham uskoi toivon varassa, kun mitään toivoa ei ollut, tulevansa monen kansan isäksi, tämän sanan mukaan: "Niin on siemenesi oleva",

Biblia1776 Ja hän uskoo sen toivon, jossa ei toivoa ollut, että hänen piti oleman monen pakanan isän, sen jälkeen kuin hänelle sanottu oli: niin pitää sinun siemenes oleman.

19 *TR* καὶ | *kai* μὴ | *mē* eikä ἀσθενήσας | *asthenēsas* hän heikentynyt τῆ |
tē πίστει | *pistei* uskossa οὐ | *ou* eikä κατενόησε | *katenoēse* kiinnittänyt
huomiotaan τὸ | *to* ἑαυτοῦ | *heautou* σῶμα | *sōma* ruumiiseensa ἤδη | *ēdē*
jo νεκρωμένον | *nenekrōmenon* kuolettuneeseen ἑκατονταέτης |

hekatontaetēs satavuotias που | *pou* noin ὑπάρχων | *hyparchōn* ollessaan καὶ
| *kai* ja τὴν | *tēn* νέκρωσιν | *nekrōsin* kuolettuneeseen τῆς | *tēs* μήτρας |
mēTR as kohtuun Σάρρας· | *Sarras* Saaran

DELITZSCH וְלֹא | *velo'* רַפְּתָהּ | *rafeta* אֱמוּנָתוֹ | *'emunato* וְלֹא |

velo' הַתְּבוּנָה | *hitbonen* אֶל־גּוּפוֹ | *'el-gufo* שֶׁכֶּבֶר | *shekkevar* נְפוֹג |

nafog בְּהִיּוֹתוֹ | *bihjoto* כִּבְּן־מֵאֵת | *keven-me'at* שָׁנָה | *shana* אֶל־

בְּלוֹת | *ve'el-belot* רֶחֶם | *rechem* שָׂרָה | *sara*

TKSI Hän ei ollut heikko uskossa, *eikä kiinnittänyt huomiota kuolettuneeseen ruumiiseensa — hän oli jo noin satavuotias — ja Saaran kohdun kuolettumiseen*,

STLK2017 eikä hän heikentynyt uskossa, vaikka näki, että hänen ruumiinsa oli kuoleutunut – sillä hän oli jo noin satavuotias – ja että Saaran kohtu oli kuoleutunut,

Biblia1776 Ja ei hän tullut heikoksi uskossa eikä katsonut kuollutta ruumistansa,

ehkä hän jo lähes sadan ajastajan vanha oli, eikä Saaran kuollutta kohtua.

20 *TR* εἰς | *eis* δὲ | *de* ja τὴν | *tēn* ἐπαγγελίαν | *epaggelian* lupausta τοῦ |
tou Θεοῦ | *Theou* Jumalan οὐ | *ou* hän ei διεκρίθη | *diekrithē* epäillyt τῆ |
tē ἀπιστίᾳ | *apistia* epäuskossa ἀλλ' | *all* vaan ἐνεδυναμώθη | *enedynamōthē*
vahvistui τῆ | *tē* πίστει | *pistei* uskossa δούς | *dous* antaen δόξαν | *doksan*
kunnian τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle

DELITZSCH וְלֹא־חָלַק | velo'-chalaq לבו | libbo בְּהַבְּטַחַת |
behavtachat הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM כְּחָסָר | ka'chasar הָאֱמוּנָה |
ha'emuna כִּי | ki אֶם־הִתְחַזַּק | 'im-hitchazzeq בְּאֱמוּנָתוֹ | be'emunato
[וַיִּתֵּן] | vajjitten כְּבוֹד | kavod לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM

TKSI eikä hän epäuskoisena* epäillyt Jumalan lupausta, vaan vahvistui uskon avulla, antaen kunnian Jumalalle,

STLK2017 mutta Jumalan lupausta hän ei epäillyt epäuskossa, vaan vahvistui uskossa antaen kunnian Jumalalle,

Biblia1776 Mutta ei hän epäillyt ensinkään Jumalan lupauksesta epäuskolla, vaan oli vahva uskossa ja antoi Jumalalle kunnian,

21 *TR* καὶ | *kai* ja πληροφορηθεὶς | *plēroforētheis* oli varma siitä ὅτι | *hoti*
että ὃ | *ho* sen ἐπήγγελλται | *epēngeltai* minkä on luvannut δυνατός | *dynatos*
voimallinen ἐστὶ | *esti* Hän on καὶ | *kai* myös ποιῆσαι | *poiēsai* tekemään

DELITZSCH וַיֵּדַע | vajje'da' בְּלֵבָב | belevav שְׁלֵם | shalem כִּי | ki
אֶת־אֲשֶׁר | 'et'-asher הִבְטִיחַ | hivtiach גַּם־יָכֹל | gam-jachol
לַעֲשׂוֹת | la'asoto

TKSI ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala* on luvannut, sen Hän voi myös täyttää.

STLK2017 ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala on luvannut, sen hän voi

myös tehdä.

Biblia1776 Ja oli täydellisesti vahva siitä, että mitä Jumala lupaa, sen hän myös voi tehdä.

22 *TR* διὸ | *dio* sen tähden καὶ | *kai* myös ἐλογίσθη | *elogisthē* se luettiin αὐτῷ | *autō* hänelle εἰς | *eis* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskaudeksi

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken לְגַמְנֵחַשְׁבָה־לוֹ | gam-nechsheva-lo

הִצְדָּקָה | litzedaqā

TKSI Sen vuoksi se luettiinkin hänelle vanhurskaudeksi.

STLK2017 Sen tähden se luettiinkin hänelle vanhurskaudeksi.

Biblia1776 Sentähden se on myös hänelle vanhurskaudeksi luettu.

23 *TR* οὐκ | *ouk* mutta ei ἐγράφη | *egrafē* ole kirjoitettu δὲ | *de* δι | ' *di* tähtensä αὐτὸν | *auton* hänen μόνον | *monon* ainoastaan ὅτι | *hoti* että ἐλογίσθη | *elogisthē* se luettiin αὐτῷ· | *autō* hänelle

DELITZSCH וְלֹא־לְבַד | velo'-levad לְמַעַן | le'ma'ano כְּתוּבָה |

ketuva זֹאת | zot שֶׁנֶּחֱשְׁבָה־לָּהּ | shennechsheva לָּהּ | lo

TKSI Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin,

STLK2017 Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin,

Biblia1776 Niin ei se ole ainoastaan hänen tähtensä kirjoitettu, että se hänelle luettu oli,

24 *TR* ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös δι | ' *di* tähtemme ἡμᾶς | *hēmas* meidän οἷς | *hois* joille μέλλει | *mellei* se tuli λογίζεσθαι | *logidzesthai* lukea τοῖς | *tois* niille πιστεύουσιν | *pisteuousin* jotka uskovat ἐπὶ | *epi* τὸν | *ton* Häneen ἐγείραντα | *egeiranta* joka herätti Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesuksen τὸν | *ton* Κύριον | *Kyrion* Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista

DELITZSCH כִּי | ki אִם־גַּם | 'im-gam לְמַעַנֵּנוּ | le'ma'anenu אֲשֶׁר |
'asher עֲתִידָהּ | 'atida לְהַחֲשִׁיב | le'hechashev לָנוּ | lanu הַמְּאֲמִינִים
| hamma'aminim בְּמִי | bemi נִשְׁהַעִיר | shehe'ir אֶת־יְשׁוּעָה | 'et-
JESHUA אֲדֹנָיֵנוּ | 'ADONEINU מִן־הַמֶּתִים | min-hammetim

TKSI vaan myös meidän tähtemme, joille se luetaan, meille, jotka uskomme Häneen, joka herätti kuolleista Jeesuksen, meidän Herramme,

STLK2017 vaan myös meidän tähtemme, joille se on luettava, meille, jotka uskomme häneen, joka kuolleista herätti Jeesuksen, meidän Herramme,

Biblia1776 Vaan myös meidän tähtemme, joille se myös pitää luettaman, kuin me sen päälle uskomme, joka meidän Herran Jesuksen kuolleista herätti,

25 *TR* ὅς | *hos* joka παρεδόθη | *paredothē* alttiiksi annettiin διὰ | *dia* vuoksi τὰ | *ta* παραπτώματα | *paraptōmata* syntiemme ἡμῶν | *hēmōn* meidän καὶ | *kai* ja ἠγέρθη | *ēgerthē* herätettiin kuolleista διὰ | *dia* vuoksi τὴν | *tēn* δικαίωσιν | *dikaiōsin* vanhurskauttamisemme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher נִמְסַר | nimsar בְּעַבְוֹר | ba'avur פְּשָׁעֵינוּ | pesha'einu וְנִעֹר | vene'or לְבַעְבוֹר | le'va'avur צְדִקְנוּ | tzaddeqenu

TKSI joka on alttiiksi annettu rikkomustemme vuoksi ja herätetty eloon vanhurskauttamisemme vuoksi.

STLK2017 joka on alttiiksi annettu meidän [lain] rikkomisiemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden.

Biblia1776 Joka meidän synteimme tähden on annettu ulos, ja meidän vanhurskauttamisemme tähden herätetty ylös.

5 luku

1 *TR* δικαιοθέντες | *dikaiōthentes* vanhurskautettuina οὖν | *oun* siis ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta εἰρήνην | *eirēnēn* rauha ἔχομεν | *echomen* meillä ὀν πρὸς | *pros* edessä τὸν | *ton* Θεὸν | *Theon* Jumalan διὰ | *dia* kautta τοῦ

| *tou* Κυρίου | *Kyriou* Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou*
Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH לָכֵן | lachen אַחֲרַי | a'charei נִצְדָּקְנוּ | nitzdaqnu
בְּאֵמוּנָה | va'emuna שְׁלוֹם | shalom לָנוּ | lanu עִם־הָאֱלֹהִים | 'im-
ha'ELOHIM בְּאֵדֹנֵינוּ | ba'ADONEINU יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמְּשִׁיחַ |
hamMashiach

TKSI Koska siis olemme uskon perusteella vanhurskautetut, meillä on rauha Jumalan kanssa Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta,

STLK2017 Koska meidät on siis uskosta vanhurskaiksi julistettu, meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

Biblia1776 Että me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta,

2 *TR* δι | ' *di* kautta οὗ | *hou* jonka καὶ | *kai* myös τὴν | *tēn* προσαγωγὴν |
| *prosaḡōgēn* pääsy ἐσχήκαμεν | *eschēkamen* meillä on τῇ | *tē* πίστει |
pistei uskossa εἰς | *eis* τὴν | *tēn* χάριν | *charin* armoon ταύτην | *tautēn*
tähän ἐν | *en* ἧ | *hē* jossa ἐστήκαμεν | *hestēkamen* seisomme καὶ | *kai* ja
καυχώμεθα | *kauchōmetha* kerskaamme ἐπ' | *ep* ἐλπίδι | *elpidi* toivossa τῆς
| *tēs* δόξης | *doksēs* kirkkauden τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher בְּיָדוֹ | bejado מְצָאנוּ | matza'nu בְּאֵמוּנָה |
| va'emuna מְבוֹא | mavo' אֶל־הַחֶסֶד | 'el-hachessed הַזֶּה | hazzeh
אֲשֶׁר | 'asher אֲנִחנוּ | 'anachnu עֹמְדִים | 'omedim בּוֹ | bo וְנִתְהַלַּל |
| venithallel בְּתִקְוַת | betiqvat כְּבוֹד | kevod הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI jonka avulla olemme myös uskossa saaneet pääsyt tähän armoon, jossa olemme* ja kerskaamme Jumalan kirkkauden toivossa.

STLK2017 jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyt tähän armoon, jossa seisomme, ja kerskauksenamme on Jumalan kirkkauden toivo

Biblia1776 Jonka kautta myös meillä oli tykökäymys uskossa tähän armoon, jossa me seisomme ja kerskaamme Jumalan kunnian toivosta.

3 *TR* οὐ | *ou* ei μόνον | *monon* ainoastaan δέ | *de* niin ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös καυχώμεθα | *kauchōmetha* kerskaamme ἐν | *en* ταῖς | *tais* θλίψεσιν | *thlipsisin* ahdistuksissa εἰδότες | *eidotes* tietäen ὅτι | *hoti* että ἢ | *hē* θλίψις | *thlipsis* ahdistus ὑπομονὴν | *hypomonēn* kärsivällisyyttä κατεργάζεται | *katergazetai* saa aikaan

DELITZSCH וְלֹא־זֹאת | *velo'-zot* בְּלֶבָד | *bi'levad* כִּי | *ki* אֲשֶׁר־
נִתְּהַלַּל | *'af-nithallel* בַּצָּרוֹת | *batz'tzarot* יַעַן | *ja'an* אֲשֶׁר־
יָדַעְנוּ | *jada'nu* כִּי־הִצָּרָה | *ki-hatz'tzara* מִבִּיאָה | *mevi'a* לִידֵי | *lidei*
סְבִלָנוֹת | *savelanut*

TKSI Eikä ainoastaan niin, vaan kerskaamme myös ahdistuksissa tietäen, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä,

STLK2017 eikä vain se, vaan kerskaamme myös ahdistuksissa, sillä tiedämme, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä,

Biblia1776 Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös vaivoissa; sillä me tiedämme, että vaiva saattaa kärsivällisyyden,

4 *TR* ἢ | *hē* δὲ | *de* mutta ὑπομονὴ | *hypomonē* kärsivällisyys δοκιμὴν | *dokimēn* koeteltua mieltä ἢ | *hē* δὲ | *de* mutta δοκιμὴ | *dokimē* koeteltu mieli ἐλπίδα· | *elpida* toivon

DELITZSCH וְהַסְבִּלָנוֹת | *ve'hassavelanut* לִידֵי | *lidei* עֲמִידָה | *'amida*
בְּנִסְיוֹן | *venissajon* וְהַעֲמִידָה | *ve'ha'amida* בְּנִסְיוֹן | *venissajon* לִידֵי
| *lidei* תִּקְוָה | *tiqva*

TKSI mutta kärsivällisyys koeteltua mieltä ja koeteltu mieli toivoa,

STLK2017 mutta kärsivällisyys harjaantumista, ja harjaantuminen toivoa,

Biblia1776 Mutta kärsivällisyys koettelemuksen, koettelemus toivon.

5 *TR* ἡ | *hē* δὲ | *de* mutta ἐλπίς | *elpis* toivo οὐ | *ou* ei κατασχύνει | *kataischynei* saata häpeään ὅτι | *hoti* sillä ἡ | *hē* ἀγάπη | *agapē* rakkaus τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἐκκέχυται | *ekkechytai* on vuodatettu ἐν | *en* ταῖς | *tais* καρδίαις | *kardiais* sydämiimme ἡμῶν | *hēmōn* meidän διὰ | *dia* kautta Πνεύματος | *Pneumatos* Hengen Ἁγίου | *Hagiou* Pyhän τοῦ | *tou* joka δοθέντος | *dothentos* on annettu ἡμῖν | *hēmin* meille

DELITZSCH וְהַתְּקוּהַ | ve'hattiqva הִיא | hi' לֹא | lo' תְּבִישׁ | tavish כִּי | ki הוֹצֵקָה | hutzeqa בְּלִבָּנוּ | bilvavenu אֲהַבַת | 'ahavat אֵל | 'El עַל־יְדֵי | 'al-jedei רוּחַ | Ruach הַקֹּדֶשׁ | haQodesh הַנִּתָּן | hannittan לָנוּ | lanu

TKSI mutta toivo ei saata häpeään, sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu sydämiimme Pyhän Hengen välityksellä, joka on meille annettu.

STLK2017 mutta toivo ei saata häpeään, sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu.

Biblia1776 Mutta toivo ei anna häpiään tulla, että Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka meille annettu on.

6 *TR* ἔτι | *eti* sillä vielä γὰρ | *gar* Χριστός | *Christos* Kristus ὄντων | *ontōn* ollessamme ἡμῶν | *hēmōn* με ἀσθενῶν | *asthenōn* heikkoja κατὰ | *kata* καιρὸν | *kairon* oikeaan aikaan ὑπὲρ | *hyper* edestä ἀσεβῶν | *asebōn* jumalattomien ἀπέθανε | *apethane* kuoli

DELITZSCH כִּי | ki הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach בְּעוֹדְנוּ | be'odenu חַלָּשִׁים | challashim מֵת | met בְּעֵתוֹ | be'itto בְּעַד | be'ad הַרְשָׁעִים | haresha'im

TKSI Sillä ollessamme vielä heikot, Kristus kuoli oikeaan aikaan jumalattomain

puolesta.

STLK2017 Sillä meidän vielä ollessamme heikkoja kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä.

Biblia1776 Sillä Kristus, kuin me vielä heikot olimme, on ajallansa jumalattomain edestä kuollut.

7 *TR* μόλις | *molis* sillä tuskin γὰρ | *gar* ὑπὲρ | *hyper* edestä δικαίου | *dikaiou* vanhurskaan τις | *tis* kukaan ἀποθανεῖται· | *apothaneitai* kuolee ὑπὲρ | *hyper* tosin edestä γὰρ | *gar* τοῦ | *tou* ἀγαθοῦ | *agathou* hyvän τάχα | *tacha* ehkä τις | *tis* joku καὶ | *kai* τολμᾶ | *tolma* rohkeneekin ἀποθανεῖν | *apothanein* kuolla

DELITZSCH הֵן | hen בְּעַד | be'ad הַצַּדִּיק | hatz'tzadiq הַקָּשֶׁה | jiqsheh לְאִישׁ | le'ish לְמוֹת | lamut אֶכֶן | 'achen לְמוֹת | lamut בְּעַד | be'ad הַטּוֹב | hattov אֲוַלַּי | 'ulai הֲשִׂיחַהוּ | jissa'ehu לְבוֹ | libbo

TKSI Tuskinpa kukaan kuolee vanhurskaan puolesta, vaikka joku ehkä rohkenisikin kuolla hyvän puolesta.

STLK2017 Tuskin näet kukaan kuolee jonkun vanhurskaan edestä. Hyvän edestähän joku mahdollisesti uskaltaakin kuolla.

Biblia1776 Tuskalla nyt joku kuolis vanhurskaan edestä, ehkä hyvän edestä mitämaks joku tohtis kuolla.

8 *TR* συνίστησι | *synistēsi* ja osoittaa δὲ | *de* τὴν | *tēn* ἑαυτοῦ | *heautou* oman ἀγάπην | *agapēn* rakkautensa εἰς | *eis* ἡμᾶς | *hēmas* meille ὁ | *ho* Θεός | *Theos* Jumala ὅτι | *hoti* kun ἔτι | *eti* vielä ἀμαρτωλῶν | *hamartōlōn* syntisiä ὄντων | *ontōn* ollessamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Χριστὸς | *Christos* Kristus ὑπὲρ | *hyper* edestämme ἡμῶν | *hēmōn* meidän ἀπέθανε | *apethane* kuoli

DELITZSCH אָבַל | 'aval בְּזֹאת | bazot הַיּוֹדִיעַ | hodia' הַלְּהִימָה |

ha'ELOHIM אֶת־אֱהָבָתוֹ | 'et-'ahavato אֵלֵינוּ | 'eleinu כִּי | ki הַמָּשִׁיחַ
| hamMashiach מֵת | met בְּעֵדְנוּ | ba'adenu בְּהִיּוֹתְנוּ | bihjotenu עוֹד
| 'od חַטָּאִים | chatta'im

TKSI Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli puolestamme.

STLK2017 Mutta Jumalan rakkaus meitä kohtaan on siinä, että Kristus, kun vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme.

Biblia1776 Mutta Jumala ylistää rakkauttansa meidän kohtaamme, että kuin me vielä syntiset olimme, on Kristus meidän edestämme kuollut.

9 *TR* πολλῶ | *pollō* paljoo οὖν | *oun* siis μᾶλλον | *mallon* ennemmin
δικαιωθέντες | *dikaiōthentes* kun olemme vanhurskautetut νῦν | *nyn* nyt ἐν |
en τῷ | *tō* αἵματι | *haimati* veressään αὐτοῦ | *autou* Hänen σωθησόμεθα |
sōthēsometha pelastumme δι' | ' *di* kautta αὐτοῦ | *autou* Hänen ἀπὸ | *apo*
ποῦς τῆς | *tēs* ὀργῆς | *orgēs* vihasta

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta אֲשֶׁר | 'asher נִצְדַקְנוּ | nitzdaqnu בְּדַמּוֹ
| bedamo מַה־מֵ'וֹד | mah-me'od נִוְשָׂא | nivuasha' בּוֹ | bo מִן־
הַחֶזֶק | min-haqqatzef

TKSI Paljoo ennemmin me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut Hänen veressään, pelastumme Hänen ansiostaan vihasta.

STLK2017 Paljon ennemmin siis nyt, kun olemme julistetut vanhurskaiksi hänen veressään, pelastumme hänen kauttaan vihasta.

Biblia1776 Niin me siis paljoo enemmin varjellaan hänen kauttansa vihan edestä, että me nyt hänen verensä kautta vanhurskaiksi tulleet olemme.

10 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ἐχθροὶ | *echthroi* vihollisia ὄντες | *ontes*
οὐλοσάμεν κατηλλάγημεν | *katēllagēmen* tulimme sovitetuiksi kanssa τῷ | *tō*
Θεῷ | *Theō* Jumalan διὰ | *dia* kautta τοῦ | *tou* θανάτου | *thanatou*

kuoleman τοῦ | *tou* υἱοῦ | *hyiou* Poikansa αὐτοῦ | *autou* Hänen πολλῶ |
pollō paljon μᾶλλον | *mallon* ennemmin καταλλαγέντες | *katallagentes*
sovitettuina σωθῆσόμεθα | *sōthēsometha* pelastumme ἐν | *en* τῇ | *tē* ζωῇ |
dzōē elämässään αὐτοῦ· | *autou* Hänen

DELITZSCH כִּי | ki נִרְצִינוּ | 'im-nirtzinu לֵאלֹהִים | le'ELOHIM
בְּמוֹת | bemot בְּנוֹ | Beno בְּהִיֹּתֵנוּ | bih jotenu אֲבִיבִים | 'ojevīm אֲחֵרַי
| 'af כִּי־נִשְׁעַ | ki-nivuasha' עֲתָה | 'atta בְּחַיָּי | bechajaiv אֲחֵרַי
| 'charei אֲשֶׁר | 'asher נִרְצִינוּ | nirtzinu

TKSI Sillä jos vihamiehinä ollessamme tulimme sovitetuiksi Jumalan kanssa Hänen Poikansa kuoleman ansiosta, paljoa ennemmin me, kun olemme sovitetut, pelastumme Hänen elämänsä perusteella*.

STLK2017 Sillä jos tulimme sovitetuiksi Jumalan kanssa hänen Poikansa kuoleman kautta, kun vielä olimme vihan alaisia, paljoa ennemmin pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitetut,

Biblia1776 Sillä jos me Jumalan kanssa olimme sovitetut hänen Poikansa kuoleman kautta, kuin me vielä hänen vihollisensa olimme, paljoa ennemmin me autuaiksi tulemme hänen elämänsä kautta, että me sovitetut olemme.

11 *TR* οὐ | *ou* ei μόνον | *monon* ainoastaan δέ | *de* niin ἀλλὰ | *alla* vaan
καὶ | *kai* myös καυχώμενοι | *kauchōmenoi* kerskaamme ἐν | *en* τῷ | *tō*
Θεῷ | *Theō* Jumalassa διὰ | *dia* kautta τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou*
Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ |
Christou Kristuksen δι | ' *di* kautta οὗ | *hou* jonka vῦν | *nyn* nyt τὴν | *tēn*
καταλλαγὴν | *katallagēn* sovituksen ἐλάβομεν | *elabomen* olemme saaneet

DELITZSCH וְלֹא־זֹאת | velo'-zot בְּלֶבֶד | bi'levad כִּי | ki גַּם
מִתְהַלְלִים | gam-mithalelim אֲנַחְנוּ | 'anachnu בְּאֵלֹהִים |
be'ELOHIM עַל־יָד | 'al-jad אֲדֹנָיֵנוּ | 'ADONEINU יֵשׁוּעַ | JESHUA

קִבְּלֵנוּ | 'atta | עִתָּה | bo | בּוֹ | 'asher | אֲשֶׁר | hamMashiach | הַמָּשִׁיחַ |
qibbalnu | אֶת־הַרִיצוּי | 'et-haritz'tzui

TKSI Eikä ainoastaan niin, vaan me vieläpä kerskaamme Jumalassa Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä, jonka ansiosta nyt olemme sovituksen saaneet.

STLK2017 emmekä ainoastaan sovitetut, vaan vieläpä Jumala on kerskauksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta nyt olemme sovituksen saaneet.

Biblia1776 Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös Jumalasta, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovinnon saaneet.

12 *TR* διὰ | *dia* tähden τοῦτο | *touto* sen ὡσπερ | *hōsper* niinkuin δι | ' *di*
kautta ἐνὸς | *henos* yhden ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmisen ἢ | *hē* ἁμαρτία |
hamartia synti εἰς | *eis* τὸν | *ton* κόσμον | *kosmon* maailmaan εἰσῆλθε |
eisēlthe tuli καὶ | *kai* ja διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* ἁμαρτίας | *hamartias*
synnin ὁ | *ho* θάνατος | *thanatos* kuolema καὶ | *kai* ja οὕτως | *houtōs* näin
εἰς | *eis* osaksi πάντας | *pantas* kaikkien ἀνθρώπους | *anthrōpous* ihmisten ὁ
| *ho* θάνατος | *thanatos* kuolema διῆλθεν | *diēlthen* tuli ἐφ' | *ef* koska ᾧ |
hō ovat πάντες | *pantes* kaikki ἡμαρτον· | *hēmarton* syntiä tehneet

DELITZSCH לְכֹן | lachen | כַּאֲשֶׁר | ka'asher | עַל־יְדֵי | 'al-jedei | אָדָם |
'adam | אֶחָד | 'echad | בָּא | ba' | הַחֵטָא | ha'chet' | לְעוֹלָם | la'olam
וְהַמּוֹת | ve'hammavet | בְּעֵקֶב | be'eqev | הַחֵטָא | ha'chet' | וְכֵן | vechen
עָבַר | 'avar | הַמּוֹת | hammavet | עַל־כָּל־בְּנֵי | 'al-kol-benei | אָדָם |
'adam | מִפְּנֵי | mipenei | אֲשֶׁר | 'asher | כָּלָם | kullam | חַטָּאוֹ | chata'u

TKSI Sen vuoksi, niin kuin yhden ihmisen toimesta synti tuli maailmaan ja synnin mukana kuolema, niin kuolema on tullut kaikkiin ihmisiin, koska kaikki ovat syntiä tehneet.

STLK2017 Sen tähden, niin kuin yhden ihmisen kautta synty tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, samoin kuolema on tullut kaikkiin ihmisiin, koska kaikki ovat syntiä tehneet –

Biblia1776 Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta on synty maailmaan tullut ja synnin kautta kuolema, niin on kuolema tullut kaikkein ihmisten päälle, että kaikki ovat syntiä tehneet.

13 *TR* ἄχρη | *achri* sillä asti γὰρ | *gar* νόμου | *nomou* lakiin ἁμαρτία | *hamartia* synti ἦν | *ēn* oli ἐν | *en* κόσμῳ· | *kosmō* maailmassa ἁμαρτία | *hamartia* mutta syntiᾶ δὲ | *de* οὐκ | *ouk* εἰ ἐλλογεῖται | *ellogeitai* lueta μὴ | *mē* ellei ὄντος | *ontos* ole νόμου | *nomou* lakia

DELITZSCH כִּי | *ki* עַד־זְמַן | *'ad-zeman* הַתּוֹרָה | *ha'tora* הָיָה | *haja* חֶטְאִים | *ha'chet'* בְּעוֹלָם | *ba'olam* אֶחָד | *'ach* לֹא־יִשְׁתַּבַּח | *lo'-* jechashev חֶטְאִים | *chet'* בְּאֵין | *be'ain* תּוֹרָה | *tora*

TKSI Sillä synty oli maailmassa myös lakiin asti, mutta syntiä ei lueta missä lakia ei ole.

STLK2017 sillä jo ennen lakiakin oli synty maailmassa, mutta syntiä ei lueta, missä lakia ei ole.

Biblia1776 Sillä lakiin asti oli synty maailmassa; mutta kussa ei lakia ole, ei siellä syntiä lueta.

14 *TR* ἀλλ' | *all* vaan ἐβασίλευσεν | *ebasileusen* on hallinnut ὁ | *ho* θάνατος | *thanatos* kuolema ἀπὸ | *apo* Ἀδάμ | *Adam* Αἰαδὰμιστα μέχρι | *mechri* σαακκα Μωσέως | *Mōseōs* Moosekseen καὶ | *kai* ἐπὶ | *epi* τοὺς | *tous* niitākin μὴ | *mē* jotka εἰvāt ἁμαρτήσαντας | *hamartēsantas* syntiᾶ tehneet ἐπὶ | *epi* τῷ | *tō* ὁμοιώματι | *homoiōmati* samankaltaisella τῆς | *tēs* παραβάσεως | *parabaseōs* rikkomuksella Ἀδάμ | *Adam* Αἰαδὰμιν ὅς | *hos* joka ἐστι | *esti* oli τύπος | *typos* esikuva τοῦ | *tou* μέλλοντος | *mellontos* tulevasta

DELITZSCH אֱלָם | 'ulam הַמִּוֹת | hammavet מַלְאֲכִים | malach
 | me'adam עַד־מֹשֶׁה | 'ad-Msheh גַּם | gam עַל־אֵלֶּה | 'al-'elleh
 אֲשֶׁר | 'asher לֹא | lo' חֲטָאוּ | chate'u בְּדִמְיוֹן | bedimjon עֲבֵרַת
 'averat אָדָם | 'adam הִרְאִישׁוֹן | hari'shon אֲשֶׁר־הוּא | 'asher-hu'
 דְּמוּת | demut הֶעֱתִיד | he'atid לְבוֹא | lavo'

TKSI Kuitenkin kuolema hallitsi Adamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet tehneet syntiä samanlaisella rikkomuksella kuin Adam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva.

STLK2017 Kuitenkin kuolema hallitsi Adamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet tehneet syntiä samanlaisella rikkomisella kuin Adam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva.

Biblia1776 Vaan kuolema vallitsi Adamista Mosekseen asti niitäkin, jotka ei syntiä tehneet olleet senkaltaisella ylitsekäymisellä kuin Adam, joka on sen esikuva, joka jälkeen tuleva oli.

15 *TR* ἀλλ' | *all* mutta οὐχ | *ouch* ei ole ὡς | *hōs* kuin τὸ | *to* παράπτωμα
 | *paraptōma* lankeemuksen οὕτω | *houtō* siten καὶ | *kai* myös τὸ | *to*
 χάρισμα | *charisma* armolahjan εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* τῷ | *tō* τοῦ | *tou*
 ἑνὸς | *henos* yhden παραπτώματι | *paraptōmati* lankeemuksesta οἱ | *oi*
 πολλοὶ | *polloi* monet ἀπέθανον | *apethanon* ovat kuolleet πολλῶ | *pollō*
 ῥαλjon μᾶλλον | *mallon* ennemmin ἢ | *hē* χάρις | *charis* armo τοῦ | *tou*
 Θεοῦ | *Theou* Jumalan καὶ | *kai* ja ἢ | *hē* δωρεὰ | *dōrea* lahja ἐν | *en*
 χάριτι | *chariti* armossa τῇ | *tē* τοῦ | *tou* ἑνὸς | *henos* yhden ἀνθρώπου |
anthrōpou ihmisen Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen
 εἰς | *eis* osaksi τοὺς | *tous* πολλοὺς | *pollous* monien ἐπερίσσευσε |
eperisseuse on yltäkylläinen

DELITZSCH אַךְ | 'ach לֹא | lo' כְּדַבֵּר־הַפִּשְׁעִים | chidvar-happesha'

דְּבַר | devar הַמַּתְנָה | hammattana כִּי | ki אִם-בְּפִשָּׁע | 'im-befesha'
 הָאֶחָד | ha'echad מֵתוּ | metu הַרְבִּים | harabbim אֶף | 'af כִּי-חֶסֶד
 | ki-chesed אֱלֹהִים | 'ELOHIM וּמַתְנָתוֹ | umattenato עֲדָפוּ | 'adefu
 עָדוּף | 'adof לְרַבִּים | larabbim בְּחֶסֶד | be'chesed הָאָדָם | ha'adam
 הָאֶחָד | ha'echad יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKSI Mutta armolahja ei ole niin kuin lankeemus. Sillä jos yhden ihmisen lankeemuksen vuoksi monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen armon perusteella runsaana tullut monien osaksi.

STLK2017 Mutta armolahjan laita ei ole samoin kuin rikkomisen, sillä joskin yhden rikkomisen kautta monet ovat kuolleet, niin paljoa ennemmin on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, armon kautta ylenpalttisesti tullut monien osaksi.

Biblia1776 Mutta ei niin lahjan kanssa ole kuin synnin; sillä jos monta ovat sen yhden synnin tähden kuolleet, niin on paljoa ennemmin Jumalan armo ja lahja sen yhden ihmisen Jesuksen Kristuksen armossa monen päälle runsaasti tullut.

16 *TR* καὶ | *kai* ja οὐχ | *ouch* ei ὡς | *hōs* niinkuin δι | ' *di* kautta ἐνὸς |
henos yhden ἀμαρτήσαντος | *hamartēsantos* joka syntiä teki τὸ | *to* δώρημα·
 | *dōrēma* ole lahja τὸ | *to* μὲν | *men* sillä niin γὰρ | *gar* κρίμα | *krima*
 tuomio ἐξ | *eks* ἐνὸς | *henos* yhdestä εἰς | *eis* κατάκριμα | *katakrima* tuli
 kadotustuomioksi τὸ | *to* δὲ | *de* mutta χάρισμα | *charisma* armolahja ἐκ |
ek πολλῶν | *pollōn* monien παραπτωμάτων | *paraptōmatōn* lankeemuksista
 εἰς | *eis* δικαίωμα | *dikaiōma* vanhurskautukseksi

DELITZSCH וְלֹא | velo' כְּמוֹ | chemo עַל-יְדֵי | 'al-jedei חֲטֵא | chote'
 אֶחָד | 'echad כֵּן | ken הַמַּתְנָה | hammattana כִּי | ki הַמְּשִׁפָּט |
 hammishpat אֶצְיָ | jatza' מֵאֶחָד | me'echad לְחַיֵּיב | le'chajjev אֶבְלָ |

'aval מַתְּנַת | mattenat הַחֶסֶד | ha'chesed הִיא | hi' לְזַכּוֹת | le'zakkot
מִפְּשָׁעִים | mippesha'im רַבִּים | rabbim

TKSI Eikä lahja ole niin kuin yhden synnintekijän vuoksi saatu osa. Sillä yhdestä lankeemuksesta seurasi kadotustuomio, mutta armolahja tuli monien rikkomusten vuoksi vanhurskautukseksi.

STLK2017 Eikä lahjan laita ole, niin kuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta, sillä tuomio tuli yhdestä ihmisestä kadotukseksi, mutta armolahja on tullut monien rikkomisista vanhurskauttamiseksi.

Biblia1776 Ja ei niinkuin (se tuli) yhden kautta, joka syntiä teki, niin myös lahja; sillä tuomio on tosin yhdestä kadotukseen, mutta lahja monesta synnistä vanhurskauteen.

17 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* τῷ | *tō* τοῦ | *tou* ἐνός | *henos* yhdestä
παραπτώματι | *paraptōmati* lankeemuksesta ὁ | *ho* θάνατος | *thanatos*
kuolema ἐβασίλευσε | *ebasileuse* on hallinnut διὰ | *dia* kautta τοῦ | *tou* ἐνός
| *henos* yhden πολλῶ | *pollō* paljon μᾶλλον | *mallon* enemmän οἱ | *oi* he
τὴν | *tēn* περισσεΐαν | *perisseian* runsaudesta τῆς | *tēs* χάριτος | *charitos*
armon καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* δωρεᾶς | *dōreas* lahjasta τῆς | *tēs* δικαιοσύνης
| *dikaiosynēs* vanhurskauden λαμβάνοντες | *lambanontes* saavat ἐν | *en* ζωῇ
| *dzōē* elää βασιλεύσουσι | *basileusousi* halliten διὰ | *dia* kautta τοῦ | *tou*
ἐνός | *henos* yhden Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH כִּי | ki אֶם-בְּפִשָׁעִים | 'im-befesha' הָאֶחָד | ha'echad מַלְאָךְ
| malach הַמְּוֹת | hammavet עַל-יְדֵי | 'al-jedei הָאֶחָד | ha'echad אֶחָד
| 'af כִּי-מִקְבָּלֵי | ki-meqabbelei עֹדֵף | 'odef הַחֶסֶד | ha'chesed
וּמַתְּנַת | umattenat הַצְדָּקָה | hatz'tzedaga מְלֵכוֹ | jimlechu בְּתִיבֵי
| vachajjim עַל-יְדֵי | 'al-jedei הָאֶחָד | ha'echad יֵשׁוּעַ | JESHUA
הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKSI Sillä jos yhden ihmisen lankeemuksen takia kuolema on hallinnut yhden vuoksi, paljoo enemmän ne, jotka runsaana saavat armon ja vanhurskauden lahjan, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen ansiosta.

STLK2017 Ja jos yhden ihmisen lankeamisen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljoo ennemmin ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta.

Biblia1776 Sillä jos kuolema on yhden synnin tähden vallinnut sen yhden kautta, paljoo ennemmin ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan yltäkylläisyyden, pitää vallitsemassa elämässä yhden Jeesuksen Kristuksen kautta.

18 *TR* ἄρα | *ara* niin οὖν | *oun* nyt ὥς | *hōs* niinkuin δι | ' *di* kautta ἐνὸς
| *henos* yhden παραπτώματος | *paraptōmatos* lankeemuksen εἰς | *eis* πάντας
| *pantas* kaikille ἀνθρώπους | *anthrōpous* ihmisille εἰς | *eis* κατάκριμα |
katakrima on kadotustuomioksi οὕτω | *houtō* samoin καὶ | *kai* myös δι | ' *di*
kautta ἐνὸς | *henos* yhden δικαίωματος | *dikaiōmatos* vanhurskauden teon εἰς
| *eis* πάντας | *pantas* kaikille ἀνθρώπους | *anthrōpous* ihmisille εἰς | *eis*
δικαίωσιν | *dikaiōsin* vanhurskauttamiseksi ζωῆς | *dzōēs* elämän

DELITZSCH לְכֵן | lachen כַּאֲשֶׁר | ka'asher בְּפִשְׁעוֹ | befesha' אֶחָד |
'echad נְאֻמָּו | ne'shemu כָּל־בְּנֵי־אָדָם | kol-benei-'adam כָּכָה |
ka'cha גַּם־עַל־יְדֵי | gam-'al-jedei זְכוּת | zechut אַחַת | 'achat אֶחָד |
jizku כָּל־בְּנֵי־אָדָם | kol-benei-'adam לְחַיִּים | lachajjim

TKSI Niin kuin siis yhden ihmisen lankeemus koitui kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskaudenteko koitui kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi.

STLK2017 Niinpä siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on tullut kaikille ihmisille kadotustuomioksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskaus on tullut kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi,

Biblia1776 Niinkuin siis yhden synnin kautta on kadotus tullut kaikkein ihmisten päälle, niin on myös yhden vanhurskauden kautta elämän vanhurskaus tullut

kaikkein ihmisten päälle.

19 *TR* ὡσπερ | *hōsper* sillä samoin kuin γὰρ | *gar* διὰ | *dia* τῆς | *tēs*
παρακοῆς | *parakoēs* tottelemattomuudesta τοῦ | *tou* ἑνὸς | *henos* yhden
ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmisen ἀμαρτωλοὶ | *hamartōloi* syntisiksi
κατεστάθησαν | *katestathēsan* ovat tulleet οἱ | *oi* πολλοί | *polloi* monet οὕτω
| *houtō* niin καὶ | *kai* myös διὰ | *dia* τῆς | *tēs* ὑπακοῆς | *hypakoēs*
kuuliaisuudesta τοῦ | *tou* ἑνὸς | *henos* yhden δίκαιοι | *dikaioi* vanhurskaiksi
κατασταθήσονται | *katastathēsontai* julistetaan οἱ | *oi* πολλοί | *polloi* monet

DELITZSCH כִּי | ki כְּאַשֶׁר | ka'asher בְּמִרִי | bimri הָאָדָם | ha'adam
הָאֶחָד | ha'echad הֵי | haju הַרְבִּי | harabbim לְחַטָּאִים |
le'chatta'im כָּכָה | ka'cha גַּם | gam עַל־יְדֵי | 'al-jedei מִשְׁמַעַת
mishma'at הָאֶחָד | ha'echad הֵי? | jihju הַרְבִּי | harabbim לְצַדִּיקִים?
| le'tzadiqim

TKSI Sillä niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden vuoksi monet ovat tulleet syntisiksi, niin myös yhden ihmisen kuuliaisuuden ansiosta monet tulevat vanhurskaiksi.

STLK2017 sillä niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet ovat luetut syntisiksi, niin myös yhden kuuliaisuuden kautta monet ovat luetut vanhurskaiksi.

Biblia1776 Sillä niinkuin yhden ihmisen kuulemattomuuden tähden monta ovat syntisiksi tulleet, niin myös monta tulevat yhden kuuliaisuuden tähden vanhurskaiksi.

20 *TR* νόμος | *nomos* mutta laki δὲ | *de* παρεῖσηλθεν | *pareisēlthen* tuli
väliin ἵνα | *hina* että πλεονάσῃ | *pleonasē* tulisi suureksi τὸ | *to* παράπτωμα·
| *paraptōma* rikkomus οὗ | *hou* mutta missä δὲ | *de* ἐπλεόνασεν |
epleonasen on tullut suureksi ἢ | *hē* ἀμαρτία | *hamartia* synti
ὑπερεπερίσσευσεν | *hypereperisseusen* ylenrunsaaksi tullut on ἢ | *hē* χάρις·

| *charis* armo

DELITZSCH אָבֶל | 'aval התורה | ha'tora נְכֻסָּה | nichnesa לְמַעַן |
le'ma'an רָבָה? | jirbeh הַפְּשִׁיעַ | happasha' וּבְאֲשֶׁר | uva'asher רָבָה |
rava הַחֲטָא | ha'chet' עֵדָף | 'adaf מִמֶּנּוּ | mimmennu הֶחֱסֵד |
he'chased

TKSI Mutta laki tuli väliin, jotta rikkomus suurensi. Missä taas synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylen runsaaksi,

STLK2017 Mutta laki tuli väliin, että rikkominen tulisi suureksi; mutta missä synti on tullut suureksi, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi,

Biblia1776 Mutta laki on myös tähän tullut, että synti suuremmaksi tuttaisiin; mutta kussa synti on suureksi tuttu, siinä on armo ylönpalttiseksi tuttu:

21 *TR* ἵνα | *hina* että ὡσπερ | *hōsper* samoin kuin ἐβασίλευσεν | *ebasileusen*
on hallinnut ἡ | *hē* ἀμαρτία | *hamartia* synti ἐν | *en* τῷ | *tō* θανάτῳ |
thanatō kuolemassa οὕτω | *houtō* siten καὶ | *kai* myös ἡ | *hē* χάρις | *charis*
armo βασιλεύσει | *basileusē* hallitsee διὰ | *dia* kautta δικαιοσύνης |
dikaiosynēs vanhurskauden εἰς | *eis* ζωὴν | *dzōēn* elämäksi αἰώνιον |
aiōnion iankaikkiseksi διὰ | *dia* Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa Χριστοῦ |
Christou Kristuksessa τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou* Herrassamme ἡμῶν |
hēmōn meidän

DELITZSCH לְמַעַן | le'ma'an כְּאֲשֶׁר | ka'asher מַלְאָךְ | malach הַחֲטָא
| ha'chet' בְּמִוֹת | bammavet כָּכָה | ka'cha מַלְאָךְ? | jimloch גַּם
הֶחֱסֵד | gam-hachesed עַל־יְדֵי | 'al-jedei הַצְּדָקָה | hatz'tzedaqā לְחַיֵּי
| le'chajjei עוֹלָם | 'olam בְּיֵשׁוּעַ | beJESHUA הַמְּשִׁיחַ |
hamMashiach אֲדֹנָינוּ | 'ADONEINU

TKSI jotta niin kuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsisi

vanhurskauden avulla päämääränä iäinen elämä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme ansiosta.

STLK2017 että niin kuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsisi vanhurskauden kautta iankaikkiseksi elämäksi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta.

Biblia1776 Että niinkuin synti on vallinnut kuolemaan, niin myös armo on vallitseva vanhurskauden kautta ijankaikkiseen elämään, Jeesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta.

6 luku

1 *TR* τί | *ti* mitä οὖν | *oun* siis ἐροῦμεν | *eroumen* sanomme ἐπιμενοῦμεν | *epimenoumen* pysymmekö τῆ | *tē* ἁμαρτία | *hamartia* synnissä ἵνα | *hina* että ἡ | *hē* χάρις | *charis* armo πλεονάσῃ | *pleonasē* tulisi suureksi

DELITZSCH אִם־כֵּן | 'im-ken מַה־נֹּאמַר | mah-no'mar הַנִּבְעַמְד | hana'amod בַּחֲטָא | bachet' לְמַעַן | le'ma'an הַיְרֵבָה | jirbeh הַיְחַדְּדָה | he'chased

TKSI Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, jotta armo tulisi suureksi?

STLK2017 Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo tulisi suureksi?

Biblia1776 Mitäs siis meidän pitää sanoman? Pitääkö meidän vielä synnissä oleman, että armo suuremmaksi tulis?

2 *TR* μὴ | *mē* ei γένοιτο | *genoito* ole näin οἵτινες | *hoitines* me jotka ἀπεθάνομεν | *apethanomen* olemme kuolleet τῆ | *tē* ἁμαρτία | *hamartia* synnistä πῶς | *pōs* kuinka ἔτι | *eti* vielä ζήσομεν | *dzēsomen* eläisimme ἐν | *en* αὐτῇ | *autē* siinä

DELITZSCH חַלִּילָה | chalila לָנוּ | lanu כִּי | ki מִתְנוּ | matnu לַחֲטָא

| lachet' לַחֶטֶת | | ve'eich נוֹסִיף | | nosif לְחַיּוֹת | | lichejot בּוֹ | | bo

TKSI Eihän toki! Me, jotka olemme kuolleet synnille, kuinka siinä vielä eläisimme?

STLK2017 Ei ikinä! Kuinka me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, vielä eläisimme siinä?

Biblia1776 Pois se! Me, jotka synnille kuolleet olemme, kuinkas meidän vielä pitäis siinä elämän?

3 *TR* ἦ | *ē* vai ἀγνοεῖτε | *agnoeite* oletteko tietämättömiä ὅτι | *hoti* että ὅσοι
| *hosoi* ketkä ἐβαπτίσθημεν | *ebaptisthēmen* ovat kastetut εἰς | *eis* Χριστὸν
| *Christon* Kristukseen Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesukseen εἰς | *eis* τὸν | *ton*
θάνατον | *thanaton* kuolemaansa αὐτοῦ | *autou* Hänen ἐβαπτίσθημεν |
ebaptisthēmen ovat kastetut

DELITZSCH אוֹ | | הַאֵינְכֶם 'וֹ | | ha'einechem יְדַעִים | | jode'im כִּי | | ki
כָּלָנוּ | | chullanu הַנִּטְבָּלִים | | hannitbalim לְמַשִּׁיחַ | | lamMashiach
יֵשׁוּעַ | | JESHUA לְמוֹתוֹ | | le'moto נִטְבָּלָנוּ | | nitbalenu

TKSI Vai ettekö tiedä, että kaikki, jotka olemme Kristukseen Jeesukseen kastetut, olemme Hänen kuolemaansa kastetut?

STLK2017 Vai ettekö tiedä, että kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut?

Biblia1776 Ettekö te tiedä, että me kaikki, jotka olemme Jesuksessa Kristuksessa kastetut, me olemme hänen kuolemaansa kastetut?

4 *TR* συνετάφημεν | *synetafēmen* meidät on haudattu yhdessä οὖν | *oun* siis
αὐτῷ | *autō* kanssaan Hänen διὰ | *dia* τοῦ | *tou* βαπτίσματος | *baptismatos*
kasteessa εἰς | *eis* τὸν | *ton* θάνατον· | *thanaton* kuolemaan ἵνα | *hina* että
ὥσπερ | *hōsper* samoin kuin ἠγέρθη | *ēgerthē* on herätetty Χριστὸς |
Christos Kristus ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista διὰ | *dia* τῆς | *tēs*
δόξης | *doksēs* kirkkaudessa τοῦ | *tou* Πατρός | *PaTR os* Isän οὕτω | *houtō*

samoin καὶ | *kai* myös ἡμεῖς | *hēmeis* meidän ἐν | *en* καινότητι | *kainotēti*
uudessa ζωῆς | *dzōēs* elämässä περιπατήσωμεν | *peripatēsōmen* täytyy
vaeltaa

DELITZSCH לָכֵן | lachen נִקְבְּרָנוּ | niqbarnu אֵתוֹ | 'itto בְּטִבְיָלָה |
battevila לַמּוֹת | lammavet לְמַעַן | le'ma'an כְּאֲשֶׁר | ka'asher נִעוֹר |
ne'or הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach מִן־הַמֵּתִים | min-hammetim בְּכַבּוֹד |
bichvod הָאָב | ha'Av כֵּן | ken נִתְהַלֵּךְ | nithallech אֲנִיחֵנוּ | gam-
'anachnu בְּחַיִּים | bechajjim מְחֻדָּשִׁים | mechuddashim

TKSI Olemme siis yhdessä Hänen kanssaan haudatut kasteessa kuolemaan, jotta
niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden voimasta, niin meidänkin
tulee vaeltaa uudessa elämässä.

STLK2017 Olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta
kuolemaan, että kuten Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta,
mekin samalla tavalla vaeltaisimme uudessa elämässä.

Biblia1776 Niin me olemme siis hänen kanssansa haudatut kasteen kautta
kuolemaan: että niinkuin Kristus on kuolleista Isän kunnian kautta herätetty, niin
pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.

5 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* σύμφυτοι | *symfytoi* yhteenkasvaneita
γεγόναμεν | *gegonamen* olemme τῷ | *tō* ὁμοιώματι | *homoiōmati*
samankaltaisessa τοῦ | *tou* θανάτου | *thanatou* kuolemassa αὐτοῦ | *autou*
Hänen ἀλλὰ | *alla* niin καὶ | *kai* myös τῆς | *tēs* ἀναστάσεως | *anastaseōs*
ylösnousemuksessa ἐσόμεθα· | *esometha* olemme

DELITZSCH כִּי | ki נִדְבַקְנוּ | 'im-nidbaqnu בְּדִמְיוֹן | bedimjon
מוֹתוֹ | moto אֲכֵן | 'achen נִהְיֶה | gam-nihjeh דְּבוּקִים | devuqim
לְתַחֲיָתוֹ | litchijjato

TKSI Jos siis olemme yhteen kasvaneita *samanlaisessa kuolemassa kuin minkä Hän koki*, niin tulemme olemaan myös samanlaisessa ylösnousemuksessa.

STLK2017 Sillä jos olemme hänen kanssaan kasvaneet yhteen yhtäläisessä kuolemassa, samoin olemme myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa,

Biblia1776 Sillä jos me ynnä hänen kanssansa olemme istutetut yhdenkaltaiseen kuolemaan, niin me myös tulemme yhdenkaltaiseksi ylösnousemisessa,

6 *TR* τοῦτο | *touto* sen γινώσκοντες | *ginōskontes* ymmärtäen ὅτι | *hoti* että
ὁ | *ho* παλαιός | *palaios* vanha ἡμῶν | *hēmōn* meidän ἄνθρωπος |
anthrōpos ihmistemme συνεσταυρώθη | *synestaurōthē* on Hänen kanssaan
ristiinnaulittu ἵνα | *hina* että καταργηθῆ | *katargēthē* kukistettaisiin τὸ | *to*
σῶμα | *sōma* ruumis τῆς | *tēs* ἁμαρτίας | *hamartias* synnin τοῦ | *tou*
μηκέτι | *mēketi* ettemme tämän jälkeen δουλεύειν | *douleuein* palvelisi ἡμᾶς
| *hēmas* me τῆ | *tē* ἁμαρτία· | *hamartia* syntiä

DELITZSCH בְּאֲשֶׁר | ba'asher יְדַעִים | jode'im אֲנַחְנוּ | 'anachnu כִּי־
נִצְלָב | ki-ni'tzelav אִתּוֹ | 'itto הָאָדָם | ha'adam הִיָּשָׁן | hajjashan
אֲשֶׁר | 'asher בְּנוּ | banu לְמַעַן | le'ma'an הַבְּטָל | tevuttal גְּוִיֹּת |
gevijjat הַחֵטָא | ha'chet' לְבִלְתִּי | le'vilti הַיּוֹתֵנוּ | hejotenu עוֹד | 'od
עֲבָדִים | 'avadim לַחֵטָא | lachet'

TKSI Tiedämme sen, että vanha ihmistemme on Hänen kanssaan naulittu ristiin, jotta synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi.

STLK2017 koska tiedämme, että vanha ihmistemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta synnin ruumis kukistettaisiin, että me emme enää syntiä palvelisi,

Biblia1776 Tietäen sen, että meidän vanha ihminen on ristiinnaulittu hänen kanssansa, että synnin ruumis pitää turmeltaman, ettemme tästedes syntiä palvelisi.

7 *TR* ὁ | *ho* sillä joka γὰρ | *gar* ἀποθανῶν | *apothanōn* on kuollut

δεδικαίωται | *dedikaiōtai* on vanhurskautunut ἀπὸ | *apo* pois τῆς | *tēs*
ἀμαρτίας | *hamartias* synnistä

DELITZSCH כִּי | ki אֲשֶׁר | 'asher מֵת | met הוּא | hu' נִקְּחָה | niqqa
מִן־הַחֶטֶת | min-hachet'

TKSI Sillä joka on kuollut, on vanhurskautunut pois synnistä.

STLK2017 sillä se, joka on kuollut, on vanhurskautunut pois synnistä.

Biblia1776 Sillä se, joka kuollut on, hän on synnistä vanhurskaaksi tehty.

8 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ἀπεθάνομεν | *apethanomen* olemme kuolleet
σὺν | *syn* kanssa Χριστῷ | *Christō* Kristuksen πιστεύομεν | *pisteuomen*
uskomme ὅτι | *hoti* että καὶ | *kai* myös συζήσομεν | *sydzēsomen* yhdessä
elämme kanssaan αὐτῷ· | *autō* Hänen

DELITZSCH וְהִנֵּה | ve'hinneh מַתְּנוּ־אִם | 'im-matnu עַם־הַמָּשִׁיחַ |
'im-hamMashiach נְאֻמִּין | na'amin כִּי | ki גַּם־נִחְיֶה | gam-nichjeh
| 'immo

TKSI Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, niin uskomme, että saamme
myös elää Hänen kanssaan,

STLK2017 Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme, että
tulemme myös elämään hänen kanssaan,

Biblia1776 Mutta jos me olemme Kristuksen kanssa kuolleet, niin me uskomme,
että me saamme myös elää hänen kanssansa,

9 *TR* εἰδότες | *eidotes* tietäen ὅτι | *hoti* että Χριστὸς | *Christos* Kristus
ἐγερθεὶς | *egertheis* herätettynä ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista οὐκέτι |
ouketi ei enää ἀποθνήσκει· | *apothnēskei* kuole θάνατος | *thanatos* kuolema
αὐτοῦ | *autou* Hänen οὐκέτι | *ouketi* ei enää κυριεύει | *kyrieuei* herrana ole

DELITZSCH בְּאֲשֶׁר | ba'asher יְדַבְּנוּ | jada'nu כִּי | ki הַמָּשִׁיחַ |

hamMashiach אֲחֵרַי | a'charei אֲשֶׁר | 'asher נְעוֹר | ne'or מִן־הַמֵּתִים
| min-hammetim לֹא | lo' יָמוּת | jamut עוֹד | 'od וְהַמּוֹת |

ve'hammavet לֹא | lo' יִשְׁלַט? | ishlot בּוֹ | bo עוֹד | 'od

TKSI tietäen, ettei Kristus kuolleista herätettynä enää kuole, kuolema ei Häntä enää vallitse.

STLK2017 tietäen, että Kristus, sitten kun hänet herätettiin kuolleista, ei enää kuole. Kuolemalla ei ole enää valtaa häneen.

Biblia1776 Ja tiedämme, ettei Kristus, joka kuolleista herätetty on, silleen kuole, eikä kuolema saa tästedes hänen päällensä valtaa.

10 *TR* ò | *ho* sillä minkä γὰρ | *gar* ἀπέθανε | *apethane* Hän kuoli τῆ | *tē*
ἀμαρτία | *hamartia* synnille ἀπέθανεν | *apethanen* kuoli ἐφάπαξ· | *efapaks*
kerta kaikkiaan ò | *ho* ja minkä δὲ | *de* ζῆ | *dzē* Hän elää ζῆ | *dzē* elää τῷ
| *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle

DELITZSCH כִּי | ki אֲשֶׁר | 'asher מֵת | met מֵת | met לְחַטָּא |
lacet' פְּעַם | pa'am אֶחָד | 'echat וְאֲשֶׁר | va'asher חַי | chai חַי |
chai הוּא | hu' לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM

TKSI Sillä minkä Hän kuoli, sen Hän kerta kaikkiaan kuoli synnille; mutta minkä Hän elää, sen Hän elää Jumalalle."

STLK2017 Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä, mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle.

Biblia1776 Sillä sen, kuin hän kuollut on, sen hän synnille kuoli yhden kerran; vaan sen, kuin hän elää, sen hän elää Jumalalle.

11 *TR* οὕτω | *houtō* niin καὶ | *kai* myös ὑμεῖς | *hymeis* te λογίζεσθε |
logidzesthe pitääkää ἑαυτοὺς | *heautous* itsenne νεκροὺς | *nekrous* kuolleina
μὲν | *men* nyt εἶναι | *einai* olette τῆ | *tē* ἀμαρτία | *hamartia* synnille
ζῶντας | *dzōntas* mutta elätte δὲ | *de* τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle ἐν |

en Χριστῶ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa τῶ | *tō* Κυρίῳ
| *Kyriō* Herrassamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH וְכִן | vechen גַּם־אֶתֶּם | gam-'attem הַשְּׁבוּ | chishvu
אֶתְכֶם | 'etchem מֵתִים | metim לַחֲטָא | lachet' וְחַיִּים | vechajjim
לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM בְּמַשִּׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA
אֲדֹנָינוּ | 'ADONEINU

TKSI Niin tekin *pitäkää totena, että olette synnille kuolleet, mutta elätte Jumalalle* Kristuksessa Jeesuksessa

STLK2017 Samalla tavalla tekin pitäkää itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa meidän Herrassamme.

Biblia1776 Niin myös te siksi teitänne pitäkää, että te olette kuolleet synnille, mutta elätte Jumalalle, Jesuksen Kristuksen meidän Herran kautta.

12 *TR* μὴ | *mē* älköön οὖν | *oun* siis βασιλευέτω | *basileuetō* hallitko ἢ |
hē ἁμαρτία | *hamartia* synti ἐν | *en* τῷ | *tō* θνητῷ | *thnētō* kuolevaisia
ὁμῶν | *hymōn* teidän σώματι | *sōmati* ruumiitanne εἰς | *eis* τὸ | *to*
ὑπακούειν | *hypakouein* että olette kuuliaisia αὐτῇ | *autē* sille ἐν | *en* ταῖς |
tais ἐπιθυμίαις | *epithymiais* himoissa αὐτοῦ· | *autou* sen

DELITZSCH אִם־כֵּן | 'im-ken אֵיפֹא | 'efo' אֶל־תְּמַלֵּךְ | 'al-timloch
הַחַטָּא | hachatta't בְּגוֹפְכֶם | begufechem אֲשֶׁר | 'asher מוֹת |
jamut לְנִטּוֹת | lintot אַחֲרֶיהָ | 'achareha בְּתַאוֹתָיו | beta'avotaiv

TKSI Älköön siis synti hallitko kuolevaisessa ruumiissanne, niin että tottelette 'syntiä* himoineen,

STLK2017 Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaisia sen himoille,

Biblia1776 Niin älkää salliko synnin vallita kuolevaisessa ruumiissanne, niin että te häntä kuulisitte hänen himoissansa.

13 *TR* μηδὲ | *mēde* älkää myös παριστάνετε | *paristanete* antako käytettäväksi τὰ | *ta* μέλη | *melē* jäseniänne ὑμῶν | *hymōn* teidän ὅπλα | *hopla* aseiksi ἀδικίας | *adikias* vääryyden τῆ | *tē* ἀμαρτία· | *hamartia* synnille ἀλλὰ | *alla* vaan παραστήσατε | *parastēsate* antakaa käyttöön ἑαυτοὺς | *heautous* itsenne τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle ὡς | *hōs* niinkuin ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista ζῶντας | *dzōntas* eläviksi tulleina καὶ | *kai* ja τὰ | *ta* μέλη | *melē* jäsenenne ὑμῶν | *hymōn* teidän ὅπλα | *hopla* aseiksi δικαιοσύνης | *dikaiosynēs* vanhurskauden τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle

DELITZSCH גַּם | gam אֶל־תְּכִינּוּ | 'al-tachinu אֶת־אֲבְרֵיכֶם | 'et-'evareichem לְהִיּוֹת | lihjot כְּלִי־עוֹל | kelei-'avel לַחֲטָא | lachet' אֶךְ | 'ach תְּכִינּוּ | tachinu אֶת־נַפְשֵׁיכֶם | 'et-nafshechem לֵאלֹהִים | le'ELOHIM כַּחַיִּים | ka'chajjim מֵעַם | me'im הַמַּתִּים | hammetim וְאֲבְרֵיכֶם | ve'evareichem כְּלִי | kelei צְדָקָה | tzedaqa לֵאלֹהִים | le'ELOHIM

TKSI älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne Jumalalle niin kuin kuolleista eläviksi tulleina, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.

STLK2017 älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne kuolleista eläviksi tulleina Jumalalle ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.

Biblia1776 Ja älkääntä antako teidän jäseniänne vääryyden sota-aseiksi synnille, mutta antakaat teitänne Jumalalle, niinkuin kuolleista eläviksi tulleet, ja teidän jäsenenne Jumalalle vanhurskauden sota-aseiksi.

14 *TR* ἀμαρτία | *hamartia* sillä synnin γὰρ | *gar* ὑμῶν | *hymōn* teidän οὐ | *ou* εἰ κυριεύσει· | *kyrieusei* pidä herranne oleman οὐ | *ou* sillä ette γάρ | *gar* ἔστε | *este* ole ὑπὸ | *hypo* ἀλλὰ νόμον | *nomon* lain ἀλλ' | *all* vaan ὑπὸ | *hypo* ἀλλὰ χάριν | *charin* armon

DELITZSCH כִּי | ki הַחֵטָא | ha'chet' לֹא | lo' יוֹכַל | juchal לְמִשְׁחָל
| limshol עוֹד | 'od בְּכֶם | bachem יַעַן | ja'an אֵינְכֶם | 'einechem
תַּחַת | tachat יְד־הַתּוֹרָה | jad-hattora כִּי | ki אִם־תַּחַת | 'im-tachat
יְד־הַחֻקֹּד | jad-he'chased

TKSI Synti ei ole näet teitä vallitseva, sillä ette ole lain alaisia, vaan armon alaisia.

STLK2017 Sillä synti ei ole teitä vallitseva, koska ette ole lain alla, vaan armon alla.

Biblia1776 Sillä ei synnin pidä teitä vallitseman, ettette ole lain, vaan armon alla.

15 *TR* τί | *ti* miten οὖν | *oun* siis ἀμαρτήσομεν | *amartēsomen* teemmekö syntiä ὅτι | *hoti* koska οὐκ | *ouk* emme ἐσμὲν | *esmen* ole ὑπὸ | *hypo* alla νόμον | *nomon* lain ἀλλ' | *all* vaan ὑπὸ | *hypo* alla χάριν | *charin* armon μὴ | *mē* ei γένοιτο | *genoito* ole näin

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta מָה | ma הַנְּחֵטָא | hanecheta' יַעַן | ja'an
אֵינְנוּ | 'einennu תַּחַת | tachat יְד־הַתּוֹרָה | jad-hattora כִּי | ki אִם־
תַּחַת | 'im-tachat יְד־הַחֻקֹּד | jad-he'chased חַלִּילָה | chalila

TKSI Kuinka siis on? Tekisimmekö syntiä, koska emme ole lain alaisia, vaan armon alaisia? Eihän toki!

STLK2017 Kuinka siis on? Saammeko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan armon alla? Ei ikinä!

Biblia1776 Kuinkas siis? Pitääkö meidän syntiä tekemän, ettemme lain alla ole, vaan armon? Pois se!

16 *TR* οὐκ | *ouk* ettekö οἴδατε | *oidate* tiedä ὅτι | *hoti* että ᾧ | *hō* kenelle παριστάνετε | *paristanete* annatte ἑαυτοὺς | *heautous* itsenne δούλους | *doulous* palvelijoiksi εἰς | *eis* ὑπακοήν | *hypakoēn* ketä tottelemaan δοῦλοι | *douloi* palvelijoita ἐστε | *este* sen olette ᾧ | *hō* jota ὑπακούετε | *hypakouete*

tottelette ἦτοι | *ētoi* joko ἀμαρτίας | *hamartias* synnin εἰς | *eis* θάνατον | *thanaton* kuolemaksi ἢ | *ē* tai ὑπακοῆς | *hypakoēs* kuuliaisuuden εἰς | *eis* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskaudeksi

DELITZSCH הָלֹא | halo' יְדַעְתֶּם | jeda'tem כִּי | ki לְאֲשֶׁר | la'asher
תִּתְּנוּ | tittenu אֶת־נַפְשְׁכֶם | 'et-nafshechem לְהִיּוֹת | lihjot עֲבַדְיוֹ |
'avadaiv לְסוּר | lasur לְמִשְׁמַעְתּוֹ | le'mishma'to הֵן | hen עֲבָדִים |
'avadim אֲתֶם | 'attem לְאֲשֶׁר | la'asher הַנְּשָׁמְעוּ־לוֹ | tishme'u-lo
אִם־לִחְטָא | 'im-lachet' אֲלֵי־מָוֶת | 'elei-mavet אִם־לְמִשְׁמַעַת |
'im-lammishma'at אֲלֵי־צְדָקָה | 'elei-tzedaqā

TKSI Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi te antaudutte kuuliaisuuteen, sen palvelijoita olette, jota tottelette, joko synnin, kuolemaksi, tai kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi.

STLK2017 Ettekö tiedä, että kenen orjiksi, ketä tottelemaan, te antaudutte, sen orjia te olette, jota te tottelette, joko synnin orjia kuolemaksi tai kuuliaisuuden vanhurskaudeksi?

Biblia1776 Ettekö te tiedä, että jolle te annatte itsenne palvelioiksi kuulemaan, sen palveliat te olette, jolle te kuuliaisit olette, taikka synnille kuolemaksi eli kuuliaisuudelle vanhurskaudeksi?

17 *TR* χάρις | *charis* mutta kiitos δὲ | *de* τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle ὅτι | *hoti* että ἦτε | *ēte* olitte δοῦλοι | *douloi* palvelijoita τῆς | *tēs* ἀμαρτίας | *hamartias* synnin ὑπηκούσατε | *hypēkousate* mutta tulitte kuuliaisiksi δὲ | *de* ἐκ | *ek* καρδίας | *kardias* sydämestänne εἰς | *eis* ὄν | *hon* jonka παρεδόθητε | *paredothēte* haltuun olette annetut τύπον | *typon* esikuvalle διδαχῆς· | *didachēs* opin

DELITZSCH אָבָל | 'aval תּוֹדוֹת | todot לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM כִּי

הֵייתֶם | ki-hejitem עֲבַדְיָ | 'avdei הַחֵטָא | ha'chet' וְאַחַר | ve'achar
שְׁמַעְתֶּם | shema'tem בְּכֹל-לֵבָבְכֶם | bechol-levav'chem אֶל-תְּכוֹנֹת |
'el-techunat הַלְקַח | halleqach אֲשֶׁר | 'asher נִמְסַרְתֶּם | nimsartem
לוֹ | lo

TKSI Mutta kiitos Jumalalle, sillä te olitte synnin palvelijoita, mutta olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka haltuun olette uskotut.

STLK2017 Mutta kiitos Jumalalle, että te, jotka olitte synnin orjia, nyt olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka johtoon teidät on annettu,

Biblia1776 Mutta Jumalan olkoon kiitos, että olitte synnin palveliat, mutta nyt te olette sydämestänne kuuliaiset sen opin esikuvalle, johonka te annetut olette.

18 *TR* ἐλευθερωθέντες | *eleutherōthentes* ja vapautettuina δὲ | *de* ἀπὸ | *apo*
ποῦ τῆς | *tēs* ἁμαρτίας | *hamartias* synnistä ἐδουλώθητε | *edoulōthēte* olette
tulleet palvelijoiksi τῇ | *tē* δικαιοσύνῃ | *dikaiosynē* vanhurskauden

DELITZSCH שְׁחַרְרְתֶּם | shuchrartem מִיַּדִּי | midei הַחֵטָא | ha'chet'
לָךְ | lachen הִשְׁתַּעַבְדְתֶּם | hishta'badetem הַלְקַחְתֶּם | latz'tzedaq

TKSI Ja synnistä vapautettuina te olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi.

STLK2017 ja että te synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden orjiksi!

Biblia1776 Ja että te olette vapahdetut synnistä, niin te olette vanhurskauden palvelioiksi tulleet.

19 *TR* ἀνθρώπινον | *anthrōpinon* tavoin ihmisen λέγω | *legō* puhun διὰ | *dia*
vuoksi τὴν | *tēn* ἀσθένειαν | *astheneian* heikkouden τῆς | *tēs* σαρκὸς |
sarkos lihanne ὑμῶν· | *hymōn* teidän ὡσπερ | *hōsper* sillä samoin kuin γὰρ |
gar παρεστήσατε | *parestēsate* annoitte käyttöön τὰ | *ta* μέλη | *melē*
jäsenenne ὑμῶν | *hymōn* teidän δοῦλα | *doula* palvelijoiksi τῇ | *tē*
ἀκαθαρσίᾳ | *akatharsia* saastaisuuden καὶ | *kai* ja τῇ | *tē* ἀνομίᾳ | *anomia*

laittomuudelle εις | *eis* τὴν | *tēn* ἀνομίαν | *anomialan* laittomuuteen οὕτω | *houtō* niin vūv | *nyn* nyt παραστήσατε | *parastēsate* antakaa käyttöön τὰ | *ta* μέλη | *melē* jäsenenne ὑμῶν | *hymōn* teidän δοῦλα | *doula* palvelijoiksi τῆ | *tē* δικαιοσύνη | *dikaiosynē* vanhurskauden εις | *eis* ἁγιασμόν | *hagiasmon* pyhitykseen

DELITZSCH כְּדֶרֶךְ | kederech בְּנֵי־אָדָם | benei-'adam אֲנִי | 'ani
מְדַבֵּר | me'daber מִפְּנֵי | mipenei רִפְיוֹן | rifjon בְּשִׂרְכֶם | besarchem
כִּי | ki כְּאֲשֶׁר | ka'asher לְפָנִים | le'fanim הַכִּינוֹתֶם | hachinotem
אֶת־אֲבִירֵיכֶם | 'et-'evareichem לְעֲבוֹדַת | la'avodat הַטְּמְאָה |
hatum'a וְהִרְשִׁיעַ | ve'haresha' לְהִרְשִׁיעַ | le'harshia' כִּן | ken עֵתָהּ |
'atta הַכִּינוּ | hachinu אֶת־אֲבִירֵיכֶם | 'et-'evareichem לְעֲבוֹדַת |
la'avodat הַצְדָקָה | hatz'tzedaqā לְהִתְקַדְּשׁ | le'hitqaddesh

TKSI Puhun ihmisen tavalla lihanne heikkouden vuoksi. Sillä niin kuin olette antaneet jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden palvelijoiksi laittomuuteen, niin antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi pyhitykseen.

STLK2017 Puhun ihmisten tavalla teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niin kuin ennen annoitte jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden orjiksi laittomuuteen, antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden orjiksi pyhitykseen.

Biblia1776 Minä puhun ihmisten tavalla, teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuutta ja vääryyttä palvelemaan vääryyteen, niin antakaat nyt jäsenenne vanhurskautta palvelemaan pyhitykseen.

20 *TR* ὅτε | *ote* sillä kun γὰρ | *gar* δοῦλοι | *douloi* palvelijoita ἦτε | *ēte* olitte τῆς | *tēs* ἁμαρτίας | *hamartias* synnin ἐλεύθεροι | *eleutheroi* vapaat ἦτε | *ēte* olitte τῆ | *tē* δικαιοσύνη | *dikaiosynē* vanhurskaudesta

DELITZSCH כִּי־בֵּעַת | ki-ve'et הַיּוֹתְכֶם | hejotechem עֲבִדֵי | 'avdei

הַחֵטָא | ha'chet' חֹפְשִׁים | chofshim הֵיטֵם | hejitem מִן־הַצְּדָקָה
| min-hatz'tzedaq

TKSI Sillä kun olitte synnin palvelijoita, olitte vapaat vanhurskaudesta.

STLK2017 Sillä kun olitte synnin orjia, olitte vapaita vanhurskaudesta.

Biblia1776 Sillä koska te olitte synnin palveliat, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta.

21 *TR* τίνα | *tina* mitä οὖν | *oun* siis καρπὸν | *karpon* hedelmää εἶχετε |
eichete teillä oli τότε | *tote* silloin ἐφ' | *ef* οἷς | *hois* joita νῦν | *nyn* nyt
ἐπαισχύνεσθε | *epaischynesthe* häpeätte τὸ | *to* γὰρ | *gar* sillä τέλος | *telos*
loppu ἐκείνων | *ekeinōn* niiden θάνατος | *thanatos* on kuolema

DELITZSCH וּמָה | uma אֵפוֹא | 'efo' הַפְּרִי | happeri שְׁהַיָּה | shehaja
לְכֶם | la'chem אֲז | 'az מִן־הַמַּעֲשִׂים | min-hamma'asim אֲשֶׁר |
'asher עֵתָהּ | 'atta תִּבְשׁוּ | tevshu מֵהֶם | mehem כִּי | ki אַחַר־תָּם
| 'acharitam הַמּוֹת | hammavet

TKSI Minkä hedelmän silloin * saittekaan siitä, mitä nyt häpeätte?* Sillä sen loppu on kuolema.

STLK2017 Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.

Biblia1776 Mitä hedelmää siis teidän silloin niistä oli, joita te nyt häpeätte? Sillä niiden loppu on kuolema.

22 *TR* νυνὶ | *nyni* mutta nyt δὲ | *de* ἐλευθερωθέντες | *eleutherōthentes*
varautettuna ἀπὸ | *apo* ποίς τῆς | *tēs* ἀμαρτίας | *hamartias* synnistä
δουλωθέντες | *doulōthentes* mutta tulleina palvelijoiksi δὲ | *de* τῷ | *tō* Θεῷ
| *Theō* Jumalalle ἔχετε | *echete* on τὸν | *ton* καρπὸν | *karpon* hedelmänne
ὑμῶν | *hymōn* teidän εἰς | *eis* ἁγιασμόν | *hagiasmon* pyhitys τὸ | *to* δὲ |
de ja τέλος | *telos* loppuna ζωὴν | *dzōēn* elämä αἰώνιον | *aiōnion*

iankaikkinen

DELITZSCH אָכֵן | 'achen עֵתָהּ | 'atta בְּהַיּוֹתְכֶם | bihjotechem
מְשֻׁחְרָרִים | meshuchrarim מֵיַד | midei הַחֵטָא | ha'chet'
וּמְשֻׁבְּדִים | umeshu'badim לֵאלֹהִים | le'ELOHIM יֵשׁ | jesh לְכֶם
| la'chem פְּרִיְכֶם | perjechem לְקִדּוּשָׁה | liqdush'sha וְאַחֲרֵיתוֹ |
ve'acharito חַיֵּי | chajjei עוֹלָם | 'olam

TKSI Mutta nyt, kun olette vapautetut synnistä ja tulleet Jumalan palvelijoiksi, teidän hedelmänne on pyhitys, ja loppuna on iäinen elämä.

STLK2017 Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan orjiksi tulleet, teidän hedelmänne on pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä.

Biblia1776 Mutte että te nyt olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelioiksi tulleet, niin teillä on teidän hedelmänne pyhyyteen, mutta lopuksi ijankaikkinen elämä.

23 *TR* τὰ | *ta* γὰρ | *gar* sillä ὀψώνια | *opsōnia* palkka τῆς | *tēs* ἁμαρτίας |
hamartias synnin θάνατος | *thanatos* on kuolema τὸ | *to* δὲ | *de* mutta
χάρισμα | *charisma* armolahja τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan ζωῆ | *dzōē*
elämä αἰώνιος | *aiōnios* iankaikkinen ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa
Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa τῷ | *tō* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassamme ἡμῶν |
hēmōn meidän

DELITZSCH כִּי־שֶׁכַר | ki-sechar הַחֵטָא | ha'chet' הוּא | hu' הַמּוֹת
| hammavet וּמַתְנַת | umattenat חֶסֶד | chesed אֱלֹהִים | 'ELOHIM
הִיא | hi' חַיֵּי | chajjei הָעוֹלָם | ha'olam בְּמַשִּׁיחַ | bamMashiach
יֵשׁוּעַ | JESHUA אֲדֹנָינוּ | 'ADONEINU

TKSI Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iäinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, Herrassamme.

STLK2017 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Biblia1776 Sillä kuolema on synnin palkka, mutta ijankaikkinen elämä on Jumalan lahja Jeesuksessa Kristuksessa meidän Herrassamme.

7 luku

1 *TR* ἔ | *ē* vai ἀγνοεῖτε | *agnoeite* ettekö ymmärrä ἀδελφοί | *adelfoi* veljet
γινώσκουσι | *ginōskousi* sillä tunteville γὰρ | *gar* νόμον | *nomon* lain λαλῶ
| *lalō* puhun ὅτι | *hoti* että ὁ | *ho* νόμος | *nomos* laki κυριεύει | *kyrieuei*
hallitsee τοῦ | *tou* ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmistä ἐφ’ | *ef* ὅσον | *hoson*
niin kauan χρόνον | *chronon* aikaa kuin ζῆ | *dzē* hän elää

DELITZSCH אֵל | 'o הַלֵּא | halo' יְדַבְּרֶתֶם | jeda'tem יְחַי | 'echai
וְלִידְבַר | ulejode'ei הַתּוֹרָה | ha'tora אֲנֹכִי | 'anochi מְדַבֵּר | me'daber
כִּי | ki הַתּוֹרָה | ha'tora תִּשְׁלֹט | tishlot עַל-הָאָדָם | 'al-ha'adam
כָּל-יְמֵי | kol-jemei יָיִן | chajaiv

TKSI Vai ettekö tiedä, veljet — puhun näet lain tunteville — että laki vallitsee ihmistä niin kauan kuin hän elää?

STLK2017 Vai ettekö tiedä, veljet – puhun lain tunteville – että laki vallitsee ihmistä koko sen ajan, jonka hän elää?

Biblia1776 Ettekö te tiedä, rakkaat veljet, (sillä minä puhun lain taitaville) että laki vallitsee ihmistä niinkauvan kuin hän elää?

2 *TR* ἢ | *hē* γὰρ | *gar* sillä ὑπανδρος | *hypandros* naitu γυνή | *gynē* vaimo
τῷ | *tō* ζῶντι | *dzōnti* jonka elää ἀνδρὶ | *andri* mies δέδεται | *dedetai* on
sidottu νόμῳ· | *nomō* lailla ἐὰν | *ean* mutta jos δὲ | *de* ἀποθάνῃ | *apothanē*
kuolee ὁ | *ho* ἀνὴρ | *anēr* mies κατήργηται | *katērgētai* hän on varaa ἀπὸ |
apo τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* laista τοῦ | *tou* ἀνδρός | *andros* miehen

DELITZSCH כִּי | ki אִשָּׁה | 'ish'sha בְּעֵלְת־בַּעַל | ve'ulat-ba'al

הַתּוֹרָה | qeshura הִיא | hi' בְּאִשָּׁה | be'ishah כִּפִּי | kefi קְשׁוּרָה

| ha'tora בְּחַיָּיו | bechajaiv וּבְמֹת | uvemot הַבַּעַל | haba'al פְּטוּרָה

| petura הִיא | hi' מִתּוֹרַת | mittorat בְּעֵלָה | ba'lah

TKSI Laki sitoo siis naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä. Mutta jos mies kuolee, vaimo* on irti miehen laista.

STLK2017 Niinpä laki sitoo naimisissa olevan naisen hänen elossa olevaan mieheensä, mutta jos mies kuolee, vaimo on vapaa tästä miehen laista.

Biblia1776 Sillä vaimo, joka miehen hallussa on, niinkauvan kuin mies elää, on häneen lailla sidottu, mutta jos mies kuolee, niin hän on miehen laista vapaa.

3 *TR* ἄρα | *ara* niin οὖν | *oun* siis ζῶντος | *dzōntos* eläessä τοῦ | *tou*
ἀνδρός | *andros* miehensä μοιχαλῖς | *moichalis* avionrikkojan χρηματίσει |
chrēmatischei nimen saa ἐὰν | *ean* jos γένηται | *genētai* menee ἀνδρὶ | *andri*
miehelle ἐτέρῳ· | *heterō* toiselle ἐὰν | *ean* mutta jos δὲ | *de* ἀποθάνῃ |
apothanē kuolee ὁ | *ho* ἀνὴρ | *anēr* mies ἐλευθέρῳ | *eleuthera* vapaa ἐστὶν
| *estin* on ἀπὸ | *apo* τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* laista τοῦ | *tou* μὴ | *mē*
eikä εἶναι | *einai* ole αὐτὴν | *autēn* hän μοιχαλίδα | *moichalida* avionrikkoja
γενομένην | *genomenēn* mennessään ἀνδρὶ | *andri* miehelle ἐτέρῳ | *heterō*
toiselle

DELITZSCH וְהִנֵּה | ve'hinneh אִם-תִּהְיֶה | 'im-tihjeh לְאִישׁ | le'ish

אָחֵר | 'acher בְּחַיָּי | bechajjei בְּעֵלָה | va'lah נֹאפֶת | no'efet קִרָּא

| jiqare' לָהּ | lah אַבָּל | 'aval אַחֲרַי | a'charei מֹת | mot בְּעֵלָה |

ba'lah פְּטוּרָה | petura הִיא | hi' מִן-הַתּוֹרָה | min-hattora וְאִינָּה |

ve'einenna נֹאפֶת | no'efet בְּהִיּוֹתָהּ | bihjotah לְאִישׁ | le'ish אָחֵר |

'acher

TKSI Niinpä hän siis saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä menee toiselle miehelle. Mutta jos mies kuolee, hän on vapaa siitä laista, niin ettei ole avionrikkoja mennessään toiselle miehelle.

STLK2017 Sen tähden hän saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä menee toiselle miehelle. Mutta jos mies kuolee, hän on vapaa laista, niin ettei hän ole avionrikkoja, jos menee toiselle miehelle.

Biblia1776 Sentähden jos hän toisen miehen kanssa on miehensä eläissä, niin hän huoraksi kutsutaan; mutta jos mies kuolee, niin hän on laista vapaa, ettei hän huoraksi tule, jos hän toisen miehen kanssa on.

4 *TR* ὥστε | *hōste* niin ἀδελφοί | *adelfoi* veljeni μου | *mou* minun καὶ | *kai* myös ὑμεῖς | *hymeis* te ἐθανατώθητε | *ethanatōthēte* olette kuoletetut τῷ | *tō* νόμῳ | *nomō* laista διὰ | *dia* kautta τοῦ | *tou* σώματος | *sōmatos* ruumiin τοῦ | *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen εἰς | *eis* τὸ | *to* γενέσθαι | *genesthai* tullaksenne ὑμᾶς | *hymas* te ἐτέρῳ | *heterō* toisen omaksi τῷ | *tō* Hänen ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* joka kuolleista ἐγερθέντι | *egerthenti* on herätetty ἵνα | *hina* että καρποφορήσωμεν | *karpoforēsōmen* kantaisitte hedelmää τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle

DELITZSCH לָכֵן | lachen אַחֵי | 'achai הוֹמַתֶּם | humattem אֶתְּמֹתֶיךָ | gam-'attem לְתוֹרָה | lattora בְּגוֹיֹת | bigvijjat הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach לְהִיּוֹתְכֶם | lihjotechem לְאַחֵר | le'acher לְאַשֶׁר | la'asher נִעוֹר | ne'or מִן־הַמֵּתִים | min-hammetim לְמַעַן | le'ma'an נַעֲשֶׂה־פְּרִי | na'aseh-peri לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM

TKSI Niin on teidätkin, veljeni, kuoletettu lain suhteen Kristuksen ruumiin perusteella tullaksemme toisen omiksi, Hänen, joka on kuolleista herätetty, jotta kantaisimme hedelmää Jumalalle.

STLK2017 Niin, veljeni, teidätkin on kuoletettu laista Kristuksen ruumiin kautta tullaksenne toisen omiksi, hänen, joka on kuolleista herätetty, jotta kantaisimme

hedelmää Jumalalle.

Biblia1776 Niin olette te myös, minun veljeni, laille kuoletetut Kristuksen ruumiin kautta, että teidän pitää toisen kanssa oleman, joka on noussut kuolleista, että me Jumalalle hedelmän kantaisimme.

5 *TR* ὅτε | *ote* sillä kun γὰρ | *gar* ἡμεν | *ēmen* olimme ἐν | *en* τῇ | *tē*
σαρκί | *sarki* lihassa τὰ | *ta* παθήματα | *pathēmata* himot τῶν | *tōn*
ἁμαρτιῶν | *hamartiōn* synnin τὰ | *ta* διὰ | *dia* kautta τοῦ | *tou* νόμου |
nomou lain ἐνηργεῖτο | *enērgeito* heräsivät ἐν | *en* τοῖς | *tois* μέλεσιν |
melesin jäsenissämme ἡμῶν | *hēmōn* meidän εἰς | *eis* τὸ | *to* καρποφορῆσαι
| *karpoforēsai* hedelmää kannoimme τῷ | *tō* θανάτῳ | *thanatō* kuolemalle

DELITZSCH כִּי | ki בְּעֵת | be'et הַיּוֹתֵנוּ | hejotenu בְּבֶשֶׁר | vabbasar
הַתְּשׁוּקוֹת | teshuqot הַחֶטָּא | ha'chet' אֲשֶׁר | 'asher הַתְּעוֹרְרוּ |
hit'oreru עַל־יְדֵי | 'al-jedei הַתּוֹרָה | ha'tora הִי | haju פְּעֻלֹת |
fo'alot בְּאֲבְרֵינוּ | be'evareinu לַעֲשׂוֹת | la'asot פְּרִי | peri לַמּוֹת |
lammavet

TKSI Sillä kun olimme lihan vallassa, niin syntien himot, jotka laki herätti, vaikuttivat jäsenissämme niin että kannoimme hedelmää kuolemalle.

STLK2017 Sillä kun olimme lihan vallassa, niin synnin himot, jotka laki herättää, vaikuttivat jäsenissämme, niin että kannoimme hedelmää kuolemalle,

Biblia1776 Sillä kuin me lihassa olimme, niin ne syntein himot, jotka lain kautta olivat meidän jäsenissämme, vaikuttivat kuolemalle hedelmää saattamaan.

6 *TR* νυνὶ | *nyni* mutta nyt δὲ | *de* κατηγορήθημεν | *katērgēthēmen* olemme
πᾶσσετ ἵρτι ἀπὸ | *apo* τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* laista ἀποθανόντος |
apothanontos pois kuolleina ἐν | *en* ᾧ | *hō* joka κατειχόμεθα |
kateichometha meitä vallassa πῶστε | *hōste* niin että δουλεύειν | *douleuein*
palvelemme ἡμᾶς | *hēmas* με ἐν | *en* καινότητι | *kainotēti* uudessa tilassa
Πνεύματος | *Pneumatos* Hengen καὶ | *kai* οὐ | *ou* eikä παλαιότητι |

palaiotēti vanhassa γράμματος | *grammatos* lain kirjaimen

DELITZSCH מִן־הַתּוֹרָה | niftarnu | נִפְטַרְנוּ | 'atta | עֵתָה | 'aval | אָבַל |
| min-hattora | כִּי | ki | מִתְּנוּ | matnu | לְאֲשֶׁר | la'asher | הֵיִינוּ | hainu
מֵעֵתָה | na'avod | נֶעְבַּד | le'ma'an | בּוֹ | bo | אֲסוּרִים | 'asurim |
| me'atta | לְפִי | le'fi | הַתְּחִדְּשׁוּת | hitchaddeshut | הַרוּחַ | haRuach | וְלֹא |
| velo' | יִשְׁן | le'fi-jshen | הַכְּתָב | haketav

TKSI Mutta nyt olemme irti laista ja olemme kuolleet sille, mikä piti meitä vankina*, niin että palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa.

STLK2017 mutta nyt olemme vapaat laista ja kuolleet pois siitä, mikä piti meidät vankeina, niin että palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa.

Biblia1776 Mutta nyt me olemme laista vapahdetut ja hänelle kuolleet, jossa me pidettiin kiinni: että me palvelisimme hengen uudistuksessa ja ei puustavin vanhuudessa.

7 *TR* τί | *ti* mitä οὖν | *oun* siis ἐροῦμεν | *eroumen* sanomme ὁ | *ho* νόμος
| *nomos* laki ἀμαρτία | *hamartia* syntiä μὴ | *mē* ei γένοιτο· | *genoito* ole
nāin ἀλλὰ | *alla* mutta τὴν | *tēn* ἀμαρτίαν | *hamartian* syntiä οὐκ | *ouk* en
ἔγνων | *egnōn* tuntenut εἰ μὴ | *ei mē* muuten kuin διὰ | *dia* kautta νόμου· |
nomou lain τὴν | *tēn* τε | *te* sillä myös γὰρ | *gar* ἐπιθυμίαν | *epithymian*
himosta οὐκ | *ouk* en ἤδειν | *ēdein* tiennyt εἰ μὴ | *ei mē* ellei ὁ | *ho* νόμος
| *nomos* laki ἔλεγεν | *elegen* olisi sanonut Οὐκ | *ouk* älä ἐπιθυμήσεις· |
epithymēseis himoitse

DELITZSCH אִם־כֵּן | 'im-ken | מַה־נֹּאמַר | mah-no'mar | הֲכִי | hachi
הַתּוֹרָה | ha'tora | חֶטֶא | chet' | הִיא | hi' | חָלִילָהּ | chalila | אֶלְאִ |

'ella' לֹא | lo' יְדַעְתִּי | jada'ti אֶת־הַחֵטָא | 'et-hachet' בְּלִתִּי | bilti
עַל־יְדֵי | 'al-jedei הַתּוֹרָה | ha'tora כִּי | ki לֹא־הָיִיתִי | lo'-hajiti
יְוֹדַע | jodea' הַחֲמוּד | hachimmud לוֹלֵי | lulei אֲמַרָה | 'amera
הַתּוֹרָה | ha'tora לֹא | lo' תַּחֲמוּד | tachmod

TKSI Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Eihän toki! Mutta en olisi tullut tuntemaan syntiä muuten kuin lain avulla. Sillä en olisi tiennyt himostakaan ellei laki olisi sanonut: "Älä himoitse."

STLK2017 Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Ei ikinä! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta. Sillä en olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sanonut: "Älä himoitse."

Biblia1776 Mitäs me siis sanomme? Onko laki synti? Pois se! Mutta en minä muutoin syntiä olisi tuntenut, ellei lain kautta; sillä en minä olisi himoistakaan mitään tiennyt, ellei laki olisi sanonut: ei sinun pidä himoitseman.

8 *TR* ἀφορμὴν | *aformēn* mutta aiheen δὲ | *de* λαβοῦσα | *labousa* sai ἢ | *hē*
ἀμαρτία | *hamartia* synti διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* ἐντολῆς | *entolēs* käskyn
κατειργάσατο | *kateirgasato* tuottaen ἐν | *en* ἐμοὶ | *emoi* minussa πᾶσαν |
pasan kaikkia ἐπιθυμίαν· | *epithymian* himoja χωρὶς | *chōris* sillä ilman γὰρ
| *gar* νόμου | *nomou* lakia ἀμαρτία | *hamartia* synti νεκρά | *nekra* on
kuollut

DELITZSCH וַיִּמְצָא | vajjimtza' הַחֵטָא | ha'chet' סִבָּה | sibba לוֹ | lo
בַּמִּצְוָה | vammitzva לְעוֹרֵר | le'orer בְּקִרְבִּי | beqirbi כָּל־חֲמוּד |
kol-chimmud כִּי | ki מִבְּלָעֲדֵי | mibbal'adei הַתּוֹרָה | ha'tora הַחֵטָא
| ha'chet' מֵת | met הוּא | hu'

TKSI Mutta otettuaan käskystä aiheen synti herätti minussa kaikenlaisia himoja; sillä ilman lakia synti on kuollut.

STLK2017 Mutta kun synti otti käskystä aiheen, se herätti minussa kaikkia

himoja, sillä ilman lakia synty on kuollut.

Biblia1776 Mutta synty otti tilan käskystä ja kehoitti minussa kaikkinaisen himon; sillä ilman lakia oli synty kuollut.

9 *TR* ἐγὼ | *egō* ja minä δὲ | *de* ἔζων | *edzōn* elin χωρὶς | *chōris* ilman νόμου | *nomou* lakia ποτέ· | *pote* ennen ἐλθούσης | *elthousēs* mutta kun tuli δὲ | *de* τῆς | *tēs* ἐντολῆς | *entolēs* käsky ἢ | *hē* ἁμαρτία | *hamartia* synty ἀνέζησεν | *anedzēsen* virkosi ἐγὼ | *egō* ja minä δὲ | *de* ἀπέθανον· | *apethanon* kuolin

DELITZSCH וַאֲנִי | va'ani חַיִּיתִי | chajiti מִלְּפָנַי | millefanim בְּלֹא | belo' תּוֹרָה | tora וְכַאֲשֶׁר | vecha'asher בְּאֵה | ba'a הַמִּצְוָה | hammitzva וַיְחַי | vaje'chi הַחֵטָא | ha'chet'

TKSI Elin ennen ilman lakia, mutta käskyn tultua synty virkosi eloon

STLK2017 Minä taas elin ennen ilman lakia, mutta kun käsky tuli, synty sitä vastoin virkosi,

Biblia1776 Mutta minä elin muinen ilman lakia. Kuin siis käsky tuli, niin synty taas virkosi,

10 *TR* καὶ | *kai* niin εὐρέθη | *heurethē* tuli ilmi μοι | *moi* minulle ἢ | *hē* ἐντολὴ | *entolē* käsky ἢ | *hē* joka εἰς | *eis* ζώην | *dzōēn* oli elämäksi αὕτη | *hautē* se εἰς | *eis* θάνατον· | *thanaton* olikin kuolemaksi

DELITZSCH וַאֲנִי | va'ani מַהֲיָי | matti וְהַמִּצְוָה | ve'hammitzva אֲשֶׁר | 'asher נִתְּנָה | nittena לְחַיִּים | lachajjim הִיא | hi' נִמְצְאָה | nimtze'a לִי | li לַמָּוֶת | lammavet

TKSI ja minä kuolin. Niin kävi ilmi, että käsky, joka oli annettu minulle elämäksi, oli kuolemaksi.

STLK2017 mutta minä kuolin. Kävi ilmi, että käsky, jonka oli määrä olla minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi.

Biblia1776 Ja minä kuolin: ja niin löydettiin, että käsky, joka minulle oli elämäksi, tuli minulle kuolemaksi.

11 *TR* ἡ | *hē* γὰρ | *gar* sillä ἀμαρτία | *hamartia* synti ἀφορμὴν | *aformēn*
aiheen λαβοῦσα | *labousa* sai διὰ | *dia* τῆς | *tēs* ἐντολῆς | *entolēs* käskystä
ἐξηπάτησέ | *eksēpatēse* pettäen με | *me* minut καὶ | *kai* ja δι | *'di* kautta
αὐτῆς | *autēs* sen ἀπέκτεινεν | *apekteinen* kuoletti

DELITZSCH כִּי־מַצָּא | *ki-matza'* הַחֶטֶא | *ha'chet'* סִבָּה | *sibba*
בַּמִּצְוָה | *vammitzva* לְהַתְּעוֹת | *le'hat'ot* אֶת־י | *'oti* וַיְהִיגְנִי |
vajjahargeni עַל־יָדָהּ | *'al-jadah*

TKSI Sillä otettuaan käskystä aiheen, synti petti ja kuoletti minut sen avulla.

STLK2017 Sillä kun synti otti käskystä aiheen, se petti minut ja kuoletti minut käskyn kautta.

Biblia1776 Sillä synti, joka otti tilan käskystä, petti minun ja tappoi sen kautta.

12 *TR* ὥστε | *hōste* joten ὁ | *ho* μὲν | *men* siis νόμος | *nomos* laki Ἅγιος |
Hagios pyhä καὶ | *kai* ja ἡ | *hē* ἐντολή | *entolē* käsky ἁγία | *hagia* pyhä καὶ
| *kai* ja δικαία | *dikaia* oikea καὶ | *kai* ja ἀγαθή | *agathē* hyvä

DELITZSCH וַיְבַכֵּן | *uvechen* הַתּוֹרָה | *ha'tora* הִיא | *hi'* קְדוֹשָׁה |
qedosha וְהַמִּצְוָה | *ve'hammitzva* קְדוֹשָׁה | *qedosha* וַיִּשְׁרָה | *vishara*
וְטוֹבָה | *vetova*

TKSI Niin on laki kuitenkin pyhä ja käsky pyhä, vanhurskas ja hyvä.

STLK2017 Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käsky pyhä, vanhurskas ja hyvä.

Biblia1776 Laki on kuitenkin itsestänsä pyhä ja käsky on myös pyhä, oikia ja hyvä.

13 *TR* τὸ | *to* οὖν | *oun* siis ἀγαθὸν | *agathon* hyvä ἐμοὶ | *emoi* minulle
γέγονε | *gegone* onko tullut θάνατος | *thanatos* kuolemaksi μὴ | *mē* ei

γένοιτο | *genoito* ole näin ἀλλὰ | *alla* vaan ἢ | *hē* ἁμαρτία | *hamartia* synti
ἵνα | *hina* että φανῆ | *fanē* nähtäisiin ἁμαρτία | *hamartia* synniksi διὰ | *dia*
kautta τοῦ | *tou* ἀγαθοῦ | *agathou* hyvän μοι | *moi* minulle κατεργαζομένη
| *katergazomenē* tuotti θάνατον | *thanaton* kuoleman ἵνα | *hina* että
γένηται | *genētai* tulisi καθ' | *kath* ὑπερβολὴν | *hyperbolēn* ylenrunsaasti
ἁμαρτωλὸς | *hamartōlos* synnilliseksi ἢ | *hē* ἁμαρτία | *hamartia* synti διὰ |
dia kautta τῆς | *tēs* ἐντολῆς | *entolēs* käskyn

DELITZSCH הַכִּי | hachi הַטּוֹבָה | hattova הַיְתָה-לִּי | hajeta-li לְמַוֶּטֶת
| lammavet חַלִּילָהּ | chalila אֶלָּא | 'ella' הַחֵטָא | ha'chet' לְמַעַן |
le'ma'an יִרְאֶה | jera'eh כִּי-חֵטָא | ki-chet' הוּא | hu' הֵבִיא | hevi' לִי
| li עַל-יְדֵי | 'al-jedei הַטּוֹבָה | hattova אֶת-הַמּוֹת | 'et-hammavet
לְמַעַן | le'ma'an אֲשֶׁר-יְהִי | 'asher-jihjeh הַחֵטָא | ha'chet'
לְחַטָּא | lachata'a יִתְּרָה | jetera עַל-יְדֵי 'al-jedei הַמּוֹצְוָה |
hammitzva

TKSI Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Eihän toki. Vaan synti, jotta se synniksi nähtäisiin, tuotti minulle hyvän välityksellä kuoleman, jotta synti käskyn vuoksi tulisi ylenmäärin synnilliseksi.

STLK2017 Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Pois se! Vaan synti, jotta se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synnilliseksi käskyn kautta.

Biblia1776 Onko siis se, mikä hyvä on, minulle kuolemaksi tullut? Pois se! Mutta että synti synniksi nähtäisiin, on hän minulle hyvän kautta kuoleman saattanut, että synti ylitse määrän synniksi tulis, käskyn kautta.

14 *TR* οἶδαμεν | *oidamen* sillä tiedämme γὰρ | *gar* ὅτι | *hoti* että ὁ | *ho*
νόμος | *nomos* laki πνευματικός | *pneumatikos* hengellinen ἐστίν· | *estin* on
ἐγὼ | *egō* mutta minä δὲ | *de* σαρκικός | *sarkikos* lihallinen εἰμι | *eimi* olen

πεπραμένος | *pepramenos* myyty ὑπὸ | *hypo* alaisuuteen τὴν | *tēn* ἁμαρτίαν
| *hamartian* synnin

DELITZSCH כִּי | ki יְדַעִים | jode'im אֲנַחְנוּ | 'anachnu שְׁהַתּוֹרָה |
shehattora הִיא | hi' רֹחַ אֱלֹהִים | ruchanit וְאֲנִי | va'ani שֶׁל־בְּשָׂר | shel-
basar וְנִמְכַר | venimkar תַּחַת | tachat יַד־הַחֶטֶא | jad-hachet'

TKSI Sillä tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaiseksi.

STLK2017 Sillä tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alle.

Biblia1776 Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen: vaan minä olen lihallinen, synnin alle myyty.

15 *TR* ὃ | *ho* sillä mitä γὰρ | *gar* κατεργάζομαι | *katergadzomai* harjoitan οὐ
| *ou* en γινώσκω· | *ginōskō* käsitä οὐ | *ou* sillä en γὰρ | *gar* ὃ | *ho* mitä
θέλω | *thelō* tahdon τοῦτο | *touto* sitä πράσσω· | *prassō* tee ἄλλ' | *all* vaan
ὃ | *ho* mitä μισῶ | *misō* inhoan τοῦτο | *touto* sitä ποιῶ | *poiō* teen

DELITZSCH כִּי | ki אֶת־אֲשֶׁר | 'et-'asher אֲנִי | 'ani פְּעִיל | fo'el לֹא
| lo' יְדַעְתִּי | jada'ti כִּי | ki אֵינְנִי | 'einenni עֹשֶׂה | 'oseh אֶת | 'et
אֲשֶׁר־אֲנִי | 'asher-'ani רָצָה | rotzeh בּוֹ | bo כִּי | ki אֶם־אֲשֶׁר |
'im-'asher שְׁנֵאתִי | sane'ti אֹתוֹ | 'oto אֲנִי | 'ani עֹשֶׂה | 'oseh

TKSI En näet käsitä, mitä teen. Sillä en tee sitä, mitä tahdon, vaan mitä vihaan, sitä teen.

STLK2017 Sillä en tunne omakseni sitä, mitä teen, sillä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä vihaan, sitä teen.

Biblia1776 Sillä en minä tiedä, mitä minä teen, etten minä tee sitä, mitä minä tahdon, vaan sitä, mitä minä vihaan, teen minä.

16 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ö | *ho* mitä οὐ | *ou* en θέλω | *thelō* tahdo
τοῦτο | *touto* sitä ποιῶ | *poiō* teen σύμφημι | *symfēmi* myönnän τῷ | *tō*
νόμῳ | *nomō* lain ὅτι | *hoti* καλός | *kalos* oikeaksi

DELITZSCH וּבְעֲשׂוֹתַי | uva'asoti אֵת | 'et אֲשֶׁר | 'asher לֹא־רָצִיתִי
| lo'-ratziti בּוֹ | vo הִנְנִי | hinni מוֹדֶה | modeh בְּזֹאת | vazot כִּי | ki
הַתּוֹרָה | ha'tora טוֹבָה | tova הִיא | hi'

TKSI Mutta jos teen, mitä en tahdo, myönnän laille, että se on hyvä.

STLK2017 Mutta jos teen sitä, mitä en tahdo, niin myönnän, että laki on hyvä.

Biblia1776 Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin minä suostun lakiin, että se on hyvä.

17 *TR* νυνὶ | *nyni* mutta nyt δὲ | *de* οὐκέτι | *ouketi* en enää ἐγὼ | *egō* minä
κατεργάζομαι | *katergazomai* harjoita αὐτό | *auto* sitä ἄλλ' | *all* vaan ἢ |
hē οἰκοῦσα | *oikousa* asuva ἐν | *en* ἐμοὶ | *emoi* minussa ἁμαρτία |
hamartia synti

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta לֹא־אֲנֹכִי | lo'-'anochi עוֹד | 'od הַפְּעֵל
| happo'el אֵת | 'oto כִּי | ki אִם־הִחַטָּא | 'im-hachet' הַיֵּשֶׁב |
hajjshev בִּי | bi

TKSI Niin en nyt enää minä saa sitä aikaan, vaan synti, joka minussa asuu.

STLK2017 Niin nyt sitä en enää tee minä, vaan synti, joka minussa asuu.

Biblia1776 Niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu.

18 *TR* οἶδα | *oida* sillä tiedän γὰρ | *gar* ὅτι | *hoti* että οὐκ | *ouk* ei οἰκεῖ |
oikei asu ἐν | *en* ἐμοί | *emoi* minussa τοῦτ' ἔστιν | *tout estin* se on ἐν | *en*
τῇ | *tē* σαρκί | *sarki* lihassani μου | *mou* minun ἀγαθόν· | *agathon* hyvää
τὸ | *to* γὰρ | *gar* sillä θέλειν | *thelein* tahto παράκειται | *parakeitai* on μοι
| *moi* minulla τὸ | *to* δὲ | *de* mutta κατεργάζεσθαι | *katergazesthai*

toteuttamiseen τὸ | *to* καλὸν | *kalon* hyvän οὐχ | *ouch* εὐρίσκω |
heuriskō ole olemassa

DELITZSCH כִּי | ki יְדַעְתִּי | jada'ti אֲשֶׁר־בִּי | 'asher-bi בְּבִשְׂרִי |
bivsari לֹא | lo' יֵשֵׁב | jeshev טוֹב | tov הֵן | hen הִרְצוֹן | haratzon
יֵשׁ | jesh עֲמַדִּי | 'immadi אֲבָל | 'aval עֲשׂוֹת | 'asot הַטּוֹב | hattov
לֹא | lo' מִצְּאֵתִי | matza'ti

TKSI Sillä tiedän, ettei minussa, se on lihassani, ole mitään hyvää. Tahto minulla näet on, mutta hyvän toteuttamiseen en pysty*.

STLK2017 Sillä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahtoa minussa on, mutta hyvän toteuttamista en itsestäni löydä,

Biblia1776 Sillä minä tiedän, ettei minussa (se on: minun lihassani) mitään hyvää asu. Sillä tahto minulla on, vaan täyttää hyvää, en minä sitä löydä.

19 *TR* οὐ | *ou* sillä ἐν γὰρ | *gar* ὃ | *ho* mitä θέλω | *thelō* ταῦτα ποιῶ |
poiō τὸ ἀγαθόν· | *agathon* hyvää ἀλλ' | *all* vaan ὃ | *ho* mitä οὐ | *ou* ἐν
θέλω | *thelō* ταῦτα κακόν | *kakon* pahaa τοῦτο | *touto* sitä πράσσω | *prassō*
teen

DELITZSCH כִּי | ki אֵינְנִי | 'einenni עֹשֶׂה | 'oseh הַטּוֹב | hattov
אֲשֶׁר־אֲנִי | 'asher-'ani רֹצֵה | rotzeh בּוֹ | bo כִּי | ki אִם־הִרְעָה |
'im-hara' אֲשֶׁר | 'asher אֵינְנִי | 'einenni רֹצֵה | rotzeh בּוֹ | bo אוֹתוֹ |
'oto אֲנִי | 'ani עֹשֶׂה | 'oseh

TKSI Sillä en tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan teen sitä pahaa, mitä en tahdo.

STLK2017 sillä sitä hyvää, mitä tahdon, en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, teen.

Biblia1776 Sillä hyvää, jota minä tahdon, en minä tee, vaan pahaa, jota en minä tahdo, teen minä.

20 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ö | *ho* mitä οὐ | *ou* en θέλω | *thelō* tahdo
ἐγὼ | *egō* minä τοῦτο | *touto* sitä ποιῶ | *poiō* teen οὐκέτι | *ouketi* en enää
ἐγὼ | *egō* minä κατεργάζομαι | *katergazomai* saa aikaan αὐτό | *auto* sitä
ἄλλ' | *all* vaan ἢ | *hē* οἰκοῦσα | *oikousa* asuva ἐν | *en* ἐμοὶ | *emoi*
minussa ἁμαρτία | *hamartia* synti

DELITZSCH וְאֵי | ve'im אֶת־אֲשֶׁר | 'et-'asher לֹא־רָצִיתִי | lo'-ratziti
בּוֹ | vo אֲנִי | 'ani עֹשֶׂה | 'oseh לֹא־עוֹד | lo'-'od אֲנֹכִי | 'anochi
הַפֶּעַל | happo'el כִּי | ki הַחֵטָא | ha'chet' הַיֵּשֶׁב | hajjshev בְּקִרְבִּי
| beqirbi

TKSI Jos siis teen sitä, mitä en tahdo, niin en enää minä saa sitä aikaan, vaan synti, joka minussa asuu.

STLK2017 Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa asuu.

Biblia1776 Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu.

21 *TR* εὐρίσκω | *heuriskō* niin huomaa ἄρα | *ara* siis τὸν | *ton* sen νόμον
| *nomon* lain τῷ | *tō* θέλοντι | *thelonti* että tahdon ἐμοὶ | *emoi* itse ποιεῖν
| *poiein* tehdä τὸ | *to* καλόν | *kalon* hyvää ὅτι | *hoti* mutta ἐμοὶ | *emoi*
minussa τὸ | *to* κακόν | *kakon* paha παράκειται | *parakeitai* on läsnä

DELITZSCH וּבְכֵן | uvechen מִצֵּא־אֲנִי | motze-'-ani בִּי | vi זֶה | zeh
הַחֹק | hachok אֲנֹכִי | 'anochi רָצָה | rotzeh לַעֲשׂוֹת | la'asot הַטּוֹב
| hattov וְדַבַּק־בִּי | vedavaq-bi הָרַע | hara'

TKSI Huomaan siis itsessäni sen lain, minä, joka haluan hyvää tehdä. että paha on minussa.

STLK2017 Huomaan siis itsessäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha on minussa läsnä,

Biblia1776 Niin minä löydän itsessäni lain, joka tahtoo hyvää tehdä, että minussa pahuus riippuu kiinni.

22 *TR* συνήδομαι | *synēdomai* sillä iloitsen yhdessä γὰρ | *gar* τῷ | *tō* νόμῳ
| *nomō* laista τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan κατὰ | *kata* puolesta τὸν |
ton ἕσω | *esō* sisällisen ἄνθρωπον· | *anthrōpon* ihmisen

DELITZSCH כִּי | *ki* לְפִי | *le'fi* הָאָדָם | *ha'adam* הַפְּנִימִי | *happenimi*
חֲפָצְתִּי | *chafatzti* בְּתוֹרַת | *betorat* אֱלֹהִים | *'ELOHIM*

TKSI Sillä sisäisen ihmisen puolesta yhdyn ilolla Jumalan lakiin.

STLK2017 sillä sisäisen ihmiseni puolesta iloitsen Jumalan laista,

Biblia1776 Sillä minulla on halu Jumalan lakiin, sisällisen ihmisen puolesta;

23 *TR* βλέπω | *blepō* mutta näen δὲ | *de* ἕτερον | *heteron* toisen νόμον |
nomon lain ἐν | *en* τοῖς | *tois* μέλεσί | *melesi* jäsenissäni μου | *mou* minun
ἀντιστρατευόμενον | *antisTR ateuomenon* joka sotii vastaan τῷ | *tō* νόμῳ |
nomō lakia τοῦ | *tou* νοός | *noos* mieleni μου | *mou* minun καὶ | *kai* ja
αἰχμαλωτίζοντά | *aichmalōtidzonta* pitää vangittuna με | *me* minut τῷ | *tō*
νόμῳ | *nomō* laissa τῆς | *tēs* ἁμαρτίας | *hamartias* synnin τῷ | *tō* joka ὄντι
| *onti* on ἐν | *en* τοῖς | *tois* μέλεσί | *melesi* jäsenissäni μου | *mou* minun

DELITZSCH אֶךְ | *'ach* רְאֵה-אֲנִי | *ro'eh-'ani* בְּאֲבָרַי | *ve'evarai* חֶק |
choq אַחֶר | *'acher* הִלַּחֵם | *hallochem* לְחֶק-שְׂכָלִי | *le'choq-sichli*
וַיּוֹלִיכֵנִי | *vejolicheni* שֶׁבִי | *shevi* לְתוֹרַת | *le'torat* הַחֵטָא | *ha'chet'*
אֲשֶׁר | *'asher* בְּאֲבָרַי | *be'evarai*

TKSI Mutta jäsenissäni näen toisen lain, joka sotii mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka on jäsenissäni.

STLK2017 mutta jäsenissäni näen toisen lain, joka sotii mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka on jäsenissäni.

Biblia1776 Mutta minä näen toisen lain minun jäsenissäni, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja ottaa minun vangiksi synnin laissa, joka minun jäsenissäni on.

24 *TR* ταλαίπωρος | *talaipōros* kurja ἐγὼ | *egō* minä ἄνθρωπος· | *anthrōpos* ihminen τίς | *tis* kuka με | *me* minut ρύσεται | *rysetai* pelastaa ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* σώματος | *sōmatos* ruumiista τοῦ | *tou* θανάτου | *thanatou* kuoleman τούτου | *toutou* tästä

DELITZSCH אִי-לִי | 'oj-li הָאָדָם | ha'adam הָאֻמְלָל | ha'umlal מִי | mi יִצְיִלְנִי | jatz'tzileni מִגּוּף | migguf הַמּוֹת | hammavet הַנָּה | hazzeh

TKSI Minä kurja ihminen! Kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?

STLK2017 Minä kurja ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?

Biblia1776 Minä viheliäinen ihminen: kuka päästää minun tästä kuoleman ruumiista?

25 *TR* εὐχάριστῶ | *eucharistō* kiitän τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalaa διὰ | *dia* kautta Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou* Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän ἄρα | *ara* niinpä οὖν | *oun* siis αὐτὸς | *autos* itse ἐγὼ | *egō* minä τῷ | *tō* μὲν | *men* kyllä νοὶ | *noi* mielellä δουλεύω | *douleuō* palvelen νόμῳ | *nomō* lakia Θεοῦ | *Theou* Jumalan τῆ | *tē* δὲ | *de* mutta σαρκὶ | *sarki* lihalla νόμῳ | *nomō* lakia ἁμαρτίας | *hamartias* synnin

DELITZSCH אֹדָה | 'odeh לֵאלֹהִים | le'ELOHIM בְּיֵשׁוּעַ | beJESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach אֲדֹנָיִנוּ | 'ADONEINU . לְכֵן | lachen בְּשִׁכְלִי | besichli הִנְנִי | hinnī עֹבֵד | 'eved לְתוֹרַת | le'torat הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM וּבְשָׂרִי | uvivsari אֲנִי | 'ani עֹבֵד | 'eved

לתּוֹרָה | le'torat אֵתְּחַטֵּא | ha'chet'

TKSI Kiitän Jumalaa Jeesuksen Kristuksen, Herramme nimessä. Niinpä minä siis tällaisenani palvelen mielellä Jumalan lakia mutta lihalla synnin lakia.

STLK2017 Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! Minä siis tällaisena palvelen mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

Biblia1776 Minä kiitän Jumalaa Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. Niin minä itse palvelen nyt mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

8 luku

1 *TR* οὐδὲν | *ouden* ei mitään ἄρα | *ara* siis vūv | *nyn* nyt κατάκριμα | *katakrima* kadotustuomiota οὐκ ἔστιν | *tois* niille ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa μὴ | *mē* jotka eivät κατὰ | *kata* mukaan σάρκα | *sarka* lihan περιπατοῦσιν | *peripatousin* kulje ἀλλὰ | *alla* vaan κατὰ | *kata* mukaan Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken אֵין־אַשְׁמָה | 'ein-'ashma בְּאֵלֶּהָ | va'elleh אֲשֶׁר | 'asher הֵם | hem בְּמָשִׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמְתִּילֵחִים | hammithalechim בְּלֹא | belo' כְּבִשָׁר | chabbasar כִּי | ki אֶם־לְפִי | 'im-lefi הָרוּחַ | haRuach

TKSI Nyt ei siis ole mitään kadotusta* niille, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa, (jotka eivät vaella lihan mukaan vaan Hengen mukaan).

STLK2017 Nyt ei siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat, niille, jotka eivät vaella lihan mukaan, vaan Hengen mukaan.

Biblia1776 Niin ei ole nyt yhtään kadotusta niissä, jotka Jesuksessa Kristuksessa ovat, ja ei vaella lihan, vaan hengen jälkeen.

2 *TR* ὁ | *ho* γὰρ | *gar* sillä νόμος | *nomos* laki τοῦ | *tou* Πνεύματος | *Pneumatos* Hengen τῆς | *tēs* ζωῆς | *dzōēs* joka eläväksi tekee ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa ἠλευθέρωσε |

ēleutherōse on vapauttanut με | *me* minut ἀπό | *apo* τοῦ | *tou* νόμου |
nomou laista τῆς | *tēs* synnin ἁμαρτίας | *hamartias* καὶ | *kai* ja τοῦ | *tou*
θανάτου | *thanatou* kuoleman

DELITZSCH כִּי | ki תּוֹרַת | torat רוּחַ | Ruach הַחַיִּים | ha'chajjim
בְּמַשִּׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA שִׁחְרָרָה | shichrera אֶת־
'oti מִתּוֹרַת | mittorat הַחֵטָא | ha'chet' וְהַמָּוֶת | ve'hammavet

TKSI Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut minut*
synnin ja kuoleman laista.

STLK2017 Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut
minut synnin ja kuoleman laista.

Biblia1776 Sillä hengen laki, joka eläväksi tekee Kristuksessa Jeesuksessa, on
minun synnin ja kuoleman laista vapahtanut.

3 *TR* τὸ | *to* sillä mikä γὰρ | *gar* ἀδύνατον | *adynaton* mahdotonta τοῦ |
tou νόμου | *nomou* laille ἐν | *en* ᾧ | *hō* joka ἠσθένει | *ēsthenei* oli tullut
heikoksi διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* σαρκός | *sarkos* lihan ὁ | *ho* Θεός |
Theos Jumala τὸν | *ton* ἑαυτοῦ | *heautou* oman υἱὸν | *hyion* Poikansa
πέμψας | *pempsas* lähetti ἐν | *en* ὁμοιώματι | *homoiōmati* kaltaisuudessa
σαρκός | *sarkos* lihan ἁμαρτίας | *hamartias* syntisen καὶ | *kai* ja περὶ | *peri*
tähden ἁμαρτίας | *hamartias* synnin κατέκρινε | *katekrine* tuomitsi τὴν | *tēn*
ἁμαρτίαν | *hamartian* synnin ἐν | *en* τῇ | *tē* σαρκί· | *sarki* lihassa

DELITZSCH כִּי | ki מַה־שֶּׁלֹא | mah-shello' יָכְלָה | jachela הַתּוֹרָה
| ha'tora לַעֲשׂוֹת | la'ashovot הַנְּחֵלָשָׁה | hannechelasha עַל־יְדֵי | 'al-
jedei הַבְּשָׂר | habasar עֲשָׂה | 'asa הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM בְּשַׁלְחוֹ
| beshalecho אֶת־בְּנוֹ | 'et-Beno בְּתֹאֵר | beto'ar בְּשָׂר | besar הַחֵטָא
| ha'chet' וּבְעַד | uve'ad הַחֵטָא | ha'chet' וַיַּרְשִׁיעַ | vajjarshia' אֶת־

הַחֶטֶא | 'et-hachet' בְּבִשָּׁר | babbasar

TKSI Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se lihan vuoksi oli heikko, sen Jumala teki, kun lähetti oman Poikansa syntisen lihan hahmossa ja synnin vuoksi. Hän tuomitsi synnin,

STLK2017 Sillä mihin laki oli voimaton, koska se oli lihan kautta tullut heikoksi, sen Jumala teki lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsi synnin lihassa,

Biblia1776 Sillä se, mikä laille oli mahdotoin, että hän lihan kautta oli heikoksi tullut, sen Jumala teki, ja lähetti Poikansa syntisen lihan hahmossa ja tuomitsi synnin lihassa, synnin kautta:

4 *TR* ἵνα | *hina* että τὸ | *to* δικαίωμα | *dikaiōma* vanhurskaus τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain πληρωθῆ | *plērōthē* täyttyisi ἐν | *en* ἡμῖν | *hēmin* meissä τοῖς | *tois* jotka μὴ | *mē* emme κατὰ | *kata* mukaan σάρκα | *sarka* lihan περιπατοῦσιν | *peripatousin* vaella ἀλλὰ | *alla* vaan κατὰ | *kata* mukaan Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen

DELITZSCH לְמַעַן | le'ma'an תִּמְלֵא | timmale' תְּחַקֵּן | chuqqat

הַתּוֹרָה | ha'tora בְּנוּ | banu הַמִּתְהַלְכִים | hammithalechim בְּלֵא | belo' כַּבִּשָּׂר | chabbasar כִּי | ki אֶם־לְפִי | 'im-lefi הָרוּחַ | haRuach

TKSI jotta lain vaatimus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen mukaan.

STLK2017 että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen mukaan.

Biblia1776 Että lain vanhurskaus täytetyksi tulis meissä, jotka emme lihan jälkeen vaella, vaan hengen jälkeen.

5 *TR* οἱ | *oi* γὰρ | *gar* sillä κατὰ | *kata* mukaiset σάρκα | *sarka* lihan ὄντες | *ontes* jotka ovat τὰ | *ta* he τῆς | *tēs* σαρκὸς | *sarkos* lihallisesti φρονοῦσιν· | *fronousin* ajattelevat οἱ | *oi* δὲ | *de* mutta κατὰ | *kata*

mukaiset Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen τὰ | *ta* he τοῦ | *tou* πνεύματος |
pneumatōs hengellisesti

DELITZSCH כִּי | *ki* אֲשֶׁר | *'asher* הֵמָּה | *hemma* לְבָשָׂר | *labasar*
בְּעֵינֵי | *be'injenei* הַבָּשָׂר | *habasar* יַחֲשׁוּב | *jachshovu* וְאֲשֶׁר |
וְאֲשֶׁר לְרוּחַ | *laruach* בְּעֵינֵי | *be'injenei* הַרוּחַ | *haRuach* יַחֲשׁוּב |
jachshovu

TKSI Sillä ne, jotka elävät lihan mukaan, mielivät sitä, mikä lihan on, mutta ne, jotka elävät Hengen mukaan, sitä mikä Hengen on.

STLK2017 Sillä niillä, jotka elävät lihan mukaan, on lihan mieli, mutta niillä, jotka elävät Hengen mukaan, on Hengen mieli.

Biblia1776 Sillä ne, jotka lihan jälkeen ovat, ajattelevat niitä, mitkä lihan ovat; mutta ne, jotka hengen jälkeen ovat, ajattelevat hengellisiä.

6 **TR** τὸ | *to* γὰρ | *gar* sillä φρόνημα | *fronēma* mieli τῆς | *tēs* σαρκὸς |
sarkos lihan θάνατος· | *thanatos* on kuolema τὸ | *to* δὲ | *de* mutta φρόνημα
| *fronēma* mieli τοῦ | *tou* Πνεύματος | *Pneumatōs* Hengen ζωῆ | *dzōē*
elämä καὶ | *kai* ja εἰρήνη· | *eirēnē* rauha

DELITZSCH כִּי־מַחֲשֵׁבֶת | *ki-machashevet* הַבָּשָׂר | *habasar* הִיא | *hi'*
הַמּוֹת | *hammavet* וּמַחֲשֵׁבֶת | *umachashevet* הַרוּחַ | *haRuach* הִיא
| *hi'* הַחַיִּים | *ha'chajjim* וְהַשְּׁלוֹם | *ve'hash'shalom*

TKSI Sillä lihan mieli on kuolema, mutta Hengen mieli on elämä ja rauha,

STLK2017 Sillä lihan mieli on kuolema, mutta Hengen mieli on elämä ja rauha,

Biblia1776 Sillä lihan halu on kuolema, ja hengen halu on elämä ja rauha.

7 **TR** διότι | *dioti* sen tähden τὸ | *to* φρόνημα | *fronēma* mieli τῆς | *tēs*
σαρκὸς | *sarkos* lihan ἔχθρα | *echthra* on vihollisuutta εἰς | *eis* vastaan Θεόν
| *Theon* Jumalaa τῷ | *tō* γὰρ | *gar* sillä νόμῳ | *nomō* lakiin τοῦ | *tou*

Θεοῦ | *Theou* Jumalan οὐχ | *ouch* ei ὑποτάσσεται | *hypotassetai* se alistu
οὐδὲ | *oude* sillä ei γὰρ | *gar* δύναται· | *dynatai* se voikaan

DELITZSCH יַעַן | ja'an מַחֲשֵׁבֶת | machashevet הַבָּשָׂר | habasar רַק
| raq שְׂנֵאת | sin'at אֱלֹהִים | 'ELOHIM הִיא | hi' בְּאִשֶּׁר | ba'asher
לֹא | lo' תִּשְׂתַּעַבְדַּד | tishta'bed לְתוֹרַת | le'torat הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM וְאֵף | ve'af אֵינְנָה | 'einenna יְכוּלָה | jechola

TKSI sen vuoksi, että lihan mieli on vihollisuutta Jumalaa vastaan, sillä se ei
alistu Jumalan lain alaiseksi eikä se voikaan.

STLK2017 sen tähden että lihan mieli on vihollisuus Jumalaa vastaan, sillä se ei
alistu Jumalan lain alle, eikä se voikaan.

Biblia1776 Että lihan halu on viha Jumalaa vastaan, ettei se ole Jumalan laille
kuuliainen, sillä ei se voikaan.

8 *TR* οἱ | *oi* ja jotka δὲ | *de* ἐν | *en* σαρκὶ | *sarki* lihassa ὄντες | *ontes* ovat
Θεῷ | *Theō* Jumalalle ἀρέσαι | *aresai* kelvata οὐ | *ou* εἰvät δύvανται |
dynantai voi

DELITZSCH וְאִשֶּׁר | va'asher הֵמָּה | hemma בְּבָשָׂר | vabbasar לֹא |
lo' יוּכְלוּ | juchelu לְהִיּוֹת | lihjot רְצוּיִם | retzujim לְאֱלֹהִים |
le'ELOHIM

TKSI Jotka *lihan vallassa* ovat, eivät voi olla Jumalalle otollisia.

STLK2017 Ne, jotka ovat lihan vallassa, eivät voi olla Jumalalle otollisia.

Biblia1776 Mutta jotka lihassa ovat, ei ne taida olla Jumalalle otolliset.

9 *TR* ὑμεῖς | *hymeis* mutta te δὲ | *de* οὐκ | *ouk* ette ἐστὲ | *este* ole ἐν | *en*
σαρκί | *sarki* lihassa ἀλλ' | *all* vaan ἐν | *en* Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä
εἴπερ | *eiper* jos kerran Πνεῦμα | *Pneuma* Henki Θεοῦ | *Theou* Jumalan
οἰκεῖ | *oikei* asuu ἐν | *en* ὑμῖν | *hymin* teissä εἰ | *ei* mutta jos δέ | *de* τις

| *tis* kenellä Πνεῦμα | *Pneuma* Henkeä Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen οὐκ
| *ouk* ei ἔχει | *echei* ole οὗτος | *houtos* niin se οὐκ | *ouk* ei ἔστιν | *estin*
ole αὐτοῦ | *autou* Hänen

DELITZSCH וְאַתֶּם | ve'attem אֵינְכֶם | 'einechem בְּבִשְׂרֵךְ | babbasar כִּי
| ki אִם-בְּרוּחַ | 'im-baRuach אִם-אֲמֵנָם | 'im-'amenam רוּחַ |
Ruach הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM שׁוֹחֵן | shochen בְּקִרְבְּכֶם |
beqirbechem כִּי | ki מִי | mi נְשֵׂאִין-בּוֹ | she'ain-bo רוּחַ | Ruach
הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach אֵינְנוּ | 'einennu שְׁלוֹ | shello

TKSI Mutta te ette ole *lihan vlassa,* vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki asuu teissä. Mutta jos kenellä ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole Hänen omansa.

STLK2017 Mutta te ette ole lihan vlassa, vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki asuu teissä. Mutta se, jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei ole hänen omansa.

Biblia1776 Mutta ette ole lihassa, vaan hengessä, jos muutoin Jumalan Henki asuu teissä; mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei se ole hänen omansa.

10 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* Χριστὸς | *Christos* Kristus ἐν | *en* ὑμῖν |
hymin on teissä τὸ | *to* μὲν | *men* τὸσιν σῶμα | *sōma* ruumis νεκρὸν |
nekron on kuollut δι | ' *di* vuoksi ἁμαρτίαν | *hamartian* synnin τὸ | *to* δὲ |
de mutta πνεῦμα | *pneuma* henki ζῶν | *dzōē* on elämä διὰ | *dia* vuoksi
δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskauden

DELITZSCH וְאַם-הַמְּשִׁיחַ | ve'im-hamMashiach בְּקִרְבְּכֶם |
beqirbechem אֲז | 'az הַגּוּף | hagguf מֵת | met הוּא | hu' בְּדִבַר |
bi'devar הַחֵטָא | ha'chet' וְהַרוּחַ | ve'haRuach תְּיִים | chajjim הוּא |
hu' בְּדִבַר | bi'devar הַצְּדָקָה | hatz'tzedaqā

TKSI Mutta jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin vuoksi, mutta henki on elämää vanhurskauden vuoksi.

STLK2017 Mutta jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden.

Biblia1776 Jos siis Kristus teissä on, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden.

11 *TR* εἰ | *ei* ja jos δὲ | *de* τὸ | *to* Πνεῦμα | *Pneuma* Henki τοῦ | *tou*
ἐγείραντος | *egeirantos* joka herätti Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesuksen ἐκ | *ek*
νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista οἰκεῖ | *oikei* asuu ἐν | *en* ὑμῖν | *hymin* teissä ὁ
| *ho* Hän ἐγείρας | *egeiras* joka herätti τὸν | *ton* Χριστὸν | *Christon*
Kristuksen ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista ζωοποιήσει | *dzōopoiēsei*
tekee eläväksi καὶ | *kai* myös τὰ | *ta* θνητὰ | *thnēta* kuolevaiset σώματα |
sōmata ruumiinne ὑμῶν | *hymōn* teidän διὰ | *dia* kautta τοῦ | *tou*
ἐνοικοῦντος | *enoikountos* asuvan αὐτοῦ | *autou* Πνεύματος | *Pneumatos*
Hengen ἐν | *en* ὑμῖν | *hymin* teissä

DELITZSCH וְאִם־יִשְׁכֶּן | ve'im-jishekon בְּקִרְבְּכֶם | beqirbechem רוּחַ
| Ruach הַמַּעִיר | hamme'ir אֶת־יֵשׁוּעַ | 'et-JESHUA מִן־הַמֵּתִים |
min-hammetim הוּא | hu' אֲשֶׁר | 'asher הַמַּעִיר | he'ir אֶת־הַמַּשִּׁיחַ |
'et-hamMashiach מִן־הַמֵּתִים | min-hammetim גַּם | gam אֶת־
גְּוִיֹתֵיכֶם | 'et-gevijoteichem הַמֵּתוֹת | hammetot יְחִיָּה | jechajjeh
עַל־יְדֵי | 'al-jedei רוּחוֹ | Rucho הַשֹּׁכֵן | hash'shochen בְּקִרְבְּכֶם |
beqirbechem

TKSI Jos nyt Hänen Henkensä, Hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin Hän, joka herätti kuolleista Kristuksen [Jeesuksen], on tekevä eläväksi myös kuolevaiset ruumiinne Henkensä välityksellä, joka teissä asuu.

STLK2017 Jos nyt hänen Henkensä, hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jeesuksen, on tekevä eläväksi myös teidän kuolevaiset ruumiinne Henkensä kautta, joka teissä asuu.

Biblia1776 Jos nyt sen Henki, joka Jesuksen kuolleista herätti, asuu teissä, niin

myös se, joka Kristuksen kuolleista herätti, on teidän kuolevaiset ruumiinne eläväksi tekevä, sen teissä asuvaisen hengen kautta.

12 *TR* ἄρα | *ara* niin οὖν | *oun* siis ἀδελφοί | *adelfoi* veljet ὀφειλέται | *ofeiletai* velassa ἐσμέν | *esmen* ole οὐ | *ou* emme τῆ | *tē* σαρκί | *sarki* lihalle τοῦ | *tou* κατὰ | *kata* mukaan σάρκα | *sarka* lihan ζῆν· | *dzēn* elääksemme

DELITZSCH לָכֵן | lachen אַחֵי | 'achai בְּהִיּוֹתֵנוּ· | bih jotenu בְּבָשָׂר | babbasar חַיִּיבִים | chajjavim אֲנַחְנוּ· | 'anachnu לֹא | lo' לְחַיּוֹת | lichejot לְפִי | le'fi הַבָּשָׂר | habasar

TKSI Niin siis, veljet, emme ole velassa lihalle, lihan mukaan elääksemme.

STLK2017 Niin siis, veljet, olemme nyt velassa, mutta emme lihalle lihan mukaan elääksemme.

Biblia1776 Niin emme nyt ole, rakkaat veljet, velkapäät lihalle, lihan jälkeen elämään.

13 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* κατὰ | *kata* mukaan σάρκα | *sarka* lihan ζῆτε | *dzēte* elätte μέλλετε | *mellete* tulette ἀποθνήσκειν· | *apothnēskein* kuolemaan εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* Πνεύματι | *Pneumati* Hengellä τὰς | *tas* πράξεις | *prakseis* teot τοῦ | *tou* σώματος | *sōmatos* ruumiin θανατοῦτε | *thanatoute* kuoletatte ζήσεσθε | *dzēsesthe* saatte elää

DELITZSCH כִּי | ki אִם־תִּחְיוּ· | 'im-tichju לְפִי | le'fi הַבָּשָׂר |

habasar מוֹת | mot תִּמְתּוּן | temutun וְאִם־עַל־יְדֵי | ve'im-'al-jedei

הַרוּחַ | haRuach תִּמּוֹתָתוּ· | temotetu אֶת־מַעַלְלֵי | 'et-ma'allei

הַבָּשָׂר | habasar חַיָּה | chajoh תִּחְיוּ | tichju

TKSI Jos näet lihan mukaan elätte, teidän on kuoltava, mutta jos Hengellä kuoletatte ruumiin teot, saatte elää.

STLK2017 Sillä jos lihan mukaan elätte, on teidän kuoltava, mutta jos Hengellä kuoletatte ruumiin teot, on teillä oleva elämä.

Biblia1776 Sillä jos te lihan jälkeen elätte, niin teidän pitää kuoleman; mutta jos te lihan työt hengen kautta kuoletatte, niin te saatte elää.

14 *TR* ὅσοι | *hosoi* sillä joita γὰρ | *gar* Πνεύματι | *Pneumati* Henki Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἄγονται | *agontai* johdattaa οὗτοι | *houtoi* ne εἰσιν | *aisin* ovat υἱοὶ | *hyioi* lapsia Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH כִּי-כֹל | ki-chol אֲשֶׁר | 'asher רוּחַ | Ruach אֱלֹהִים | 'ELOHIM יְנַהֲגֵם | jenahagem בְּנֵי | benei אֱלֹהִים | 'ELOHIM הֵמָּה | hemma

TKSI Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.

STLK2017 Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.

Biblia1776 Sillä kaikki, jotka Jumalan Hengeltä vaikutetaan, ne ovat Jumalan lapset.

15 *TR* οὐ | *ou* sillä ette γὰρ | *gar* ἐλάβετε | *elabete* ole saaneet πνεῦμα | *pneuma* henkeä δουλείας | *douleias* orjuuden πάλιν | *palin* jälleen εἰς | *eis* φόβον | *fobon* ollaksenne pelossa ἀλλ' | *all* vaan ἐλάβετε | *elabete* olette saaneet Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen υἰοθεσίας | *hyiothesias* lapseuden ἐν | *en* ᾧ | *hō* jossa κράζομεν | *kradzomen* huudamme Ἀββᾶ | *Abba* Abba ὁ | *ho* Πατήρ | *Patēr* Isä

DELITZSCH כִּי | ki לֹא | lo' קִבְּלְתֶּם | qibbaltem רוּחַ | ruach אֱמֶת-קִבְּלְתֶּם | 'avedut לְשׁוּב | la'shuv לִירֵא | liro' כִּי | ki אֲשֶׁר | 'im-qibbaltem רוּחַ | Ruach מִשְׁפָּט | mishpat בְּנִים | banim אֲשֶׁר | 'asher בּוֹ | bo קִרְאִים | qore'im אֲנַחְנוּ | 'anachnu אָבָא | 'Abba' אָבִינוּ | 'Avinu

TKSI Ette näet ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan olette saaneet lapseuden hengen, jossa huudamme: "Abba, Isä! "

STLK2017 Sillä ette ole ottaneet vastaan orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan te olette ottaneet vastaan lapseuden Hengen, jossa huudamme: "Abba! Isä!"

Biblia1776 Sillä ette ole saaneet orjuuden henkeä, että teidän vielä pitäis pelkäämän, mutta te olette saaneet valittuin lasten hengen, jossa me huudamme: Abba, rakas Isä.

16 *TR* αὐτὸ | *auto* itse τὸ | *to* Πνεῦμα | *Pneuma* Henki συμμαρτυρεῖ | *symmartyrei* todistaa yhdessä kanssa τῶ | *tō* πνεύματι | *pneumati* henkemme ἡμῶν | *hēmōn* meidän ὅτι | *hoti* että ἐσμὲν | *esmen* olemme τέκνα | *tekna* lapsia Θεοῦ· | *Theou* Jumalan

DELITZSCH וְהָרוּחַ | ve'haRuach הָהוּא | hahu' מֵעֵד | me'id בְּרוּחֵנוּ·
| beruchenu כִּי־בְנֵי | ki-benei אֱלֹהִים | 'ELOHIM אֲנַחְנוּ | 'anachnu

TKSI Henki itse todistaa henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia.

STLK2017 Henki itse todistaa henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia.

Biblia1776 Se Henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset.

17 *TR* εἰ | *ei* ja jos δὲ | *de* τέκνα | *tekna* lapsia καὶ | *kai* myös κληρονόμοι·
| *klēronomoi* perillisiä κληρονόμοι | *klēronomoi* perillisiä μὲν | *men* nyt Θεοῦ | *Theou* Jumalan συγκληρονόμοι | *sygklēronomoi* ja yhteisperillisiä δὲ
| *de* Χριστοῦ· | *Christou* Kristuksen εἵπερ | *eiper* jos kerran συμπάσχομεν
| *sympaschomen* yhdessä kärsimme ἵνα | *hina* niin καὶ | *kai* myös συνδοξασθῶμεν | *syndoksasthōmen* yhdessä kirkastuisimme

DELITZSCH וְאִם־בְּנִים | ve'im-banim אֲנַחְנוּ | 'anachnu גַּם־יְרֻשִׁים
| gam-joeshim נְהִיָּה | nihjeh יְרֻשִׁי | joeshei אֱלֹהִים | 'ELOHIM

19 TR ἡ | *hē* γὰρ | *gar* sillä ἀποκαρδοκία | *apokaradokia* harras odotus τῆς
| *tēs* κτίσεως | *ktiseōs* luomakunnan τὴν | *tēn* ἀποκάλυψιν | *apokalypsin*
ilmestymistä τῶν | *tōn* υἱῶν | *hyiōn* lasten τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan
ἀπεκδέχεται | *apekdechetai* odottaa

DELITZSCH כִּי | *ki* הַבְּרִיאָה | *haberi'a* תְּעָרֹג | *ta'arog* וְעֵינֶיהָ |
ve'eineha תְּלוּיֹת | *telujot* לְהִתְגַּלּוֹת | *le'hitgallut* בְּנֵי | *benei*
הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM*

TKSI Sillä luomakunta odottaa hartaasti ikävöiden Jumalan lasten ilmestymistä.
STLK2017 Sillä luomakunnan harras ikävöiminen odottaa Jumalan lasten
ilmestymistä.

Biblia1776 Sillä ikävä luontokappaleen ikävöitsemys odottaa Jumalan lasten
ilmoitusta,

20 TR τῇ | *tē* γὰρ | *gar* sillä ματαιότητι | *mataiotēti* katoavaisuuteen ἡ | *hē*
κτίσις | *ktisis* luomakunta ὑπετάγη | *hypetagē* on alistettu οὐχ | *ouch* ei
έκοῦσα | *hekousa* omasta tahdosta ἀλλὰ | *alla* vaan διὰ | *dia* vuoksi τὸν |
ton ὑποτάξαντα | *hypotaksanta* alistajan ἐπ' | *ep* ἐλπίδι· | *elpidi* toivon
varaan

DELITZSCH כִּי־נִחְבְּשָׁה | *ki-nichbesha* הַבְּרִיאָה | *haberi'a* לְהַבֵּל |
lahevel לֹא | *lo'* מִרְצוֹנָה | *meretzonah* כִּי | *ki* אִם־לְמַעַן | *'im-*
lema'an הַכֹּבֵשׁ | *hakkovesh* אֶתָּה | *'otah* אֲלֵי־תִקְוָה | *'elei-tiqva*

TKSI Luomakunta on näet alistettu katoavaisuuteen — ei vapaaehtoisesti, vaan
alistajan toimesta — toivon varaan,

STLK2017 Sillä luomakunta on alistettu turhuuden alle – ei omasta tahdostaan,
vaan alistajan – toivon varaan,

Biblia1776 Että luontokappale on turmeluksen alle annettu, ei mielellänsä, vaan
sentähden, joka ne alle antanut on,

21 *TR* ὅτι | *hoti* sillä καὶ | *kai* myös αὐτὴ | *autē* itse ἢ | *hē* κτίσις | *ktisis*
luomakunta ἐλευθερωθήσεται | *eleutherōthēsetai* on tuleva vapautetuksi ἀπὸ |
apo τῆς | *tēs* δουλείας | *douleias* orjuudesta τῆς | *tēs* φθορᾶς | *fthoras*
turmeluksen εἰς | *eis* τὴν | *tēn* ἐλευθερίαν | *eleutherian* vapauteen τῆς | *tēs*
δόξης | *doksēs* kirkkauden τῶν | *tōn* τέκνων | *teknōn* lasten τοῦ | *tou* Θεοῦ
| *Theou* Jumalan

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher הַבְּרִיאָה | haberi'a אִם־הֵי | gam-hi'
תְּשׁוּחָרָר | teshuchrar מֵעֲבֹדוֹת | me'avedut הַכְּלִיּוֹן | hakkillajon אֱלֹהִים
תְּרוֹת | 'el-cherut כְּבוֹד | kevod בְּנֵי | benei הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI koska itse luomakuntakin tulee vapautetuksi turmeluksen orjuudesta
Jumalan lasten kirkkauden vapauteen.

STLK2017 koska itse luomakuntakin on tuleva vapautetuksi turmeluksen
orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen.

Biblia1776 Toivossa, että myös itse luontokappale pitää turmeluksen orjuudesta
vapaaksi tuleman, Jumalan lasten kunnian vapauteen.

22 *TR* οἶδαμεν | *oidamen* sillä tiedämme γὰρ | *gar* ὅτι | *hoti* ἐπὶ πάντα |
pasa koko ἢ | *hē* κτίσις | *ktisis* luomakunta συστένάζει | *systemadzei*
yhdessä huokaa καὶ | *kai* ja συνωδίνει | *synōdinei* on synnytystuskissa ἄχρι |
achri asti τοῦ | *tou* νῦν | *nyn* tähän

DELITZSCH כִּי | ki יָדַעְנוּ | jada'nu אֲשֶׁר | 'asher הַבְּרִיאָה | haberi'a
כָּלָה | kullah יַחַד | jachad תְּאָנַח | te'anach וְתַחִיל | vetachil עַד־
הַנְּהָ | 'ad-henna

TKSI Sillä tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja tuntee yhdessä
synnytystuskaa tähän asti,

STLK2017 Sillä tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on
synnytystuskissa tähän asti,

Biblia1776 Sillä me tiedämme, että jokainen luontokappale huokaa ja ahdistetaan aina tähän asti meidän kanssamme.

23 *TR* οὐ | *ou* ei μόνον | *monon* ainoastaan se δέ | *de* ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös αὐτοὶ | *autoi* itse τὴν | *tēn* ἀπαρχὴν | *aparchēn* esikoislahja τοῦ | *tou* Πνεύματος | *Pneumatōs* Hengen ἔχοντες | *echontes* joilla on καὶ | *kai* myös ἡμεῖς | *hēmeis* με αὐτοὶ | *autoi* itse ἐν | *en* ἑαυτοῖς | *heautois* sisimmässämme στενάζομεν | *stenadzomen* huokaamme υἰοθεσίαν | *hyiothesian* lapseksi ottamista ἀπεκδεχόμενοι | *apekdechomenoi* odottaen τὴν | *tēn* ἀπολύτρωσιν | *apolyTR* ὄσιν lunastusta τοῦ | *tou* σώματος | *sōmatos* ruumiimme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH וְלֹא־זֹאת | *velo'-zot* בְּלֵבָד | *bi'levad* כִּי | *ki* גַּם־אֲנַחְנוּ | *gam-'anachnu* אֶף־אֵיךְ | *'af-'im* לָנוּ | *jesh-lanu* בְּכֹרֵי | *bikkurei* הַרוּחַ | *haRuach* נֵאֲנַח | *ne'anach* בְּנַפְשֵׁנוּ | *benafshenu* וְנִחַכֶּה | *unechakeh* לְמִשְׁפַּט | *le'mishpat* הַבְּנִים | *habanim* פְּדוּת | *pedut* גְּוִיָּתֵנוּ | *gevijjatenu*

TKSI eikä ainoastaan se, vaan myös me itse, joilla on Hengen esikoislahja, mekin itse huokaamme sisimmässämme odottaen lapseksiottoa, ruumiimme lunastusta.

STLK2017 eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme odottaen lapseksi ottamista, ruumiimme lunastusta.

Biblia1776 Mutta ei ainoastaan ne, vaan myös itse me, joilla hengen uutiset ovat, huokaamme itsellämme, odottain sitä lapseksi ottamista, meidän ruumiimme lunastusta.

24 *TR* τῆ | *tē* γὰρ | *gar* sillä ἐλπίδι | *elpidi* τοῖνισσα ἐσώθημεν· | *esōthēmen* olemme pelastetut ἐλπίς | *elpis* mutta τοῖνο δὲ | *de* βλεπομένη | *blepomenē* jonka näkee οὐκ | *ouk* ei ἔστιν | *estin* ole ἐλπίς· | *elpis* τοῖνο ὃ | *ho* γὰρ |

gar koska βλέπει | *blepei* näkee sen τις | *tis* kukaan τί | *ti* miksi και | *kai*
myös ἐλπίζει | *elpidzei* sitä toivoisi

DELITZSCH כִּי | ki נוֹשָׁנוּ | nosha'nu בְּתִקְוָה | vatiqva אֶךְ | 'ach
הַתִּקְוָה | ha'tiqva הַנִּירָא | hannir'a לְעֵינַיִם | la'einaim אֵינְנָה |
'einenna תִּקְוָה | tiqva כִּי | ki אִיךְ | 'eich יֵיחַל | jejachel אִישׁ | 'ish
לְדַבֵּר | laddavar אֲשֶׁר־הוּא | 'asher-hu' רֹאֵה | ro'eh

TKSI Sillä toivossa olemme pelastetut, mutta toivo, jonka näkee toteutuneen, ei ole toivo. Sillä miksi kukaan toivoo sitä, minkä näkee?

STLK2017 Sillä toivossa olemme pelastetut, mutta toivo, jonka näkee täyttyneen, ei ole mikään toivo. Kuinka kukaan toivoo sitä, minkä näkee?

Biblia1776 Sillä me olemme toivossa vapahdetut. Mutta jos toivo näkyy, niin ei se ole toivo; sillä kuinka joku taitaa toivoa jota hän näkee?

25 **TR** εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ὁ | *ho* sitä οὐ | *ou* emme βλέπομεν |
blepomen näe ἐλπίζομεν | *elpidzomen* mitä toivomme δι | ' *di* niin ὑπομονῆς
| *hypomonēs* kärsivällisesti ἀπεκδεχόμεθα | *apekdechometha* sitä odotamme

DELITZSCH אָבַל | 'aval אִם־נִקְוָה | 'im-neqaveh לְאֲשֶׁר | la'asher
לֹא | lo' רֵאִינָהּ | re'inuhu נִחְכֶּה | nechakeh לוֹ | lo בְּסִבְלָנוֹת |
besavelanut

TKSI Mutta jos toivomme, mitä emme näe, niin odotamme kärsivällisesti.

STLK2017 Mutta jos toivomme, mitä emme näe, odotamme sitä
kärsivällisyydellä.

Biblia1776 Mutta jos me sitä toivomme, jota emme näe, niin me odotamme sitä
kärsivällisyydessä.

26 **TR** ὡσαύτως | *hōsautōs* ja samoin δὲ | *de* και | *kai* myös τὸ | *to* Πνεῦμα
| *Pneuma* Henki συναντιλαμβάνεται | *synantilambanetai* auttaa ταῖς | *tais*
ἀσθενείαις | *astheneiais* heikkouttamme ἡμῶν· | *hēmōn* meidän τὸ | *to* sillä

sitā γὰρ | *gar* τί | *ti* mitā προσευξώμεθα | *proseuksōmetha* on rukoiltava
καθὸ | *katho* siten kuin δεῖ | *dei* pitäisi οὐκ | *ouk* emme οἶδαμεν | *oidamen*
tiedä ἄλλ’ | *all* vaan αὐτὸ | *auto* itse τὸ | *to* Πνεῦμα | *Pneuma* Henki
ὑπερεντυγχάνει | *hyperentygchanei* rukoilee ὑπὲρ | *hyper* puolestamme ἡμῶν
| *hēmōn* meidän στεναγμοῖς | *stenagmois* huokauksin ἀλαλήτοις· | *alalētois*
sanattomin

DELITZSCH וְכִן | vechen גַּם־הַרוּחַ | gam-haRuach תִּמְךָ | tomech
אֲתָנוּ | 'otanu בְּחֻלְשׁוֹתֵינוּ | bechulshoteinu כִּי | ki לֹא | lo' יְדַעְנוּ |
jada'nu מַה־לְּהִיטְפִיל | mah-lehitpallel כָּרְאוּי | kara'ui אֲכֵן | 'achen
הַרוּחַ | haRuach הוּא | hu' מַפְגִּיעַ | mafegia' בְּעֵדְנוּ | ba'adenu
בְּאֲנָחוֹת | ba'anachot עֲמֻקּוֹת | 'amuqqot מִדְּבַר | middaber

TKSI Samoin myös Henki auttaa heikkouttamme. Sillä emme tiedä, mitä meidän on rukoiltava niin kuin tulee rukoilla, mutta Henki itse rukoilee puolestamme sanomattomin huokauksin.

STLK2017 Samoin myös Henki auttaa heikkouksissamme. Sillä emme tiedä, mitä rukoilisimme, kuten pitää, mutta Henki itse rukoilee puolestamme sanomattomin huokauksin.

Biblia1776 Mutta niin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme; sillä emmepä me tiedä mitään rukoilla niinkuin tulis, vaan Henki rukoilee meidän edestämme sanomattomilla huokauksilla.

27 *TR* ὁ | *ho* δὲ | *de* ja ἐρευνῶν | *ereunōn* tutkija τὰς | *tas* καρδίας |
kardias sydämien οἶδε | *oide* tietää τί | *ti* mikä τὸ | *to* φρόνημα | *fronēma*
mieli τοῦ | *tou* Πνεύματος | *pneumatos* Hengen ὅτι | *hoti* sillä κατὰ | *kata*
mukaan Θεὸν | *Theon* Jumalan ἐντυγχάνει | *entygchanei* rukoilee ὑπὲρ |
hyper puolesta ἁγίων | *hagiōn* pyhien

DELITZSCH וְהַחֹקֵר | ve'hachoqer לְבָבוֹת | le'vavot יוֹדַע | jodea'

אֶת־אֲשֶׁר | 'et-'asher יְיָשׁוּב | jachashov הַרוּחַ | haRuach כִּי | ki
כִּרְצוֹן | kirtzon הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM יַפְגִּיעַ | jafegia' בְּעַד | be'ad
הַקְּדוֹשִׁים | ha'qedoshim

TKSI Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki* rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien puolesta.

STLK2017 Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.

Biblia1776 Mutta joka sydämet tutkii, hän tietää, mitä Hengen mielessä on; sillä hän rukoilee pyhäin edestä Jumalan tahdon jälkeen.

28 *TR* οἶδαμεν | *oidamen* mutta tiedämme δὲ | *de* ὅτι | *hoti* ἐτὶ τοῖς | *tois*
ne ἀγαπῶσι | *agapōsi* jotka rakastavat τὸν | *ton* Θεὸν | *Theon* Jumalaa
πάντα | *panta* kaikki συνεργεῖ | *synergei* yhdessä vaikuttaa εἰς | *eis* ἀγαθόν
| *agathon* parhaaksi τοῖς | *tois* niiden κατὰ | *kata* mukaan πρόθεσιν |
prothesin päätöksensä κλητοῖς | *klētois* jotka kutsutut οὖσιν | *ousin* ovat

DELITZSCH וְהִנֵּה | ve'hinneh יְדַבְּרוּנוּ | jada'nu כִּי | ki לְאֹהֲבָי |
le'ohavei אֱלֹהִים | 'ELOHIM הַקְּרוֹאִים | haqqueru'im בְּעֶצְתוֹ |
ba'atzato הַכֹּל | hakol יַעֲזֹר | ja'azor לְטוֹב | le'tov לְהֵם | lahem

TKSI Mutta tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niitten hyväksi, jotka Jumalaa rakastavat, niitten, jotka *Hänen aivoituksensa* mukaan ovat kutsutut.

STLK2017 Mutta tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen päätöksensä mukaan ovat kutsutut.

Biblia1776 Mutta me tiedämme niille, jotka Jumalaa rakastavat, kaikki kappaleet ynnä parhaaksi kääntyvän, niille, jotka aivoituksen jälkeen kutsutut ovat.

29 *TR* ὅτι | *hoti* sillä οὐς | *hous* ne jotka προέγνω | *proegnō* Hän on tuntenut
ennalta καὶ | *kai* myös προώρισε | *proōrise* on ennalta määrännyt
συμμόρφους | *symmorfous* samankaltaisiksi τῆς | *tēs* εἰκόνας | *eikonos*

kuvan τοῦ | *tou* υἱοῦ | *hyiou* Ποικανσα αὐτοῦ | *autou* Hänen εἰς | *eis* τὸ |
to εἶναι | *einai* ollakseen αὐτὸν | *auton* Hän πρωτότοκον | *prōtotokon*
esikoinen ἐν | *en* joukossa πολλοῖς | *pollois* monien ἀδελφοῖς· | *adelfois*
veljien

DELITZSCH כִּי | ki אֵת | 'et אֲשֶׁר | 'asher מִקְדָּם | jeda'am
miqqedem אֹתָם | 'otam גַּם־יַעַד | gam-ja'ad מִקְדָּם | miqqedem
לְהִיּוֹת | lihjot דּוֹמִים | domim לְדָמוֹת | lidmut בְּנוֹ | Beno לְמַעַן |
le'ma'an הֲיֵהָ | jihjeh הַבְּכוֹר | ha'bechor בְּתוֹךְ | betoch אֲחִים |
'achim רַבִּים | rabbim

TKSI Sillä ne, jotka Hän on ennalta tuntenut, Hän on myös ennalta määrännyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, jotta Hän olisi esikoinen monien veljien joukossa.

STLK2017 Sillä ne, jotka hän on ennalta omikseen tuntenut, hän on myös ennalta määrännyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa.

Biblia1776 Sillä jotka hän on katsonut edes, ne hän on Poikansa kuvan kaltaiseksi säätänyt, että hän olisi esikoinen monen veljen keskellä.

30 *TR* οὐς | *hous* ja ne jotka δὲ | *de* προώρισε | *proōrise* Hän on määrännyt ennalta τούτους | *toutous* nämä καὶ | *kai* myös ἐκάλεσε· | *ekalese* on kutsunut καὶ | *kai* ja οὐς | *hous* ne jotka ἐκάλεσε | *ekalese* Hän on kutsunut τούτους | *toutous* nämä καὶ | *kai* myös ἐδικαίωσεν· | *edikaiōsen* on vanhurskauttanut οὐς | *hous* ja ne jotka δὲ | *de* ἐδικαίωσε | *edikaiōse* Hän on vanhurskauttanut τούτους | *toutous* nämä καὶ | *kai* myös ἐδόξασε | *edoksase* on kirkastanut

DELITZSCH וְאֵת | ve'et אֲשֶׁר־יַעַדָּם | 'asher-je'adam מִקְדָּם |
miqqedem אֹתָם | 'otam גַּם־קָרָא | gam-qara' וְאֵת־אֲשֶׁר | ve'et-

'asher קָרָאָם | qera'am אָתָם | 'otam גַּם־הִצְדִּיק | gam-hitzdiq אֵת
| ve'et אֲשֶׁר | 'asher הִצְדִּיקָם | hitzdiqam אָתָם | 'otam גַּם | gam
פֶּאֶר | pe'er

TKSI Mutta jotka Hän on ennalta määrännyt, ne Hän on myös kutsunut, ja jotka Hän on kutsunut, ne Hän on myös vanhurskauttanut. Mutta jotka Hän on vanhurskauttanut, ne Hän on myös kirkastanut.

STLK2017 Mutta ne, jotka hän on ennalta määrännyt, hän on myös kutsunut. Ne, jotka hän on kutsunut, hän on myös julistanut vanhurskaiksi, mutta ne, jotka hän on julistanut vanhurskaiksi, hän on myös kirkastanut.

Biblia1776 Mutta jotka hän on säätänyt, ne hän on myös kutsunut, ja jotka hän kutsunut on, ne hän on myös vanhurskaiksi tehnyt, ja jotka hän vanhurskaiksi teki, ne hän on myös kunniallisiksi tehnyt.

31 *TR* τί | *ti* mitä οὖν | *oun* siis ἐροῦμεν | *eroumen* sanomme πρὸς | *pros*
ταῦτα | *tauta* tästä εἰ | *ei* jos ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* on Jumala ὑπὲρ | *hyper*
puolellamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän τίς | *tis* kuka καθ' | *kath* on vastaan
ἡμῶν | *hēmōn* meitä

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta מַה־נֹּאמַר | mah-no'mar עַל־זֵאת | 'al-
zot אִם־הֵאֱלֹהִים | 'im-ha'ELOHIM לָנוּ | lanu מִי | mi יָרִיב | jariv
אֶתָּנוּ | 'ittanu

TKSI Mitä siis tähän sanomme? Jos Jumala on puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?

STLK2017 Mitä siis tähän sanomme? Jos Jumala on puolellamme, kuka on meitä vastaan?

Biblia1776 Mitäs me siis näihin sanomme? Jos Jumala on meidän edestämme, kuka voi meitä vastaan olla?

32 *TR* ὁς | *hos* Hän joka γε | *ge* τοῦ | *tou* ἰδίου | *idiou* omaa υἱοῦ | *hyiou*

Poikansakaan οὐκ | *ouk* ei ἐφείσατο | *efeisato* säästännyt ἄλλ' | *all* vaan ὑπὲρ
| *hyper* puolestamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän πάντων | *pantōn* kaikkien
παρέδωκεν | *paredōken* antoi alttiiksi αὐτόν | *auton* Hänet πῶς | *pōs* kuinka
οὐχὶ | *ouchi* ei καὶ | *kai* myös σὺν | *syn* yhdessä αὐτῷ | *autō* Hänen τὰ |
ta πάντα | *panta* kaikkea ἡμῖν | *hēmin* meille χαρίζεται | *charisetai*
lahjoittaisi

DELITZSCH אֲשֶׁר־עַל־בְּנוֹ | 'asher-'al-Beno יְחִידוֹ | jechido לֹא | lo'
סָח | chas כִּי | ki אִם־נִתְּנוּ | 'im-netano בְּעַד | be'ad כְּלָנוּ | kullanu
הָלֵא | halo' גַּם־יִהְיֶה | gam-jitten לָנוּ | lanu עִמּוֹ | 'immo אֶת־הַכֹּל
| 'et-hakol

TKSI Hän, joka ei säästännyt omaa Poikaansakaan, vaan antoi Hänet alttiiksi
meidän kaikkien puolesta, kuinka Hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin
Hänen kanssaan?

STLK2017 Hän, joka ei säästännyt omaa Poikaansakaan, vaan antoi hänet alttiiksi
kaikkien meidän edestä, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen
kanssaan?

Biblia1776 Joka ei omaakaan Poikaansa armahtanut, vaan antoi hänen kaikkein
meidän edestämme, eikös hän myös lahjoita meille kaikkia hänen kanssansa?

33 **TR** τίς | *tis* kuka ἐγκαλέσει | *egkalesei* syyttää κατὰ | *kata* ἐκλεκτῶν |
eklektōn valittuja Θεοῦ | *Theou* Jumalan Θεός | *Theos* Jumala ὁ | *ho* joka
δικαιῶν· | *dikaiōn* vanhurskauttaa

DELITZSCH מִי | mi יְבִיא | javi' שְׂטֵנָה | sitna עַל | 'al בְּחִירֵי |
bechirei אֱלֹהִים | 'ELOHIM הֵן | hen אֱלֹהִים | 'ELOHIM הוּא | hu'
הַמְצַדִּיק | hammatzdiq

TKSI Kuka *voi syyttää* Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa.

STLK2017 Kuka on syyttävä Jumalan valittuja? Jumala on se, joka julistaa

vanhurskaaksi.

Biblia1776 Kuka tahtoo Jumalan valittuin päälle kantaa? Jumala on, joka tekee vanhurskaaksi.

34 *TR* τίς | *tis* kuka ó | *ho* joka κατακρίνων | *katakrinōn* tuomitsee kadotukseen Χριστός | *Christos* Kristus ó | *ho* joka ἀποθανών | *apothanōn* on kuollut μάλλον | *mallon* ja lisäksi δὲ | *de* καὶ | *kai* myös ἐγερθεὶς | *egertheis* herätetty ὅς | *hos* joka καὶ | *kai* myös ἔστιν | *estin* on ἐν | *en* δεξιᾷ | *deksia* oikealla puolella τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan ὅς | *hos* Ἦν καὶ | *kai* myös ἐντυγχάνει | *entygchanei* rukoilee ὑπὲρ | *hyper* edestämme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH וּמִי־הוּא | umi-hu' אֲשֶׁר־יָשִׁימֵם | ja'ashimem הֵן | hen הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach אֲשֶׁר | 'asher מֵת | met וּבְיֹתֵר | uvejoter אֲשֶׁר | 'asher נִעוֹר | ne'or מַעַם | me'im הַמֵּתִים | hammetim הוּא | hu' לִימִין | limin הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM וְהוּא | vehu' יַפְגִּיעַ | jafegia' בְּעֵדְנוּ | ba'adenu

TKSI Kuka on se, joka tuomitsee? Kristus [Jeesus] on se, joka on kuollut, vieläpä herätettykin. Ja Hän on Jumalan oikealla puolella, Hän myös rukoilee puolestamme.

STLK2017 Kuka tuomitsee kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme.

Biblia1776 Kuka on, joka tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut. Ja, hän on myös herätetty ylös, on myös Jumalan oikiällä kädellä, joka myös rukoilee meidän edestämme.

35 *TR* τίς | *tis* kuka ἡμᾶς | *hēmas* meidät χωρίσει | *chōrisei* erottaa ἀπὸ | *apo* pois τῆς | *tēs* ἀγάπης | *agapēs* rakkaudesta τοῦ | *tou* Χριστοῦ |

Christou Kristuksen θλιψις | *thlipsis* tuska ἥ | *ē* vai στενοχωρία |
stenochōria ahdistus ἥ | *ē* vai διωγμός | *diōgmos* vaino ἥ | *ē* vai λιμός |
limos nälkä ἥ | *ē* vai γυμνότης | *gymnotēs* alastomuus ἥ | *ē* vai κίνδυνος |
kindynos vaara ἥ | *ē* vai μάχαιρα | *machaira* miekka

DELITZSCH מִי | mi יִפְרִידֵנוּ | jafridenu מֵאַהֲבַת | me'ahavat
הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach הַצָּרָה | hatzara אִו | 'o מְצוּקָה | metzuqa
אִו | 'o מַשְׂטֵמָה | mastema אִו | 'o רָעַב | ra'av אִם-עֲרִיָּה | 'im-
'erja אִו | 'o סַכָּנָה | sakkana אִו-חָרֵב | 'o-charev

TKSI Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Vaiva, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka?

STLK2017 Mikä erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka?

Biblia1776 Kuka pitää meitä Kristuksen rakkaudesta eroittaman? vaivako, eli ahdistus, eli vaino, eli nälkä, eli alastomuus, eli hätä, eli miekka?

36 *TR* καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu ὅτι | *hoti*
että ἕνεκά | *heneka* tähtesi σοῦ | *sou* sinun θανατούμεθα | *thanatoumetha*
meitä surmataaan ὅλην | *holēn* kaiken τὴν | *tēn* ἡμέραν· | *hēmeran* päivää
ἐλογίσθημεν | *elogisthēmen* meitä pidetään ὡς | *hōs* niinkuin πρόβατα |
probata lampaina σφαγῆς | *sflagēs* teurastuksen

DELITZSCH כִּכְתוּב | kaKatuv כִּי-עָלֶיךָ | ki-'alecha הִרְגָנוּ | horagnu
כָּל-הַיּוֹם | chol-hajjom נֶחֱשָׁבְנוּ | nechshavnu כְּצֹאן | ketzon טְבַחָה
| tivcha

TKSI Niin kuin on kirjoitettu: "Sinun tähtesi meitä surmataaan kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina."

STLK2017 Niin kuin kirjoitettu on: "Sinun tähtesi meitä surmataaan kaiken päivää, meitä pidetään teuraslampaina."

Biblia1776 Niinkuin kirjoitettu on: sinun tähtes me kuoletetaan yli päivää: me pidetään niinkuin teurastettavat lampaat.

37 *TR* ἀλλ' | *all* mutta ἐν | *en* τούτοις | *toutois* näissä πᾶσιν | *pasin*
kaikissa ὑπερνικῶμεν | *hypernikōmen* saamme ylen runsaan voiton διὰ | *dia*
kautta τοῦ | *tou* Hänen ἀγαπήσαντος | *agapēsantos* joka rakastaa ἡμᾶς |
hēmas meitä

DELITZSCH אַבְּל | 'aval בְּכֹל־אֵלֶּה | bechol-'elleh גְּבִרְנוּ | gavarnu
מְאֹד | me'od עַל־יְדֵי | 'al-jedei הָאֵהֶב | ha'ohev אֶתְנוּ | 'otanu

TKSI Mutta näissä kaikissa saavutamme mitä loistavimman voiton Hänen avullaan, joka on meitä rakastanut.

STLK2017 Mutta näissä kaikissa saamme jalon voiton hänen kauttaan, joka on meitä rakastanut.

Biblia1776 Mutta niissä kaikissa me voitamme hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.

38 *TR* πέπεισμαι | *pepeismai* sillä olen varma γὰρ | *gar* ὅτι | *hoti* että οὔτε
| *oute* ei θάνατος | *thanatos* kuolema οὔτε | *oute* ei myös ζωὴ | *dzōē* elämä
οὔτε | *oute* ei ἄγγελοι | *aggeloi* enkelit οὔτε | *oute* eikä ἀρχαὶ | *archai*
vallat οὔτε | *oute* eikä δυνάμεις | *dynameis* voimat οὔτε | *oute* ei ἐνεστῶτα
| *enestōta* nykyiset οὔτε | *oute* ei myös μέλλοντα | *mellonta* tulevat

DELITZSCH וּבְטוּחַ | uvatuach אֲנֹכִי | 'anochi כִּי | ki לֹא | lo' הַמָּוֹת |
| hammavet וְלֹא | velo' הַחַיִּים | ha'chajjim לֹא | lo' מְלֶאכִים |
mal'achim וְלֹא | velo' שְׂרָרוֹת | serarot וְלֹא | velo' גְּבוּרוֹת | gevurot
לֹא | lo' הַהוֹה | hahoveh וְלֹא | velo' הַעֲתִיד | he'atid

TKSI Sillä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, eivät *voimat, eivät nykyiset, eivät tulevaiset',

STLK2017 Sillä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit eivätkä

henkivallat, eivät nykyiset eivätkä tulevaiset, eivät voimat,

Biblia1776 Sillä minä olen vahva siitä, ettei kuolema, eikä elämä, eikä enkelit, eikä esivallat, eikä väkevyydet, eikä nykyiset, eikä tulevaiset,

39 *TR* οὔτε | *oute* ei ὕψωμα | *hypsōma* korkeus οὔτε | *oute* ei βάθος | *bathos* syvyys οὔτε | *oute* ei τις | *tis* mikään κτίσις | *ktisis* luotu ἑτέρα | *hetera* muu δυνήσεται | *dynēsetai* voi ἡμᾶς | *hēmas* meitä χωρίσαι | *chōrisai* erottaa ἀπὸ | *apo* τῆς | *tēs* ἀγάπης | *agapēs* rakkaudesta τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan τῆς | *tēs* ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa τῷ | *tō* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH לֹא | lo' הָרוֹם | harom וְלֹא | velo' הַעֲמֹק | ha'omeq
וְלֹא | velo' כָּל־בְּרִיָּה | chol-berijja אַחֶרֶת | 'acheret יוֹכְלוּ | juchelu
לְהַפְרִידֵנוּ | le'hafridenu מֵאַהֲבַת | me'ahavat הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM אֲשֶׁר | 'asher הִיא | hi' בְּמַשִּׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ |
JESHUA אֲדֹנָיֵנוּ | 'ADONEINU

TKSI ei korkeus, ei syvyys eikä mikään muu luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, Herrassamme.

STLK2017 ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu erota meitä Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Biblia1776 Eikä korkeus, eikä syvyys, eli joku muu luontokappale taida meitä Jumalan rakkaudesta eroittaa, joka on Jeesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

9 luku

1 *TR* ἀλήθειαν | *alētheian* totuuden λέγω | *legō* sanon ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa οὐ | *ou* ἐν ψεύδομαι | *pseudomai* valehtelee
συμμαρτυρούσης | *symmartyrousēs* yhdessä todistaa μοι | *moi* minulle τῆς |

tēs συνειδήσεώς | *syneidēseōs* omatuntoni μου | *mou* minun ἐν | *en*
Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä Ἁγίῳ | *Hagiō* Pyhässä

DELITZSCH אֱמֶת | 'emet אֲנִי | 'ani מְדַבֵּר | me'daber בְּמִשְׁיַח
בַּמַּשְׁיָאֵךְ | bamMashiach וְלֵא | velo' אֲשַׁקֵּר | 'ashaqquer וְדַעְתִּי | veda'ti
מְעִידָה | me'ida לִי | li בְּרוּחַ | beRuach הַקֹּדֶשׁ | haQodesh

TKSI Sanon totuuden Kristuksessa, en valehtele — omatuntoni todistaa sen minulle Pyhässä Hengessä —

STLK2017 Sanon totuuden Kristuksessa, en valehtele – sen todistaa minulle omatuntoni Pyhässä Hengessä –

Biblia1776 Minä sanon totuuden Kristuksessa ja en valehtele, (niinkuin minun omatuntoni minun kanssani Pyhässä Hengessä todistaa,)

2 *TR* ὅτι | *hoti* että λύπη | *lypē* murhe μοι | *mou* minulla ἐστὶ | *esti* on
μεγάλη | *megalē* suuri καὶ | *kai* ja ἀδιάλειπτος | *adialeiptos* lakkaamaton
ὀδύνη | *odynē* tuska τῆ | *tē* καρδία | *kardia* sydämessäni μου | *mou* minun

DELITZSCH כִּי־גָדוֹל | ki-gadol בְּעֶצְבוֹנִי | 'itz'tzevoni וְאֵין־קֶץ | ve'ein-
qetz לְדַאֲבוֹן | le'da'avon לִבִּי | libbi

TKSI että minulla on suuri murhe ja ainainen tuska sydämessäni,

STLK2017 että minulla on suuri murhe ja jatkuva kipu sydämessäni.

Biblia1776 Että minulla on suuri murhe ja alinomainen kipu sydämessäni.

3 *TR* ηὐχόμενον | *euchomēn* sillä toivoisin γὰρ | *gar* αὐτὸς | *autos* itse ἐγὼ |
egō minä ἀνάθεμα | *anathema* kirottu εἶναι | *einai* olevan ἀπὸ | *apo* pois τοῦ
| *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksesta ὑπὲρ | *hyper* puolesta τῶν | *tōn*
ἀδελφῶν | *adelfōn* veljieni μου | *mou* minun τῶν | *tōn* συγγενῶν |
syngenōn sukulaisteni μου | *mou* minun κατὰ | *kata* mukaan σάρκα· | *sarka*
lihan

DELITZSCH כִּי | ki מִי־יֵתֵן | mi-jitten הֵי־יֹתִי | hejoti אֲנִי | 'ani
מִחֹרָם | mochoram מִן־הַמָּשִׁיחַ | min-hamMashiach בְּעַד | be'ad
אָחִי | 'achai שְׂאֵרֵי | she'eri וּבְשָׂרֵי | uvesari

TKSI sillä toivoisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni, lihanmukaisten sukulaisteni, hyväksi.

STLK2017 Sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni hyväksi, jotka ovat sukulaisiani lihan puolesta ja

Biblia1776 Minä olen pyytänyt kirottuna olla Kristukselta minun veljieni tähden, jotka lihan puolesta minun lankoni ovat,

4 *TR* οἴτινές | *hoitines* jotka εἰσιν | *eisin* ovat Ἰσραηλῖται | *israēlitai*
israelilaisia ὧν | *hōn* joiden on ἡ | *hē* υἰοθεσία | *hyiothesia* lapseus καὶ |
kai ja ἡ | *hē* δόξα | *doksa* kirkkaus καὶ | *kai* ja αἱ | *hai* διαθήκαι |
diathēkai liitot καὶ | *kai* ja ἡ | *hē* νομοθεσία | *nomothesia* lain antaminen καὶ
| *kai* ja ἡ | *hē* λατρεία | *laTR eia* jumalanpalvelus καὶ | *kai* ja αἱ | *hai*
ἐπαγγελία | *epaggeliai* lupaukset

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher הֵם | hem בְּנֵי | benei יִשְׂרָאֵל | Jisra'el
וַיֵּשׁ | vejesh לָהֶם | lahem מִשְׁפָּט | mishpat הַבָּנִים | habanim
וְהַכָּבוֹד | ve'hakkavod וְהַבְּרִיתוֹת | ve'habberitot וּמַתָּן | umattan
הַתּוֹרָה | ha'tora וְעֲבוֹדַת | va'avodat הַקֹּדֶשׁ | haQodesh
וְהַהֲבֵטָחוֹת | ve'hahavetachot

TKSI He ovat israelilaisia, heidän on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen ja jumalanpalvelus ja lupaukset.

STLK2017 ovat israelilaisia. Heidän on lapseus, kirkkaus, liitot, lain antaminen, jumalanpalvelus ja lupaukset.

Biblia1776 Jotka ovat Israelilaiset, joiden on lasten oikeus ja kunnia, ja liitot ja laki, ja jumalanpalvelus ja lupaukset,

5 *TR* ὧν | *hōn* heidän on oi | *oi* πατέρες | *pateres* isät και | *kai* ja ἐξ | *eks*
ὧν | *hōn* heistä ó | *ho* Χριστός | *Christos* Kristus τὸ | *to* κατὰ | *kata*
mukaan σάρκα | *sarka* lihan ó | *ho* joka ὧν | *ōn* on ἐπὶ | *epi* yli πάντων |
pantōn kaikkien Θεός | *Theos* Jumala εὐλογητός | *eulogētos* ylistetty εἰς |
eis τοὺς | *tous* αἰῶνας | *aiōnas* iankaikkisuuksiin ἀμήν | *amēn* Amen

DELITZSCH וְלֵהֶם | *velahem* הַאֲבוֹת | *ha'avot* וְאֲשֶׁר | *va'asher* מֵהֶם
| *mehem* יָצָא | *jatza'* הַמָּשִׁיחַ | *hamMashiach* לְפִי | *le'fi* בְּשָׂרוֹ |
vesaro אֲשֶׁר־הוּא | *'asher-hu'* אֵל | *'El* עַל־הַכֹּל | *'al-hakol* מְבֹרָךְ |
mevorach לְעוֹלָמִים | *le'olamim* אָמֵן | *'Amen*

TKSI Heidän ovat isät ja heistä on Kristus lihan puolesta. Hän, joka on kaiken
vallitsija, Jumala, ylistetty ikuisesti*, Aamen.

STLK2017 Heidän ovat isät, ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli
kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, aamen!

Biblia1776 Joiden myös isät ovat, joista Kristus lihan puolesta syntynyt on, joka
on Jumala ylitse kaikkein ylistetty ijankaikkisesti, amen!

6 *TR* οὐχ | *ouch* mutta ei οἷον | *hoion* niin δὲ | *de* ὅτι | *hoti* että
ἐκπέπτωκεν | *ekpeptōken* olisi mennyt harhaan ó | *ho* λόγος | *logos* sana τοῦ
| *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan οὐ | *ou* sillä eivät γὰρ | *gar* πάντες | *pantes*
kaikki oi | *oi* jotka ἐξ | *eks* Ἰσραήλ | *Israēl* ovat Israelista οὗτοι | *houtoi*
Ἰσραήλ· | *Israēl* ole Israel

DELITZSCH אָבֵל | *'aval* לֹא | *lo'* כְּאֵלֹהִים | *che'illu* נָפַל | *nafal* דְּבַר |
devar אֱלֹהִים | *'ELOHIM* אֶרְצָה | *'aretza* כִּי | *ki* לֹא־כֹל | *lo'-chol*
אֲשֶׁר | *'asher* הֵם | *hem* מִיִּשְׂרָאֵל | *mijJisra'el* גַּם | *gam* יִשְׂרָאֵל |
Jisra'el הֵמָּה | *hemma*

TKSI Ei kuitenkaan niin, että Jumalan sana olisi menettänyt arvonsa. Sillä eivät

kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole Israel,

STLK2017 Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät

kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole Israel,

Biblia1776 Mutta ei niin, että Jumalan sana on hukkunut; sillä ei ne ole kaikki Israelilaiset, jotka Israelista ovat.

7 *TR* οὐδ' | *oud* eivätkä ὅτι | *hoti* että εἰσὶ | *eisi* ovat σπέρμα | *sperma*
siementä Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamin πάντες | *pantes* kaikki τέκνα· |
tekna ole lapsia ἀλλ' | *all* vaan ἐν | *en* Ἰσαάκ | *Isaak* Iisakista κληθήσεται
| *klēthēsetai* kutsutaan σοι | *soi* sinulle σπέρμα | *sperma* siemen

DELITZSCH וְלֹא | *velo'* עַל־הַיּוֹתָם | 'al-hejotam זָרַע | *zera'* אַבְרָהָם
| 'Avraham כֻּלָּם | *kullam* בְּנֵי | *banim* הֵם | *hem* כִּי | *ki* בְּיָצָחָק
| veJitzchaq קִיָּרָא | *jiqare'* לְךָ | *le'cha* זָרַע | *zara'*

TKSI eivätkä kaikki lapsia sen vuoksi, että ovat Aabrahamin jälkeläisiä, vaan
"Iisakista sinä saat jälkeläiset",

STLK2017 eivät kaikki ole lapsia sen tähden, että ovat Aabrahamin siementä,
vaan: "Iisakista kutsutaan sinulle siemen."

Biblia1776 Ei myös ne ole kaikki lapset, jotka Abrahamin siemen ovat; vaan
Isakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman.

8 *TR* τοῦτ' ἔστιν | *tout estin* se on οὐ | *ou* eivät τὰ | *ta* τέκνα | *tekna* lapset
τῆς | *tēs* σαρκός | *sarkos* lihasta ταῦτα | *tauta* ne τέκνα | *tekna* lapsia ole
τοῦ | *tou* Θεοῦ· | *Theou* Jumalan ἀλλὰ | *alla* vaan τὰ | *ta* τέκνα | *tekna*
lapset τῆς | *tēs* ἐπαγγελίας | *epaggelias* lupauksen λογίζεται | *logidzetai*
luetaan εἰς | *eis* σπέρμα | *sperma* siemeneksi

DELITZSCH כְּלוֹמַר | *kelomar* לֹא | *lo'* בְּנֵי־הַבָּשָׂר | *venei-habbasar*
הֵמָּה | *hemma* בְּנֵי | *benei* הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM* כִּי | *ki* אִם־בְּנֵי
| 'im-benei הַהֲבֵטָחָה | *hahavetacha* הֵם | *hem* הַנִּצְחָשְׁבִים |

hanne'cheshavim לְזָרַע | le'zara'

TKSI se on: eivät ne jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset luetaan jälkeläisiksi.

STLK2017 Se on: eivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi.

Biblia1776 Se on: ei ne ole Jumalan lapset, jotka lihan puolesta lapset ovat; mutta ne, jotka lupauksen lapset ovat, ne siemeneksi luetaan.

9 *TR* ἐπαγγελίας | *epaggelias* sillä lupauksen γὰρ | *gar* ὁ | *ho* λόγος | *logos* sana oli οὗτος | *outos* tämä κατὰ | *kata* τὸν | *ton* καιρὸν | *kairon* aikaan τοῦτον | *touton* tähän ἐλεύσομαι | *eleusomai* palaan καὶ | *kai* ja ἔσται | *estai* on oleva τῆ | *tē* Σάρρα | *Sarra* Saaralla υἱός | *hyios* poika

DELITZSCH כִּי־דְבַר | ki-devar הַבְּטָחָה | havtacha הוּא | hu' מַה־
שֶׁנֶּאֱמַר | mah-shenne'emar לְמוֹעֵד | lammo'ed אָשׁוּב | 'ashuv
וּלְשָׂרָה | uleSara בֶּן | ben

TKSI Sillä lupauksen sana oli tämä: "tähän aikaan tulevana vuonna minä palaan, ja Saaralla on oleva poika."

STLK2017 Sillä lupauksen sana oli tämä: "Minä palaan tähän aikaan, ja silloin Saaralla on poika."

Biblia1776 Sillä tämä on lupauksen sana: tällä ajalla minä tulen ja Saaralla pitää poika oleman.

10 *TR* οὐ | *ou* eikä μόνον | *monon* ainoastaan δέ | *de* ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös Ῥεβέκκα | *Rebekka* Rebekka ἓξ | *eks* ἐνὸς | *henos* yhdestä κοίτην | *koitēn* raskaaksi ἔχουσα | *echousa* tuli Ἰσαὰκ | *Isaak* Iisakista τοῦ | *του* πατρὸς | *paTR os* isästämme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH וְלֹא־זֹאת | velo'-zot בְּלֶבֶד | bi'levad כִּי־כֵן | ki-chen

הָיָה | haja בְּהַיּוֹתָהּ | bihjotah הָיָה |

hara לְאֶחָד | le'echad לְיִצְחָק | le'Jitzchaq אַבְיָנוּ | 'avinu

TKSI Eikä ainoastaan näin, vaan myös Rebekan ollessa raskaana yhdestä, isästämme Iisakista.

STLK2017 Eikä ainoastaan näin ollut hänellä, vaan samoin Rebekallakin, joka oli tullut raskaaksi yhdestä, meidän isästämme Iisakista.

Biblia1776 Mutta ei se ainoastaan, mutta myös Rebekka siitti yhdestä Isaakista meidän isästämme.

11 *TR* μήπω | *mēpō* sillä ei vielä γὰρ | *gar* γεννηθέντων | *gennēthentōn*
lapset olleet syntyneet μηδὲ | *mēde* ei myös πραξάντων | *praksantōn* tehneet
τι | *ti* mitään ἀγαθὸν | *agathon* hyvää ἢ | *ē* tai κακόν | *kakon* pahaa ἵνα |
hina että ἢ | *hē* κατ' | *kat* mukaan ἐκλογὴν | *eklogēn* valinnan τοῦ | *tou*
Θεοῦ | *Theou* Jumalan πρόθεσις | *prothesis* aikomus μένη | *menē* pysyisi
οὐκ | *ouk* ei ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista ἀλλ' | *all* vaan ἐκ | *ek* τοῦ |
tou καλοῦντος | *kalountos* kutsujasta

DELITZSCH כִּי | ki בְּטָרֵם | veterem יְלֻדוּ | julledu בְּנִיָּהּ | vaneha
וְעוֹד | ve'od לֹא־עָשׂוּ | lo'-'asu טוֹב | tov או־רַע | 'o-ra' לְמַעַן |
le'ma'an תְּקוּם | taqum עֲצַת | 'atzat הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM כְּפִי |
kefi בְּחִירָתוֹ | vechirato לֹא | lo' מִתּוֹךְ | mittoch מִמְעֻשִׁים | ma'asim
כִּי | ki אֶם־כִּרְצוֹן | 'im-kirtzon הַקִּרְאָה | haqqore'

TKSI sillä lapset eivät olleet vielä syntyneenkään eivätkä tehneet mitään hyvää tai pahaa, mutta jotta Jumalan valinnan mukainen aivoitus pysyisi ei tekojen vuoksi, vaan kutsujan vuoksi,

STLK2017 Ennen kuin kaksoset olivat syntyneenkään ja ennen kuin olivat tehneet mitään, hyvää tai pahaa, niin – että Jumalan valinnan mukainen edeltävä päätös pysyisi, ei tekojen tähden, vaan kutsujan tähden –

Biblia1776 Sillä ennen kuin lapset syntyivätkään ja kuin ei he vielä hyvää eikä pahaa tehneet olleet, että Jumalan aivoitus pitäis valitsemisen jälkeen seisovainen

oleman, ei töiden tähden, vaan kutsujan armosta,

12 *TR* ἐρρήθη | *errēthē* sanottiin αὐτῇ | *autē* hänelle ὅτι | *hoti* että ὁ | *ho*
μείζων | *meidzōn* vanhempi δουλεύσει | *douleusei* on palveleva τῷ | *tō*
ἐλάσσονι | *elassoni* nuorempaa

DELITZSCH נְאָמַר | ne'emar לָהּ | lah כִּי־רַב | ki-rav יַעֲבֹד | ja'avod
צָעִיר | tza'ir

TKSI sanottiin hänelle: "Vanhempi on palveleva nuorempaa,"

STLK2017 sanottiin hänelle: "Vanhempi on palveleva nuorempaa",

Biblia1776 Sanottiin hänelle: suuremman pitää vähempää palveleman.

13 *TR* καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu τὸν | *ton*
Ἰακώβ | *Iakōb* Jaakobia ἠγάπησα | *ēgapēsa* rakastin τὸν | *ton* δὲ | *de*
mutta Ἡσαῦ | *Esau* Eesauta ἐμίσησα | *emisēsa* vihasin

DELITZSCH כַּכְּתוּב | kaKatuv וְאֶהָב | va'ohav אֶת־יַעֲקֹב | 'et-Ja'akov
וְאֶת־עֵשָׂו | ve'et-'Esav שִׂנְאֵתִי | sane'ti

TKSI niin kuin on kirjoitettu: "Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta vihasin."

STLK2017 niin kuin on kirjoitettu: "Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta minä vihasin."

Biblia1776 Niinkuin kirjoitettu on: Jakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin.

14 *TR* τί | *ti* mitä οὖν | *oun* siis ἐροῦμεν | *eroumen* sanomme μὴ | *mē* ei
ἀδικία | *adikia* kaiketi vääryyttä ὅτι παρὰ | *para* luona τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō*
Jumalan μὴ | *mē* ei γένοιτο | *genoito* ole näin

DELITZSCH אִם־כֵּן | 'im-ken מַה־נֹּאמַר | mah-no'mar הֲכִי | hachi

יֵשׁ־עוֹל | jesh-'avel בְּאֵלֹהִים | be'ELOHIM חֲלִילָה | chalila

TKSI Mitä siis sanomme? Ei kai Jumalassa ole vääryyttä? Eihän toki!

STLK2017 Mitä siis sanomme? Ei kaikei Jumalassa ole vääryyttä? Ei ikinä!

Biblia1776 Mitäs me siis sanomme? Onko Jumalan tykönä vääryyttä? Pois se!

15 *TR* τῷ | *tō* γὰρ | *gar* sillä Μωσῆ | *Mōsē* Moosekselle λέγει | *legei* Hän sanoo ἐλεήσω | *eleēsō* armahdan ὧν | *hon* ketä ὧν | *an* ἐλεῶ | *eleō* armahdan καὶ | *kai* ja οἰκτεirήσω | *oikteirēsō* säälin ὧν | *hon* ketä ὧν | *an* οἰκτεirώ | *oikteirō* säälin

DELITZSCH כִּי | *ki* לְמִשְׁהָ | *le'Msheh* אָמַר | *'amar* וְחַנּוּתִי |

vechannoti אֶת־אֲשֶׁר | *'et-'asher* אָחֹן | *'achon* וְרַחֲמֹתַי | *verichamti*

אֶת־אֲשֶׁר | *'et-'asher* אֲרַחֵם | *'arachem*

TKSI Sillä Moosekselle Hän sanoo: "Olen armahtava, ketä armahdan ja säälivä, ketä säälin."

STLK2017 Sillä Moosekselle hän sanoo: "Olen armollinen, kenelle olen armollinen, ja armahdan, ketä armahdan."

Biblia1776 Sillä hän sanoo Mosekselle: jota minä armahdan, sitä minä tahdon armahtaa, ja tahdon olla laupias, jolle minä laupias olen.

16 *TR* ἄρα | *ara* niin οὖν | *oun* siis οὐ | *ou* ei ole τοῦ | *tou* joka θέλοντος | *thelontos* tahtoo οὐδὲ | *oude* eikä τοῦ | *tou* joka τρέχοντος | *TR echontos* juoksee ἀλλὰ | *alla* vaan τοῦ | *tou* joka ἐλεοῦντος | *eleountos* armahtaa Θεοῦ | *Theou* Jumalasta

DELITZSCH וְעַל־כֵּן | *ve'al-ken* אֵין | *'ein* הַדָּבָר | *ha'davar* לֹא־בֵיַד |

lo'-vejad הַרְצָה | *harotzeh* וְלֹא־בֵיַד | *velo'-vejad* הָרָץ | *haratz* כִּי | *ki*

אִם־בֵּיַד | *'im-bejad* הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM* הַמְרַחֵם | *ham'rachem*

TKSI Niin se ei siis riipu siitä, joka tahtoo eikä siitä joka juoksee, vaan Jumalasta, joka armahtaa.

STLK2017 Se ei siis riipu siitä, joka tahtoo, eikä siitä, joka juoksee, vaan Jumalasta, joka on armollinen.

Biblia1776 Niin ei se nyt ole sen, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan sen, joka armahtaa, nimittäin Jumalan.

17 *TR* λγει | *legei* sillä sanoo γὰρ | *gar* ἢ | *hē* γραφή | *grafē* Kirjoitus τῷ
| *tō* Φαραῶ | *faraō* faaraolle ὅτι | *hoti* vuoksi εἰς | *eis* αὐτὸ | *auto* sen
τοῦτο | *touto* juuri ἐξήγειρά | *eksēgeira* korotin σε | *se* sinut ὅπως | *hopōs*
niin ἐνδείξωμαι | *endeiksōmai* osoittaisin ἐν | *en* σοὶ | *soi* sinussa τὴν |
tēn δύναμίν | *dynamin* voimani μου | *mou* minun καὶ | *kai* ja ὅπως | *hopōs*
niin ἐὰν διαγγελῆ | *diaggelē* julistettaisiin τὸ | *to* ὄνομά | *onoma* nimeäni
μου | *mou* minun ἐν | *en* πάσῃ | *pasē* kaikkialla τῇ | *tē* γῆ | *gē* maan
päällä

DELITZSCH כִּי־כֵן | ki-chen הַכְּתוּב | haKatuv אָמַר | 'omer לְפָרְעֹה
| le'far'oh בְּעֵבֹר | ba'avur זֹאת | zot הַעֲמַדְתִּיךָ | he'emadticha
בְּעֵבֹר | ba'avur הַרְאֹתְךָ | har'otecha אֶת־כֹּחִי | 'et-kochi וְלִמְעַן |
ulema'an סִפֵּר | sapper שְׁמִי | shemi בְּכָל־הָאָרֶץ | bechol-ha'aretz

TKSI Sillä Raamattu sanoo faraolle: "Juuri sitä varten nostin sinut esiin, jotta osoittaisin sinussa voimani ja jotta nimeäni julistettaisiin kaiken maan päällä."

STLK2017 Sillä Raamattu sanoo faraolle: "Juuri sitä varten nostin sinut esiin, että näyttäisin sinussa voimani ja että nimeäni julistettaisiin kaikessa maassa."

Biblia1776 Sillä Raamattu sanoo Pharaolle: juuri sentähden olen minä sinun herättänyt, osoittaakseni minun voimani sinussa, että minun nimeni kaikessa maassa julistettaisiin.

18 *TR* ἄρα | *ara* niin οὖν | *oun* siis ὄν | *hon* ketä θέλει | *thelei* Hän tahtoo
ἐλεεῖ· | *eleei* armahtaa ὄν | *hon* ja kenet δὲ | *de* θέλει | *thelei* tahtoo
σκληρύνει | *sklērynei* Hän kovettaa

DELITZSCH וַיֹּצֵא | vejotze' מִזֶּה | mizzeh כִּי | ki אֶת־שְׁמִי | 'et-

'asher אֲשֶׁר | jachpotz יַחְפוֹצַ | jechunnenu וְיַחְנוּנֵנוּ | ve'et-'asher

אֲשֶׁר | jachpotz יַחְפוֹצַ | jaqshehu

TKSI Niin Hän siis armahtaa, kenet tahtoo ja paaduttaa, kenet tahtoo.

STLK2017 Hän on siis armollinen, kenelle tahtoo, ja paaduttaa, kenet tahtoo.

Biblia1776 Niin hän siis armahtaa, ketä hän tahtoo, ja paaduttaa, kenenkä hän tahtoo.

19 *TR* ἐρεῖς | *ereis* sanotko οὖν | *oun* nyt μοι | *moi* minulle τί | *ti* miksi ἔτι
| *eti* vielä μέμφεται | *memfetai* Hän moittii τῷ | *tō* γὰρ | *gar* sillä
βουλήματι | *boulēmati* tahtoaan αὐτοῦ | *autou* Hänen τίς | *tis* kuka
ἀνθέστηκε | *anhestēke* pystyy vastustamaan

DELITZSCH וְכִי | vechi תֹּאמַר | to'mar אֵלַי | 'elai מַדּוּעַ | maddua'

יֹכִיחַ | jochiach עוֹד | 'od נֶגֶד | neged רְצוֹנוֹ | retzono מִי | mi

בְּתִצָּב | jitjatz'tzav

TKSI Sinä sanot nyt minulle: "Miksi Hän vielä moittii? *Sillä kuka* voi vastustaa Hänen tahtoaan?"

STLK2017 Sinä kaiketi sanot minulle: "Miksi hän sitten vielä syyttää? Sillä kuka voi vastustaa hänen tahtoaan?"

Biblia1776 Niin sinä sanot minulle: mitä hän siis nuhtelee? sillä kuka taitaa hänen tahtoansa vastaan olla?

20 *TR* μενοῦνγε | *menounge* totta tosiaan ὦ | *ō* oi ἄνθρωπε | *anthrōpe*
ihminen σὺ | *sy* sinä τίς | *tis* kuka εἶ | *ei* olet ὁ | *ho* ἀνταποκρινόμενος |
antapokrinomenos riitelemään vastaan τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalaa μὴ | *mē*
εἰ ἐρεῖ | *erei* sano τὸ | *to* πλάσμα | *plasma* saviastia τῷ | *tō* πλάσαντι |
plasanti savenvalajalleen τί | *ti* miksi με | *me* minusta ἐποίησας | *epoiēsas*
teit οὕτως | *houtōs* tällaisen

DELITZSCH אָמֵנָם | 'amenam בֶּן־אָדָם | ben-'adam מִי | mi אַתָּה |
'atta אֲשֶׁר | 'asher תָּרִיב | tariv אֶת־הָאֱלֹהִים | 'et-ha'ELOHIM
הֵיאָמַר | hajo'mar יֵצֵר | jetzer לְיֵצֵרוֹ | le'jotzero לָמָּה | lamma כָּכָה
| ka'cha עָשִׂיתָנִי | 'asitani

TKSI Niinpä, oi ihminen, mikä sinä olet, joka väittää Jumalaa vastaan? Ei kai tehty sano tekijälleen: "Miksi minut näin teit?"

STLK2017 Tosiaan, ihminen, mikä sinä olet väittelemään Jumalaa vastaan? Ei kaikesti saviastia sano valajalleen: "Miksi minusta tällaisen teit?"

Biblia1776 Ja tosin, oi ihminen, kuka sinä olet, joka Jumalaa vastaan riitelet? Sanooko työ tekiällensä: miksis minut tainkaltaiseksi tehnyt olet?

21 *TR* ἦ | ē vai οὐκ | ouk eikö ἔχει | echei ole ἐξουσίαν | eksousian valta ὁ
| ho κεραμεύς | kerameus savenvalajalla τοῦ | tou πηλοῦ | pēlou saveen ἐκ
| ek τοῦ | tou αὐτοῦ | autou samasta φυράματος | fyramatos seoksesta
ποιῆσαι | poiēsai tehdä ὁ | ho μὲν | men toinen εἰς | eis τιμὴν | timēn
kunniaan σκεῦος | skeuos astiaksi ὁ | ho ja toinen δὲ | de εἰς | eis ἀτιμίαν
| atimian häpeään

DELITZSCH אֵין־אֵין | 'im-'ein רְשׁוּת | reshut לְיֵצֵר | lajjotzer עַל־
הַחֹמֶר | 'al-hachomer לְעֲשׂוֹת | la'asot מִגָּלֶם | miggolem אֶחָד |
'echad כְּלִי | keli אֶחָד | 'echad לְכָבוֹד | le'chavod וְאֶחָד | ve'echad
לְקָלוֹן | le'qalon

TKSI Vai eikö savenvalajalla ole valta saveen, tehdäkseen samasta seoksesta toisen astian jaloon ja toisen halpaan käyttöön?

STLK2017 Vai eikö savenvalajalla ole valta tehdä samasta saviseoksesta toinen astia jaloa, toinen halpaa käyttöä varten?

Biblia1776 Eli eikö savenvalajalla ole saven päälle valtaa, yhdestä kappaleesta tehdä yhtä astiaa kunnialliseksi ja toista huonoksi?

22 *TR* εἰ | *ei* ja jos δὲ | *de* θέλων | *thelōn* tahtoo ó | *ho* Θεὸς | *Theos*
Jumala ἐνδείξασθαι | *endeiksasthai* näyttää τὴν | *tēn* ὀργήν | *orgēn* vihansa
καὶ | *kai* ja γνωρίσαι | *gnōrisai* tehdä tunnetuksi τὸ | *to* δυνατόν | *dynaton*
voimansa αὐτοῦ | *autou* Hänen ἤνεγκεν | *ēnegken* on kestänyt ἐν | *en* πολλῇ
| *pollē* suurella μακροθυμία | *makrothymia* pitkämielisyydellä σκεύη | *skeuē*
astioita ὀργῆς | *orgēs* vihan κατηρτισμένα | *katērtismena* jotka ovat valmiita
εἰς | *eis* ἀπώλειαν· | *apōleian* häviöön

DELITZSCH וְמָה | *uma* אֵפוֹ | 'efo' אֱלֹהִים | 'im-ha'ELOHIM
וְהַחֲפֵז | *hechafetz* לְהַרְאוֹת | *le'har'ot* וְזָמוּ | *za'mo* וְלִהְיוֹדִיעַ |
ulehodia' גְּבוּרָתוֹ | *gevurato* נִשְׂאָ | *nasa'* בְּכָל־אָרֶץ | *bechol-'orech*
רוּחוֹ | *rucho* אֶת־כְּלֵי | 'et-kelei הַיַּיִן | *hazza'am* הַזְּכוּנִים |
hannechonim לְאַבְדוֹן | *la'avaddon*

TKSI Entä jos Jumala, tahtoessaan osoittaa vihaansa ja tehdä voimansa
tietäväksi, on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt häviöön valmiita vihan
astioita

STLK2017 Mutta entä jos Jumala – vaikka tahtookin näyttää vihansa ja tehdä
tietäväksi voimansa – on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt vihan astioita,
jotka olivat valmiita hävitettäväksi,

Biblia1776 Sentähden, jos Jumala tahtoo vihansa osoittaa ja voimansa ilmoittaa,
on hän suurella kärsivällisyydellä kärsinyt vihansa astioita, jotka ovat
kadotukseen valmistetut.

23 *TR* καὶ | *kai* ja ἵνα | *hina* että γνωρίση | *gnōrisē* Hän tekisi tunnetuksi τὸν
| *ton* πλοῦτον | *plouton* runsauden τῆς | *tēs* δόξης | *doksēs* kirkkautensa
αὐτοῦ | *autou* Hänen ἐπὶ | *epi* σκεύη | *skeuē* astioissa ἐλέους | *eleous*
laupeuden ἅ | *ha* jotka προητοίμασεν | *proētoimasen* Hän on valmistanut
ennalta εἰς | *eis* δόξαν | *doksan* kirkkauteen

DELITZSCH לְהוֹדִיעַ | le'hodia' גַּם־אֶת־עֲשָׂרָה | gam-'et-'sher כְּבוֹדוֹ |
kevodו עַל־כְּלֵי | 'al-kelei הַחַנִּינָה | hachanina אֲשֶׁר | 'asher עָדָם?
| je'adam לְכָבוֹד | lakkavod

TKSI tehdäkseen samalla tiettäväksi kirkkautensa runsauden laupeuden astioissa, jotka Hän on ennalta valmistanut kirkkauteen?

STLK2017 ja on tehnyt sen saattaakseen kirkkautensa runsauden tiettäväksi laupeuden astioille, jotka hän on valmistanut edeltä kirkkauteen?

Biblia1776 Ja että hän tiettäväksi tekis kunniansa rikkauden laupiutensa astioille, jotka hän kunniaan on valmistanut,

24 *TR* οὐς | *hous* joka καὶ | *kai* myös ἐκάλεσεν | *ekalesen* on kutsunut ἡμᾶς
| *hēmas* meidät οὐ | *ou* ei μόνον | *monon* ainoastaan ἐξ | *eks* Ἰουδαίων |
Ioudaiōn juutalaisista ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös ἐξ | *eks* ἐθνῶν |
ethnōn pakanoista

DELITZSCH וְהֵם | vehem אֲנַחְנוּ | 'anachnu אֲשֶׁר | 'asher קְרָאָם |
qera'am לֹא | lo' מִן־הַיְהוּדִים | min-hajJehudim בְּלֵבָד | bi'levad כִּי |
ki אֶף | 'af מִן־הַגּוֹיִם | min-ha'gojim

TKSI *Niitä olemme me*, jotka Hän on myös kutsunut, ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista,

STLK2017 Sellaisiksi hän on kutsunut meidätkin, ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista,

Biblia1776 Jotka hän myös kutsunut on, nimittäin meitä, ei ainoasti Juudalaisista, vaan myös pakanoista,

25 *TR* ὡς | *hōs* niinkuin καὶ | *kai* myös ἐν | *en* τῷ | *tō* Ὠσηέ | *Hōsēe*
Hooseassa λέγει | *legei* Hän sanoo καλέσω | *kalesō* Minä kutsun τὸν | *ton*
joka οὐ | *ou* ei ole λαόν | *laon* kansani μου | *mou* minun λαόν | *laon*
kansakseni μου· | *mou* minun καὶ | *kai* ja τὴν | *tēn* jota οὐκ | *ouk* en

ἠγαπημένην | *ēgapēmenēn* pidä rakkaana ἠγαπημένην | *ēgapēmenēn*
rakkaakseni

DELITZSCH כְּדַבְּרוּ | kedabbero בְּהוֹשֵׁעַ | veHoshea' אֶקְרָא | 'eqra'
לְלֹא-עַמִּי | le'lo'-'ammi עַמִּי | 'ammi וְלֹא-רַחֲמָה | ulelo'-ruchama
רַחֲמָה | ruchama

TKSI niin kuin Hän myös *Hoosean kirjassa* sanoo: "Olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut kansani ja rakkaakseni sen, joka ei ollut rakkaani.

STLK2017 niin kuin hän myös Hoosean kirjassa sanoo: "Minä olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut minun kansani, ja rakkaakseni sen, joka ei ollut minun rakkaani.

Biblia1776 Niinkuin hän myös Hosean kautta sanoo: minä tahdon kutsua sen minun kansakseni, joka ei ollut minun kansani, ja minun rakkaakseni, joka ei minun rakkaani ollut.

26 *TR* καὶ | *kai* ja ἔσται | *estai* on oleva ἐν | *en* τῷ | *tō* τόπῳ | *topō*
παίκασσαν οὗ | *hou* jossa ἐρρήθη | *errēthē* sanottiin αὐτοῖς | *autois* heille οὐ
| *ou* ette ole λαός | *laos* kansani μου | *mou* minun ὑμεῖς | *hymeis* te ἐκεῖ |
ekei siellä κληθήσονται | *klēthēsontai* heitä kutsutaan υἱοὶ | *hyioi* lapsiksi
Θεοῦ | *Theou* Jumalan ζῶντος | *dzōntos* elävän

DELITZSCH וְהִיא | ve'haja בְּמִקְוִים | bimqom אֲשֶׁר-אֶמַר | 'asher-
je'amer לָהֶם | lahem לְלֹא-עַמִּי | lo'-'ammi אֲתֶם | 'attem אֲמַר |
je'amer לָהֶם | lahem בְּנֵי | benei אֱלֹ-חַי | 'El-Chai

TKSI Ja on tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille sanottiin: "Te ette ole kansani", siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi."

STLK2017 On tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille on sanottu: "Te ette ole minun kansani", siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi."

Biblia1776 Ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: ette

ole minun kansani, siellä pitää heitä elävän Jumalan lapsiksi kutsuttaman.

27 *TR* Ἡσαΐας | *Esaias* mutta Jesaja δὲ | *de* κράζει | *kradzei* huutaa ὑπὲρ | *hyper* puolesta τοῦ | *tou* Ἰσραήλ | *Israēl* Israelin ἐὼν | *ean* jos ἦ | *ē* olisi ὁ | *ho* ἀριθμὸς | *arithmos* paljous τῶν | *tōn* υἱῶν | *hyiōn* lapset Ἰσραήλ | *Israēl* Israelin ὡς | *hōs* niinkuin ἢ | *hē* ἄμμος | *amos* hiekka τῆς | *tēs* θαλάσσης | *thalassēs* meren τὸ | *to* κατάλειμμα | *kataleimma* jäännös σωθήσεται· | *sōthēsetai* siitä pelastuu

DELITZSCH וַיִּשְׁעֵי־הוּא | viJesha'jahu קָרָא | qara' בְּקוֹלוֹ | beqolo עַל־
יִשְׂרָאֵל | 'al-Jisra'el כִּי | ki אִם־יִהְיֶה | 'im-jihjeh מִסַּפֵּר | mispar
בְּנֵי | benei יִשְׂרָאֵל | Jisra'el כְּחֹל | kechol הַיָּם | haijam שָׂרָר |
she'ar יָשׁוּב | jashuv בּוֹ | bo כְּלֵיוֹן | killajon חָרוּץ | charutz שְׂטֵף |
shotef צֶדָקָה | tzedaqa

TKSI Mutta Jesaja huudahtaa Israelista: "Vaikka Israelin lasten luku olisi kuin meren hiekka, niin pelastuu vain jäännös."

STLK2017 Mutta Jesaja huudahtaa Israelista: "Vaikka Israelin lapsia olisi määrältään kuin meren hiekkaa, pelastuu heistä vain jäännös.

Biblia1776 Mutta Jesaias huutaa Israelin edestä: jos Israelin lasten luku olisi niinkuin santa meressä, niin kuitenkin tähteet autuaaksi tulevat.

28 *TR* λόγον | *logon* sillä sanansa γὰρ | *gar* συντελῶν | *syntelōn* on päättänyt καὶ | *kai* ja συντέμνων | *syntemnōn* saattaa nopeaan päätökseen ἐν | *en* δικαιοσυνῇ· | *dikaiosynē* vanhurskaudessaan ὅτι | *hoti* sillä λόγον | *logon* sanansa συντετεμημένον | *syntetmēmenon* nopeaan päätökseen ποιήσει | *poiēsei* on tekevä Κύριος | *Kyrios* Herra ἐπὶ | *epi* päällä τῆς | *tēs* γῆς | *gēs* maan

DELITZSCH כִּי | ki כְּחָלָה | chala וַנִּקְרָצָה | venecheratza אֲדָנָי |

ADONAI עֲשֵׂה | 'oseh בְּקֶרֶב | beqerev הָאֶרֶץ | ha'aretz

TKSI Sillä *Herra toteuttaa joutuisasti tuomiopäätöksensä vanhurskaudessa, koska Hän on toimittava nopean selvityksen maan päällä*."

STLK2017 Sillä sanansa Herra on toteuttava maan päällä vanhurskaudessa lopullisesti ja äkkiä."

Biblia1776 Sillä kuluttamus ja lyhentämys pitää tapahtuman vanhurskaudeksi, että Herra tekee hävityksen maan päällä,

29 *TR* καὶ | *kai* ja καθὼς | *kathōs* niinkuin προείρηκεν | *proeirēken* on ennalta sanonut Ἡσαΐας | *Esaias* Jesaja εἰ μὴ | *ei mē* jos ei Κύριος | *Kyrios* Herra Σαβαώθ | *Sabaōth* Sebaot ἐγκατέλιπεν | *egkatelipen* olisi jättänyt ἡμῖν | *hēmin* meille σπέρμα | *sperma* siementä ὡς | *hōs* niinkuin Σόδομα | *Sodoma* Sodoma ἄν | *an* ἐγενήθημεν | *egenēthēmen* meistä olisi tullut καὶ | *kai* ja ὡς | *hōs* niinkuin Γόμορρα | *Gomorra* Gomorra ἄν | *an* ὠμοιώθημεν | *hōmoiōthēmen* samankaltaisiksi olisimme tulleet

DELITZSCH וְכֵאֲשֶׁר | vecha'asher אָמַר | 'amar יְשַׁעְיָהוּ | Jesha'jahu לְפָנַי | le'fanim לוֹלֵי | lulei יְהוָה | JAHWEH צְבָאוֹת | TZEVA'OT הוֹתִיר | hotir לָנוּ | lanu שָׂרִיד | sarid כְּמַעַט | kim'at כְּסֹדֹם | kiSedom הַיֵּינוּ | hainu לְעַמֹּרָה | la'Amora דְּמִינוּ | daminu

TKSI Niin kuin Jesaja myös on ennalta sanonut: "Jollei Herra Sebaot olisi jättänyt meille jälkeläisiä, meistä olisi tullut niin kuin Sodoma ja olisimme käyneet Gomorran kaltaisiksi."

STLK2017 Kuten Jesaja on myös ennustanut: "Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meille siementä, meidän olisi käynyt kuin Sodomän, ja olisimme Gomorran kaltaisia."

Biblia1776 Ja niinkuin Jesaias ennen sanoi: ellei Herra Zebaot olisi meille siementä jättänyt, niin me olisimme olleet kuin Sodoma ja senkaltaiset kuin Gomorra.

30 *TR* τί | *ti* mitä οὖν | *oun* siis ἐροῦμεν | *eroumen* sanomme ὅτι | *hoti* että ἔθνη | *ethnē* pakanat τὰ | *ta* jotka μὴ | *mē* eivāt διώκοντα | *diōkonta* tavoitelleet δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskautta κατέλαβε | *katelabe* saivat osakseen δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskauden δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* mutta vanhurskauden δὲ | *de* τὴν | *tēn* mikä ἐκ | *ek* πίστεως· | *pisteōs* on uskosta

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta מַה־נֹּאמַר | mah-no'mar הַגּוֹיִם | ha'gojim אֲשֶׁר | 'asher לֹא | lo' רָדְפוּ | radefu אֲחֵרַי | a'charei הַצְדָּקָה | hatz'tzedaqa הַשְּׂיגוּ | hissigu אֶת־הַצְדָּקָה | 'et-hatz'tzedaqa הִיא | hi' הַצְדָּקָה | hatz'tzedaqa אֲשֶׁר | 'asher מִתּוֹךְ | mittoch הָאֱמוּנָה | ha'emuna

TKSI Mitä siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat vanhurskauden saavuttaneet, mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskon perusteella.

STLK2017 Mitä me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ottivat vastaan vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskosta,

Biblia1776 Mitäs me siis sanomme? (Me sanomme:) pakanat, jotka ei ole vanhurskautta etsineet, ovat saaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka uskosta on:

31 *TR* Ἰσραὴλ | *Israēl* mutta Israel δέ | *de* διώκων | *diōkōn* joka tavoitteli νόμον | *nomon* lakia δικαιοσύνης | *dikaiosynēs* vanhurskauden εἰς | *eis* νόμον | *nomon* lakiin δικαιοσύνης | *dikaiosynēs* vanhurskauden οὐκ | *ouk* ei ἔφθασε | *efthase* päässyt

DELITZSCH וַיִּשְׂרָאֵל | veJisra'el בְּבִקְשׁוֹ | bevaqesho אֲחֵרַי | a'charei תּוֹרַת | torat צְדָקָה | tzedaqa לְתוֹרַת | le'torat הַצְדָּקָה |

hatz'tzedaqā לֹא | lo' הִגִּיָּיא | higgia'

TKSI Sen sijaan Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole vanhurskauden* lakia saavuttanut.

STLK2017 mutta Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei vanhurskauden lakia saavuttanut.

Biblia1776 Mutta Israel, joka vanhurskauden lakia on etsinyt, ei ole vanhurskauden lakia saanut.

32 *TR* διατί | *diati* minkä tähden ὅτι | *hoti* että οὐκ | *ouk* ei ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta ἀλλ' | *all* vaan ὡς | *hōs* kuin ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista νόμου· | *nomou* lain προσέκοψαν | *prosekopsan* sillä he kompastuivat γὰρ | *gar* τῷ | *tō* λίθῳ | *lithō* kiveen τοῦ | *tou* προσκόμματος | *proskommatos* loukkauksen

DELITZSCH וְעַל־מָה | ve'al-ma יֵעַן | ja'an אֲשֶׁר־לֹא | 'asher-lo' מֵאֱמוּנָה | me'emuna דְּרַשׁוּהָ | derashuha כִּי | ki מִמַּעֲשֵׂי | 'im-mimma'asei הַתּוֹרָה | ha'tora כִּי | ki הִתְנַגְּפוּ | hitnaggefu בְּאָבֶן | be'even נָגַף | nagef

TKSI Miksi? Koska perustana ei ollut usko, vaan ikään kuin (lain) teot. Sillä he loukkaantuivat loukkauskiveen,

STLK2017 Minkä tähden? Sen tähden, ettei se tapahtunut uskosta, vaan ikään kuin lain teoista, sillä he loukkaantuivat loukkauskiveen,

Biblia1776 Minkätähden? Ettei he sitä uskosta, mutta niinkuin lain töistä etsivät. Sillä he ovat loukanneet itsensä loukkauskiveen.

33 *TR* καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu Ἰδοὺ | *idou* katso τίθημι | *tithēmi* asetan ἐν | *en* Σιών | *Siōn* Siionissa λίθον | *lithon* kiven προσκόμματος | *proskommatos* loukkauksen καὶ | *kai* ja πέτραν | *peTR an* kallion σκανδάλου· | *skandalou* kompastuksen καὶ | *kai* ja πᾶς | *pas* kaikki ὁ | *ho* jotka πιστεύων | *pisteuōn* uskovat ἐπ' | *ep* αὐτῷ | *autō*

Häneen ou | *ou* eivät καταισχυνθήσεται | *kataischynthēsetai* joudu häpeään

DELITZSCH כִּכְתוּב | kaKatuv הִנְנִי | hinni יִסַּד | jissad בְּצִיּוֹן |

beTzijon אֶבֶן | 'even נֶגֶף | negef וְצוּר | vetzur מִכְּשׁוֹל | michshol

וְכָל־הַמְּאֲמִין | vechol-hamma'amin בּוֹ | bo לֹא | lo' יְבוֹשׁ | jevosh

TKSI niin kuin on kirjoitettu: "Katso, minä panen Siioniin loukkauskiven ja kompastuksen kallion, ja (yksikään), joka Häneen uskoo, ei häpeään joudu."

STLK2017 niin kuin on kirjoitettu: "Katso, panen Siioniin loukkauskiven ja kompastuksen kallion, eikä kukaan, joka häneen uskoo, joudu häpeään."

Biblia1776 Niinkuin kirjoitettu on: katso, minä panen Zioniin loukkauskiven ja pahennuksen kallion, ja jokainen, joka hänen päällensä uskoo, ei pidä häpiään tuleman.

10 luku

1 *TR* ἀδελφοί | *adelfoi* veljet ἢ | *hē* μὲν | *men* nyt εὐδοκία | *eudokia*

toiveeni τῆς | *tēs* ἐμῆς | *emēs* minun καρδίας | *kardias* sydämeni καὶ | *kai*

ja ἢ | *hē* δέησις | *deēsis* rukous ἢ | *hē* πρὸς | *pros* edessä τὸν | *ton* Θεὸν

| *Theon* Jumalan ὑπὲρ | *hyper* edestä τοῦ | *tou* Ἰσραήλ | *Israēl* Israelin

ἔστιν | *estin* on εἰς | *eis* σωτηρίαν | *sōtērian* sen pelastuminen

DELITZSCH אֶחָי | 'echai חֶפֶץ | chefetz לְבָבִי | le'vavi וְתַפְלְתִּי |

utefillati לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM בְּעַד | be'ad יִשְׂרָאֵל | Jisra'el אֲשֶׁר

| 'asher וַיְשִׁיעֵנוּ | jivuashe'u

TKSI Veljet, toivon sydämestäni ja rukoilen Jumalaa *Israelin puolesta,* että he pelastuisivat.

STLK2017 Veljet, minä toivon sydämeni pohjasta ja rukoilen Jumalaa Israelin puolesta, että he pelastuisivat.

Biblia1776 Veljet, minun sydämeni halu ja rukous on Jumalan tykö Israelin edestä, että he autuaaksi tulisivat.

2 *TR* μαρτυρῶ | *martyrō* sillä todistan γὰρ | *gar* αὐτοῖς | *autois* heistä ὅτι |
hoti että ζῆλον | *dzēlon* kiivaus Θεοῦ | *Theou* Jumalan ἔχουσιν | *echousin*
heillä on ἀλλ' | *all* mutta οὐ | *ou* ei κατ' | *kat* mukaan ἐπίγνωσιν |
epignōsin taidon

DELITZSCH כִּי | ki מַעֲיֵד | me'id אֲנִי | 'ani עֲלֵיהֶם | 'aleihem שֵׁשְׁבַע
| shejjesh לָהֶם | lahem קִנְאָה | qin'a לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM אֲך' |
'ach לֹא־בְדַעַת | lo'-veda'at

TKSI Sillä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puolesta, mutta ei tiedon mukaan.

STLK2017 Sillä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puoleen, mutta ei oikean tiedon mukaan,

Biblia1776 Sillä minä annan heille todistuksen, että heillä on kiivaus Jumalan puoleen, mutta ei taidon jälkeen.

3 *TR* ἀγνοοῦντες | *agnoountes* sillä he tuntematta γὰρ | *gar* τὴν | *tēn* τοῦ |
tou Θεοῦ | *Theou* Jumalan δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskautta καὶ |
kai vaan τὴν | *tēn* ἰδίαν | *idian* omaa δικαιοσύνην | *dikaiosynēn*
vanhurskauttaan ζητοῦντες | *dzētountes* koettavat στῆσαι | *stēsai* pystyttää τῇ
| *tē* δικαιοσύνῃ | *dikaiosynē* vanhurskauteen τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou*
Jumalan οὐχ | *ouch* eivät ὑπετάγησαν | *hypetagēsan* he ole alistuneet

DELITZSCH כִּי | ki אֶת־צִדְקַת | 'et-tzidqat אֱלֹהִים | 'ELOHIM לֹא
| lo' יָדְעוּ | jada'u וַיִּבְקְשׁוּ | vaje'vaqeshu לְהַקִּים | le'haqim אֶת־
צִדְקָתָם | 'et-tzidqatam וַיִּבְעֹבוּ | uva'avur זֹאת | zot לְצִדְקָתָם |
le'tzidqat אֱלֹהִים | 'ELOHIM לֹא | lo' נִכְנְעוּ | nichna'u

TKSI Kun he näet eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, he eivät ole alistuneet Jumalan vanhurskauteen.

STLK2017 sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan yrittävät

pystyttää omaa vanhurskauttaan, he eivät ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle.

Biblia1776 Sillä ei he ymmärrä Jumalan vanhurskautta, vaan pyytävät omaa vanhurskauttansa vahvistaa, eikä ole Jumalan vanhurskaudelle kuuliaiset:

4 *TR* τέλος | *telos* sillä loppu γὰρ | *gar* νόμου | *nomou* lain Χριστός | *Christos* on Kristus εἰς | *eis* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskaudeksi παντὶ | *panti* jokaiselle τῷ | *tō* πιστεύοντι | *pisteuonti* joka uskoo

DELITZSCH כִּי | ki הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach הוּא | hu' תְּכַלִּית | tachlit הַתּוֹרָה | ha'tora לְצִדָּקָה | litzedaqā לְכֹל־הַמְּאֲמִינִים | le'chol-hamma'amin בּוֹ | bo

TKSI Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle uskovalle*.

STLK2017 Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo.

Biblia1776 Sillä Kristus on lain loppu, jokaiselle uskovaiselle vanhurskaudeksi.

5 *TR* Μωσῆς | *Mōsēs* sillä Mooses γὰρ | *gar* γράφει | *grafei* kirjoittaa τὴν | *tēn* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskaudesta τὴν | *tēn* ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain ὅτι | *hoti* että ὁ | *ho* ποιήσας | *poiēsas* joka tekee αὐτὰ | *auta* νε ἄνθρωπος | *anthrōpos* ihminen ζήσεται | *dzēsetai* on elävä ἐν | *en* αὐτοῖς | *autois* niistä

DELITZSCH כִּי־מִשֶּׁה | ki-Msheh כָּתַב | katav עַל־דְּבַר | 'al-devar הַצִּדָּקָה | hatz'tzedāqā מִתּוֹךְ | mittoch הַתּוֹרָה | ha'tora אֲשֶׁר | 'asher יַעֲשֶׂה | ja'aseh אֶת־ | 'otam הָאָדָם | ha'adam וְחַי | vachai בָּהֶם | bahem

TKSI Mooses kyllä kirjoittaa siitä vanhurskaudesta, joka perustuu lakiin, että "ihminen, joka *ne pitää, on niistä* elävä."

STLK2017 Kirjoittaahan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka tulee laista, että

ihminen, joka sen täyttää, on siitä elävä.

Biblia1776 Sillä Moses kirjoittaa siitä vanhurskaudesta, joka laista on, että kuka ihminen ne tekee, hänen pitää niissä elämän.

6 *TR* ἢ | *hē* δὲ | *de* mutta ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta δικαιοσύνη | *dikaiosynē* vanhurskas οὕτω | *houtō* näin λέγει | *legei* sanoo μὴ | *mē* älä εἴπῃς | *eipēs* sano ἐν | *en* τῇ | *tē* καρδίᾳ | *kardia* sydämessäsi σου | *sou* sinun τίς | *tis* kuka ἀναβήσεται | *anabēsetai* nousee ylös εἰς | *eis* τὸν | *ton* οὐρανόν | *ouranon* taivaaseen τοῦτ' ἔστι | *tout esti* se on Χριστὸν | *Christon* Kristusta καταγαγεῖν· | *katagagein* tuomaan alas

DELITZSCH וְהִצְדָּקָה | ve'hatz'tzedāqā אֲשֶׁר | 'asher מִתּוֹךְ | mittoch הָאֱמוּנָה | ha'emuna כֹּה | koh אֹמֶרֶת | 'omeret אֶל־תֹּאמַר | 'al-to'mar בְּלִבְבְּךָ | bilvavecha מִי־יַעֲלֶה | mi-ja'aleh הַשָּׁמַיְמָה | hash'shamajema הֲלֹא | halo' זֹאת | zot הִיא | hi' לְהוֹרִיד | le'horid אֶת־הַמָּשִׁיחַ | 'et-hamMashiach

TKSI Mutta uskon perusteella tuleva vanhurskaus sanoo näin: "Älä sano sydämessäsi: 'Kuka nousee taivaaseen?' nimittäin* tuomaan Kristusta alas,

STLK2017 Mutta se vanhurskaus, joka tulee uskosta, sanoo näin: "Älä sano sydämessäsi: Kuka nousee taivaaseen?" se on: tuomaan Kristusta alas,

Biblia1776 Mutta se vanhurskaus, joka uskosta on, sanoo näin: älä sano sydämessäsi: kuka tahtoo astua ylös taivaaseen? se on Kristusta tänne tuoda alas.

7 *TR* ἢ | *ē* tai τίς | *tis* kuka καταβήσεται | *katabēsetai* menee alas εἰς | *eis* τὴν | *tēn* ἄβυσσον | *abysson* syvyyteen τοῦτ' ἔστι | *tout esti* se on Χριστὸν | *Christon* Kristusta ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista ἀναγαγεῖν | *anagagein* nostamaan

DELITZSCH אוֹ | 'o מִי | mi יֵרֵד | jered לְתֵהוֹם | lattehom זֹאת | zot

zot היא | hi' להעלות | le'ha'alot אֶת־הַמָּשִׁיחַ | 'et-hamMashiach

מִן־הַמֵּתִים | min-hammetim

TKSI tai: 'Kuka astuu alas syvyyteen?' nimittäin, nostamaan Kristusta kuolleista.

STLK2017 tai: "Kuka astuu alas syvyyteen?" se on: nostamaan Kristusta kuolleista.

Biblia1776 Eli kuka tahtoo astua alas syvyyteen: se on: Kristusta kuolleista jälleen tuoda?

8 *TR* ἀλλὰ | *alla* vaan τί | *ti* mitä λέγει | *legei* se sanoo ἐγγύς | *engys*
lähellä σου | *sou* sinua τὸ | *to* ῥῆμα | *rēma* sana ἐστὶν | *estin* on ἐν | *en*
τῷ | *tō* στόματι | *stomati* suussasi σου | *sou* sinun καὶ | *kai* ja ἐν | *en* τῇ
| *tē* καρδίᾳ | *kardia* sydämessäsi σου· | *sou* sinun τοῦτ' ἔστι | *tout esti* se
on τὸ | *to* ῥῆμα | *rēma* sana τῆς | *tēs* πίστεως | *pisteōs* uskon ὃ | *ho* jota
κηρύσσομεν· | *kēryssomen* me julistamme

DELITZSCH אָבֵל | 'aval מה־היא | mah-hi' אִמְרַת | 'omeret קְרוֹב |
qarov אֵלַיךָ | 'elecha הַדָּבָר | ha'davar בְּפִיךָ | beficha וּבְלִבְבְּךָ |
uvilvavecha הוּא | hu' דְּבַר | devar הָאֱמוּנָה | ha'emuna אֲשֶׁר |
'asher אֲנַחְנוּ | 'anachnu מְבַשְּׂרִים | mevasserim

TKSI Mutta mitä se sanoo? —"Sana on sinua lähellä, suussasi ja sydämessäsi"; se on se uskon, jota me saarnamme.

STLK2017 Mutta mitä se sanoo? "Sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämessäsi." Se on se uskon sana, jota saarnaamme.

Biblia1776 Vaan mitä hän sanoo? Se sana on juuri sinun tykönäs, nimittäin sinun suussas ja sydämessäs. Tämä on se sana uskosta, jota me saarnaamme.

9 *TR* ὅτι | *hoti* sillä ἐὰν | *ean* jos ὁμολογήσης | *homologēsēs* tunnustat ἐν |
en τῷ | *tō* στόματι | *stomati* suullasi σου | *sou* sinun Κύριον | *Kyrion*
Herran Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesuksen καὶ | *kai* ja πιστεύσης | *pisteusēs* uskot ἐν

| *en* τῆ | *tē* καρδία | *kardia* sydämässäsi σου | *sou* sinun ὅτι | *hoti* että ὁ
| *ho* Θεός | *Theos* Jumala αὐτὸν | *auton* Hänet ἤγειρεν | *ēgeiren* on
herättänyt ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista σωθήση· | *sōthēsē* sinä
pelastut

DELITZSCH כִּי | ki אֶם-תּוֹדֶה | 'im-todeh בְּפִיךָ | beficha אֲשֶׁר |
'asher יִשׁוּעַ | JESHUA הוּא | hu' הָאָדוֹן | ha'ADON וְתֵאֱמִין |
veta'amin בְּלִבְּךָ | bilvavecha אֲשֶׁר | 'asher הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM
הֵעִירוּ | he'iro מִן-הַמֵּתִים | min-hammetim אֲז | 'az תִּשְׁעַר |
tivuashea'

TKSI Jos sinä näet suullasi tunnustat *Jeesuksen Herraksi* ja uskot sydämässäsi,
että Jumala on Hänet kuolleista herättänyt, niin pelastut,

STLK2017 Sillä jos tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämässäsi,
että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, pelastut,

Biblia1776 Sillä, jos sinä suullas tunnustat Herran Jesuksen ja uskot sydämässäs,
että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä tulet autuaaksi;

10 *TR* καρδία | *kardia* sillä sydämen γὰρ | *gar* πιστεύεται | *pisteuetai*
uskolla εἰς | *eis* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* tullaan vanhurskaaksi στόματι |
stomati ja suun δὲ | *de* ὁμολογεῖται | *homologeitai* tunnustuksella εἰς | *eis*
σωτηρίαν | *sōtērian* pelastutaan

DELITZSCH כִּי | ki בְּלִבְבוֹ | vilvavo יְאֱמִין | ja'amin הָאָדָם |
ha'adam וְהִתְהַלַּךְ | ve'hajeta לוֹ | lo לְצַדִּיקָה | litzedaqah וּבְפִיהוּ |
uvefihu יוֹדֶה | jodeh לוֹ | ve'hajeta-lo לִישׁוּעָה | lishu'a

TKSI sillä sydämellä uskoen tullaan vanhurskaaksi ja suulla tunnustaen
pelastutaan.

STLK2017 sillä sydämellä uskotaan vanhurskaudeksi, mutta suulla tunnustaen
pelastutaan.

Biblia1776 Sillä sydämen uskolla me vanhurskaaksi tulemme, ja suun tunnustuksella me autuaaksi tulemme.

11 *TR* λέγει | *legei* sillä sanoo γὰρ | *gar* ἢ | *hē* γραφή | *grafē* Kirjoitus πᾶς
| *pas* jokainen ὁ | *ho* joka πιστεύων | *pisteuōn* uskoo ἐπ' | *ep* αὐτῷ | *autō*
Häneen οὐ | *ou* ei καταισχυθήσεται | *kataischynthēsetai* joudu häpeään

DELITZSCH כִּי | *ki* הַכָּתוּב | *haKatuv* אָמַר | *'omer* כָּל־הַמְּאֲמִינִין |
kol-hamma'amin בּוֹ | *bo* לֹא | *lo'* יְבוֹשׁ | *jevosh*

TKSI Raamattu näet sanoo: "Ei yksikään, joka Häneen uskoo, joudu häpeään."

STLK2017 Sanoohan Raamattu: "Ei yksikään, joka uskoo häneen, joudu häpeään."

Biblia1776 Sillä Raamattu sanoo: jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä häpiään tuleman.

12 *TR* οὐ | *ou* sillä ei γὰρ | *gar* ἐστὶ | *esti* ἡ διαστολή | *diastolē* erotusta
Ἰουδαίου | *ioudaiou* juutalaisella τε | *te* sekä καὶ | *kai* myὸς Ἕλληνας· |
hellēnos kreikkalaisella ὁ | *ho* γὰρ | *gar* sillä αὐτὸς | *autos* sama Κύριος |
Kyrios ὁ Ἕστας πάντων | *pantōn* kaikkien πλουτῶν | *ploutōn* ollen rikas εἰς
| *eis* κοῦσαν πάντα | *pantas* kaikkia τοὺς | *tous* niitä ἐπικαλουμένους |
epikaloumenous jotka kutsuvat avuksi αὐτόν | *auton* Häntä

DELITZSCH וְאֵין | *ve'ein* הַבְּדֵל | *ha'vedel* בְּזֶה | *bazeh* בֵּין | *bein*
הַיְהוּדִי | *hajJehudi* לַיְיָנִי | *lajJevani* כִּי | *ki* אָדוֹן | *'ADON* אֶחָד |
'echad לְכֻלָּם | *le'chullam* וְהוּא | *vehu'* עֲשִׂיר | *'ashir* לְכֻל־קְרָאָיו |
le'chol-qore'aiv

TKSI Ei siis ole eroa juutalaisen ja kreikkalaisen välillä, sillä sama *kaikkien Herra on,* rikas antaja kaikkia kohtaan, jotka Häntä avuksi huutavat.

STLK2017 Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä, sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat.

Biblia1776 Ei ole yhtään eroitusta Juudalaisen ja Grekiläisen välillä; sillä yksi on kaikkein Herra, rikas kaikkein kohtaan, jotka häntä rukoilevat.

13 *TR* πᾶς | *pas* sillä jokainen γὰρ | *gar* ὅς | *hos* joka ἄν | *an* ἐπικαλέσεται | *epikalesētai* kutsuu avuksi τὸ | *to* ὄνομα | *onoma* nimeä Κυρίου | *Kyriou* Herran σωθήσεται | *sōthēsetai* pelastuu

DELITZSCH כִּי־כֹל | ki-chol אֲשֶׁר־יִקְרָא | 'asher-jiqra' הַיְהוָה | beshem-JAHWEH יִמָּלֵט | jimmalet

TKSI Sillä”jokainen, joka avuksi huutaa Herran nimeä, pelastuu”.

STLK2017 Sillä "jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu."

Biblia1776 Sillä jokainen, joka Herran nimeä avuksensa huutaa, tulee autuaaksi.

14 *TR* πῶς | *pōs* kuinka οὖν | *oun* siis ἐπικαλέσονται | *epikalesontai* he kutsuvat avuksi Häntä εἰς | *eis* ὄν | *hon* johon οὐκ | *ouk* eivät ἐπίστευσαν | *episteusan* ole uskoneet πῶς | *pōs* kuinka δὲ | *de* πιστεύουσιν | *pisteusousin* uskovat οὗ | *hou* josta οὐκ | *ouk* eivät ἤκουσαν | *ēkousan* ole kuulleet πῶς | *pōs* ja kuinka δὲ | *de* ἀκούσουσι | *akousousi* kuulevat χωρὶς | *chōris* ilman κηρύσσοντος | *kēryssontos* julistajaa

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta אֵיךְ | 'eich אֲרָא | jiqre'u אֶל־אֲשֶׁר | 'el-'asher לֹא־הֶאֱמִינוּ | lo'-he'eminu בּוֹ | vo וְאֵיךְ | ve'eich יֵאֱמִינוּ | ja'aminu בְּאֲשֶׁר | ba'asher לֹא | lo' שְׁמָעוּ | shame'u אֶת־שְׁמָעוֹ | 'et-shim'o וְאֵיךְ | ve'eich שְׁמָעוּ | ishme'u בְּאֵין | be'ein מַגִּיד | maggid

TKSI Mutta kuinka he huutavat avuksi Häntä, johon eivät ole uskoneet? Ja kuinka he uskovat* Häneen, josta eivät ole kuulleet? Ja kuinka he kuulevat ilman julistajaa?

STLK2017 Kuinka he sitten huutavat avukseen sitä, johon eivät usko? Kuinka he

taas voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Mutta kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa?

Biblia1776 Mutta kuinka he sitä avuksensa huutavat, jonka päälle ei he uskoneet? Ja kuinka he sen uskovat, josta ei he ole kuulleet? Mutta kuinka he kuulevat ilman saarnaajaa?

15 *TR* πῶς | *pōs* ja kuinka δὲ | *de* κηρύξουσιν | *kēryksousin* kukaan julistaa ἔὰν μὴ | *ean mē* ellei ἀποσταλῶσι | *apostalōsi* ketään lähetetä καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu ὡς | *hōs* kuinka ὠραῖοι | *hōraioi* suloiset ovat οἱ | *hoi* niiden πόδες | *podes* jalat τῶν | *tōn* jotka εὐαγγελιζομένων | *euaggelidzomenōn* tuovat evankeliumia εἰρήνην | *eirēnēn* rauhasta τῶν | *tōn* εὐαγγελιζομένων | *euaggelidzomenōn* jotka julistavat evankeliumia τὰ | *ta* ἀγαθὰ | *agatha* hyvää

DELITZSCH וְאֵיךְ | ve'eich גִּידוּ | jaggidu אִם־אֵינָם | 'im-'einam שְׁלוּחִים | sheluchim כְּכַתּוּב | kaKatuv מַה־נְּאֻוּ | mah-na'vu רָגַעְלֵי | ragelei מְבַשֵּׂר | mevasser שְׁלוֹם | shalom מְבַשֵּׂר | mevasser טוֹב | tov

TKSI Ja kuinka *kukaan julistaa, ellei ketään* lähetetä? Niin kuin on kirjoitettu: "Kuinka suloiset ovat niitten jalat, jotka julistavat (ilosanomaa rauhasta, niitten, jotka julistavat) hyvää sanomaa."

STLK2017 Kuinka he julistavat, ellei heitä lähetetä? Niin kuin on kirjoitettu: "Kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka julistavat rauhaa ja tuovat hyvän sanoman!"

Biblia1776 Ja kuinka he saarnaavat, ellei heitä lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: oi kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka rauhaa julistavat, niiden jotka hyvää julistavat.

16 *TR* ἀλλ’ | *all* mutta οὐ | *ou* eivät πάντες | *pantes* kaikki ὑπήκουσαν | *hypēkousan* ole kuuliaisia τῷ | *tō* εὐαγγελίῳ | *euaggeliō* evankeliumille

Ἡσαΐας | *Esaias* sillä Jesaja γὰρ | *gar* λέγει | *legei* sanoo Κύριε | *Kyrie*
Herra τίς | *tis* kuka ἐπίστευσε | *episteuse* on uskonut τῆ | *tē* ἀκοῆ | *akoē*
saarnamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän

DELITZSCH אַךְ | 'ach לֹא-כָלָם | lo'-chullam שָׁמְעוּ | shame'u לְקוֹל
| le'qol הַבְּשׂוּרָה | ha'besora כִּי | ki שִׁעָרָהּ | Jesha'jahu אָמַר |
'amar הֲיִהְיֶה | JAHWEH מִי | mi הַאֲמִיִּן | he'emin לְשָׁמְעֵתֵנוּ |
lishmu'atenu

TKSI Mutta eivät kaikki ole olleet kuuliaisia ilosanomalle. Sillä Jesaja sanoo:
"Herra, kuka uskoo saarnamme?"

STLK2017 Mutta kaikki eivät ole olleet kuuliaisia evankeliumille. Sillä Jesaja
sanoo: "Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?"

Biblia1776 Mutta ei he ole kaikki evankeliumille kuuliaiset; sillä Jesaias sanoo:
Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?

17 *TR* ἄρα | *ara* siis ἢ | *hē* πίστις | *pistis* usko ἐξ | *eks* ἀκοῆς | *akoēs*
tulee kuulemisesta ἢ | *hē* δὲ | *de* ja ἀκοῆ | *akoē* kuuleminen διὰ | *dia*
kautta ῥήματος | *rēmatos* sanan Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH לָכֵן | lachen הַאֲמוּנָה | ha'emuna בְּאֵה | va'a מִתּוֹךְ |
mittoch הַשְּׁמוּעָה | hash'shemu'a וְהַשְּׁמוּעָה | ve'hash'shemu'a עַל-יְדֵי
| 'al-jedei אֱלֹהִים | devar-'ELOHIM

TKSI Usko tulee siis saarnasta,* mutta saarna Jumalan sanan perusteella.

STLK2017 Usko tulee siis saarnasta, mutta saarna Jumalan sanasta.

Biblia1776 Niin tulee siis usko kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta.

18 *TR* ἀλλὰ | *alla* mutta λέγω | *legō* sanon μὴ οὐκ | *mē ouk* eivätkö
ἤκουσαν | *ēkousan* he ole kuulleet μενοῦνγε | *menounge* kyllä todella εἰς |
eis πᾶσαν | *pasan* kaikkeen τὴν | *tēn* γῆν | *gēn* maailmaan ἐξῆλθεν |

eksēlthen on kulkeutunut ὁ | *ho* φθόγγος | *fthongos* äänensä αὐτῶν | *autōn*
heidän καὶ | *kai* ja εἰς | *eis* τὰ | *ta* πέρατα | *perata* ääriin τῆς | *tēs*
οἰκουμένης | *oikoumenēs* maailman τὰ | *ta* ῥήματα | *rēmata* sanansa αὐτῶν
| *autōn* heidän

DELITZSCH וְאָמַר | ve'omar הֲכִי | hachi לֹא | lo' שָׁמְעוּ- | shama'u
אֲמֵנָם | 'amenam בְּכֹל-הָאָרֶץ | bechol-ha'aretz אֲצָ? | jatza' קָוָם |
qavvam וּבְקִצֵּה | uviqtzeh תֵּבֵל | tevel מִלֵּיהֶם | milleihem

TKSI Mutta minä kysyn: eivätkö he ole kuulleet? Totta kai. "Heidän äänensä on kulkenut kaikkeen maahan ja heidän sanansa maailman ääriin asti."

STLK2017 Mutta sanon: eivätkö he ole kuulleet? Kyllä ovat: "Heidän äänensä on kulkenut kaikkiin maihin, ja heidän sanansa maanpiirin ääriin."

Biblia1776 Mutta minä sanon: eikö he sitä ole kuulleet? Heidän äänensä tosin on lähtenyt kaikkeen maailmaan ja heidän sanansa maailman ääriin.

19 *TR* ἀλλὰ | *alla* mutta λέγω | *legō* sanon μὴ οὐκ | *mē ouk* eikö ἔγνω |
egnō ole tuntenut Ἰσραήλ | *Israēl* Israel πρῶτος | *prōtos* ensin Μωσῆς |
Mōsēs Mooses λέγει | *legei* sanoo ἐγὼ | *egō* minä παραζηλώσω |
paradzēlōsō herätän kiivauteen ὑμᾶς | *hymas* teidät ἐπ' | *ep* vuoksi οὐκ |
ouk joka ei ἔθνει | *ethnei* ole kansa ἐπὶ | *epi* vuoksi ἔθνει | *ethnei* kansan
ἀσυνέτω | *asynetō* ymmärtämättömän παροργιῶ | *parorgiō* ärsytän
vihastumaan ὑμᾶς | *hymas* teidät

DELITZSCH וְאָמַר | ve'omar הֲכִי | hachi יִשְׂרָאֵל? | Jisra'el לֹא | lo'
יָדַע | jada' הֲיֵה-כָבֹד | hinneh-chevar מִשֶּׁה | Msheh אָמַר | 'amar
אֲנִי | 'ani אֲקִנְיָאֲכֶם | 'aqni'achem בְּלֹא- | belo'-am אֲנִי | begoi
נָבֵל | naval אֲכַעֲיִסְכֶם | 'ach'isechem

TKSI Mutta minä kysyn: eikö Israel ole tiennyt? Ensiksi Mooses sanoo: "Minä

sytytän teidät kiivauteen kansan vuoksi, joka ei ole kansa, vihoitan teidät ymmärtämättömän kansan vuoksi."

STLK2017 Sanon: eikö Israelilla ole ollut siitä tietoa? Ensiksi jo Mooses sanoo: "Minä herätän teidän kiivautenne kansalla, joka ei ole kansa, ymmärtämättömällä kansalla teitä kiihotan."

Biblia1776 Vaan minä sanon: eikös Israel tietänyt? Ensimmäinen Moses sanoo: minä tahdon teitä yllyttää kateuteen sen kansan kautta, joka ei minun kansani ole, ja tyhmän kansan kautta tahdon minä teitä härsyttellä.

20 *TR* Ἡσαΐας | *Esaias* ja Jesaja δὲ | *de* ἀποτολμᾷ | *apitolma* on rohkea καὶ
| *kai* ja λέγει | *legei* sanoo εὐρέθην | *heurethēn* ovat löytäneet τοῖς | *tois* ne
ἐμὲ | *eme* Minut μὴ | *mē* jotka eivät ζητοῦσιν | *dzētousin* etsineet ἐμφανῆς
| *emfanēs* ilmestynyt ἐγενόμην | *egenomēn* olen τοῖς | *tois* niille jotka ἐμὲ
| *eme* minua μὴ | *mē* eivät ἐπερωτῶσι | *eperōtōsi* kysyneet

DELITZSCH וַיִּשְׂאֵהוּ | visha'jahu מְלֵא | mela'o לְבוֹ | libbo לְאֵמֹר
| le'mor נִמְצְאָתִי | nimtze'ti לֵלֵךְ | le'lo' בְּקִשְׁוֹנִי | viqshuni נִדְרַשְׁתִּי
| nidrashti לֵלֵךְ | le'lo' לְשַׁאֲלוֹ | sha'alu

TKSI Ja Jesaja on rohkea ja sanoo: "Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet."

STLK2017 Jesaja taas sanookin rohkeasti: "Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet. Olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet."

Biblia1776 Mutta Jesaias on rohkia ja sanoo: minä olen niiltä löydetty, jotka ei minua etsineet, ja olen niille ilmaantunut, jotka ei minua kysyneet.

21 *TR* πρὸς | *pros* δὲ | *de* mutta τὸν | *ton* Ἰσραὴλ | *Israēl* Israelille λέγει
| *legei* Hän sanoo ὅλην | *holēn* koko τὴν | *tēn* ἡμέραν | *hēmeran* päivän
ἐξέπετασα | *eksepetasa* olen ojentanut τὰς | *tas* χεῖράς | *cheiras* käsiäni μου
| *mou* minun πρὸς | *pros* λαὸν | *laon* kansalle ἀπειθοῦντα | *apeithounta*
tottelemattomalle καὶ | *kai* ja ἀντιλέγοντα | *antilegonta* vastaan sanovalle

DELITZSCH וְעַל־יִשְׂרָאֵל | ve'al-Jisra'el הוּא | hu' אֹמֵר | 'omer

אֶל־עַם | 'el-'am כָּל־הַיּוֹם | kol-hajjom יָדִי | jadai פִּרְשָׁתִי | perasti

וּמְרָה | umoreh | sorer סוֹרֵר

TKSI Mutta Israelista Hän sanoo: "Koko päivän olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja uppiniskaista kansaa kohti."

STLK2017 Mutta Israelista hän sanoo: "Koko päivän olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja vastaan sanovaa kansaa kohden."

Biblia1776 Mutta Israelille hän sanoo: koko päivän olen minä käteni ojentanut tottelemattomalle ja vastahakoiselle kansalle.

11 luku

1 *TR* Λέγω | *legō* sanon οὖν | *oun* nyt μὴ | *mē* eihän ἀπόσωτο | *apōsato*
ole hyljännyt ὁ | *ho* Θεός | *Theos* Jumala τὸν | *ton* λαόν | *laon* kansaansa
αὐτοῦ | *autou* Hänen μὴ | *mē* ei γένοιτο | *genoito* ole näin καὶ | *kai* sillä
myös γὰρ | *gar* ἐγὼ | *egō* minä Ἰσραηλίτης | *israēlitēs* israelilainen εἰμί |
eimi olen ἐκ | *ek* σπέρματος | *spermatos* siemenestä Ἀβραάμ | *Abraam*
Aabrahamin φυλῆς | *fylēs* heimosta Βενιαμίν | *Beniamin* Benjaminin

DELITZSCH וּבְכֵן | uvechen אֹמֵר | 'omer אָנִי | 'ani הַחִי | hachi

חַלִּילָהּ | chalila חַלִּילָהּ | ha'ELOHIM אֶת־עַמּוֹ | 'et-'ammo

בֶּן־יִשְׂרָאֵל | ben-Jisra'el בְּנֵי־אֲנֹכִי | gam-'anochi כִּי | ki

בְּנֵי־מִינִי | Vinjamin לְמַטֵּה | le'matteh אַבְרָהָם | 'Avraham mizzera'

TKSI Sanon siis: ei kai Jumala ole hylännyt kansaansa? Eihän toki! Sillä minäkin olen israelilainen, Aabrahamin jälkeläinen, Benjaminin sukukuntaa.

STLK2017 Sanon siis: ei kai Jumala ole hylännyt kansaansa? Ei ikinä! Sillä olenhan minäkin israelilainen, Aabrahamin siementä, Benjaminin sukukuntaa.

Biblia1776 Niin minä siis sanon: onkos Jumala kansansa hyljännyt? Pois se! sillä minä olen myös Israelilainen, Abrahamin siemenestä, Benjaminin suvusta.

2 *TR* οὐκ | *ouk* ei άπόσατο | *apōsato* ole hyljännyt ó | *ho* Θεός | *Theos*
Jumala τόν | *ton* λαόν | *laon* kansaansa αύτοῦ | *autou* Hänen öv | *hon*
jonka προέγνω | *proegnō* on tuntenut ennalta ἦ | *ē* vai οὐκ | *ouk* ettekö
οἶδατε | *oidate* tiedä ἐν | *en* Ἡλίᾳ | *Elia* Eliaasta τί | *ti* mitä λέγει | *legei*
sanoo ἢ | *hē* γραφή | *grafē* Kirjoitus ὡς | *hōs* kuinka ἐντυγχάνει |
entygchanei hän kääntyy puoleen τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalan κατὰ | *kata*
vastaan τοῦ | *tou* Ἰσραήλ | *Israēl* Israelia λέγων | *legōn* sanoen

DELITZSCH לֹא־זָנַח | lo'-zanach הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֶת־עַמּוֹ |
'et-'ammo אֲשֶׁר | 'asher יָדַעְו | jeda'o מִקְדָּם | miqqedem אִו | 'o
הָלֵא | halo' תִּדְעוּ | tede'u אֶת־אֲשֶׁר | 'et-'asher הַכְּתוּב | haKatuv
אֹמֵר | 'omer בְּאֵלֵיהוּ | be'Elijahu כְּאֲשֶׁר | ka'asher קָרָא | qara'
אֶל־הָאֱלֹהִים | 'el-ha'ELOHIM עַל־יִשְׂרָאֵל | 'al-Jisra'el לֵאמֹר |
le'mor

TKSI Ei Jumala ole hylännyt kansaansa, jonka Hän on ennalta tuntenut. Vai ettekö tiedä, mitä Raamattu sanoo kertomuksessa Eliasta, kuinka hän kääntyy Jumalan puoleen Israelia vastaan (sanoen):

STLK2017 Ei Jumala ole hylännyt kansaansa, jonka hän on edeltä tuntenut omakseen. Vai ettekö tiedä, mitä Raamattu sanoo Eliasta puhuessaan, kuinka hän Jumalan edessä syyttää Israelia:

Biblia1776 Ei Jumala ole kansaansa hyljännyt, jonka hän ennen on tuntenut. Ettekö te tiedä, mitä Raamattu Eliaasta sanoo? kuinka hän rukoilee Jumalaa Israelia vastaan, sanoen:

3 *TR* Κύριε | *Kyrie* Herra τοὺς | *tous* προφῆτας | *profētas* profeettasi σου |
sou sinun άπέκτειναν | *apekteinan* he ovat tappaneet καὶ | *kai* ja τὰ | *ta*
θυσιαστήρια | *thysiaστήρια* alttarisi σου | *sou* sinun κατέσκαψαν· |
kateskapsan he ovat hajottaneet κάγω | *kagō* ja minä ὑπελείφθην |
hypeleifthēn olen jäänyt jäljelle μόνος | *monos* ainoastaan καὶ | *kai* ja ζητοῦσι

| *dzētousi* he tavoittelevat τὴν | *tēn* ψυχὴν | *psychēn* henkeäni μου | *mou*
minun

DELITZSCH הֲיֵהָ? | JAHWEH אֶת־נְבִיאֶיךָ | 'et-nevi'echa הֲרָגוּ |
haregu וְאֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ | ve'et-mizbechotecha הָרָסוּ | harasu וְאִתָּר
| va'ivuater אֲנִי | 'ani לְבַדִּי | le'vaddi וַיִּבְקְשׂוּ | vaje'vaqeshu אֶת־
נַפְשִׁי | 'et-nafeshi

TKSI Herra, he ovat tappaneet profeettasi ja hajoittaneet alttarisi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja he väijyvät henkeäni?"

STLK2017 "Herra, he ovat tappaneet sinun profeettasi ja hajottaneet sinun alttarisi, ja minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja he tavoittelevat minunkin henkeäni"?

Biblia1776 Herra, he ovat tappaneet sinun prophetas ja sinun alttaris kukistaneet, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minunkin henkeäni.

4 *TR* ἀλλὰ | *alla* mutta τί | *ti* mitä λέγει | *legei* sanoo αὐτῷ | *autō* hänelle ὁ
| *ho* χρηματισμός | *chrēmatismos* Jumalan vastaus κατέλιπον | *katelipon*
olen jättänyt ἑμαυτῷ | *emautō* itselleni ἑπτακισχιλίους | *heptakischilious*
seitsemäntuhatta ἄνδρας | *andras* miestä οἵτινες | *hoitines* jotka οὐκ | *ouk*
eivät ἔκαμψαν | *ekampsan* ole no*TKSI* taneet γόνυ | *gony* polviaan τῇ | *tē*
βάαλ | *baal* baalille

DELITZSCH אָבַל | 'aval מַה־עֲנֶה | meh-'ana אַתּוֹ | 'oto מַעֲנֶה |
ma'aneh אֱלֹהִים | 'ELOHIM הֲשִׂאֲרֶתִי | hish'arti לִי | li שְׂבִיעַת |
shiv'at אֲלָפִים | 'alafim אִישׁ | 'ish אֲשֶׁר | 'asher כָּרְעוּ | lo'-
chare'u לְבַעַל | laba'al

TKSI Mutta mitä jumalallinen vastaus sanoo hänelle? "Olen jättänyt itselleni seitsemän tuhatta miestä, jotka eivät ole no*TKSI* taneet polvea Baalille."

STLK2017 Mutta mitä sanoo hänelle Jumalan vastaus? "Olen jättänyt itselleni seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät ole no*TKSI* taneet polvea Baalille."

Biblia1776 Mutta mitä Jumalan vastaus sanoo hänelle? Minä olen itselleni jättänyt seitsemäntuhatta miestä, jotka ei ole Baalille polviansa taivuttaneet.

5 *TR* οὕτως | *houtōs* samoin οὖν | *oun* siis καὶ | *kai* myös ἐν | *en* τῷ | *tō*
vūv | *nyn* καιρῷ | *kairō* nykyaikana λείμμα | *leimma* jäännös κατ' | *kat*
mukaan ἐκλογὴν | *eklogēn* valinnan χάριτος | *charitos* armon γέγονεν |
gegonen on

DELITZSCH וְכֵן | vechen גַּם־בַּעֲתָהּ | gam-ba'et הַזֹּאת | hazzot נוֹתְרָה
| notera שְׂאֵרֵית | she'erit עַל־פִּי | 'al-pi בְּחִירַת | vechirat הַחֶסֶד
| he'chased

TKSI Niin on siis nykyaikanakin jäännös armon valinnan mukaan.

STLK2017 Samoin on nyt tänäkin aikana olemassa jäännös armon valinnan mukaan.

Biblia1776 Niin ovat jääneet tälläkin ajalla armon valitsemisen jälkeen.

6 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* χάριτι | *chariti* armosta οὐκέτι | *ouketi* ei enää
ἐξ | *eks* ἔργων· | *ergōn* teoista ἐπεὶ | *epei* koska ἢ | *hē* χάρις | *charis*
armo οὐκέτι | *ouketi* ei enää γίνεται | *ginetai* ole χάρις | *charis* armo εἰ | *ei*
mutta jos δὲ | *de* ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista οὐκέτι | *ouketi* ei enää ἐστὶ
| *esti* se ole χάρις· | *charis* armo ἐπεὶ | *epei* koska τὸ | *to* ἔργον | *ergon*
teko οὐκέτι | *ouketi* ei enää ἐστὶν | *estin* ole ἔργον | *ergon* teko

DELITZSCH וְאִם | ve'im הַיְתָה | hajeta זֹאת | zot עַל־יְדֵי | 'al-jedei
הַחֶסֶד | ha'chesed לֹא | lo' הַיְתָה | hajeta מִתּוֹךְ | mittoch
הַמְעֻשִׂים | hamma'asim כִּי | ki לוֹלֵי | lulei כֵּן | chen הַחֶסֶד |
ha'chesed אֵינְנוֹ-עוֹד | 'einennu-'od חֶסֶד | chased הַיְתָה | ve'im-

hajeta מִתּוֹךְ | mittoch הַמַּעֲשִׂים | hamma'asim אֵינְנוֹ-עוֹד | 'einennu-
'od חֶסֶד | chesed כִּי | ki לוֹלֵי | lulei כֵּן | chen הַמַּעֲשֵׂה |
hamma'aseh יַחְדָּל | jechdal לְהִיּוֹת | lihjot מַעֲשֵׂה | ma'aseh

TKSI Mutta jos valinta perustuu armoon, se ei enää perustu tekoihin, sillä muuten armo ei enää ole armo, (mutta jos tekoihin, se ei ole enää armoa, sillä muuten teko ei enää ole teko).

STLK2017 Mutta jos valinta on armosta, se ei ole enää teoista, sillä silloin armo ei enää olisi armo. Mutta jos se on teoista, se ei ole armoa, sillä muuten teko ei enää ole teko.

Biblia1776 Mutta jos se armosta on, niin ei se ole enään töistä, sillä ei armo muutoin armo olisikaan. Mutta jos se on töistä, niin ei se silleen armo ole; muutoin ei työ enään ole työ.

7 *TR* τί | *ti* miten οὐν | *oun* siis ὃ | *ho* ἐπιζητεῖ | *epidzētei* mitä tavoittelee
Ἰσραήλ | *Israēl* Israel τούτου | *toutou* sitä οὐκ | *ouk* se ei ἐπέτυχεν |
epetychen ole saavuttanut ἢ | *hē* δὲ | *de* mutta ἐκλογὴ | *eklogē* valitut
ἐπέτυχεν | *epetychen* ovat saaneet οἱ | *oi* δὲ | *de* mutta λοιποὶ | *loipoi* muut
ἐπωρώθησαν· | *epōrōthēsan* ovat paatuneet

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta מַה-הוּא | mah-hu' אֵת | 'et אֲשֶׁר-בִּקֵּשׁ
| 'asher-biqesh יִשְׂרָאֵל | Jisra'el לֹא | lo' הַשִּׁיג | hissig רַק | raq
הַנִּבְחָרִים | hannivecharim הֵם | hem הַשִּׁיגוּ | hissigu הַנִּשְׁאָרִים
| ve'hannish'arim הַשְׂמִינוּ | hishminu לְבַבְּם | le'vavam

TKSI Kuinka siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat saavuttaneet, ja muut ovat paatuneet,

STLK2017 Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet. Muut ovat paatuneet,

Biblia1776 Kuinkas siis? Jota Israel etsii, sitä ei hän ole saanut; mutta valitut sen ovat saaneet ja ne muut ovat paatuneet,

8 *TR* καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu ἔδωκεν | *edōken* on antanut αὐτοῖς | *autois* heille ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala πνεῦμα | *pneuma* hengen κατανύξεως | *katanykseōs* tunnottomuuden ὀφθαλμούς | *ofthalmous* silmät τοῦ | *tou* jotka μὴ | *mē* εἰvät βλέπειν | *blepein* näe καὶ | *kai* ja ὦτα | *ōta* korvat τοῦ | *tou* jotka μὴ | *mē* εἰvät ἀκούειν | *akouein* kuule ἕως | *eōs* asti τῆς | *tēs* σήμερον | *sēmeron* tähän ἡμέρας | *hēmeras* päivään

DELITZSCH כַּכְּתוּב | kaKatuv נָתַן | natan לְהֵם | lahem הֵאֱלֹהִים | ha'ELOHIM רוּחַ | ruach תְּרַדְמָה | tardema עֵינַיִם | 'einaim לֹא | lo' לִירְאוֹת | lir'ot וְאֲזַנַּיִם | ve'oznaim לֹא | lo' לְשִׁמּוֹעַ | li'shemoa' עַד־ הַיּוֹם | 'ad-hajjom הַיּוֹם | hazzeh

TKSI niin kuin on kirjoitettu: "Jumala on antanut heille uneliaisuuden hengen, silmät, jotteivät näkisi ja korvat, jotteivät kuulisi — tähän päivään asti."

STLK2017 kuten on kirjoitettu: "Jumala on antanut heille uneliaisuuden hengen, silmät, etteivät näkisi, ja korvat, etteivät kuulisi, tähän päivään asti."

Biblia1776 (Niinkuin kirjoitettu on: Jumala on antanut heille uppiniskaisen hengen, silmät, ettei he näkisi, ja korvat, ettei he kuulisi) tähän päivään asti.

9 *TR* καὶ | *kai* ja Δαβὶδ | *David* Daavid λέγει | *legei* sanoo γενεθῆτω | *genēthētō* tulkoon ἢ | *hē* τράπεζα | *TR apedza* pöytänsä αὐτῶν | *autōn* heille εἰς | *eis* παγίδα | *pagida* pyydykseksi καὶ | *kai* ja εἰς | *eis* θήραν | *thēran* ansaksi καὶ | *kai* ja εἰς | *eis* σκάνδαλον | *skandalon* lankeemukseksi καὶ | *kai* ja εἰς | *eis* ἀνταπόδομα | *antapodoma* palkkioksi αὐτοῖς· | *autois* heille

DELITZSCH וְדָוִד | veDavid הוּא | hu' אָמַר | 'omer יְהִי־שׁוּלְחָנָם | jehi-shulchanam לְפָח | le'fach וְלִרְשֵׁת | ulereshet וְלִמּוֹקֶשׁ | ulemoqesh וְלִשְׁלֹמִים | uleshillumim לְהֵם | lahem

TKSI Ja Daavid sanoo: "Tulkoon heidän pöytänsä heille paulaksi ja ansaksi ja lankeemukseksi ja kostoksi.

STLK2017 Ja Daavid sanoo: "Tulkoon heidän pöytänsä heille paulaksi, ansaksi, lankeemukseksi ja kostoksi,

Biblia1776 Ja David sanoo: heidän pöytänsä tulkoon heille paulaksi, ja satimeksi, ja pahennukseksi, ja kostoksi.

10 *TR* σκοτισθήτωσαν | *skotisthētōsan* sokaistukoon oi | *oi* ὀφθαλμοὶ | *ofthalmoi* silmänsä αὐτῶν | *autōn* heidän τοῦ | *tou* μὴ | *mē* etteivät βλέπειν | *blepein* he näkisi καὶ | *kai* ja τὸν | *ton* νῶτον | *nōton* selkänsä αὐτῶν | *autōn* heidän διὰ παντός | *dia pantos* aina σύγκαμψον | *sygkampson* painukoon kumaraan

DELITZSCH תְּחַשְׁחֲנָהּ | *techshachna* עֵינֵיהֶם | *'eineihem* מֵרְאוֹת |

mere'ot וּמִתְנִיָּהֶם | *umotneihem* תָּמִיד | *tamid* הַמְעַד | *ham'ad*

TKSI Soetkoot heidän silmänsä, jotteivät he näkisi ja paina aina heidän selkänsä kumaraan."

STLK2017 tulkoot heidän silmänsä sokeiksi, etteivät näkisi, ja paina aina heidän selkäänsä kumaraan."

Biblia1776 Heidän silmänsä soetkoon, ettei he näkisi, ja taita aina heidän selkänsä!

11 *TR* λέγω | *legō* sanon οὖν | *oun* siis μὴ | *mē* eiväthän ἔπταισαν | *eptaisan* he ole kompastuneet ἵνα | *hina* että πέσωσι | *pesōsi* lankeaisivat μὴ | *mē* ei γένοιτο· | *genoito* ole näin ἀλλὰ | *alla* vaan τῷ | *tō* αὐτῶν | *autōn* heidän παραπτώματι | *paraptōmati* lankeemuksensa ἢ | *hē* on σωτηρία | *sōtēria* pelastus τοῖς | *tois* ἔθνεσιν | *ethnesin* pakanoiden εἰς | *eis* τὸ | *to* παραζηλῶσαι | *paradzēlōsai* herättämiseksi kiivauteen αὐτούς | *autous* heidät

DELITZSCH וּבְכֵן | *uvechen* אֲנִי | *'ani* אֶמַר | *'omer* הַנְּכַשְׁלוּ |

hanichshelu לַמַּעַן | le'ma'an פְּלוֹן? | jippolu חֲלִילָה | chalila אַךְ | 'ach
בְּפִשְׁמִי | befish'am הַצֵּא? | jatze'a הַיְשׁוּעָה | hajeshu'a לְגוֹיִם |
la'gojim לַמַּעַן | le'ma'an הַקְּנִיאָה | haqni'am

TKSI Sanon siis: eivät kai he ole kompastuneet sitä varten, että lankeaisivat? Eihän toki! Vaan heidän lankeemuksensa vuoksi tuli pakanoille pelastus, sytyttämään juutalaiset* kiivauteen.

STLK2017 Sanon siis: eivät he kaiketi ole kompastuneet sitä varten, että lankeaisivat? Ei ikinä! Vaan heidän lankeemuksensa on pakanoille pelastukseksi, jotta he syttyisivät kateuteen.

Biblia1776 Niin minä siis sanon: ovatko he sentähden itsensä loukanneet, että heidän piti lankeeman? Pois se! vaan heidän lankeemisestansa tapahtui pakanoille autuus, että hän saisi heitä kiivaaksi heidän tähtensä.

12 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* tò | *to* παράπτωμα | *paraptōma*
lankeemuksensa αὐτῶν | *autōn* heidän πλοῦτος | *ploutos* on rikkaudeksi
κόσμου | *kosmou* maailmalle καὶ | *kai* ja tò | *to* ἥττημα | *hēttēma*
vajautensa αὐτῶν | *autōn* heidän πλοῦτος | *ploutos* rikkaudeksi ἐθνῶν |
ethnōn pakanoiden πόσῳ | *posō* kuinka μᾶλλον | *mallon* paljon enemmän tò
| *to* πλήρωμα | *plērōma* täyteytensä αὐτῶν | *autōn* heidän

DELITZSCH וְאִם־פִּשְׁמִי | ve'im-pish'am עֲשֵׂר | 'sher הָעוֹלָם |
ha'olam וְחֶסְרוֹנָם | vechesronam עֲשֵׂר | 'sher הַגּוֹיִם | ha'gojim
מֵלֶאָמָּה | melo'am עַל־אֲחַת | 'al-'achat כַּמָּה | kamma וְכַמָּה |
vechamma

TKSI Mutta jos heidän lankeemuksensa on maailman rikkaus ja heidän vajautensa pakanain rikkaus, kuinka paljoa enemmän heidän täyteytensä!

STLK2017 Mutta jos heidän lankeemuksensa on maailmalle rikkaudeksi ja heidän tappionsa pakanoille rikkaudeksi, kuinka paljon enemmän heidän täyteytensä!

Biblia1776 Mutta jos heidän lankeemisensa on maailman rikkaus ja heidän vähennöksensä on pakanain rikkaus; kuinka paljoka enemmän heidän täydellisyytensä?

13 *TR* ὑμῖν | *hymīn* sillä teille γὰρ | *gar* λέγω | *legō* sanon τοῖς | *tois* ἔθνεσιν | *ethnesin* pakanoille ἐφ' | *ef* ὅσον | *hoson* koska μὲν | *men* kerran εἰμι | *eimi* olen ἐγὼ | *egō* minä ἐθνῶν | *ethnōn* pakanoiden ἀπόστολος | *apostolos* apostoli τὴν | *tēn* διακονίαν | *diakonian* palvelustani μου | *mou* minun δοξάζω· | *doksadzō* pitäen arvossa

DELITZSCH כִּי | *ki* אֲלֵיכֶם | *'aleichem* הַגּוֹיִם | *ha'gojim* אֲנִי | *'ani* מְדַבֵּר | *me'daber* וְכִפִּי | *uchefi* אֲשֶׁר | *'asher* שְׁלִיחַ | *sheliach* הַגּוֹיִם | *ha'gojim* אֲנֹכִי | *'anochi* אֶת־שְׂרֻתִי | *'et-sheruti* אֶפְאֵר | *'afa'er*

TKSI Puhun näet teille, pakanoille. Koska olen pakanain apostoli, kunnioitan virkaani,

STLK2017 Teille, pakanoille, sanon: Koska minä olen pakanain apostoli, pidän virkani kunniassa,

Biblia1776 Sillä teille pakanoille minä puhun: että minä pakanain apostoli olen, ylistän minä minun virkaani.

14 *TR* εἶ πως | *ei pōs* kuinka παραζηλώσω | *paradzēlōsō* herättäisin kiivauteen μου | *mou* minun τὴν | *tēn* σάρκα | *sarka* lihani heimolaiset καὶ | *kai* ja σώσω | *sōsō* pelastuisi τινὰς | *tinās* muutamia ἐξ | *eks* αὐτῶν | *autōn* heistä

DELITZSCH לוֹ | *lu* אוֹכַל | *'uchal* לְהַקְנִי' | *le'haqni'* אֶת־עַמִּי־בְשָׂרִי | *'et-'ammi-besari* וְלְהוֹשִׁיעַ | *ulehoshia'* מִקְצָתָם | *miqtzatam*

TKSI sytyttääkseni, jos mahdollista kiivauteen heimolaisiani* ja pelastaakseni muutamia heistä.

STLK2017 sytyttääkseni, jos mahdollista, kiivauteen niitä, jotka ovat lihaani, ja pelastaakseni joitakin heistä.

Biblia1776 Jos minä taitaisin jollakin tavalla niitä, jotka minun lihani ovat, kiivaaksi saada ja muutamatkin heistä autuaaksi saattaa.

15 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ἢ | *hē* ἀποβολὴ | *apobolē* hylkäämisensä αὐτῶν | *autōn* heidän καταλλαγὴ | *katallagē* oli sovituksesi κόσμου | *kosmou* maailman τίς | *tis* kuinka ἢ | *hē* ὁ πρόσληψις | *proslēpsis* armoihin ottamisensa εἰ μὴ | *ei mē* muuta kuin ζωὴ | *dzōē* elämä ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista

DELITZSCH כִּי | ki אִם-מֵאִסָּתָם | 'im-me'isatam רִצְוֵי | ritz'tzui לְעוֹלָם | la'olam מֵאֵפֹה | ma-'efo' תִּהְיֶה | tihjeh מִסְפָּטָא | 'asefatam הַלֵּא | halo' תִּיִם | chajjim מִן-הַמֵּתִים | min-hammetim

TKSI Sillä jos heidän hylkäämisensä on *maailmalle sovituksesi*, mitä heidän hyväksymisensä on muuta kuin elämä kuolleista?

STLK2017 Jos näet heidän hylkäämisensä on sovituksesi maailmalle, mitä heidän armoon ottamisensa on muuta kuin elämä kuolleista?

Biblia1776 Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailman sovinto, mitä heidän korjaamisensa muuta on kuin elämä kuolleista?

16 *TR* εἰ | *ei* ja jos δὲ | *de* ἢ | *hē* ὁ ἀρχὴ | *aparchē* uutisleipä ἁγία | *hagia* pyhä καὶ | *kai* myös τὸ | *to* φύραμα· | *fyrama* taikina καὶ | *kai* ja εἰ | *ei* jos ἢ | *hē* ὁ ρίζα | *ridza* juuri ἁγία | *hagia* pyhä καὶ | *kai* myös οἱ | *oi* κλάδοι | *kladoi* oksat

DELITZSCH וְאִם-הַתְּרוּמָה | ve'im-hatteruma קֹדֶשׁ | qodesh כֵּן | ken גַּם-הַעֲשֵׂה | gam-ha'issa וְאִם-הַשְּׂוֹשֵׁה | ve'im-hash'shoresh קֹדֶשׁ | qodesh כֵּן | ken גַּם-הַעֲנָפִים | gam-ha'anafim

TKSI Jos nimittäin uutisleipä on pyhä, on koko taikinakin, ja jos juuri on pyhä,

ovat oksatkin.

STLK2017 Mutta jos uutisleipä on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat.

Biblia1776 Sillä jos alku on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat.

17 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δέ | *de* τινες | *tines* muutamat τῶν | *tōn* κλάδων | *kladōn* oksista ἐξεκλάσθησαν | *ekseklasthēsan* on taitettu pois σὺ | *sy* niin σινᾶ δὲ | *de* ἀγριέλαιος | *agrielaios* villiöljyvuusta ὧν | *ōn* joka olet ἐνεκεντρίσθης | *enekenTR isthēs* tullut oksastetuksi ἐν | *en* joukkoon αὐτοῖς | *autois* heidän καὶ | *kai* συγκοινωνὸς | *sygkoinōnos* osalliseksi τῆς | *tēs* ῥίζης | *ridzēs* juuresta καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* πύοτης | *piotētos* mehevyydestä τῆς | *tēs* ἐλαίας | *elaias* öljyvuun ἐγένου | *egenou* olet tullut

DELITZSCH וְכִי | vechi וְנִקְפֻּ | niqqefu מִקְצַת | miqtzat הַעֲנַפִּים | ha'anafim וְאַתָּה | ve'atta זֵית | zeit הַיַּעַר | hajja'ar הַרְכַּבְתָּ | hurkavta בְּמִקְוָם | vimqomam וְנִתְחַבְּרָתָּ | venitchabbarta לְשֹׁרֶשׁ | le'shoresh הַזֵּית | hazzait וְלִדְשָׁנוּ | uledishno

TKSI Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet *villiä öljyvuuta*, olet oksastettu niitten oikeain joukkoon ja olet tullut osalliseksi öljyvuun juuresta ja mehevyydestä,

STLK2017 Mutta jos muutamat oksista on taitettu pois ja sinä, joka olet metsäöljyvuun, olet oksastettu oikeiden oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljyvuun mehevästä juuresta,

Biblia1776 Mutta jos muutamat oksista ovat murtuneet, ja sinä, joka metsäöljyvuun olit, olet niihin istutettu, ja olet öljyvuun juuresta ja lihavuudesta osalliseksi tullut,

18 *TR* μὴ | *mē* ἀλά κατακαυχῶ | *katakauchō* kerskaa vastaan τῶν | *tōn* κλάδων· | *kladōn* oksia εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* κατακαυχᾶσαι |

katakauchasai kerskaat οὐ | *ou* et σὺ | *sy* sinä τὴν | *tēn* ῥίζαν | *ridzan*
juurta βαστάζεις | *bastadzeis* kannata ἀλλ' | *all* vaan ἢ | *hē* ῥίζα | *ridza*
juuri σέ | *se* sinua

DELITZSCH אֶל־תְּפִאֵר | 'al-titpa'er עַל־הַעֲנָפִים | 'al-ha'anafim
וְאִם־תְּפִאֵר | ve'im-titpa'er דַּע | da'שְׂאֵינְךָ | she'einecha נִשְׂא
nose' אֶת־הַשְּׁרֵשׁ | 'et-hash'shoresh כִּי | ki אֶם־הַשְּׁרֵשׁ | 'im-
hash'shoresh הוּא | hu' נִשְׂא | nose' אוֹתְךָ | 'otach

TKSI niin älä ylpeile oksia vastaan. Mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri sinua.

STLK2017 niin älä ylpeile oksien rinnalla, mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri sinua.

Biblia1776 Niin älä ylpeile oksia vastaan; mutta jos sinä heitä vastaan ylpeilet, niin tiedä, ettet sinä juurta kannaa, vaan juuri kantaa sinua.

19 **TR** ἐρεῖς | *ereis* sanot οὖν | *oun* nyt ἐξεκλάσθησαν | *ekseklathēsan* on taitettu pois οἱ | *oi* κλάδοι | *kladoi* oksat ἵνα | *hina* että ἐγὼ | *egō* minut ἐγκεντρισθῶ | *egkenTR* *isthō* oksastettaisiin

DELITZSCH וְכִי | vechi תֹּאמַר | to'mar הֲלֹא | halo' נִקְּפוּ | niqqefu
הַעֲנָפִים | ha'anafim לְמַעַן | le'ma'an אֲרַכֵּב | 'urkav אֲנֹכִי | 'anochi

TKSI Sinä sanot nyt: "Ne oksat taitettiin pois, jotta minut oksastettaisiin."

STLK2017 Ehkäpä sanot: "Nuo oksat taitettiin pois, jotta minut oksastettaisiin."

Biblia1776 Niin sanot; oksat ovat murtuneet, että minun piti siihen jälleen istutettaman.

20 **TR** καλῶς· | *kalōs* oikein τῆ | *tē* ἀπιστία | *apistia* uskottomuudesta
ἐξεκλάσθησαν | *ekseklathēsan* ne on taitettu pois σὺ | *sy* mutta sinä δὲ | *de*
τῆ | *tē* πίστει | *pistei* uskosta ἕστηκας | *hestēkas* pysyt μὴ | *mē* älä

ὕψηλοφρόνει | *upsēlofronei* ylpeile ἀλλὰ | *alla* vaan φοβοῦ· | *fobou* pelkää

DELITZSCH כֵּן | ken הוא | hu' הֵמָּה | hemma נִקְּפֻ | niqqefu
אֲשֶׁר | 'al-'asher לֹא | lo' הֵאֱמִינוּ | he'eminu וְאַתָּה | ve'atta הִנֵּךְ |
hinnecha קַיָּם | qajjam עַל־יְדֵי | 'al-jedei הָאֱמוּנָה | ha'emuna אֲלֵ-
הַתִּתְּגָאֵה | 'al-titga'eh כִּי | ki יָרָא | 'im-jera'

TKSI Oikein. Epäuskon vuoksi ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskon avulla.
Älä ylpeile, vaan pelkää.

STLK2017 Oikein. Epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskosi
kautta. Älä ole ylpeä, vaan pelkää.

Biblia1776 Oikein: he ovat murtuneet epäuskonsa tähden, mutta sinä pysyt uskon
kautta: älä ole röyhkeä, vaan pelkää.

21 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala τῶν | *tōn*
κατὰ | *kata* φύσιν | *fysin* luonnollisia κλάδων | *kladōn* oksia οὐκ | *ouk* ei
ἐφείσατο | *efeisato* säästänyt μήπως | *mēpōs* ehkä οὐδέ | *oude* ei myös σοῦ
| *sou* sinua φείσεται | *feisētai* säästä

DELITZSCH כִּי | ki הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֵימ | 'im לֹא־סָחַ | lo'-
chas עַל־הַעֲנָפִים | 'al-ha'anafim הַנּוֹלָדִים | hannoladim מִן־הָעֵץ |
min-ha'etz אֲוַי | 'ulai לֹא־יָחוּס | lo'-jachus גַּם־עָלֶיךָ | gam-'alecha

TKSI Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, (ehkä) Hän ei ole
säästävä sinuakaan.

STLK2017 Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, hän ei ole säästävä
sinuakaan.

Biblia1776 Sillä jos ei Jumala luonnollisia oksia armahtanut, katso, ei hän
sinuakaan armahda.

22 *TR* ἴδε | *ide* katso οὖν | *oun* siis χρηστότητα | *chrēstotēta* hyvyttä καὶ |

kai ja ἀποτομίαν | *apotomian* ankaruutta Θεοῦ· | *Theou* Jumalan ἐπὶ | *epi*
kohtaan μὲν | *men* τοὺς | *tous* πεσόντας | *pesontas* langenneita ἀποτομίαν·
| *apotomian* ankaruutta ἐπὶ | *epi* mutta kohtaan δέ | *de* σε | *se* sinua
χρηστότητα | *chrēstotēta* hyvyttä ἐὰν | *ean* jos ἐπιμείνης | *epimeinēs* pysyt
τῇ | *tē* χρηστότητι· | *chrēstotēti* Hänen hyvydessään ἐπεὶ | *epei* muutoin
καὶ | *kai* myös σὺ | *sy* sinut ἐκκοπήσῃ | *ekkopēsē* leikataan pois

DELITZSCH לָכֵן | lachen רְאֵה־נָא | re'eh-na' טוֹבָת | tovat אֱלֹהִים
| 'ELOHIM וְזַעְמוֹ | veza'mo וְזַעְמוֹ | za'mo עַל־הַנְּפִלִים | 'al-
hannofelim וְעָלֶיךָ | ve'alecha טוֹבָתוֹ | tovato אִם־תַּעֲמֹד | 'im-
ta'amod בְּטוֹבָתוֹ | betovato וְאִם־אֵין | ve'im-'ain כִּי־עָתָה | ki-'atta
גַּם־אֶתָּה | gam-'atta תִּגְדֵּעַ | tiggadea'

TKSI Katso siis Jumalan hyvyttä ja ankaruutta — ankaruutta langenneita kohtaan ja hyvyttä sinua kohtaan, jos pysyt Hänen hyvydessään; muuten sinutkin hakataan pois."

STLK2017 Katso siis Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: Jumalan ankaruutta langenneita kohtaan, mutta hänen hyvyttään sinua kohtaan, jos hänen hyvydessään pysyt. Muuten sinutkin hakataan pois.

Biblia1776 Sentähden katso tässä Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: ankaruutta niissä, jotka lankesivat, mutta hyvyttä itse sinussas, jos sinä ainoastaan hyvydessä pysyt; muutoin sinäkin leikataan pois.

23 **TR** καὶ | *kai* mutta myös ἐκεῖνοι | *ekeinoi* nuo δέ | *de* ἐὰν μὴ | *ean mē*
jos eivät ἐπιμείνωσι | *epimeinōsi* jää τῇ | *tē* ἀπιστία | *apistia* epäuskoonsa
ἐγκεντρισθήσονται· | *egkenTR isthēsontai* heidät oksastetaan δυνατὸς |
dynatos sillä voimallinen γάρ | *gar* ἐστὶν | *estin* on ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos*
Jumala πάλιν | *palin* uudelleen ἐγκεντρίσαι | *egkenTR isai* oksastamaan
αὐτούς | *autous* heidät

DELITZSCH וְגַם־הֵמָּה | vegam-hemma אִם־לֹא | 'im-lo' יַעֲמְדוּ־ |

ja'amdu בְּמִרְיָם | beMirjam יִרְכְּבוּ | jurkavu כִּי־יָכֹל | ki-jachol

הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM לְשׁוּב | la'shuv לְהִרְכִּיבָם | le'harkivam

TKSI Mutta nuokin, jos eivät jää epäuskoonsa, oksastetaan, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen.

STLK2017 Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettaviksi, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen.

Biblia1776 Ja ne jälleen istutetaan, ellei he epäuskossansa pysy; sillä Jumala on voimallinen heitä jälleen istuttamaan.

24 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* σὺ | *sy* sinut ἐκ | *ek* τῆς | *tēs* κατὰ | *kata*

puolesta φύσιν | *fysin* luonnon ἐξεκόπης | *eksekopēs* on leikattu ἀγριελαίου

| *agrielaiou* villiöljyvuusta καὶ | *kai* ja παρὰ | *para* vastoin φύσιν | *fysin*

luontoa ἐνεκεντρίσθης | *enekenTR isthēs* oksastettu εἰς | *eis* καλλιέλαιον |

kallielaiou jaloon öljyvuuhun πόσῳ | *posō* kuinka μᾶλλον | *mallon* paljon

enemmän οὗτοι | *houtoi* nämä οἱ | *oi* κατὰ | *kata* φύσιν | *fysin* luonnolliset

ἐγκεντρισθήσονται | *egkenTR isthēsontai* oksastetaan τῇ | *tē* ἰδίᾳ | *idia*

omaa ἐλαίᾳ | *elaia* öljyvuuhunsa

DELITZSCH כִּי | ki אִם־אֶתָּה | 'im-'atta נִגְזַרְתָּ | nigzarta מֵעַי |

me'etz אֲשֶׁר | 'asher הוּא | hu' בְּטִבְעוֹ | vetiv'o זֵית | zeit יַעַר |

ja'ar וְהִרְכַּבְתָּ | vehurkavta נְשִׂיאָ | shelo' כְּטִבְעֵה | cheteva' בְּזֵית |

bezait טוֹב | tov אֵלֶּה | 'elleh הַיְצִיאִים | hajotze'im מִמְּנוּ |

mimmennu עַל־אֶחָת | 'al-'achat כַּמָּה | kamma וְכַמָּה | vechamma

נְשִׂיאָהֶם | shejjurkevu בְּזֵית | bezait שְׂלָחֶם | shellahem

TKSI Sillä jos sinä olet hakattu pois luontonsa puolesta villistä öljyvuusta ja vastoin luontoa oksastettu jaloon öljyvuuhun, kuinka paljoa ennemmin nämä,

jotka ovat luonnollisia oksia, oksastetaan omaan öljypuuhunsa!

STLK2017 Sillä jos sinut on leikattu luonnollisesta metsäöljypuusta ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoa ennemmin nämä luonnolliset oksat oksastetaan omaan öljypuuhunsa!

Biblia1776 Sillä jos sinä olet luonnollisesta metsä-öljypuusta karsittu, ja olet vastoin luontoa hyvään öljypuuhun istutettu, kuinka paljon enemmän ne, jotka luonnolliset ovat, omaan öljypuuhunsa istutetaan?

25 *TR* οὐ | *ou* sillä en γὰρ | *gar* θέλω | *thelō* tahdo ὑμᾶς | *hymas* teidän ἀγνοεῖν | *agnoein* olevan tuntematta ἀδελφοί | *adelfoi* veljet τὸ | *to* μυστήριον | *mystērion* salaisuutta τοῦτο | *touto* tätä ἵνα μὴ | *hina mē* ettette ἦτε | *ēte* olisi παρ' | *par* ἑαυτοῖς | *heautois* itsessänne φρόνιμοι | *fronimoi* viisaita ὅτι | *hoti* että πώρωςις | *pōrōsis* paatumus ἀπὸ | *apo* μέρους | *merous* osaksi τῷ | *tō* Ἰσραήλ | *Israēl* Israelia γέγονεν | *gegonen* on kohdannut ἄχρις | *achris* asti οὓς | *hou* siihen kunnes τὸ | *to* πλήρωμα | *plērōma* täysi luku τῶν | *tōn* ἐθνῶν | *ethnōn* pakanoiden εἰσέλθη· | *eiselthē* on tullut sisälle

DELITZSCH כִּי | *ki* לֹא־אֶחָדָה | *lo-'achached* מִכֶּם | *mikkem* אִתְּךָ | *'achai* אֶת־הַסּוֹד | *'et-hassod* הַזֶּה | *hazzeh* פֶּן־תִּהְיֶה־יָדְךָ | *pen-tihju* חָכָמִים | *chachamim* בְּעֵינֵיכֶם | *be'eineichem* כִּי | *ki* טְמֻטֻם | *timtum* הַלֵּב | *hallev* לְמִקְצַת | *le'miqtzat* נְהִיָּה | *niheja* לְיִשְׂרָאֵל | *le'Jisra'el* עַד | *'ad* כִּי־יִכְנַס | *ki-jikkanes* מֶלֶךְ | *melo'* הַגּוֹיִם | *ha'gojim*

TKSI En näet halua, veljet — jottette olisi itsessänne viisaita — teidän olevan tietämättömiä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on tullut sisälle.

STLK2017 Sillä en tahdo, veljet – ettette olisi oman viisautenne varassa – pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että Israelia on kohdannut osaksi

paatumus – aina siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on tullut sisälle,
Biblia1776 Sillä en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, tätä salaisuutta,
(ettette itsellänne ylpeilisi,) että paatumus on puolittain Israelille tullut, siihenasti
kuin pakanain täydellisyys tulis.

26 *TR* καὶ | *kai* ja οὕτω | *houtō* niin πᾶς | *pas* kaikki Ἰσραὴλ | *Israēl* Israel
σωθήσεται· | *sōthēsetai* on pelastuva καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται |
gegraptai on kirjoitettu ἥξει | *hēksei* tulee ἐκ | *ek* Σιών | *Siōn* Siionista ὁ |
ho ῥυόμενος | *ryomenos* Pelastaja καὶ | *kai* ja ἀποστρέψει | *aposTR epsei*
poistaa ἀσεβείας | *asebeias* jumalattoman menon ἀπὸ | *apo* ποῖς Ἰακώβ· |
Iakōb Jaakobista

DELITZSCH וּבְכֵן | uvechen כֹּל-יִשְׂרָאֵל | kol-Jisra'el יִשְׁעֵי |
jivuashea' כַּכְּתוּב | kaKatuv וּבֹא | uva' לְצִיּוֹן | le'Tzijon גּוֹ'עַל | go'El
וַיִּשְׁבַּח | vejashiv פֶּשַׁע | pesha' מִיַּעֲקֹב | mijJa'akov

TKSI Niin koko Israel on pelastuva, niin kuin on kirjoitettu: "Pelastaja tulee
Siionista, (ja) Hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista.

STLK2017 ja tällä tavalla kaikki Israel on pelastuva, kuten on kirjoitettu:
"Siionista on tuleva pelastaja, hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista.

Biblia1776 Ja niin kaikki Israel pitää autuaaksi tuleman, niinkuin kirjoitettu on:
se tulee Zionista, joka päästää ja jumalattoman menon Jakobista kääntää pois.

27 *TR* καὶ | *kai* ja αὕτη | *hautē* se αὐτοῖς | *autois* heille ἢ | *hē* on παρ' |
par ἐμοῦ | *emou* minun διαθήκη | *diathēkē* liittoni ὅταν | *hotan* kun
ἀφέλωμαι | *afelōmai* otan pois τὰς | *tas* ἀμαρτίας | *hamartias* syntinsä
αὐτῶν | *autōn* heidän

DELITZSCH וְאֲנִי | va'ani זֹאת | zot בְּרִיתִי | beriti אֹתָם | 'otam
בְּהִסְרִי | bahasiri חַטָּאתָם | chatta'tam

TKSI Ja tämä on liittoni heidän kanssaan, kun otan pois heidän syntinsä."

STLK2017 Tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun otan pois heidän syntinsä."

Biblia1776 Ja tämä on minun liittoni heidän kanssansa, kuin minä otan pois heidän syntinsä.

28 *TR* κατὰ | *kata* mukaan μὲν | *men* nyt τὸ | *to* εὐαγγέλιον | *euaggelion*
evankeliumin ἐχθροὶ | *echthroi* he ovat vihollisia δι | ' *di* vuoksenne ὑμᾶς· |
hymas teidän κατὰ | *kata* mutta mukaan δὲ | *de* τὴν | *tēn* ἐκλογήν |
eklogēn valinnan ἀγαπητοὶ | *agapētoi* rakastettuja διὰ | *dia* vuoksi τοὺς |
tous πατέρας | *pateras* isien

DELITZSCH הֵן | hen לְפִי | le'fi הַבְּשׂוּרָה | ha'besora שְׁנוֹאִים |
senu'im הֵם | hem לְמַעַנְכֶם | le'ma'anchem אַךְ | 'ach לְפִי | le'fi
הַבְּחִירָה | habechira חַבִּיבִים | chavivim הֵם | hem לְמַעַן | le'ma'an
הָאָבוֹת | ha'avot

TKSI Ilosanomman kannalta he tosin ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta rakastettuja isien vuoksi.

STLK2017 Evankeliumin kannalta he ovat tosin vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta he ovat rakastettuja isien tähden.

Biblia1776 Evankeliumin puolesta tosin ovat he viholliset teidän tähtenne; mutta valitsemisen puolesta rakastetaan heitä isäin tähden.

29 *TR* ἀμεταμέλητα | *ametamelēta* sillä peruuttamattomia γὰρ | *gar* τὰ | *ta*
χαρίσματα | *charismata* armolahjat καὶ | *kai* ja ἡ | *hē* on κλῆσις | *klēsis*
kutsu τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH כִּי | ki לֹא-יִנָּחֵם | lo'-jinnachem הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM
עַל-מַתְנוּתוֹ | 'al-mattenotaiv וְעַל-קְרִיאָתוֹ | ve'al-qeri'ato

TKSI Jumalan armolahjat ja kutsu ovat näet peruuttamattomat.

STLK2017 Sillä Jumala ei kadu armolahjojaan eikä kutsumistaan.

Biblia1776 Sillä ei Jumala lahjojansa ja kutsumistansa kadu.

30 *TR* ὥσπερ | *hōsper* sillä samoin kuin γὰρ | *gar* καὶ | *kai* myös ὑμεῖς | *hymeis* te ποτὲ | *pote* kerran ἠπειθήσατε | *ēpeithēsate* jotka olitte tottelemattomia τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle vῦν | *nyn* niin nyt δὲ | *de* ἠλεήθητε | *ēleēthēte* teidät on armahdettu τῇ | *tē* τούτων | *toutōn* heidän ἀπειθεία· | *apeitheia* tottelemattomuudesta

DELITZSCH כִּי | ki כַּאֲשֶׁר | ka'asher גַּם־אַתֶּם | gam-'attem מִלְּפָנַיִם | millefanim מִמְּרִים | mamrim הֵי־יִתְּתֶם | hejitem אֶת־פִּי | 'et-pi אֱלֹהִים | 'ELOHIM וְעַתָּה | ve'atta הוֹחֲזִינְתֶם | huchantem בְּמִרְיָם | be'mirjam שֶׁל־אֱלֹהִים | shel-'elleh

TKSI Sillä niin kuin tekin* ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet armon näitten tottelemattomuuden vuoksi,

STLK2017 Samoin kuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden näiden tottelemattomuuden kautta,

Biblia1776 Sillä niinkuin ette tekään muinen Jumalan päälle uskoneet, mutta olette nyt laupiuden heidän epäuskonsa kautta saaneet;

31 *TR* οὕτω | *houtō* niin καὶ | *kai* myös οὗτοι | *houtoi* he vῦν | *nyn* nyt ἠπειθήσαν | *ēpeithēsan* ovat tottelemattomia τῷ | *tō* ὑμετέρῳ | *hymeterō* teidän osaksenne tulleen ἐλέει | *eleei* armon vuoksi ἵνα | *hina* että καὶ | *kai* myös αὐτοὶ | *autoi* heidät ἐλεηθῶσι· | *eleēthōsi* armahdettaisiin

DELITZSCH כִּן | ken גַּם־אֱלֹהִים | gam-'elleh עַתָּה | 'atta מִמְּרִים | mamrim הֵיוּ | haju לְמַעַן | le'ma'an עַל־יְדֵי | 'al-jedei חַנִּינָתְכֶם | chaninatchem גַּם־הֵם | gam-hem יְחַנְּנוּ | juchannu

TKSI niin nämäkin ovat nyt olleet tottelemattomia, jotta myös he teille* tulleen armon vuoksi [nyt] saisivat armon.

mishpataiv מִי | mi מִיִּקְרָה | jachqor וְדַרְכָּיו | uderachaiv מִי | mi
אִמְצָא? | jimtza'

TKSI Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka
tutkimattomat ovat Hänen tuomionsa ja käsittämättömät Hänen tiensä!

STLK2017 Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka
tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä!

Biblia1776 Oi sitä Jumalan rikkauden, ja viisauden, ja tunnon syvyyttä! kuinka
tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä!

34 *TR* τίς | *tis* sillä kuka γὰρ | *gar* ἔγνω | *egnō* on tuntenut νοῦν | *noun*
mielen Κυρίου | *Kyriou* Herran ἢ | *ē* tai τίς | *tis* kuka σύμβουλος |
symbolos neuvonantajana αὐτοῦ | *autou* Hänen ἐγένετο | *egeneto* on ollut

DELITZSCH כִּי | ki מִי־תִכֵּן | mi-tikken אֶת־רוּחַ | 'et-ruach הַיְהוָה |

JAHWEH וְאִישׁ | ve'ish וְעָצָתוֹ | 'atzato יוֹדִיעֵנִי | jodi'ennu

TKSI Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut Hänen
neuvonantajansa?

STLK2017 Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut hänen
neuvonantajansa?

Biblia1776 Sillä kuka on Herran mielen tietänyt? Eli kuka on hänen
neuvonantajansa ollut?

35 *TR* ἢ | *ē* tai τίς | *tis* kuka προέδωκεν | *proedōken* on antanut ensin αὐτῷ
| *autō* Hänelle καὶ | *kai* ja ἀνταποδοθήσεται | *antapodothēsetai* joka
korvataan takaisin αὐτῷ | *autō* hänelle

DELITZSCH אִו | מִי־ו' | mi הִקְדִּימוּ | hiqdimo וְיִשְׁלַם | vishullam לוֹ
| lo

TKSI Tai kuka on ensin antanut Hänelle, ja se olisi tälle korvattava?

STLK2017 Tai kuka on ensin antanut hänelle jotakin, joka olisi antajalle

korvattava?

Biblia1776 Eli kuka on hänelle jotakin ennen antanut, jota hänelle pitäis jälleen maksettaman.

36 *TR* ὅτι | *hoti* sillä ἐξ | *eks* αὐτοῦ | *autou* Hänestä καὶ | *kai* ja δι | ' *di*
kautta αὐτοῦ | *autou* Hänen καὶ | *kai* ja εἰς | *eis* αὐτὸν | *auton* Häneen τὰ
| *ta* πάντα· | *panta* on kaikki αὐτῷ | *autō* Hänelle ἢ | *hē* δόξα | *doksa*
kunnia εἰς | *eis* τοὺς | *tous* αἰῶνας | *aiōnas* iankaikkisuuksiin ἀμήν | *amēn*
Amen

DELITZSCH הָלֵא | halo' הַכֹּל | hakol מִכָּל | mimmennu וְהַכֹּל |
ve'hakol בּוֹ | bo וְהַכֹּל | ve'hakol אֵלָיו | 'elaiiv לוֹ-אֲשֶׁר | 'asher-lo
הַכְּבוֹד | ha'kavod לְעוֹלָמִים | le'olamim אָמֵן | 'Amen

TKSI Sillä kaikki on alkuisin Hänestä ja Hänen vaikutuksestaan ja Hänen tähtensä. Hänelle kunnia ikuisesti*! Aamen.

STLK2017 Sillä hänestä ja hänen kauttaan ja häntä varten on kaikki. Hänelle kunnia iankaikkisesti! Aamen.

Biblia1776 Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja hänessä ovat kaikki: hänelle olkoon kunnia ijankaikkisesti, amen!

12 luku

1 *TR* παρακαλῶ | *parakalō* kehotan οὖν | *oun* nyt ὑμᾶς | *hymas* teitä
ἀδελφοί | *adelfoi* veljet διὰ | *dia* kautta τῶν | *tōn* οἰκτιρμῶν | *oiktirmōn*
armahtavan laupeuden τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan παραστῆσαι |
parastēsai antamaan τὰ | *ta* σώματα | *sōmata* ruumiinne ὑμῶν | *hymōn*
teidän θυσίαν | *thysian* uhriksi ζῶσαν | *dzōsan* eläväksi ἀγίαν | *hagian*
pyhäksi εὐάρεστον | *euareston* mieluisaksi τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle
τὴν | *tēn* λογικὴν | *logikēn* järjellisenä λατρείαν | *laTR eian*
jumalanpalveluksenanne ὑμῶν | *hymōn* teidän

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta הִנְנִי | hinni מִזְהִיר | mazhir אֶתְכֶם |
'etchem אֲחֵי | 'achai בְּרַחֲמֵי | berachamei אֱלֹהִים | 'ELOHIM אֲשֶׁר
| 'asher תְּשִׁימוּ | tasimu אֶת־גְּוִיֹתֵיכֶם | 'et-gevijoteichem קֶרְבָּן |
qorban חַי | chai וְקָדוֹשׁ | ve'qadosh וְנִירְצֶה | venirtzeh לְאֱלֹהִים |
le'ELOHIM וְהִיְתָה | ve'hajeta זֹאת | zot עֲבוֹדַתְכֶם | 'avodatchem
הַשְּׂכֵלִית | hassichlit

TKSI Jumalan laupeuden vuoksi kehoitan siis teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi hengellisenä* jumalanpalveluksenne.

STLK2017 Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehotan siis teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi. Se olkoon teidän järjellinen jumalanpalveluksenne.

Biblia1776 Niin neuvon minä teitä, rakkaat veljet, Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, että te antaisitte teidän ruumiinne eläväksi, pyhäksi ja Jumalalle otolliseksi uhriksi, joka on teidän toimellinen jumalanpalveluksenne.

2 *TR* καὶ | *kai* ja μὴ | *mē* älkää συσχηματίζεσθε | *syschēmatidzesthe*
mukautuko τῷ | *tō* αἰῶνι | *aiōni* maailmanaikaan τούτῳ | *toutō* tähän ἀλλὰ
| *alla* vaan μεταμορφοῦσθε | *metamorfousthe* muuttukaa τῇ | *tē*
ἀνακαινώσει | *anakainōsei* uudistuksella τοῦ | *tou* νοῦς | *noos* mielenne
ὅμων | *hymōn* teidän εἰς | *eis* τὸ | *to* δοκιμάζειν | *dokimadzein*
tutkiaksenne ὁμᾶς | *hymas* te τί | *ti* mikä τὸ | *to* θέλημα | *thelēma* on tahto
τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan τὸ | *to* ἀγαθὸν | *agathon* hyvä καὶ | *kai*
ja εὐάρεστον | *euareston* otollinen καὶ | *kai* ja τέλειον | *teleion* täydellinen

DELITZSCH וְאֵל־תְּשִׁימוּ | ve'al-tishtavu לְעוֹלָם | la'olam הַיְהִי |
hazzeh כִּי | ki בְּהִתְחַלְּפוּ | 'im-hitchallefu

behitchaddesh דְּעִתְּכֶם | da'techem לְמַעַן | le'ma'an תִּבְחָנוּ | tivchanu
תִּדְעַת | lada'at מַה־הוּא | mah-hu' רְצוֹן | retzon הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM הַטּוֹב | hattov וְהַנְּחַמְד | ve'hannechmad וְהַשְׁלֵם |
ve'hash'shalem

TKSI Älkääkä mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen avulla tutkiaksenne, mikä on Jumalan hyvä ja otollinen ja täydellinen tahto.

STLK2017 Älkääkä mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää, otollista ja täydellistä.

Biblia1776 Ja älkääät sovittako teitänne tämän maailman muodon jälkeen, vaan muuttakaat teitänne teidän mielenne uudistuksen kautta, että te koettelisitte, mikä Jumalan hyvä, otollinen ja täydellinen tahto olis.

3 *TR* Λέγω | *legō* sillä sanon γάρ | *gar* διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* χάριτος |
charitos armon τῆς | *tēs* joka δοθείσης | *dotheisēs* on annettu μοι | *moi*
minulle παντὶ | *panti* jokainen τῷ | *tō* joka ὄντι | *onti* on ἐν | *en*
joukossanne ὑμῖν | *hymin* teidän μὴ | *mē* εἰ ὑπερφρονεῖν | *hyperfronein* tule
ajatella ὑπερᾶσθαι | *par* enempää ὅ | *ho* sen δεῖ | *dei* kuin pitää φρονεῖν
| *fronein* ajatella ἀλλὰ | *alla* vaan φρονεῖν | *fronein* ajatella εἰς | *eis* τὸ |
to σωφρονεῖν | *sōfronein* terveellä järjellä ἐκάστῳ | *hekastō* itsekukin ὡς |
hōs kuin ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* Jumala ἐμέρισε | *emerise* on jakanut μέτρον |
meTR on määrän πίστεως | *pisteōs* uskoa

DELITZSCH כִּי | ki עַל־פִּי | 'al-pi הַחֶסֶד | ha'chesed הַנִּתְּנָה־לִּי |
hannittan-li אֹמֶר | 'omer אֲנִי | 'ani לְכֹל־אִישׁ | le'chol-'ish וְאִישׁ |
ve'ish מִכֶּם | mikkem לְבַלְתִּי | le'vilti לְבָבוֹ | rum-levavo
לְמַעַל | le'ma'la מִן־הָרְאוּיָה | min-hara'ui כִּי | ki אִם־יְהִי | 'im-jehi

צְנוּעַ | tzanua' בְּמַחְשֵׁבוֹתָיו | bemach'shevotaiv כְּפִי | kefi מִדַּת |
middat הָאֱמוּנָה | ha'emuna אֲשֶׁר־חָלַק | 'asher-chalaq לוֹ | lo
הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI Sillä sen armon perusteella, joka on minulle annettu, kehoitan jokaista, joka on joukossanne, olemaan ajattelematta itsestään enempää kuin sopii ajatella, vaan ajattelemaan vaatimattomasti, sen mukaan kuin Jumala on kullekin uskon määrän jakanut.

STLK2017 Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, sanon teille jokaiselle, ettei tule ajatella itsestään enempää, kuin ajatella sopii, vaan ajatella kohtuullisesti sen uskonmäärän mukaan, minkä Jumala on kullekin jakanut.

Biblia1776 Sillä minä sanon siitä armosta, joka minulle annettu on, jokaiselle, joka teidän seassanne on, ettei yksikään itsestänsä enempää pitäisi kuin hänen tulee pitää; vaan pitäkään kohtuullisesti itsestänsä sen jälkeen kuin Jumala on kullekin uskon mitan jakanut.

4 *TR* καθάπερ | *kathaper* sillä samoin kuin γὰρ | *gar* ἐν | *en* ἐνὶ | *heni*
yhdessä σώματι | *sōmati* ruumiissa μέλη | *melē* jäseniä πολλὰ | *polla* monia
ἔχομεν | *echomen* meillä on τὰ | *ta* δὲ | *de* mutta μέλη | *melē* jäsenillä
πάντα | *panta* kaikilla οὐ | *ou* εἰ τὴν | *tēn* αὐτὴν | *autēn* sama ἔχει | *echei*
ole πράξι· | *praksin* tehtävä

DELITZSCH כִּי | ki כְּאֲשֶׁר | ka'asher בְּגוֹף | beguf אֶחָד | 'echad
יֵשׁ-לָנוּ | jesh-lanu אֲבָרִים | 'evarim הַרְבֵּה | harbeh פְּעֻלָּה |
ve'ein-pe'ulla אַחַת | 'achat לְכֹל-הָאֲבָרִים | le'chol-ha'evarim

TKSI Sillä niin kuin meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä,

STLK2017 Sillä niin kuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä,

Biblia1776 Sillä niinkuin meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsentä, mutta ei

kaikilla jäsenillä ole yhtäläinen työ,

5 *TR* οὕτως | *houtōs* näin οἱ | *oi* πολλοὶ | *polloi* monet ἐν | *hen* ἓν σῶμα
| *sōma* ruumis ἐσμεν | *esmen* olemme ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō*
Kristuksessa ὁ | *ho* δὲ | *de* ἄλλα καθ' | *kath* ἑαυτοῦ εἷς | *heis* ἑκάστος ἀλλήλων
| *allēlōn* toistemme μέλη | *melē* jäseniä

DELITZSCH כֵּן | ken אֶנְחֵנוּ | 'anachnu הָרַבִּים | harabbim אֶחָד | guf
אֶחָד | 'echad בְּמַשִּׁיחַ | bamMashiach וְכֹל־אֶחָד | vechol-'echad
אֶחָד | ve'echad מִמֶּנּוּ | mimmennu אֶבֶר | 'evar לְחַבְרֹוֹ | lachavero
הוּא | hu'

TKSI niin me monet olemme yksi ruumis Kristuksessa ja kukin toistemme jäseniä.

STLK2017 niin vaikka meitä on monta, olemme yksi ruumis Kristuksessa, mutta itse kukin olemme toistemme jäseniä.

Biblia1776 Niin mekin olemme monta yksi ruumis Kristuksessa, mutta keskenämme olemme me toinen toisemme jäsenet.

6 *TR* ἔχοντες | *echontes* ja meillä on δὲ | *de* χαρίσματα | *charismata*
armolahjoja κατὰ | *kata* μὲν τὴν | *tēn* χάριν | *charin* ἀρμονίαν τὴν | *tēn*
δοθεῖσαν | *dotheisan* joka on annettu ἡμῖν | *hēmin* ἡμῖν διάφορα | *diafora*
erilaisia εἴτε | *eite* ἢ προφητείαν | *profēteian* ἢ ἑνὶ ἑκάστῳ κατὰ |
kata μὲν τὴν | *tēn* ἀναλογίαν | *analogian* ἀναλογίαν τῆς | *tēs* πίστεως· |
pisteōs uskon (käyttäköön)

DELITZSCH וְיֵשׁ-לָנוּ | vejesh-lanu מַתָּנוֹת | mattanot שְׁנוֹת | shonot
כְּפִי | kefi הַחֶסֶד | ha'chesed הַנִּתָּן | hannittan לָנוּ | lanu אִם־
אֵין | 'im-nevu'a תְּהִי | tehi כְּפִי | kefi מִדַּת | middat הָאֱמוּנָה | ha'emuna
הָאֱמוּנָה | ha'emuna

TKSI Mutta meillä on erilaisia armolahjoja meille annetun armon mukaan: *jos kenellä on* profetoimisen lahja, käyttäköön sitä uskon määrän mukaan,
STLK2017 Meillä on erilaisia armolahjoja sen armon mukaan, mitä meille on annettu. Jos jollakulla on profetoimisen lahja, käyttäköön sitä uskon mukaisesti ;

Biblia1776 Ja meillä ovat moninaiset lahjat siitä armosta, kuin meille annettu on. Jos jollakin on prophetia, niin olkoon uskon kanssa yhteinen.

7 *TR* εἴτε | *eite* tai διακονίαν | *diakonian* palvelustoimi ἐν | *en* τῇ | *tē*
διακονία· | *diakonia* palvelustoimessaan εἴτε | *eite* tai ὁ | *ho* διδάσκων |
didaskōn joka opettaa ἐν | *en* τῇ | *tē* διδασκαλία· | *didaskalia* opetuksessaan

DELITZSCH וְאִם־לְאִישׁ־ | ve'im-le'ish שְׁמִימֻשׁ־ | shimmush יַעֲמֹל־ |
ja'amol בְּשִׁמְמוֹשׁ־ | bash'shimmush וְאִם־מִוְרָה־ | ve'im-moreh בְּהוֹרָאָה־
| bahora'a

TKSI tai virka, valvokoon virassaan, opettaja opettamisessaan

STLK2017 jos virka, pitäköön virastaan vaarin; jos joku opettaa, olkoon uskollinen opettamisessaan;

Biblia1776 Jos jollakin on joku virka, niin pitäkään virastansa vaarin. Jos joku opettaa, niin ottakaan opetuksestansa vaarin.

8 *TR* εἴτε | *eite* tai ὁ | *ho* παρακαλῶν | *parakalōn* joka kehottaa ἐν | *en* τῇ
| *tē* παρακλήσει· | *paraklēsei* kehotuksessaan ὁ | *ho* μεταδιδούς |
metadidous joka antaa ἐν | *en* ἀπλότητι· | *haplotēti* antakoon
vilpittömyydessään ὁ | *ho* προϊστάμενος | *proistamenos* joka johtaa ἐν | *en*
σπουδῇ· | *spoudē* johtakoon toimellisesti ὁ | *ho* ἐλεῶν | *eleōn* joka on
hyväntekijä ἐν | *en* ἰλαρότητι | *hilarotēti* tehköön iloisuudessaan

DELITZSCH וְאִם־מֹכִיחַ־ | ve'im-mochiach בְּתוֹכָהּ־ | battochecha

הַנּוֹתֵן־ | hannoten יַעֲשֶׂה־ | ja'aseh בְּתוֹם־לֵבָב־ | betom-levav וְהַמְנַהֵג־ |

| ve'hammanhig בְּשִׂקִידָה | bishqida וְהִגְמִל | ve'haggomel חֶסֶד |
chesed בְּסִבָּר | besever פְּנִים | panim יְפוֹת | jafot

TKSI ja kehoittaja kehoittamisessaan; antaja toimikoon vilpittömästi, johtaja innokkaasti, laupeuden harjoittaja iloiten."

STLK2017 jos kehottaa, kehottamisessaan; joka antaa, antakoon vakaasta sydämestä; joka on johtaja, johtakoon toimellisesti; joka laupeutta harjoittaa, tehkään sen iloiten.

Biblia1776 Jos joku neuvoo, niin pitäkään neuvostansa vaarin. Jos joku antaa, niin antakaan yksinkertaisuudessa. Jos joku hallitsee, niin pitäkään siitä murheen. Jos joku armahtaa, niin tehkään sen ilolla,

9 *TR* ἢ | *hē* ἀγάπη | *agapē* rakkaus ἀνυπόκριτος | *anypokritos* olkoon vilpitön ἀποστυγοῦντες | *apostygountes* kauhistukaa τὸ | *to* πονηρόν | *ponēron* pahaa κολλώμενοι | *kollōmenoi* pitäkää kiinni τῷ | *tō* ἀγαθῷ | *agathō* hyvästä

DELITZSCH הַאֲהָבָה | ha'ahava הַתְּהִיָּה | tihjeh בְּלִי | beli הַנְּפִיָּה |
chanuppa שְׂנְאָו | sin'u אֶת־הָרַע | 'et-hara' וְדַבְּקוּ | vedivqu בְּטוֹב |
vattov

TKSI Olkoon rakkaus vilpitön. Kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni.

STLK2017 Olkoon rakkaus vilpitön, kammotkaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni.

Biblia1776 Olkoon rakkaus vilpitöin. Vihatkaat pahaa ja riippukaat kiinni hyvässä.

10 *TR* τῆ | *tē* φιλαδελφία | *filadelfia* veljesrakkaudessa εἰς | *eis* ἀλλήλους |
allēlous toisillenne φιλόστοργοι· | *filostorgoi* olkaa sydämellisiä τῆ | *tē* τιμῆ
| *timē* kunnioittamisessa ἀλλήλους | *allēlous* toistenne προηγούμενοι· |
proēgoumenoi edellä käykää

DELITZSCH בְּאַהֲבָת | be'ahavat אַחִים | 'achim וְרָאוּ | har'u חֶבְהָ

| chibba תְּרָה | jetera וּבְכָבוֹד | uvechavod הִקְדִּימוּ | haqdimu אֵישׁ
| 'ish אֶת־רֵעֵהוּ | 'et-re'ehu

TKSI Veljesrakkaudessa olkaa helläsydämiset toisianne kohtaan;
kunnioittamisessa käykää toistenne edellä.

STLK2017 Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan.
Kunnioittamisessa asettakaa toinen itsenne edelle.

Biblia1776 Veljellinen rakkaus olkoon sydämellinen teidän keskenänne.
Ennätkään toinen toisensa kunniaa tekemässä.

11 *TR* τῆ | *tē* σπουδῆ | *spoudē* ahkeruudessa μὴ | *mē* älkää ὀκνηροί· |
oknēroi olko veltoja τῷ | *tō* πνεύματι | *pneumati* hengessä ζέοντες· |
dzeontes palavia τῷ | *tō* Κυρίῳ | *Kyriō* Herraa δουλεύοντες· | *douleuontes*
palvelkaa

DELITZSCH וְשִׁקְדוּ | shiqdu וְאֶל־תַּעֲצְלוּ | ve'al-te'atzelu הִתְלַהְבוּ |
hitlahavu בְּרוּחַ | vaRuach עֲבָדוּ | 'ivdu אֶת־הָאֲדוֹן | 'et-ha'ADON

TKSI Älkää olko innossa veltot. Olkaa Hengessä palavat. Palvelkaa Herraa.

STLK2017 Intoon nähden älkää olko veltoja. Olkaa hengessä palavia, palvelkaa
Herraa.

Biblia1776 Älkäät olko hitaat töissänne. Olkaat palavat hengessä. Palvelkaat
Herraa.

12 *TR* τῆ | *tē* ἐλπίδι | *elpidi* toivossa χαίροντες· | *chairontes* iloisia τῆ | *tē*
θλίψει | *thlipsei* ahdistuksissa ὑπομένοντες· | *hypomenontes* kärsivällisiä τῆ
| *tē* προσευχῆ | *proseuchē* rukoilkaa προσκατεροῦντες· | *proskarterountes*
jatkovasti

DELITZSCH וְשִׂמְחוּ | simchu בְּתוֹקְלָתְךָ | vattochelet סִבְלוּ | sivlu
בְּצָרָה | vatz'tzara וְשִׁקְדוּ | shiqdu עַל־הַתְּפִלָּה | 'al-hattefilla

TKSI Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävät.

STLK2017 Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävät.

Biblia1776 Olkaat toivossa iloiset, kärsivälliset murheessa. Olkaat alati rukouksissa.

13 *TR* ταῖς | *tais* χρείαις | *chreiais* tarpeisiin τῶν | *tōn* ἁγίων | *hagiōn*
pyhien κοινωνοῦντες· | *koinōnountes* ottakaa osaa τὴν | *tēn* φιλοξενίαν |
filoksenian vieraanvaraisuutta διώκοντες | *diōkontes* harjoittakaa

DELITZSCH הַשְׂתַּתְּפוּ | hishtattefu בְּצַרְכֵי | betzarechei הַקְּדוֹשִׁים |
ha'qedoshim רִדְפוּ | ridfu הַכְּנָסוּ | hachnasat אֲרָחִים | 'orechim

TKSI Ottakaa osaa pyhien tarpeisiin, tavoitelkaa vieraanvaraisuutta.

STLK2017 Pitäkää pyhien tarpeet ominanne. Harrastakaa vieraanvaraisuutta.

Biblia1776 Jakakaat omanne pyhain tarpeeksi. Ottakaat mielellänne huoneesen.

14 *TR* εὐλογεῖτε | *eulogeite* σιunatkaa τοὺς | *tous* niitä διώκοντας |
diōkontas jotka vainoavat ὑμᾶς· | *hymas* teitä εὐλογεῖτε | *eulogeite* siunatkaa
καὶ | *kai* μὴ | *mē* ἀλκᾶκᾶ καταρᾶσθε | *katarasthe* kirotko

DELITZSCH בָּרְכוּ | barechu אֶת־רֹדְפֵיכֶם | 'et-rodefeichem בָּרְכוּ |
barechu וְאֶל־תִּקְלְלוּ | ve'al-teqallelu

TKSI Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa, älkääkää kirotko.

STLK2017 Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa, älkääkää kirotko.

Biblia1776 Siunatkaat vainollisianne: siunatkaat ja älkäät sadatelko.

15 *TR* χαίρειν | *chairein* iloitkaa μετὰ | *meta* kanssa χαιρόντων | *chairontōn*
iloitsevien καὶ | *kai* ja κλαίειν | *klaiein* itkekää μετὰ | *meta* kanssa
κλαιόντων | *klaiontōn* itkevien

DELITZSCH וְשִׂמְחוּ | simchu עִם־הַשְּׂמֵחִים | 'im-hassemechim וְבָכוּ |

| uvechu עִם־הַבְּכִיִּים | 'im-habbochim

TKSI Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.

STLK2017 Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.

Biblia1776 Iloitkaat iloisten kanssa, ja itkekäät itkeväisten kanssa.

16 *TR* τὸ | *to* αὐτὸ | *auto* samoin εἰς | *eis* ἀλλήλους | *allēlous* keskenänne φρονοῦντες | *fronountes* ajatelkaa μὴ | *mē* εἰ τὰ | *ta* ὑψηλὰ | *hypsēla* korkeita φρονοῦντες | *fronountes* ajatellen ἀλλὰ | *alla* vaan τοῖς | *tois* ταπεινοῖς | *tapeinois* alhaisiin συναπαγόμενοι | *synaparagomenoi* tyytykää μὴ | *mē* älkää γίνεσθε | *ginesthe* olko φρόνιμοι | *fronimoi* viisaita παρ' | *par* ἑαυτοῖς | *heautois* itsessänne

DELITZSCH לֵב | le'v אֶחָד | 'echad יְהִי | jehi לְכַלְכֶּם | le'chullechem אֶל־תְּהַלְכוּ | 'al-tehallechu בְּדַלּוֹת | vigdolot כִּי | ki אִם־תִּתְחַבְּרוּ | 'im-hitchabberu עִם־הַשְּׁפָלִים | 'im-hash'shefalim אֶל־תִּהְיוּ | 'al-tihju חַכְמִים | chachamim בְּעֵינֵיכֶם | be'eineichem

TKSI Olkaa samaa mieltä keskenänne. Älkää korkeita mielikö, vaan *liittykää nöyrien joukkoon*. Älkää olko itsessänne viisaita.

STLK2017 Olkaa keskenänne yksimieliset. Älkää korkeita havitelko, vaan tyytykää alhaisiin oloihin. Älkää olko omasta mielestänne viisaita.

Biblia1776 Olkaat keskenänne yksimieliset. Älkäät itsestänne paljon pitäkö, vaan pitäkääit teitänne nöyräin kaltaisena. Älkäät itsiänne ylen viisaina pitäkö.

17 *TR* μηδενὶ | *mēdeni* eikä kukaan κακὸν | *kakon* pahaa ἀντὶ | *anti* κακοῦ | *kakou* pahalla ἀποδιδόντες | *apodidontes* maksako προνοούμενοι | *pronooumenoi* ahkeroikaa καλὰ | *kala* hyvää ἐνώπιον | *enōpion* edessä πάντων | *pantōn* kaikkien ἀνθρώπων | *anthrōpōn* ihmisten

DELITZSCH אֶל־תִּשְׁלַחְמוּ | 'al-teshallemu לְאִישׁ | le'ish רָעָה | ra'a

תַּחַת | tachat רָעָה | ra'a דִּרְשׁוּ | dirshu הַטּוֹב | hattov בְּעֵינַי |
be'einei כָּל־אָדָם | kol-'adam

TKSI Älkää kenellekään pahaa pahalla kostako. Ahkeroikaa hyvää kaikkien ihmisten edessä.

STLK2017 Älkää kenellekään pahalla pahaa kostako. Ahkeroikaa sitä, mikä on hyvää kaikkien ihmisten edessä.

Biblia1776 Älkäät kellenkään pahaa pahalla kostako. Ahkeroitkaat sitä, mikä kunniallinen on kaikkein ihmisten edessä.

18 *TR* εἰ | *ei* jos δυνατόν | *dynaton* voitte τὸ | *to* ἐξ | *eks* (jos) on ὑμῶν |
hymōn teistä μετὰ | *meta* kanssa πάντων | *pantōn* kaikkien ἀνθρώπων |
anthrōpōn ihmisten εἰρηνεύοντες | *eirēneuontes* eläköö rauhassa

DELITZSCH אִם־תּוֹכְלוּ | 'im-tuchelu כְּכֹל־אַשֶׁר | kechol-'asher
תִּמְצַא | timtza' יְדַחֵם | jedchem הֵיָ | heju בְּשָׁלוֹם | ve'shalom
עַם־כָּל־אָדָם | 'im-kol-'adam

TKSI Jos mahdollista — mikäli teistä riippuu — eläköö rauhassa kaikkien ihmisten kanssa.

STLK2017 Jos on mahdollista ja mikäli teistä riippuu, eläköö rauhassa kaikkien ihmisten kanssa.

Biblia1776 Jos mahdollinen on, niin paljo kuin teissä on, niin pitäkää rauha kaikkein ihmisten kanssa.

19 *TR* μὴ | *mē* älkää ἑαυτοὺς | *heautous* itse ἐκδικοῦντες | *ekdikountes*
kostako ἀγαπητοί | *agapētoi* rakkaat ἀλλὰ | *alla* vaan δότε | *dote* antakaa
τόπον | *topon* sijaa τῇ | *tē* ὀργῇ· | *orgē* vihalle γέγραπται | *gegriptai* sillä
on kirjoitettu γάρ | *gar* ἐμοὶ | *emoi* Minulla ἐκδίκησις | *ekdikēsis* on
rangaistus ἐγὼ | *egō* minä ἀνταποδώσω | *antapodōsō* olen rankaiseva λέγει |
legei sanoo Κύριος | *Kyrios* Herra

DELITZSCH אֶל־תִּנְקֶמוּ | 'al-tinnaqemu נָקַם | naqam יְיָ | jedidai
כִּי | ki אִם־תֵּנוּ | 'im-tenu מָקוֹם | maqom לָרוֹגֵז | larogez כִּי | ki
כָּתוּב | chatuv לִי | li נָקַם | naqam וְשִׁלֵּם | veshillem אָמַר | 'amar
יְהוָה | JAHWEH

TKSI Älkää itse kostako, rakkaat, vaan antakaa sija Jumalan vihalle, sillä on kirjoitettu: "Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra."

STLK2017 Älkää itse kostako, rakkaani, vaan antakaa sijaa vihalle, sillä kirjoitettu on: "Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra."

Biblia1776 Älkäät itse kostako, minun rakkaani, vaan antakaat (Jumalan) vihan siaan saada. Sillä kirjoitettu on: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra.

20 *TR* ἐὰν | *ean* jos οὖν | *oun* siis πεινᾷ | *peina* on nälkäinen ὁ | *ho* ἐχθρός
| *echthros* vihollisesi σου | *sou* sinun ψώμιζε | *psōmidze* ruoki αὐτόν· |
auton häntä ἐὰν | *ean* jos διψᾷ | *dipsa* jano πότιζε | *potidze* juota αὐτόν· |
auton häntä τοῦτο | *touto* sillä näin γὰρ | *gar* ποιῶν | *poiōn* tekemällä
ἄνθρακας | *anthrakas* hiiliä πυρὸς | *pyros* tulen σωρεύσεις | *sōreuseis*
kokoat ἐπὶ | *epi* päälle τὴν | *tēn* κεφαλὴν | *kefalēn* päänsä αὐτοῦ | *autou*
hänen

DELITZSCH לָכֵן | lachen אִם־רָעַב | 'im-ra'ev שְׂנֵאָחַ | sna'acha
הָאֲכִילֶהוּ | ha'achilehu לָחֵם | la'chem וְאִם־צָמָא | ve'im-tzame'
הַשְּׁקֶהוּ | hashqehu מַיִם | maim כִּי | ki גְּחָלִים | gechalim אֶתָּה |
'atta חֹתֶה | choteh עַל־רֹאשׁוֹ | 'al-ro'sho

TKSI Vaan "jos vihamiehelläsi on nälkä, ruoki häntä; jos hänellä on jano, juota häntä. Sillä näin tekemällä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle."

STLK2017 Vaan "jos vihamiehelläsi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano, juota häntä, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle."

Biblia1776 Sentähden, jos vihollises isoo, niin syötä häntä, ja jos hän janoo, niin

juota häntä; sillä koskas tämän teet, niin sinä tuliset hiilet hänen päänsä päälle kokoot.

21 *TR* μὴ | *mē* älä νικῶ | *nikō* ole voitettavissa ὑπὸ | *hypo* τοῦ | *tou* κακοῦ
| *kakou* pahan ἀλλὰ | *alla* vaan νίκα | *nika* voita ἐν | *en* τῷ | *tō* ἀγαθῷ |
agathō hyvällä τὸ | *to* κακόν | *kakon* paha

DELITZSCH אֶל־נָא | 'al-na' כִּבְשֶׁחָ? | jichbashecha הָרַע | hara'

כְּבוֹשׁ | kevosh אֶת־הָרַע | 'atta בְּטוֹב | battov

TKSI Älä salli pahan voittoa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä.

STLK2017 Älä anna pahan itseäsi voittoa, vaan voita sinä paha hyvällä.

Biblia1776 Älä anna sinuas voitettaa pahalta, vaan voita sinä paha hyvällä.

13 luku

1 *TR* πᾶσα | *pasa* jokainen ψυχὴ | *psychē* sielu ἐξουσίαις | *eksousiais*
esivallalle ὑπερεχούσαις | *hyperechousais* joka hallitsee ὑποτασσέσθω· |
hypotassesthō olkoon kuuliainen οὐ | *ou* sillä ei γάρ | *gar* ἐστὶν | *estin* ole
ἐξουσία | *eksousia* esivaltaa εἰ μὴ | *ei mē* muuta kuin ἀπὸ | *apo* Θεοῦ |
Theou Jumalasta αἱ | *hai* ja se δὲ | *de* οὐσαι | *ousai* joka on ἐξουσία |
eksousiai esivaltaa ὑπὸ | *hypo* τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan τεταγμένα
| *tetagmenai* säätämä εἰσὶν | *eisin* on

DELITZSCH כּל־נְפֹשׁ | kol-nefesh תִּכְנֶנָּה | tikana' לִגְדֻלַּת | ligdullat

הַרְשֻׁיּוֹת | harashujjot כִּי־אֵין | ki-'ein רָשׁוּת | rashut כִּי | ki

מֵאֵת | 'im-me'et הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM וְהַרְשֻׁיּוֹת | ve'harashujjot

הַנְּמַצְאוֹת | hannjimtza'ot עַל־יָד | 'al-jad אֱלֹהִים | 'ELOHIM נְתַמְנֵנוּ

| nitmannu

TKSI Olkoon jokainen ihminen* alamainen hallitseville viranomaisille. Sillä ei ole muuta esivaltaa kuin Jumalalta. Ne, jotka ovat (viranomaisina), ovat Jumalan

asettamat.

STLK2017 Jokainen sielu olkoon alamainen niille valloille, joiden vallan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muuten kuin Jumalalta. Vallat, jotka ovat, ovat Jumalan asettamia.

Biblia1776 Jokainen olkoon esivallalle, jolla valta on, alamainen; sillä ei esivalta ole muutoin kuin Jumalalta: ne vallat, jotka ovat, Jumalalta ne säädetyt ovat.

2 *TR* ὥστε | *hōste* sen tähden ὁ | *ho* joka ἀντιτασσόμενος | *antitassomenos*
vastustaa τῆ | *tē* ἐξουσία | *eksousia* esivaltaa τῆ | *tē* τοῦ | *tou* Θεοῦ |
Theou Jumalan διαταγῆ | *diatagē* säätämystä ἀνθέστηκεν· | *anhestēken*
vastustaa οἱ | *oi* mutta jotka δὲ | *de* ἀνθεστηκότες | *anhestēkotes*
vastustavat ἑαυτοῖς | *heautois* itselleen κρίμα | *krima* tuomion λήψονται |
lēpsontai tuottavat

DELITZSCH לַכֵּן | lachen כֹּל־הַמִּתְקוּמֵם | kol-hammitqomem לְרַשׁוּת
| larashut מִרַד | mored הוּא | hu' בְּצִוּוֵי | betzivvui הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM וְהַמְרַדִּים | ve'hammoredim וְשִׂאוּ | jis'u אֶת־דִּינָם | 'et-
dinam

TKSI Joka siis asettuu esivaltaa vastaan, se vastustaa Jumalan säätämystä. Mutta ne, jotka vastustavat, aiheuttavat itselleen tuomion.

STLK2017 Sen tähden se, joka asettuu esivaltaa vastaan, nousee Jumalan säätämystä vastaan, mutta jotka nousevat vastaan, tuottavat itselleen tuomion.

Biblia1776 Sentähden jokainen, joka itsensä esivaltaa vastaan asettaa, se on Jumalan säätyä vastaan; mutta ne, jotka vastaan ovat, saavat tuomion päällensä.

3 *TR* οἱ | *oi* γὰρ | *gar* sillä ἄρχοντες | *archontes* hallitusmiehet οὐκ | *ouk* ei
εἰσὶ | *eisi* ole φόβος | *fobos* pelkona τῶν | *tōn* ἀγαθῶν | *agathōn* hyvää
ἔργων | *ergōn* tekeville ἀλλὰ | *alla* vaan τῶν | *tōn* κακῶν | *kakōn* pahaa
θέλεις | *theleis* siis tahdotko δὲ | *de* μὴ | *mē* ettet φοβεῖσθαι | *fobeisthai*
pelkää τὴν | *tēn* ἐξουσίαν | *eksousian* esivaltaa τὸ | *to* ἀγαθὸν | *agathon*

hyvää ποίει | *poiei* tee καὶ | *kai* ja ἔξεις | *ekseis* saat ἔπαινον | *epainon*
kiitoksen ἐξ | *eks* αὐτῆς· | *autēs* siltä

DELITZSCH לְפַחַד כִּי | *ki* הַשְׁלִיטִים | *hash'shallitim* אֵינָם | *'einam*
| le'fachad לַמַּעֲשִׂים | *lamma'asim* הַטּוֹבִים | *hattovim* כִּי | *ki*
לְרַעִים | *'im-lara'im* וְעַל־כֵּן | *ve'al-ken* אֵם־רְצוֹנָךְ | *'im-retzonecha*
שֶׁלֹּא | *shelo'* תִּירָא | *tira'* מִן־הַרְשׁוּת | *min-harashut* עֲשֵׂה | *'aseh*
הַטּוֹב | *hattov* וְהָיָה־לָּךְ | *ve'haja-lecha* שֶׁבַח | *shevach* מִמְּנָה |
mimmenna

TKSI Hallitusmiehet eivät näet ole hyvien tekojen pelkona, vaan pahojen. Jos siis haluat olla esivaltaa pelkäämättä, tee hyvää, niin saat siltä kiitoksen.

STLK2017 Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät pahaa. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, tee sitä, mikä on hyvää, ja sinä saat siltä kiitoksen.

Biblia1776 Sillä ne, jotka vallan päällä ovat, ei ole hyvintekiöille, vaan pahoille pelvoksi. Ellet tahdo esivaltaa peljätä, niin tee hyvää, ja sinä saat häneltä kiitoksen.

4 *TR* Θεοῦ | *Theou* sillä Jumalan γὰρ | *gar* διάκονός | *diakonos* palvelija
ἐστὶ | *esti* se on σοι | *soi* sinulle εἰς | *eis* τὸ | *to* ἀγαθόν | *agathon* hyväksi
ἐὰν | *ean* mutta jos δὲ | *de* τὸ | *to* κακὸν | *kakon* pahaa ποιῆς | *poiēs* teet
φοβοῦ· | *fobou* pelkää οὐ | *ou* sillä ei γὰρ | *gar* εἰκῆ | *eikē* turhaan τὴν |
tēn μάχαιραν | *machairan* miekkaa φορεῖ· | *forei* se kannaa Θεοῦ | *Theou*
sillä Jumalan γὰρ | *gar* διάκονός | *diakonos* palvelija ἐστὶν | *estin* se on
ἔκδικος | *ekdikos* toimeenpanija εἰς | *eis* ὄργην | *orgēn* rankaisemiseksi τῷ
| *tō* sen τὸ | *to* κακὸν | *kakon* pahaa πράσσουντι | *prassonti* joka tekee

DELITZSCH כִּי־מִשְׁמַשֶּׁת | *ki-meshammeshet* אֱלֹהִים | *'ELOHIM*
הִיא | *hi'* לְטוֹב | *le'tov* לָּךְ | *lach* אַךְ | *'ach* אֵם־הָרַע | *'im-hara'*

תַּעֲשֶׂה | ta'aseh יָרָא | jera' כִּי | ki לֹא | lo' לְחַיֵּי | le'chinnam

חַגֻּרַת־חֶרֶב | chagurat-cherev הִיא | hi' כִּי־מִשְׁמֶשֶׁת | ki-

meshammeshet אֱלֹהִים | 'ELOHIM הִיא | hi' נִקְמַת | noqemet בְּקֶצֶף

| beqetzef מִכֹּל־עֲשֵׂה | mikol-'oseh הָרַע | hara'

TKSI Sillä se on Jumalan palvelija sinulle hyväksi. Mutta jos teet pahaa, niin pelkää, sillä se ei turhaan miekkaa kannaa, koska se on Jumalan palvelija, kostaja *sen rankaisemiseksi,* joka pahaa tekee.

STLK2017 Sillä se on Jumalan palvelija sinulle hyväksi. Mutta jos pahaa teet, pelkää, sillä se ei kannaa miekkaa turhaan, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka pahaa tekee.

Biblia1776 Sillä hän on Jumalan palvelia sinun hyväksesi. Vaan jos sinä pahaa teet, niin pelkää; sillä ei hän miekkaa hukkaan kannaa; sillä hän on Jumalan palvelia ja kostaja sille rangaistukseksi, joka pahaa tekee.

5 *TR* διὸ | *dio* siksi ἀνάγκη | *anagkē* tarpeellinen ὑποτάσσεσθαι |

hypotassesthai on olla alamainen οὐ | *ou* ei μόνον | *monon* ainoastaan διὰ |

dia vuoksi τῆν | *tēn* ὀργήν | *orgēn* rangaistuksen ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai*

myös διὰ | *dia* vuoksi τῆν | *tēn* συνείδησιν | *syneidēsin* omantunnon

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken עֲלֵינוּ | 'aleinu לְהַכְנִיעַ | le'hikkanea' לֹא

| lo' לְבַד | le'vad בְּעֵבוֹר | ba'avur הַקֶּצֶף | ha'qetzef כִּי־גַם | ki-

gam בְּעֵבוֹר | ba'avur דַּעַת | da'at חוֹבַתֵּנוּ | chovatenu

TKSI Siksi täytyy olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen* vuoksi, vaan myös omantunnon vuoksi.

STLK2017 Siksi tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen tähden, vaan myös omantunnon tähden.

Biblia1776 Sentähden tulee alamainen olla, ei ainoastaan vihan tähden, vaan myös omantunnon tähden.

6 *TR* διὰ | *dia* sillä vuoksi τοῦτο | *touto* sen γὰρ | *gar* καὶ | *kai* myös
φόρους | *forous* veroja τελεῖτε· | *teleite* maksatte λειτουργοὶ | *leitourgoi*
sillä palvelijoita γὰρ | *gar* Θεοῦ | *Theou* Jumalan εἰσιν | *eisin* he ovat εἰς |
eis αὐτὸ | *auto* juuri τοῦτο | *touto* sitä προσκαρτεροῦντες | *proskarterountes*
varten ahkeroiden

DELITZSCH כִּי | *ki* לְזֹאת | *lazot* אֲף־מִשְׁלָלִים | 'af-meshallemim
אֲתֶם | 'attem אֶת־הֵמָּה | 'et-hammas כִּי־מִשְׁרֵתֵי | *ki-mesharetei*
אֱלֹהִים | 'ELOHIM הֵמָּה | *hemma* הַשְּׁקֵדִים | *hash'shoqedim* עַל־
זֹאת | 'al-zot

TKSI Sen vuoksi te verojakin maksatte. Sillä he ovat Jumalan palvelijoita, jotka ahkeroivat juuri sitä varten.

STLK2017 Sen tähden maksakaa myös veroja. Sillä he ovat Jumalan palvelijoita ja tekevät työtään juuri sitä varten.

Biblia1776 Sillä sentähden te myös veron maksatte; sillä he ovat Jumalan palveliat, joiden senkaltaisista tulee lukua pitää.

7 *TR* ἀπόδοτε | *apodote* antakaa οὖν | *oun* siis πᾶσι | *pasi* kaikille τὰς | *tas*
ὀφειλάς· | *ofeilas* velvollisuudesta τῷ | *tō* τὸν | *ton* kenelle φόρον | *foron*
vero τὸν | *ton* sille φόρον· | *foron* vero τῷ | *tō* kenelle τὸ | *to* τέλος |
telos tulli τὸ | *to* sille τέλος· | *telos* tulli τῷ | *tō* kenelle τὸν | *ton* φόβον |
fobon pelko τὸν | *ton* sille φόβον· | *fobon* pelko τῷ | *tō* kenelle τὴν | *tēn*
τιμὴν | *timēn* kunnia τὴν | *tēn* sille τιμὴν | *timēn* kunnia

DELITZSCH לָכֵן | *lachen* הֲנוּ | *tenu* לְכֹל־אִישׁ | *le'chol-'ish*
כְּחֹבְתְכֶם | *kechovatchem* הֵמָּה | *hammas* לְאֲשֶׁר־לוֹ | *la'asher-lo*
הֵמָּה | *hammas* וְהַמְּכֶס | *ve'hammeches* לְאֲשֶׁר־לוֹ | *la'asher-lo*
הַמְּכֶס | *hammeches* וְהַמּוֹרָא | *ve'hammora'* לְאֲשֶׁר־לוֹ | *la'asher-lo*

הַמּוֹרָא | hammora' וְהַכְּבוֹד | ve'hakkavod לֹא־אֲשֶׁר-לוֹ | la'asher-lo

הַכְּבוֹד | ha'kavod

TKSI Antakaa (siis) jokaiselle velvollisuuden mukaan: vero, kenelle vero kuuluu, tulli, kenelle tulli, pelko, kenelle pelko, kunnia, kenelle kunnia kuuluu.

STLK2017 Antakaa kaikille, mitä annettava on: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia.

Biblia1776 Niin antakaat siis kaikille, mitä te velvolliset olette: sille vero, jolle vero tulee; sille tulli, jolle tulli tulee; sille pelko, jolle pelko tulee; sille kunnia, jolle kunnia tulee.

8 *TR* μηδενὶ | *mēdeni* älkää kenellekään μηδὲν | *mēden* mitään ὀφείλετε | *ofeilete* olko velkaa εἰ μὴ | *ei mē* muuta kuin τὸ | *to* ἀγαπᾶν | *agapan* että rakastatte ἀλλήλους· | *allēlous* toisianne ὁ | *ho* sillä joka γὰρ | *gar* ἀγαπῶν | *agapōn* rakastaa τὸν | *ton* ἕτερον | *heteron* toista νόμον | *nomon* lain πεπλήρωκε | *peplērōke* on täyttänyt

DELITZSCH וְאֵל-תִּהְיוּ | ve'al-tihju תִּיבִימ | chajjavim לְאִישׁ | le'ish דָּבָר | davar זוּלָתִי | zulati אֶהְבֵּת | 'ahavat אִישׁ | 'ish אֶת-רֵעֵהוּ | 'et-re'ehu כִּי | ki הָאֹהֵב | ha'ohev אֶת-חֵבְרוֹ | 'et-chavero קִיַּם | qijjem אֶת-הַתּוֹרָה | 'et-hattora

TKSI Älkää olko kenellekään mitään velkaa paitsi rakkautta toisianne kohtaan. Sillä joka toista rakastaa, on lain täyttänyt.

STLK2017 Älkää olko kenellekään mitään velkaa, muuta kuin että toisianne rakastatte, sillä se, joka toistansa rakastaa, on lain täyttänyt.

Biblia1776 Älkäät kellenkään velvolliset olko, vaan ainoastaan että te toinen toistanne rakastatte; sillä joka toista rakastaa, se on täyttänyt lain.

9 *TR* τὸ | *to* sillä tämä γὰρ | *gar* οὐ | *ou* ἀλλὰ μοιχεύσεις | *moichouseis* tee aviorikosta οὐ | *ou* ἀλλὰ φονεύσεις | *foneuseis* tapa οὐ | *ou* ἀλλὰ κλέψεις |

klepseis varasta οὐ | *ou* älä ψευδομαρτυρήσεις | *pseudomartyrēseis* todista väärin οὐκ | *ouk* älä ἐπιθυμήσεις | *epithymēseis* himoitse καὶ | *kai* ja εἷ τις | *ei tis* jos mikä ἕτερα | *hetera* muu ἐντολή | *entolē* käsky ἐν | *en* τούτῳ | *toutō* tähän τῷ | *tō* λόγῳ | *logō* sanaan ἀνακεφαλαιοῦται | *anakefalaioutai* sisältyy ἐν | *en* τῷ | *tō* ἀγαπήσεις | *agapēseis* rakasta τὸν | *ton* πλησίον | *plēsion* lähimmäistäsi σου | *sou* sinun ὡς | *hōs* niinkuin ἐαυτόν | *heauton* itseäsi

DELITZSCH כִּי | ki מִצְוֹת | mitzvot לֹא | lo' תִּנְאַף | tin'af לֹא | lo' תִּרְצַח | tirtzach לֹא | lo' תִּגְנוֹב | tignov לֹא | lo' תִּעֲנֶה | ta'aneh יֶד | 'ed שֶׁקֶר | sheqer לֹא | lo' תִּחְמַד | tachmod וְעוֹד | ve'od כְּאֵלֶּה | ka'elleh כְּלוּלוֹת | kelulot הֵנָּה | henna בְּמֵאֲמָר | bamma'amar הֵנָּה | hazzeh וְאַהֲבֵתָ | ve'ahaveta לְרֵעֶךָ | le're'acha כָּמוֹךָ | kamocho

TKSI Sillä tämä: "Älä tee aviorikosta", "Älä tapa", "Älä varasta", ("Älä sano väärää todistusta,") "Älä himoitse" ja mikä muu käsky tahansa sisältyy tähän sanaan: "Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi."

STLK2017 Sillä nämä: "Älä tee huorin, älä tapa, älä varasta, älä himoitse", ja mikä muu käsky tahansa, sisältyvät kaikki tähän sanaan: "Rakasta lähimmäistäsi kuin itseäsi."

Biblia1776 Sillä se: ei sinun pidä huorin tekemän; ei sinun pidä tappaman; ei sinun pidä varastaman; ei sinun pidä väärää todistusta sanoman; ei sinun pidä himoitseman, ja mitä muuta käskyä on, se tähän sanaan suljetaan: sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi niinkuin itsiäs.

10 *TR* ἢ | *hē* ἀγάπη | *agapē* rakkaus τῷ | *tō* πλησίον | *plēsion* lähimmäiselle κακὸν | *kakon* pahoja οὐκ | *ouk* ei ἐργάζεται· | *ergadzetai* tekoja tee πλήρωμα | *plērōma* täyttymys οὖν | *oun* siis νόμου | *nomou* lain ἢ | *hē* on ἀγάπη | *agapē* rakkaus

DELITZSCH הָאֲהָבָה | ha'ahava לֹא | lo' תָּרַע | tara' לָרַע | larea'

עַל־כֵּן | 'al-ken הָאֲהָבָה | ha'ahava קִיּוּם | qijjum הַתּוֹרָה | ha'tora
כֻּלָּה | chullah

TKSI Rakkaus ei tee lähimmäiselle paha. Rakkaus on siis lain täyttämistä.

STLK2017 Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään paha. Sen tähden rakkaus on lain täyttämys.

Biblia1776 Ei rakkaus tee lähimmäiselle mitään paha; sentähden on rakkaus lain täyttämys.

11 *TR* καὶ | *kai* ja τοῦτο | *touto* tämä εἰδότες | *eidotes* tunnette τὸν | *ton*
καιρόν | *kairon* ajan ὅτι | *hoti* että ὥρα | *hōra* hetki ἡμᾶς | *hēmas* meidän
ἦδη | *ēdē* jo ἐξ | *eks* ὑπνου | *hypnou* unesta ἐγερθῆναι· | *egerthēnai* on
herätä vῦν | *nyn* sillä nyt γὰρ | *gar* ἐγγύτερον | *engyteron* lähempänä ἡμῶν
| *hēmōn* meitä ἢ | *hē* on σωτηρία | *sōtēria* pelastus ἢ | *ē* kuin ὅτε | *ote*
silloin ἐπιστεύσαμεν | *episteusamen* kun tulimme uskoon

DELITZSCH וְכֹזֵאת | vechazot עֲשׂוּ | 'asu מִדְּבַרְתְּכֶם | midda'techem

אֶת־הַזְּמַן | 'et-hazzeman כִּי־כִבֵּר | ki-chevar הַגִּיעָה | higgi'a

הַשָּׁעָה | hash'sha'a לְהַקִּיץ | le'haqitz מִן־הַשָּׁנָה | min-hash'shena כִּי

| ki יְשׁוּעַתֵּנוּ | jeshu'atenu קְרוּבָה | qerova עֲתָה | 'atta מֵהַיּוֹם |

mehajjom אֲשֶׁר | 'asher בָּאֲנוּ | ba'nu לְהֵאֲמִין | le'ha'amin

TKSI Tämän sanon,* koska tunnemme ajan, että jo on hetki meidän unesta nousta, sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin kun tulimme uskoon.

STLK2017 Tehkää tämä, koska tunnette tämän ajan, että on jo hetki teidän nousta unesta. Sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme.

Biblia1776 Ja että me sen tiedämme, nimittäin ajan, että nyt on aika unesta nousta; sillä meidän autuutemme on nyt lähempänä kuin silloin, kuin me uskoimme.

12 *TR* ἡ | *hē* on νύξ | *nyks* yö προέκοψεν | *proekopsen* pitkälle kulunut ἡ |
hē ja on δὲ | *de* ἡμέρα | *hēmera* päivä ἤγγικεν· | *ēngiken* lähellä ἀποθώμεθα
| *apothōmetha* pankaamme pois οὖν | *oun* siis τὰ | *ta* ἔργα | *erga* teot τοῦ
| *tou* σκοτούς | *skotous* pimeyden καὶ | *kai* ja ἐνδυσώμεθα | *endysōmetha*
pukeutukaa τὰ | *ta* ὅπλα | *hopla* aseisiin τοῦ | *tou* φωτός | *fōtos* valkeuden

DELITZSCH הַלַּיְלָה | hallajela חָלַף | chalaf וְהַיּוֹם | ve'hajjom קָרַב
| qarev לָכֵן | lachen נִסְיָרָה-נָא | nasira-na' אֶת-מַעֲשֵׂי | 'et-ma'asei
הַחֹשֶׁךְ | hachshech וְנִלְבְּשָׁה | venilbesha אֶת-כְּלֵי | 'et-kelei נְשִׂיָק
| nesheq הָאוֹר | ha'or

TKSI Yö on pitkälle kulunut ja päivä on lähellä. Pankaamme siis pois pimeän teot ja pukeutukaamme valon varuksiin.

STLK2017 Yö on pitkälle kulunut, ja päivä on lähellä. Pankaamme sen tähden pois pimeyden teot, ja pukeutukaamme valkeuden aseisiin.

Biblia1776 Yö on kulunut ja päivä on tullut; sentähden hyljätkäämme pimeyden työt ja pukekaamme meitämme valkeuden sota-aseilla.

13 *TR* ὡς | *hōs* niinkuin ἐν | *en* ἡμέρα | *hēmera* päivällä εὐσχημόνως |
euschēmonōs kunniallisesti περιπατήσωμεν | *peripatēsōmen* vaeltakaamme μὴ
| *mē* ei κόμοις | *kōmois* kemuissa καὶ | *kai* ja μέθαις | *methais*
juomingeissa μὴ | *mē* ei κοίταις | *koitais* haureudessa καὶ | *kai* ja ἀσελγείαις
| *aselgeiais* irstailuissa μὴ | *mē* ei ἔριδι | *eridi* riidassa καὶ | *kai* ja ζήλω |
dzēlō kateudessa

DELITZSCH וְכִמּוֹ | uchemo בַּיּוֹם | vajjom נִתְּהַלְכָה | nithallecha
בְּצַנִּיעוֹת | bitzni'ut לֹא | lo' בְּזוּלָלוֹת | vezolelut וּבְשִׁכְרוֹן |
uveshikkaron וְלֹא | velo' בְּבַעֲלֹת | viv'ilot וַעֲשׂוֹת | va'asot זְמָה |
zimma וְלֹא | velo' בְּמַרְיָבָה | vimriva וְקִנְיָה | veqin'a

TKSI Vaeltakaamme kunniallisesti, niin kuin päivällä, ei mässäyksissä ja juomingeissa*, ei haureudessa ja irstailussa, ei riidassa ja kateudessa,

STLK2017 Vaeltakaamme säädyllisesti niin kuin päivällä, ei mässäillen ja juopotellen, ei haureudessa ja irstaudessa, ei riidassa ja kateudessa,

Biblia1776 Vaeltakaamme soveliaasti, niinkuin päivällä: ei ylönsyömisessä, eikä juopumisessa, ei kammioissa, eikä haureudessa, ei riidassa ja kateudessa,

14 *TR* ἀλλ' | *all* vaan ἐνδύσασθε | *endysasthe* pukekaa päällenne τὸν | *ton*
Κύριον | *Kyrion* Herra Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesus Χριστόν | *Christon* Kristus
καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* σαρκὸς | *sarkos* lihasta πρόνοιαν | *pronoian* huolta
pitäen μὴ | *mē* älkää ποιῆσθε | *poieisthe* harjoittako εἰς | *eis* ἐπιθυμίας |
epithymias himoja

DELITZSCH כִּי | *ki* לְבִשׁוּ-אֶם | *'im-livshu* אֶת-הָאָדוֹן | *'et-ha'ADON*
יֵשׁוּעַ | *JESHUA* הַמְּשִׁיחַ | *hamMashiach* וְדַאָּגוּ | *veda'agu* לְבִשְׂרַחֲמֵי
| *livsarchem* לְאַחֲלוֹ | *'ach-lo'* לְהַגְבִּיר | *le'hagbir* הַתְּאוֹת |
hatta'avot

TKSI vaan pukeutukaa Herraan Jeesukseen Kristukseen, älkääkä pitäkö lihasta huolta himojen hyväksi.

STLK2017 vaan pukekaa päällenne Herra Jeesus Kristus, älkääkä hellikö lihaanne niin, että himot heräävät.

Biblia1776 Vaan pukekaat päällenne Herra Jesus Kristus ja älkää holhoko ruumistannen haureuteen.

14 luku

1 *TR* τὸν | *ton* δὲ | *de* ja ἀσθενοῦντα | *asthenounta* heikkoja τῇ | *tē* πίστει
| *pistei* uskossa προσλαμβάνεσθε | *proslambanesthe* hoivatkaa μὴ | *mē*
älkää εἰς | *eis* διακρίσεις | *diakriseis* väitelkö διαλογισμῶν | *dialogismōn*
mielipiteistä

DELITZSCH אֶת־הַחֲלוּשׁ | ve'et-hechalush בְּאֵמוּנָה | ba'emuna
| קָבְלוּ־וְ | qabbelu אֶת־הַמְחַשְׁבוֹת | ladin
'et-hamma'chashavot

TKSI Heikkouskoista hoivatkaa väittelemättä mielipiteistä.

STLK2017 Uskossa heikko ottakaa yhteyteenne väittelemättä mielipiteistä.

Biblia1776 Heikkouskoista korjatkaat, ei kamppausten riidoissa.

2 *TR* ὅς | *hos* joka μὲν | *men* nyt πιστεύει | *pisteuei* uskoo φαγεῖν | *fagein*
saavansa syödä πάντα | *panta* kaikkea ὁ | *ho* ja joka δὲ | *de* ἀσθενῶν |
asthenōn on heikko λάχανα | *lachana* kasviksia ἐσθίει | *esthie* syö

DELITZSCH יֵשׁׁ | jesh מֵאֲמִין | ma'amin כִּי | ki נָכוֹן | nachon לְאָכֹל
| le'echol כָּל־דָּבָר | kol-davar וְהַחֲלוּשׁ | vehechalush יְ | jo'chal
רַק | raq אֶת־הַיָּרֵק | 'et-hajjaraq

TKSI Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia.

STLK2017 Joku toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta heikko syö vihanneksia.

Biblia1776 Yksi kyllä uskoo saavansa kaikkinaista syödä, vaan heikko syö kaalia.

3 *TR* ὁ | *ho* joka ἐσθίων | *esthiōn* syö τὸν | *ton* sitä joka μὴ | *mē* ei
ἐσθίοντα | *esthionta* syö μὴ | *mē* älköön ἐξουθενείτω | *eksoutheneitō*
halveksiko καὶ | *kai* ja ὁ | *ho* joka μὴ | *mē* ei ἐσθίων | *esthiōn* syö τὸν |
ton sitä ἐσθίοντα | *esthionta* joka syö μὴ | *mē* älköön κρινέτω· | *krinetō*
tuomitko ὁ | *ho* Θεὸς | *Theos* sillä Jumala γὰρ | *gar* αὐτὸν | *auton* hänet
προσελάβετο | *proselabeto* on ottanut hoivaansa

DELITZSCH הָאֶחָד | ha'ochel אֶל־יָבֵז | 'al-jivez אֶת־אֲשֶׁר | 'et-'asher

לֹא | lo' יֹאכֵל | jo'chel וַאֲשֶׁר | va'asher לֹא | lo' יֹאכֵל | jo'chal
אֶת־יָדָיו | 'al-jadin אֶת־הָאֹכֵל | 'et-ha'ochel כִּי־קִיבֵּל | ki-qibbel
| 'oto הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö, ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet hoivaansa.

STLK2017 Se, joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö, ja se, joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet omakseen.

Biblia1776 Joka syö, älkään sitä katsoko ylön, joka ei syö; ja se, joka ei syö, älkään tuomitko sitä, joka syö; sillä Jumala on hänen ottanut vastaan.

4 *TR* σὺ | *sy* sinä τίς | *tis* kuka εἶ | *ei* olet ὁ | *ho* joka κρίνων | *krinōn*
tuomitset ἀλλότριον | *alloTR ion* toisen οἰκέτην | *oiketēn* palvelijaa τῷ | *tō*
ἰδίῳ | *idiō* oman κυρίῳ | *kyriō* herransa στήκει | *stēkei* edessä seisoo ἢ | *ē*
ταί πίπτει | *piptei* kaatuu σταθήσεται | *stathēsetai* mutta hän on pysyvä
pystyssä δέ· | *de* δυνατός | *dynatos* sillä voimallinen γὰρ | *gar* ἐστιν | *estin*
ὁ ὁ | *ho* Θεός | *Theos* Jumala στησαι | *stēsai* pitämään pystyssä αὐτόν |
auton hänet

DELITZSCH מִי | mi אֶתָּה | 'atta כִּי | ki תְּדַיִן | tadin אֶת־עַבְדְּךָ |
'et-'eved הָאֹכֵל | ha'acher הֵן | hen לְאֹדֹנָיו | la'donaiv הוּא | hu'
יְקוּם | jaqum אִו | 'o יִפֹּל | jipol אֶבֶל | 'aval יוֹקֵם | juqam כִּי־יִכַּל
| ki-jachol הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM לְהַקְיִמוֹ | lahaqimo

TKSI Kuka sinä olet, joka tuomitset vieraan palvelijaa? Oman Herransa* edessä hän seisoo tai kaatuu. Mutta hän on pysyvä pystyssä, sillä Jumala on voimallinen pitämään hänet pystyssä.

STLK2017 Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijan? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu. Mutta hän on pysyvä pystyssä, sillä Herra on voimallinen pitämään hänet pystyssä.

Biblia1776 Kuka sinä olet, joka toisen palveliaa tuomitse? Omalle isännällensä hän seisoo eli lankee. Mutta hän taidetaan ojentaa ylös; sillä Jumala on voimallinen häntä ojentamaan.

5 *TR* ὅς | *hos* joka μὲν | *men* nyt κρίνει | *krinei* valitsee ἡμέραν | *hēmeran* päivän παρ' | *par* ἡμέραν | *hēmeran* päivästä ὅς | *hos* ja joka δὲ | *de* κρίνει | *krinei* valitsee πᾶσαν | *pasan* jokaisen ἡμέραν | *hēmeran* päivän ἕκαστος | *hekastos* kukin ἐν | *en* τῷ | *tō* ἰδίῳ | *idiō* omassa voῖ | *noi* mielessään πληροφορεῖσθω | *plēroforeisthō* olkoon täysin varma

DELITZSCH יֵשׁׁ | jesh מַבְדִּילׁ | mavdil בֵּין־יּוֹםׁ | bein-jom לְיּוֹםׁ | le'jom וַיֵּשׁׁ | vejesh אֲשֶׁרׁ | 'asher כֹּל־הַיָּמִיםׁ | kol-hajamim שָׁוִיםׁ | shavim בְּעֵינָיוׁ | be'einaiv וַיְהִיׁ | vihi כֹּל־אִישׁׁ | chol-'ish נֶכּוֹןׁ | nachon בְּדַעְתּוֹׁ | beda'to

TKSI Toinen pitää päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä. Kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.

STLK2017 Toinen pitää yhden päivän toista parempana, toinen pyhittää kaikki päivät. Olkoon jokainen omassa mielessään täysin varma.

Biblia1776 Yksi eroittaa yhden päivän toisesta, toinen pitää kaikki päivät yhtäläisenä: jokainen olkoon vahva mielessänsä.

6 *TR* ὁ | *ho* joka φρονῶν | *fronōn* ajattelee τὴν | *tēn* ἡμέραν | *hēmeran* päiviä Κυρίῳ | *Kyriō* Herralle φρονεῖ· | *fronei* ajattelee καὶ | *kai* ja ὁ | *ho* joka μὴ | *mē* ei φρονῶν | *fronōn* ajattele τὴν | *tēn* ἡμέραν | *hēmeran* päiviä Κυρίῳ | *Kyriō* Herralle οὐ | *ou* ei φρονεῖ | *fronei* ajattele ὁ | *ho* ἐσθίων | *esthiōn* sillä kiittää Κυρίῳ | *Kyriō* Herraa ἐσθίει | *esthiei* sillä joka syö εὐχαριστεῖ | *eucharistei* kiittää γὰρ | *gar* τῷ | *tō* Θεῷ· | *Theō* Jumalaa καὶ | *kai* ja ὁ | *ho* joka μὴ | *mē* ei ἐσθίων | *esthiōn* syö Κυρίῳ | *Kyriō* Herralle οὐκ | *ouk* ei ἐσθίει | *esthiei* syö καὶ | *kai* ja εὐχαριστεῖ |

eucharistei kiittää τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalaa

DELITZSCH הַשְׂמֵר | hash'shomer אֶת־הַיּוֹם | 'et-hajjom לְאָדוֹן |
la'ADON שְׂמֵר | shomer אֹתוֹ | 'oto וְאֲשֶׁר | va'asher אֵינְנוּ | 'einennu
שְׂמֵר | shomer אֶת־הַיּוֹם | 'et-hajjom לְאָדוֹן | la'ADON אֵינְנוּ |
'einennu שְׂמֵר | shomer הָאֹכֵל | ha'ochel לְאָדוֹן | la'ADON הוּא | hu'
לְאֱלֹהִים | hu' לְאֱלֹהִים | hu' לְאֱלֹהִים | hu' לְאֱלֹהִים | hu' לְאֱלֹהִים | hu'
le'ELOHIM וְאֲשֶׁר | va'asher אֵינְנוּ | 'einennu אֹכֵל | 'ochel לְאָדוֹן |
la'ADON אֵינְנוּ | 'einennu אֹכֵל | 'ochel וּמִוֹדֵה | umodeh הוּא | hu'
לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM

TKSI Joka ajattelee tiettyä päivää, ajattelee Herran vuoksi (ja joka ei ajattele tiettyä päivää, on Herran vuoksi ajattelematta). Joka syö, syö Herran vuoksi, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, on Herran vuoksi syömättä ja kiittää Jumalaa.

STLK2017 Se, joka valikoi päiviä, valikoi Herralle. Se, joka syö, syö Herralle, sillä hän kiittää Jumalaa. Se, joka ei syö, on Herralle syömättä ja kiittää Jumalaa.

Biblia1776 Joka päivää tottelee, sen hän Herralle tekee; ja joka ei päivää tottele, se myös sen Herralle tekee. Joka syö, hän syö Herralle; sillä hän kiittää Jumalaa: ja joka ei syö, se ei syö Herralle, ja kiittää Jumalaa.

7 *TR* οὐδεὶς | *oudeis* sillä ei kukaan γὰρ | *gar* ἡμῶν | *hēmōn* meistä ἑαυτῷ
| *heautō* itselleen ζῆ | *dzē* elä καὶ | *kai* ja οὐδεὶς | *oudeis* ei kukaan ἑαυτῷ
| *heautō* itselleen ἀποθνήσκει | *apothnēskei* kuole

DELITZSCH כִּי | ki אֵין־אִישׁ | 'ein-'ish מֵאִתָּנוּ | me'ittanu וְאֲשֶׁר |
'asher יִחְיֶה | jichjeh לְנַפְשׁוֹ | le'nafesho וְאֵין | ve'ein אִישׁ | 'ish
וְאֲשֶׁר | 'asher יָמוּת | jamut לְנַפְשׁוֹ | le'nafesho

TKSI Sillä ei kukaan miestä elä itselleen, eikä kukaan kuole itselleen.

STLK2017 Sillä ei kukaan miestä elä itselleen, eikä kukaan kuole itselleen.

Biblia1776 Sillä ei yksikään miestä itsellensä elä, eikä yksikään itsellensä kuole.

8 *TR* εὖν | *ean* sillä jos τε | *te* sekä γὰρ | *gar* ζῶμεν | *dzōmen* elämme τῷ
| *tō* Κυρίῳ | *Kyriō* Herralle ζῶμεν· | *dzōmen* elämme εὖν | *ean* ja jos τε |
te ἀποθνήσκωμεν | *apothnēskōmen* kuolemme τῷ | *tō* Κυρίῳ | *Kyriō*
Herralle ἀποθνήσκομεν· | *apothnēskomen* kuolemme εὖν | *ean* ja jos τε | *te*
οὖν | *oun* nyt ζῶμεν | *dzōmen* elämme εὖν | *ean* ja jos τε | *te*
ἀποθνήσκωμεν | *apothnēskōmen* kuolemme τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou*
Herran ἐσμέν | *esmen* olemme

DELITZSCH כִּי | ki כַּאֲשֶׁר | ka'asher נִחְיֶה | nichjeh נִחְיֶה | nichjeh
לְאֲדֹן | la'ADON וְכַאֲשֶׁר | vecha'asher נְמוּת | namut נְמוּת | namut
לְאֲדֹן | la'ADON לְכֵן | lachen אִם-נִחְיֶה | 'im-nichjeh אִם | ve'im
נְמוּת | namut לְאֲדֹן | la'ADON הִנְנֵנוּ | hinnenu

TKSI Jos näet elämme, elämme Herralle, ja jos kuolemme, kuolemme Herralle.
Elämmepä siis tai kuolemme, olemme Herran omat.

STLK2017 Jos elämme, elämme Herralle, ja jos kuolemme, kuolemme Herralle.
Sen tähden, elimme tai kuolimme, olemme Herran omat.

Biblia1776 Sillä jos me elämme niin me Herralle elämme; jos me kuolemme,
niin me Herralle kuolemme. Sentähden joko me elämme tai kuolemme, niin me
Herran omat olemme.

9 *TR* εἰς | *eis* sillä vuoksi τοῦτο | *touto* sen γὰρ | *gar* Χριστὸς | *Christos*
Κριστος καὶ | *kai* myös ἀπέθανε | *apethane* kuoli καὶ | *kai* ja ἀνέστη |
anestē nousi ylös καὶ | *kai* ja ἀνέζησεν | *anedzēsen* heräsi eloon ἵνα | *hina*
että καὶ | *kai* sekä νεκρῶν | *nekrōn* kuolleiden καὶ | *kai* että ζώντων |
dzōntōn elävien κυριεύσῃ | *kyrieusē* Herra olisi

DELITZSCH כִּי | ki לְזֹאת | lazot מֵת | met הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

וַיְהִי | vajjaqom וַיְהִי | vaje'chi לְמַעַן | le'ma'an הַיְהִי? | jihjeh אֲדוֹן
| 'ADON גַּם | gam עַל-הַמֵּתִים | 'al-hammetim גַּם | gam עַל-
הַחַיִּים | 'al-ha'chajjim

TKSI Sillä sitä varten Kristus kuoli (ja nousi) ja virkosi* eloon, jotta Hän olisi sekä kuolleitten että elävien Herra.

STLK2017 Sillä sitä varten Kristus kuoli, heräsi eloon ja nousi kuolleista, että hän olisi sekä kuolleitten että elävien Herra.

Biblia1776 Sillä sentähden on myös Kristus kuollut ja noussut ylös ja jälleen eläväksi tullut, että hän olis kuolleiden ja elävien Herra.

10 *TR* σὺ | *sy* mutta sinä δὲ | *de* τί | *ti* miksi κρίνεις | *krineis* tuomitset τὸν
| *ton* ἀδελφόν | *adelfon* veljeäsi σου | *sou* sinun ἢ | *ē* ταὶ καὶ | *kai* myös
σὺ | *sy* sinä τί | *ti* miksi ἐξουθενεῖς | *eksoutheneis* halveksit τὸν | *ton*
ἀδελφόν | *adelfon* veljeäsi σου | *sou* sinun πάντες | *pantes* sillä kaikki γὰρ
| *gar* παραστησόμεθα | *parastēsometha* meidät asetetaan eteen τῷ | *tō*
βήματι | *bēmati* tuomioistuimen τοῦ | *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH וְאֵתָּה | ve'atta לְמַה-זֶּה | lamma-zeh תְּדִין | tadin אֶת-
אָחִיךָ | 'et-'achicha אֹ | 'o אֵתָּה | 'atta לְמַה | lamma תְּבוֹז | tavuz
לְאָחִיךָ | le'achicha הֲלֵא | halo' כְּלָנוּ | chullanu עֲתִידִים | 'atidim
לְעָמֹד | la'amod לְפָנַי | lifnei כִּסֵּא | chisse' דִּין | din הַמְּשִׁיחַ |
hamMashiach

TKSI Mutta sinä, miksi tuomitset veljeäsi? Tai sinä, miksi halveksit veljeäsi? Sillä kaikki me joudumme seisomaan Kristuksen* tuomioistuimen edessä.

STLK2017 Mutta sinä, minkä tähden tuomitset veljeäsi? Tai sinä toinen, minkä tähden halveksit veljeäsi? Sillä kaikki meidät asetetaan Jumalan tuomioistuimen eteen.

Biblia1776 Mutta miksi sinä veljes tuomitset? Eli miksi sinä veljes katsot ylös?

sillä me asetetaan kaikki Kristuksen tuomio-istuimen eteen.

11 *TR* γέγραπται | *gegraptai* sillä on kirjoitettu γάρ | *gar* ζῶ | *dzō* elän ἐγώ
| *egō* minä λέγει | *legei* sanoo Κύριος· | *Kyrios* Herra ὅτι | *hoti* että ἐμοὶ
| *emoi* minulle κάμψει | *kampsei* on no*TKSI* tuva πᾶν | *pan* kaikki γόνυ |
gony polvet καὶ | *kai* ja πᾶσα | *pasa* jokainen γλῶσσα | *glōssa* kieli
ἐξομολογήσεται | *eksomologēsetai* on ylistävä τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalaa

DELITZSCH כִּי | ki כְּתוּב | chatuv חַי־אֲנִי | chaj-'ani נֹאֵם | ne'um
הַיְהוָה | JAHWEH כִּי | ki לִי | li תְּכַרְעַ | tichra' כָּל־בְּרֵךְ | kol-
berech וְכָל־לָשׁוֹן | vechol-lashon תּוֹדֶה | todeh לְאֱלֹהִים |
le'ELOHIM

TKSI On näet kirjoitettu: "Minä elän, sanoo Herra, niin että minun edessäni on jokainen polvi no*TKSI* tuva ja jokainen kieli on ylistävä Jumalaa."

STLK2017 Sillä kirjoitettu on: "Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minun edessäni on jokainen polvi no*TKSI* tuva ja jokainen kieli ylistävä Jumalaa."

Biblia1776 Sillä kirjoitettu on: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minua pitää kaikki polvet kumartaman, ja kaikki kielet pitää Jumalaa tunnustaman.

12 *TR* ἄρα | *ara* niin οὖν | *oun* nyt ἕκαστος | *hekastos* jokaisen ἡμῶν |
hēmōn meistä περὶ | *peri* ἑαυτοῦ | *heautou* itsestään λόγον | *logon* tili δώσει
| *dōsei* on tehtävä τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalalle

DELITZSCH הִנֵּה־נָא | hinneh-na' כָּל־אֶחָד | kol-'echad מִמֶּנּוּ |
mimmennu עַל־נַפְשׁוֹ | 'al-nafesho הֲיֵתָן | jitten חֶשְׁבֹן | cheshbon
לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM

TKSI Niin on siis jokainen meistä tekevä Jumalalle tilin itsestään.

STLK2017 Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme.

Biblia1776 Sentähden jokaisen meistä pitää edestänsä Jumalalle luvun tekemän.

13 *TR* μηκέτι | *mēketi* älkäämme enää οὖν | *oun* siis ἀλλήλους | *allēlous*
toisiamme κρίνωμεν· | *krinōmen* tuomitko ἀλλὰ | *alla* vaan τοῦτο | *touto*
tämä κρίνατε | *krinate* päättäkää μᾶλλον | *mallon* mieluummin τὸ | *to* μὴ |
mē ettei τιθέναι | *tithenai* aseta πρόσκομμα | *proskomma* kompastusta τῷ |
tō ἀδελφῷ | *adelfō* veljelleen ἢ | *ē* tai σκάνδαλον | *skandalon* loukkausta

DELITZSCH לֹכֵן | lachen אֶל-נָדִין | 'al-nadin עוֹד | 'od אִישׁ | 'ish
אֶת-רֵעֵהוּ | 'et-re'ehu כִּי | ki אִם-זֶה | 'im-zeh יְהִי | jehi דִּנְכֶם |
dinechem שְׁלֹא-יִתֵּן | shello'-jitten אִישׁ | 'ish לְפָנָי | lifnei אֲחִי |
'achiv מִכְשׁוֹל | michshol אוֹ | 'o מוֹקֵשׁ | moqesh

TKSI Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkää pikemmin olla
asettamatta veljellenne loukkauskiveä tai viettelystä.

STLK2017 Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkää pikemmin
olla panematta veljenne eteen loukkauskiveä tai pahennusta.

Biblia1776 Älkäämme siis tästedes toinen toistamme tuomitko, vaan tuomitkaat
paremmin niin, ettei yksikään veljensä eteen pane loukkausta eli pahennusta.

14 *TR* οἶδα | *oida* tiedän καὶ | *kai* ja πέπεισμαι | *pepeismai* olen varma ἐν |
en Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa ὅτι | *hoti* että οὐδὲν
| *ouden* ei mikään κοινὸν | *koinon* ole saastaista δι | ' *di* ἑαυτοῦ· | *heautou*
itsessään εἰ μὴ | *ei mē* muuta kuin τῷ | *tō* joka λογιζομένῳ | *logidzomenō*
pitää τι | *ti* jotain κοινὸν | *koinon* saastaista εἶναι | *einai* olevan ἐκείνῳ |
ekeinō sille κοινόν | *koinon* se on saastaista

DELITZSCH יָדַעְתִּי | jada'ti וּמְבַטַח | umuvtach אֲנִי | 'ani בְּאָדוֹן |
ba'ADON יְשׁוּעָה | JESHUA כִּי-אֵין | ki-'ein דָּבָר | davar טָמֵא | tame'
בְּפָנָי | bifnei עֲצָמוֹ | 'atzmo וְרַק-טָמֵא | veraq-tame' הוּא | hu' לְמִי |
| le'mi שֵׁיחַשְׁבֵנוּ | shejjachshevvenu לוֹ | lo לְטָמֵא | le'tame'

TKSI Tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole itsessään epäpyhää; ainoastaan sille, joka pitää jotain epäpyhänä, sille se on epäpyhää.

STLK2017 Tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole epäpyhää itsessään, vaan ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä, sille se on epäpyhää.

Biblia1776 Minä tiedän ja olen vahva Herrassa Jeesuksessa, ettei mitään itsestäänsä yhteistä ole, vaan joka jotakin yhteiseksi luulee, hänelle se on yhteinen.

15 *TR* εἰ | *ei* ja jos δὲ | *de* διὰ | *dia* vuoksi βρῶμα | *brōma* ruokasi ὁ | *ho*
ἀδελφός | *adelfos* veljesi σου | *sou* sinun λυπεῖται | *lypeitai* tulee
murheelliseksi οὐκέτι | *ouketi* et enää κατὰ | *kata* mukaan ἀγάπην | *agapēn*
rakkauden περιπατεῖς | *peripateis* kulje μὴ | *mē* älä τῷ | *tō* βρώματι |
brōmati ruuallasi σου | *sou* sinun ἐκεῖνον | *ekeinon* sitä ἀπόλλυε | *apollye*
tuhoa ὑπὲρ | *hyper* edestä οὗ | *hou* jonka Χριστός | *Christos* Kristus
ἀπέθανε | *apethane* on kuollut

DELITZSCH וְאִם-יַעֲזֹב | ve'im-je'atzev אַחִיךָ | 'achicha עַל-דְּבַר |
'al-devar הָאֶכֶל | ha'ochel אֵינְךָ | 'einecha מִתְהַלֵּךְ | mithallech עוֹד
| 'od בְּדַרְךָ | bederech הָאֶהְבָּה | ha'ahava אֶל-נָא | 'al-na' תֵּאבֹד |
te'abbed בְּאֶכְלֶךָ | be'ochlecha אֶת-אֲשֶׁר | 'et'-asher בְּעֵדוֹ | ba'ado
מֵת | met הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKSI Mutta jos veljesi tulee murheelliseksi ruokasi vuoksi, niin sinä et enää vaella rakkauden mukaan. Älä saata ruuallasi turmioon sitä, jonka puolesta Kristus on kuollut.

STLK2017 Mutta jos veljesi tulee murheelliseksi ruokasi tähden, niin et enää vaella rakkauden mukaan. Älä saata ruuallasi turmioon sitä, jonka edestä Kristus on kuollut.

Biblia1776 Mutta jos sinun veljes sinun ruastas surulliseksi tulee, niin et sinä enään vaella rakkaudessa. Älä sitä ruallas kadota, jonka tähden Kristus on

kuollut.

16 *TR* μὴ | *mē* älkää βλασφημείσθω | *blasfēmeisthō* antako pilkata οὖν | *oun*
siis ὑμῶν | *hymōn* teidän τὸ | *to* ἀγαθόν· | *agathon* hyväänne

DELITZSCH לָכֵן | lachen הַזְהִירוּ | hizzaheru פֶּן־יִהְיֶה | pen-jihjeh

טוֹבְכֶם | tuvechem לְגִדּוּפֵיִם | le'gidufim

TKSI Älkää siis antako teidän hyväänne joutua herjattavaksi,

STLK2017 Älkää siis antako sen hyvän, mikä teillä on, tulla häväistyksi,

Biblia1776 Sentähden sovittakaat niin, ettei teidän hyvyyttänne laitettaisi.

17 *TR* οὐ | *ou* sillä ei γάρ | *gar* ἐστιν | *estin* οὐ ἡ | *hē* βασιλεία | *basileia*

valtakunta τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan βρῶσις | *brōsis* syömistä καὶ |

kai ja πόσις | *posis* juomista ἀλλὰ | *alla* vaan δικαιοσύνη | *dikaiosynē*

vanhurskautta καὶ | *kai* ja εἰρήνη | *eirēnē* rauhaa καὶ | *kai* ja χαρὰ | *chara*

iloa ἐν | *en* Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä Ἁγίῳ | *Hagiō* Pyhässä

DELITZSCH כִּי־מַלְכוּת | ki-malchut הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֵינָנָה |

'einenna אַכִּילָה | 'achila וְשִׁתִּיָּה | ushetijja כִּי־צֶדָקָה | ki-tzedaqā

הִיא | hi' וְשָׁלוֹם | ve'shalom וְשִׁמְעָה | vesimecha בְּרוּחַ | beRuach

הַקֹּדֶשׁ | haQodesh

TKSI Sillä Jumalan valtakunta ei ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.

STLK2017 sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta, rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.

Biblia1776 Sillä ei Jumalan valtakunta ole ruoka ja juoma, mutta vanhurskaus, ja rauha, ja ilo Pyhässä Hengessä.

18 *TR* ὁ | *ho* sillä joka γὰρ | *gar* ἐν | *en* τούτοις | *toutois* näissä δουλεύων

| *douleuōn* palvelee τῷ | *tō* Χριστῷ | *Christō* Kristusta εὐάρεστος |

euarestos on mieleinen τῶ | *tō* Θεῶ | *Theō* Jumalalle καὶ | *kai* ja δόκιμος | *dokimos* kelvollinen τοῖς | *tois* ἀνθρώποις | *anthrōpois* ihmisille

DELITZSCH וְהַעֲבֹד | ve'ha'oved בְּאֵלֶּה | ba'elleh אֶת־הַמָּשִׁיחַ | 'et-
hamMashiach רָצוּי | ratzui הוּא | hu' לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM וּבְחֻן |
uvachun לְאֲנָשִׁים | la'anashim

TKSI Joka siis tässä suhteessa palvelee Kristusta, se on Jumalalle sovelias ja ihmisille otollinen.

STLK2017 Se, joka tässä kohden palvelee Kristusta, on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.

Biblia1776 Sillä joka niissä Kristusta palvelee, hän on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.

19 *TR* ἄρα | *ara* niin οὖν | *oun* nyt τὰ | *ta* τῆς | *tēs* εἰρήνης | *eirēnēs*
rauhaa διώκωμεν | *diōkōmen* tavoitelkaamme καὶ | *kai* ja τὰ | *ta* sitä τῆς |
tēs mikä οἰκοδομῆς | *oikodomēs* rakentaa τῆς | *tēs* εἰς | *eis* ἀλλήλους |
allēlous toisiamme

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta נִרְדְּפָה | nirdefa דְּרֶךְ | derech הַשְּׁלוֹם
| hash'shalom וְדְרֶךְ | vederech הַבְּנוֹת | hibbanot יָחַד | jachad אִישׁ
| 'ish מִרְעֵהוּ | mere'ehu

TKSI Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikä saa aikaan rauhaa ja keskinäistä rakentumista.

STLK2017 Tavoitelkaamme siis sitä, mikä edistää rauhaa ja keskinäistä rakentumista.

Biblia1776 Sentähden noudattakaamme niitä, mitkä rauhaan sopivat, ja sitä, mikä keskenämme parannukseksi tulee.

20 *TR* μὴ | *mē* ἄλλ' ἕνεκεν | *heneken* tähden βρώματος | *brōmatos* ruuan
κατάλυε | *katalye* turmele τὸ | *to* ἔργον | *ergon* työtä τοῦ | *tou* Θεοῦ |

Theou Jumalan πάντα | *panta* kaikki μὲν | *men* siis καθαρά | *kathara* on
puhdasta ἀλλὰ | *alla* mutta κακὸν | *kakon* pahaα τῷ | *tō* ἀνθρώπῳ |
anthrōpō ihmiselle τῷ | *tō* διὰ | *dia* vuoksi προσκόμματος | *proskommatos*
joka tuntoaan loukaten ἐσθίοντι | *esthionti* syö

DELITZSCH אֶל־תְּהָרוֹס | 'al-taharos אֶת־מַעֲשֵׂה | 'et-ma'aseh
אֱלֹהִים | 'ELOHIM עַל־דְּבַר | 'al-devar מֵאֲכַל | ma'achal הֵן | hen
הַכֹּל | hakol טָהוֹר | tahor הוּא | hu' אֲבַל | 'aval רַע | ra' אָדָם |
| la'adam אֲשֶׁר | 'asher יֵאָכְלֶנּוּ | jo'chelennu בְּמִכְשָׁל | bemichshol
לְבוֹ | libbo

TKSI Älä ruuan vuoksi turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö * loukkaukseksi joutuen*, se on pahaα.

STLK2017 Älä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö omaatuntoaan loukaten, se on pahaα.

Biblia1776 Älä ruuan tähden Jumalan työtä turmele. Kaikki tosin ovat puhtaat; vaan sille ihmiselle on se paha, joka syö omantuntonsa pahennuksen kanssa.

21 *TR* καλὸν | *kalon* hyvä τὸ | *to* μὴ | *mē* ettei φαγεῖν | *fagein* syö κρέα |
krea lihaα μηδὲ | *mēde* eikα πειν | *piein* juo οἶνον | *oinon* viiniä μηδὲ |
mēde ei myös ἐν | *en* ᾧ | *hō* sitä ὁ | *ho* mistä ἀδελφός | *adelfos* veljesi σου
| *sou* sinun προσκόπτει | *proskoptei* loukkaantuu ἢ | *hē* tai σκανδαλίζεται |
skandalidzetai lankeaa ἢ | *hē* tai ἀσθενεῖ | *asthenei* on heikko

DELITZSCH טוֹב | tov נְשֵׂא־תֹאכַל | shello'-to'chal בְּשֶׁר | basar
וְלֹא־תִשְׁתֶּה | velo'-tishteh יֵין | jain וְלֹא־תַעֲשֶׂה | velo'-ta'aseh דְּבַר
| davar אֲשֶׁר | 'asher תִּתְנַגֵּף־בוֹ | jitnaggef-bo אַחִיךָ | 'achicha אִו |
'o יִכְשֶׁל | jikashel אִו | 'o יִחַלֵּשׁ | jechelash

TKSI Hyvä on olla lihaα syömättä ja viiniä juomatta ja karttaa sitä, mistä veljesi

loukkaantuu tai missä hän lankeaa tai on heikko.

STLK2017 Hyvä on olla lihaa syömättä ja viiniä juomatta sekä karttaa sitä, mistä veljesi loukkaantuu tai joutuu lankeemukseen tai tulee heikoksi.

Biblia1776 Se on hyvä, ettet lihaa söisi etkä viinaa joisi eli jotakin, josta veljes loukkaantuu, taikka pahenee, elikkä heikoksi tulee.

22 *TR* σὺ | *sy* sinä πίστιν | *pistin* uskosi ἔχεις | *echeis* pidä κατὰ | *kata* mukaan σαυτὸν | *sauton* itselläsi ἔχε | *eche* joka on ἐνώπιον | *enōpion* edessä τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan μακάριος | *makarios* onnellinen ὁ | *ho* joka μὴ | *mē* ei κρίνων | *krinōn* tuomitse ἑαυτὸν | *heauton* itseään ἐν | *en* ᾧ | *hō* siitä δοκιμάζει | *dokimadzei* mikä on oikeaa

DELITZSCH יֵשׁׁ | jesh לְךָ | le'cha אֱמוּנָה | 'emuna לְךָ | tehi-
lecha לְבַדְּךָ | le'vaddecha לְפָנַי | lifnei הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֲשֶׁרִי
| 'ashrei מִי | mi שֶׁלֹּא | shelo יָדִין | jadin אֶת־נַפְשׁוֹ | 'et-nafesho
בְּדָבָר | baddavar אֲשֶׁר | 'asher כָּשֵׁר | kasher בְּעֵינָיו | be'einaiv

TKSI *Onko sinulla usko? Pidä se itselläsi Jumalan edessä. * Onnellinen se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä katsoo oikeaksi.

STLK2017 Pidä itselläsi Jumalan edessä se usko, mikä sinulla on. Onnellinen on se, joka ei tuomitse itseään siitä, mitä pitää oikeana.

Biblia1776 Jos sinulla on usko, niin pidä se itsessä Jumalan edessä. Autuas on, joka ei tee itsellensä omaatuntoa niissä, mitkä hän koettelee.

23 *TR* ὁ | *ho* mutta joka δὲ | *de* διακρινόμενος | *diakrinomenos* epäröi ἐὰν
| *ean* kuitenkin φάγη | *fagē* syö κατακέκριται | *katakekritai* on tuomittu ὅτι
| *hoti* sillä οὐκ | *ouk* se ei ἐκ | *ek* πίστεως· | *pisteōs* ole uskosta πᾶν | *pan*
ja kaikki δὲ | *de* ὁ | *ho* mikä οὐκ | *ouk* ei ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* ole
uskosta ἁμαρτία | *hamartia* syntiä ἐστίν | *estin* on

DELITZSCH וְאֲשֶׁר | va'asher לוֹ | lo סֵפֶק | safeq בְּאֶחָלוֹ | be'ochlo

נְאֻשָׁם | ne'sham כִּי | ki לֹא | lo' עָשָׂה | 'asa מֵאֱמוּנָה | me'emuna
וְכָל־אֲשֶׁר | vechol-'asher נִעְשָׂה | na'asa מִבְּלִי | mibbeli אֱמוּנָה |
'emuna חֵטְא | chet' הוּא | hu'

TKSI Mutta joka epäröi, on tuomittu, jos syö, koska syöminen ei perustu uskoon. Sillä kaikki, mikä ei perustu uskoon, on syntiä.

STLK2017 Mutta joka epäröi ja kuitenkin syö, on tuomittu, koska se ei tapahdu uskosta, sillä kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä.

Biblia1776 Mutta joka siitä epäilee ja kuitenkin syö, se on kadotettu; sillä ei hän syönyt uskossa, mutta kaikki, mikä ei uskosta ole, se on synti.

15 luku

1 *TR* ὀφείλομεν | *ofeilomen* ja olemme velvollisia δὲ | *de* ἡμεῖς | *hēmeis* me
οἱ | *oi* jotka δυνατοὶ | *dynatoi* voimakkaat olemme τὰ | *ta* ἀσθενήματα |
asthenēmata vajavuuksia τῶν | *tōn* ἀδυνάτων | *adynatōn* heikkojen βαστάζειν
| *bastadzein* kantamaan καὶ | *kai* μὴ | *mē* εἰκὴ ἑαυτοῖς | *heautois*
itsellemme ἀρέσκειν | *areskein* olemaan mieliksi

DELITZSCH וְעַלֵּינוּ | ve'aleinu הַחֲזָקִים | hachazaqim לְשֵׂאת | laset
חֻלְשׁוֹת | chulshot הַכֹּשְׁלִים | hakkshelim וְאֶל־נְבִקְשׁ | ve'al-
nevaqesh הַנְּאֵת | hana'at עֲצָמֵנוּ | 'atzmenu

TKSI Mutta meidän, vahvojen, on kannettava heikkojen vajavuuksia eikä oltava itsellemme mieliksi.

STLK2017 Mutta meidän, vahvojen, tulee kantaa heikkojen vajavuuksia, eikä olla itsellemme mieliksi.

Biblia1776 Mutta meidän, jotka väkevät olemme, tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä, eikä itsellemme kelvata.

2 *TR* ἕκαστος | *hekastos* sillä jokainen γὰρ | *gar* ἡμῶν | *hēmōn* meistä τῶ
tō πλησίον | *plēsion* lähimmäiselleen ἀρεσκέτω | *aresketō* olkoon mieliksi εἰς

| *eis* τὸ | *to* ἀγαθὸν | *agathon* hyvään pròs | *pros* οἰκοδομήν | *oikodomēn*
rakentaen

DELITZSCH כִּי | ki כָּל־אֶחָד | chol-'echad מִמֶּנּוּ | mimmennu בְּקִשׁ׃
| jevaquesh הַנְּאִת | hana'at חֵבְרוּ | chavero לְטוֹב | le'tov לוֹ | lo
לְמַעַן | le'ma'an בְּנָה׃ | jibbaneh

TKSI Olkoon (siis) kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi, hänen hyväkseen, rakentumista varten.

STLK2017 Olkoon kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi hänen parhaakseen, että hän rakentuisi.

Biblia1776 Niin jokainen meistä kelvatkoon lähimmäisellensä siinä, mikä hyvä on, parannukseksi.

3 *TR* καὶ | *kai* sillä myös γὰρ | *gar* ὃ | *ho* Χριστὸς | *Christos* Kristus οὐχ
| *ouch* εἰ ἑαυτῷ | *heautō* itselleen ἦρεσεν | *ēresen* ollut mieliksi ἀλλὰ |
alla vaan καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu οἱ |
hoi ὀνειδισμοὶ | *oneidismoi* häväistykset τῶν | *tōn* ὀνειδιζόντων |
oneididzontōn jotka häpäisevät σε | *se* sinua ἐπέπεσον | *epepeson* ovat
kaatuneet ἐπ' | *ep* päälleni ἐμέ | *eme* minun

DELITZSCH כִּי | ki גַּם־הַמָּשִׁיחַ | gam-hamMashiach לֹא | lo' בְּקִשׁ׃
| viqesh הַנְּאִת | hana'at עֲצָמוֹ | 'atzmo אֶלָּא | 'ella' כִּכְתוּב |
chaKatuv חֵרְפוֹת | cherpot חוֹרְפוֹת | chorefecha נְפִלוֹ | nafelu עָלַי |
'alai

TKSI Sillä Kristuskaan ei ollut itselleen mieliksi, vaan niin kuin on kirjoitettu:
"Niitten herjaukset, jotka sinua herjaavat, ovat sattuneet minuun."

STLK2017 Sillä ei Kristuskaan elänyt itselleen mieliksi, vaan niin kuin kirjoitettu on:
"Niiden solvaukset, jotka sinua parjaavat, ovat sattuneet minuun."

Biblia1776 Sillä ei Kristuskaan itsellensä kelvannut, vaan niinkuin kirjoitettu on:

heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesivat minun päälleni.

4 *TR* ὅσα | *hosa* sillä ne kaikki γὰρ | *gar* προεγράφη | *proegrafē* on edeltä kirjoitettu εἰς | *eis* τὴν | *tēn* ἡμετέραν | *hēmeteran* meille διδασκαλίαν | *didaskalian* opetukseksi προεγράφη | *proegrafē* edeltä kirjoitettu ἵνα | *hina* ἐτὶ διὰ | *dia* κατὰ τῆς | *tēs* ὑπομονῆς | *hypomonēs* kärsivällisyyden καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* παρακλήσεως | *paraklēseōs* lohdutuksen τῶν | *tōn* γραφῶν | *grafōn* Kirjoitusten τὴν | *tēn* ἐλπίδα | *elpida* toivo ἔχωμεν | *echōmen* meillä olisi

DELITZSCH כִּי | ki כֹּל-אֲשֶׁר | chol-'asher נִחְתָּב | nichtav מִלְּפָנַיִם
| millefanim לְלַמְּדֵנוּ | le'lammedenu נִחְתָּב | nichtav לְמַעַן | le'ma'an
תִּהְיֶה-לָנוּ | tihjeh-lanu תִּקְוָה | tiqva בְּסַבְלָנוּת | besavelanut
וּבְתַנְחֻמוֹת | uvetanchumot הַכְּתוּבִים | haKetuvim

TKSI Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on (ennalta) kirjoitettu meille opiksi, jotta meillä kärsivällisyyden ja Kirjoitusten lohdutuksen perusteella olisi toivo.

STLK2017 Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Kirjoitusten lohdutuksen kautta olisi toivo.

Biblia1776 Sillä mitä ennen kirjoitettu on, se on meille opiksi kirjoitettu, että meillä kärsivällisyyden ja Raamattuun lohdutuksen kautta toivo olisi.

5 *TR* ὁ | *ho* δὲ | *de* ja Θεὸς | *Theos* Jumala τῆς | *tēs* ὑπομονῆς | *hypomonēs* kärsivällisyyden καὶ | *kai* ja τῆς | *tēs* παρακλήσεως | *paraklēseōs* lohdutuksen δῶν | *dōē* antakoon ὑμῖν | *hymin* teidän τὸ | *to* αὐτὸ | *auto* samoin φρονεῖν | *fronein* ajatella ἐν | *en* ἀλλήλοις | *allēlois* keskuudessanne κατὰ | *kata* mukaan Χριστὸν | *Christon* Kristuksen Ἰησοῦν· | *Iēsoun* Jeesuksen

DELITZSCH וְאֱלֹהֵי | ve'ELOHEI הַסַּבְלָנוּת | hassavelanut וְהִנְחָמָה |

ve'hannechama הוּא | hu' הִתְּן | jitten לָכֶם | la'chem לְהִיּוֹת | lihjot
כְּלָכֶם | kullechem לֵב | le'v אֶחָד | 'echad עַל־פִּי | 'al-pi הַמְּשִׁיחַ
| hamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA

TKSI Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teidän olla samaa mieltä keskenänne Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan,

STLK2017 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jeesuksen mukaan,

Biblia1776 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala antakoon teille, että te keskenänne yksimieliset olisitte Jesuksen Kristuksen perään:

6 *TR* ἵνα | *hina* että ὁμοθυμαδὸν | *homothymadon* yksimielisesti ἐν | *en* ἐνὶ
| *heni* yhdellä στόματι | *stomati* suulla δοξάζητε | *doksadzēte* ylistäisitte τὸν
| *ton* Θεὸν | *Theon* Jumalaa καὶ | *kai* ja Πατέρα | *Patera* Isää τοῦ | *tou*
Κυρίου | *Kyriou* Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen
Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher הַתְּכַבְּדוּ | techabbedu בְּנַפְשׁוֹ | be'nefesh
אֶחָד | 'achat וּבְפִה | uvefeh אֶחָד | 'echad אֶת־הָאֱלֹהִים | 'et-
ha'ELOHIM אָבִי | 'Avi אֲדֹנָיִנוּ | 'ADONEINU יֵשׁוּעַ | JESHUA
הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKSI jotta yksimielisesti yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää.

STLK2017 niin että yksimielisesti yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää.

Biblia1776 Että te yksimielisesti yhdestä suusta kiittäisitte Jumalaa ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isää.

7 *TR* διὸ | *dio* sen tähden προσλαμβάνεσθε | *proslambanesthe* hoivatkaa
ἀλλήλους | *allēlous* toisianne καθὼς | *kathōs* niinkuin καὶ | *kai* myös ὁ |

ho Χριστὸς | *Christos* Kristus προσελάβετο | *proselabeto* otti hoivaansa ἡμᾶς
| *hēmas* meidät εἰς | *eis* δόξαν | *doksan* kunniaksi Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken תְּקַבְּלֵנִי | teqabbelu אִישׁ | 'ish אֶת־יְהוֹשֻׁעַ | 'et-'achiv כַּאֲשֶׁר | ka'asher גַּם־הַמָּשִׁיחַ | gam-hamMashiach
לְקִבּוֹל | qibbel אֶת־נוֹ | 'otanu לְכָבוֹד | lichvod הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI Hoivatkaa siis toisianne, niin kuin Kristuskin on meitä* hoivannut Jumalan kunniaksi.

STLK2017 Ottakaa sen vuoksi toinen toisenne keskinäiseen yhteyteen, niin kuin Kristuskin on teidät luokseen ottanut, Jumalan kunniaksi.

Biblia1776 Sentähden korjatkaat toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on meitä Jumalan kunniaksi korjannut.

8 *TR* λέγω | *legō* sillä sanon δέ | *de* Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesus Χριστὸν | *Christon* Kristus διάκονον | *diakonon* palvelijaksi γεγενῆσθαι | *gegenēsthai*
on tullut περιτομῆς | *peritomēs* ympärileikattujen ὑπὲρ | *hyper* tähden ἀληθείας | *alētheias* totuuden Θεοῦ | *Theou* Jumalan εἰς | *eis* τὸ | *to*
βεβαιῶσαι | *bebaiōsai* vahvistamaan τὰς | *tas* ἐπαγγελίας | *epaggelias*
lupaukset τῶν | *tōn* πατέρων· | *paterōn* isien

DELITZSCH וְאֲנִי | va'ani אֹמֵר | 'omer כִּי | ki יֵשׁוּעַ | JESHUA
הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach הָיָה | haja לְמִשְׁרֵת | limsharet בְּנֵי | benei
הַמִּילָה | hammila לְמַעַן | le'ma'an אֱמֶת | 'emet הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM לְקַיְּמַם | le'qajjem אֶת־הַבְּטָחוֹת | 'et-hahavetachot אֲשֶׁר
| 'asher לְאַבֹת | la'avot

TKSI Sillä minä sanon, että (Jeesus) Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden vuoksi vahvistaakseen isien saamat lupaukset

STLK2017 Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi

Jumalan totuuden tähden vahvistaakseen isille annetut lupaukset,

Biblia1776 Mutta minä sanon: Jesus Kristus on ollut ympärileikkauksen palvelia Jumalan totuuden tähden, vahvistamaan sitä lupausta, joka isille tapahtunut oli.

9 *TR* τὰ | *ta* δὲ | *de* mutta ἔθνη | *ethnē* pakanat ὑπὲρ | *hyper* tähden ἐλέους | *eleous* laupeuden δοξάσαι | *doksasai* ylistävät τὸν | *ton* θεόν | *Theon* Jumalaa καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on kirjoitettu διὰ | *dia* vuoksi τοῦτο | *touto* sen ἐξομολογήσομαί | *eksomologēsomai* ylistän σοι | *soi* sinua ἐν | *en* joukossa ἔθνεσι | *ethnesi* pakanoiden καὶ | *kai* ja τῷ | *tō* ὀνοματί | *onomati* nimellesi σου | *sou* sinun ψαλῶ | *psalō* laulan kiitosta

DELITZSCH וְהַגִּוִּים | ve'ha'gojim הֵמָּה | hemma כְּבָדוֹ | jechabbedu אֶת־הָאֱלֹהִים | 'et-ha'ELOHIM לְמַעַן | le'ma'an רַחֲמָיו | rachamaiv כַּכָּתוּב | kaKatuv עַל־כֵּן | 'al-ken אֹדְךָ | 'odecha בְּגִוִּים | vaggiojim וּלְשִׁמְךָ | uleshimecha אֲזַמְּרָה | 'azammera

TKSI ja jotta pakanat laupeuden vuoksi ylistäisivät Jumalaa, niin kuin on kirjoitettu: "Sen vuoksi ylistän sinua pakanain keskellä ja laulan kiitosta nimellesi."

STLK2017 mutta että pakanat laupeuden tähden ovat ylistäneet Jumalaa, kuten on kirjoitettu: "Sen tähden ylistän sinua pakanain keskellä ja laulan kiitosta sinun nimellesi."

Biblia1776 Mutta että pakanat laupiuden edestä Jumalaa kiittäisivät, niinkuin kirjoitettu on: sentähden kiitän minä sinua pakanain seassa ja veisaan sinun nimelles.

10 *TR* καὶ | *kai* ja πάλιν | *palin* jälleen λέγει | *legei* sanotaan εὐφράνθητε | *eufranthēte* riemuitkaa ἔθνη | *ethnē* pakanat μετὰ | *meta* kanssa τοῦ | *tou* λαοῦ | *laou* kansansa αὐτοῦ | *autou* Hänen

DELITZSCH וְאֹמֵר | ve'omer הֲרַגְנִינוּ | harninu גִּוִּים | gojim עֲמֹ |

'ammo

TKSI Ja Hän* sanoo vielä: "Riemuitkaa, pakanat, Hänen kansansa kanssa"

STLK2017 Vielä hän sanoo: "Riemuitkaa, pakanat, hänen kansansa kanssa."

Biblia1776 Ja taas hän sanoo: iloitkaat pakanat hänen kansansa kanssa!

11 *TR* καὶ | *kai* ja πάλιν | *palin* jälleen αἰνεῖτε | *aineite* kiittäkää τὸν | *ton*
Κύριον | *Kyrion* Herraa πάντα | *panta* kaikki τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* pakanat
καὶ | *kai* ja ἐπαινέσατε | *epainesate* ylistäkää αὐτὸν | *auton* Häntä πάντες |
pantes kaikki οἱ | *oi* λαοί | *laoi* kansat

DELITZSCH וְאֹמֵר | ve'omer הַלְלוּ | halelu אֶת־יְהוָה | 'et-JAHWEH
כָּל־גּוֹיִם | kol-gojim שַׁבְּחֵהוּ | shabbechuhu כָּל־הָאֲמִיּוֹת | kol-
ha'ummim

TKSI ja taas: "Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja *ylistäkää Häntä, kaikki* kansat."

STLK2017 Ja taas: "Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäkööt häntä kaikki kansat."

Biblia1776 Ja taas: kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja kaikki kansa ylistäkään häntä!

12 *TR* καὶ | *kai* ja πάλιν | *palin* jälleen Ἡσαΐας | *Esaias* Jesaja λέγει | *legei*
sanoo ἔσται | *estai* on oleva ἡ | *hē* ῥίζα | *ridza* juuri τοῦ | *tou* Ἰησοῦ |
Iessai Iisain καὶ | *kai* ja ὁ | *ho* ἀνιστάμενος | *anistamenos* nouseva ἄρχειν |
archein hallitsijaksi ἐθνῶν· | *ethnōn* pakanoiden ἐπ' | *ep* αὐτῷ | *autō*
Häneen ἔθνη | *ethnē* pakanat ἐλπιούσιν | *elpiousin* panevat toivonsa

DELITZSCH וַיְשַׁבְּחֵהוּ | viJesha'jahu אֵמַר | 'omer וְהִיא | ve'haja
שָׁרֵשׁ | shoresh יֵשַׁי | Jishai אֲשֶׁר | 'asher עֲמִיד | 'omed לְנֵס | le'nes
עַמִּים | 'ammim אֱלֹהֵי | 'elaiiv גּוֹיִם | gojim יְקַוּוּ | jeqavu

TKSI Ja vielä Jesaja sanoo: "On tuleva Iisain juurivesa ja Hän, joka nousee

hallitsemaan pakanoita. Häneen pakanat panevat toivonsa."

STLK2017 Myös Jesaja sanoo: "On tuleva Iisain juurivesa, hän, joka nousee hallitsemaan pakanoita. Häneen pakanat panevat toivonsa."

Biblia1776 Ja taas sanoo Jesaias: sen pitää oleman Jessen juuren, joka on nouseva pakanoita hallitsemaan, jonka päälle pakanat toivoman pitää.

13 *TR* ὁ | *ho* δὲ | *de* ja Θεὸς | *Theos* Jumala τῆς | *tēs* ἐλπίδος | *elpidos*
toivon πληρώσαι | *plērōsai* täyttäköön ὑμᾶς | *hymas* teidät πάσης | *pasēs*
kaikella χαρᾶς | *charas* ilolla καὶ | *kai* ja εἰρήνης | *eirēnēs* rauhalla ἐν | *en*
τῷ | *tō* πιστεύειν | *pisteuein* uskossa εἰς | *eis* τὸ | *to* περισσεύειν |
perisseuein yltäkylläisiä olemaan ὑμᾶς | *hymas* teidät ἐν | *en* τῇ | *tē* ἐλπίδι
| *elpidi* toivossanne ἐν | *en* δυνάμει | *dynamei* voimassa Πνεύματος |
Pneumatōs Hengen Ἁγίου | *Hagiou* Pyhän

DELITZSCH וְאֱלֹהֵי | ve'ELOHEI הַתְּקוּוָה | ha'tiqva הוּא | hu' מְלֵא?
| jemalle' אֶתְכֶם | 'etchem כָּל־שִׂמְחָה | kol-simecha וְשָׁלוֹם |
ve'shalom בְּאֵמוּנָה | ba'emuna לְמַעַן | le'ma'an תִּרְבֶּה | tirbeh
תְּקוּוֹתְכֶם | tiqvatchem בְּגִבּוֹרֹת | bigvurat רוּחַ | Ruach שְׂקִידָה |
haQodesh

TKSI Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, jotta olisitte runsain määrin osalliset toivosta Pyhän Hengen voimassa.

STLK2017 Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät uskoessanne kaikella ilolla ja rauhalla, että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voimassa.

Biblia1776 Mutta toivon Jumala täyttäköön teitä kaikella riemulla ja rauhalla uskossa, että teillä Pyhän Hengen voiman kautta yltäkylläinen toivo olisi.

14 *TR* πέπεισμαι | *pepeismai* ja olen varma δέ | *de* ἀδελφοί | *adelfoi* veljeni
μου | *mou* minun καὶ | *kai* ja αὐτὸς | *autos* itse ἐγὼ | *egō* minä περὶ | *peri*
ὑμῶν | *hymōn* teistä ὅτι | *hoti* että καὶ | *kai* myös αὐτοὶ | *autoi* itse μεστοί
| *mestoi* täynnä ἐστε | *este* olette ἀγαθωσύνης | *agathōsynēs* hyvyydellä

πεπληρωμένοι | *peplērōmenoi* täytettyinä πάσης | *pasēs* kaikella γνώσεως |
gnōseōs tuntemuksella δυνάμενοι | *dynamenoi* kykenevät και | *kai* myös
ἀλλήλους | *allēlous* toisianne νοουθετεῖν | *nouthetein* neuvomaan

DELITZSCH וְהִנֵּה | ve'hinneh אַחֵי | 'achai מִבְּטַח | muvtach אֲנִי |
'ani בְּכֶם | bachem כִּי | ki גַּם־אַתֶּם | gam-'attem בְּעֵצְמְכֶם |
be'atzmechem מְלֵאֵי | mele'ei אֲהַבַת | 'ahavat חֶסֶד | chesed מְלֵאִים
| mele'im כָּל־דַּעַת | kol-da'at וְתוֹכְלוּ | vetuchelu לְהוֹכִיחַ |
le'hochiach אִישׁ | 'ish אֶת־רֵעֵהוּ | 'et-re'ehu

TKSI Veljeni, olen itsekin varma teistä, että myös te itse olette täynnä hyvyyttä, teillä on ylen runsaasti kaikkinaista tietoa ja kykenette neuvomaan toisianne.

STLK2017 Veljeni, minä itsekin olen varma teistä, että te itse olette täynnä hyvyyttä ja kaikkinaista tietoa, niin että myös kykenette neuvomaan toisianne.

Biblia1776 Mutta minä tiedän hyvästi, rakkaat veljeni, teistä, että te olette hyvyyttä täynnä, kaikella tuntemisella täytetyt, että te voitte toinen toistanne neuvoa.

15 **TR** τολμηρότερον | *tolmēroteron* ja rohkeasti δὲ | *de* ἔγραψα | *egrapsa*
olen kirjoittanut ὑμῖν | *hymin* teille ἀδελφοί | *adelfoi* veljet ἀπὸ | *apo*
μέρους | *merous* osaltani ὡς | *hōs* kuin ἐπαναμιμνήσκων | *epanamimnēskōn*
muistuttaen ὑμᾶς | *hymas* teitä διὰ | *dia* kautta τὴν | *tēn* χάριν | *charin*
armon τὴν | *tēn* jonka δοθεῖσάν | *dotheisan* on antanut lahjaksi μοι | *moi*
minulle ὑπὸ | *hypo* τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumala

DELITZSCH אַךְ | 'ach הֵעִזְתִּי | he'azti מֵעַט | me'at בְּכַתְּבִי |
bechatevi אֲלֵיכֶם | 'aleichem הִנֵּה | henna וְהִנֵּה | vahenna כְּמִזְכִּיר |
kemazkir אֶתְכֶם | 'etchem עַל־פִּי | 'al-pi הַחֶסֶד | ha'chesed הַנִּתּוֹן |
hannatun לִי | li מֵאֵת | me'et הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM

TKSI Kuitenkin olen kirjoittanut teille (veljet) osin melko rohkeasti, jälleen muistuttaakseni teitä sen armon nojalla, minkä Jumala on minulle antanut,
STLK2017 Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut muistuttaakseni teille näitä asioita sen armon tähden, jonka Jumala on minulle antanut

Biblia1776 Minä olen kuitenkin puolittain rohkiasti teidän tyköne, rakkaat veljet, kirjoittanut, niinkuin muistuttain teille sen armon puolesta, joka minulle Jumalalta on annettu.

16 *TR* εἰς | *eis* τὸ | *to* εἶναί | *einai* ollakseni με | *me* minä λειτουργὸν |
leitourgon palvelija Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen
εἰς | *eis* τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* pakanoille ἱεουργοῦντα | *hierourgounta*
palvellakseni τὸ | *to* εὐαγγέλιον | *euaggelion* evankeliumia τοῦ | *του* Θεοῦ
| *Theou* Jumalan ἵνα | *hina* että γένηται | *genētai* tulisi ἢ | *hē* προσφορὰ |
prosfora uhri τῶν | *tōn* ἐθνῶν | *ethnōn* pakanoista εὐπρόσδεκτος |
euprosdektos otollinen ἡγιασμένη | *hēgiasmenē* pyhitetty ἐν | *en* Πνεύματι |
Pneumati Hengessä Ἁγίῳ | *Hagiō* Pyhässä

DELITZSCH לְהִיּוֹתִי | lihjoti מְשַׁרֵת | me'sharet יֵשׁוּעַ | JESHUA
הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach לְגוֹיִם | la'gojim וּלְכָהֵן | ulechahen
בְּשׂוֹרֵת | bivsorat הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM לְמַעַן | le'ma'an הַיְהִי |
jihjeh קִרְבָּן | qorban הַגֹּיִם | ha'gojim רְצוּי | ratzui וּמְקַדְּשֵׁי |
umequddash בְּרוּחַ | beRuach הַקֹּדֶשׁ | haQodesh

TKSI että olisin *Jeesuksen Kristuksen* palvelija pakanain keskellä, suorittaessani Jumalan ilosanoman papillista palvelua, jotta pakanoista tulisi otollinen, Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri.

STLK2017 ollakseni Jeesuksen Kristuksen palvelija pakanoita varten toimittaakseni papillisesti Jumalan evankeliumin palvelusta, niin että pakanoista tulisi otollinen Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri.

Biblia1776 Että minun pitää oleman pakanain seassa Jesuksen Kristuksen palvelian, Jumalan evankeliumia uhraamassa, että pakanatkin olisivat Jumalalle otollinen uhri, Pyhän Hengen kautta pyhitetty.

17 *TR* ἔχω | *echō* minulla on οὖν | *oun* nyt καύχησιν | *kauchēsin*
kerskaukseni ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou*
Jeesuksessa τὰ | *ta* πρὸς | *pros* edessä Θεόν | *Theon* Jumalan

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken יֵשׁ-לִי | jesh-li לְהִתְהַלֵּל | le'hithallel
בַּמָּשִׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA נֶגֶד | neged הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM

TKSI Minulla on siis kerskausta Kristuksessa Jeesuksessa siinä, mikä koskee Jumalaa.

STLK2017 Minulla on siis kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa palvellessani Jumalaa,

Biblia1776 Sentähden minulla on se, josta minä Jesuksessa Kristuksessa kerskaan, niissä mitkä Jumalan ovat.

18 *TR* οὐ | *ou* sillä ἐν γὰρ | *gar* τολμήσω | *tolmēsō* rohkene λαλεῖν | *lalein*
puhua τι | *ti* muuta ὧν | *hōn* kuin οὐ | *ou* mitä κατειργάσατο | *kateirgasato*
on saanut aikaan Χριστὸς | *Christos* Kristus δι' | *'di* kautta ἐμοῦ | *emou*
minun εἰς | *eis* ὑπακοήν | *hypakoēn* kuuliaisuudeksi ἐθνῶν | *ethnōn*
pakanoiden λόγῳ | *logō* sanalla καὶ | *kai* ja ἔργῳ | *ergō* teolla

DELITZSCH כִּי | ki לֹא־אֵעֵז | lo'-a'ez פָּנִי | panai לְדַבֵּר | le'daber
דָּבָר | davar זולתי | zulati אֲשֶׁר | 'asher עָשָׂה | 'asa הַמָּשִׁיחַ |
hamMashiach בְּיָדִי | bejadi לְמַעַן | le'ma'an הַטּוֹת | hattot בְּאִמָּר |
be'omer וּבְמַעֲשֵׂה | uvema'aseh אֶת־לֵב | 'et-lev הַגּוֹיִם | ha'gojim
לְסוּר | lasur לְמִשְׁמַעְתּוֹ | le'mishma'to

TKSI Sillä en rohkene puhua muusta kuin siitä, mitä Kristus sanalla ja teolla on välitykselläni saanut aikaan pakanain kuuliaisuudeksi,

STLK2017 sillä minä en rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus on saattaakseen pakanat kuuliaisiksi kauttani vaikuttanut sanalla ja teolla,

Biblia1776 Sillä en minä rohkene mitään puhua niistä, mitä ei Kristus minun kauttani vaikuttanut pakanain kuuliaisuudeksi, sanalla ja työllä,

19 *TR* ἐν | *en* δυνάμει | *dynamei* voimassa σημείων | *sēmeiōn*
tunnusmerkkien καὶ | *kai* ja τεράτων | *teratōn* ihmeiden ἐν | *en* δυνάμει |
dynamei voimassa Πνεύματος | *Pneumatos* Hengen Θεοῦ· | *Theou* Jumalan
ὥστε | *hōste* niin että με | *me* minᾶ ἀπὸ | *apo* Ἱερουσαλήμ | *Ierousalēm*
Jerusalemista καὶ | *kai* ja κύκλῳ | *kyklō* sen ympäristön μέχρι | *mechri*
saakka τοῦ | *tou* Ἰλλυρικοῦ | *Illyrikou* Illyrikoniin πεπληρωκέναι |
peplērōkenai olen täyttänyt τὸ | *to* εὐαγγέλιον | *euaggelion* evankeliumilla
τοῦ | *tou* Χριστοῦ· | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH בְּגִבּוּרַת | bigvurat אֲתוֹת | 'otot וּמוֹפְתִים | umofetim
וּבְגִבּוּרַת | uvigvurat רוּחַ | Ruach אֱלֹהִים | 'ELOHIM עַד־כִּי | 'ad-
כִּי מִלְּאֲתֵי | mile'ti מִירוּשָׁלַיִם | miJerushalaim וּסְבִיבוֹתֶיהָ |
usevivoteha וְעַד | ve'ad לְאִלְיִרִיקוֹן | le'Illuriqon אֶת־בְּשׂוֹרַת | 'et-
besorat הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKSI tunnustekojen ja ihmeitten voimalla, Jumalan* Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemista alkaen kaikkialla Illyrikoniin saakka olen saattanut päätökseen Kristuksen ilosanoman julistamisen.

STLK2017 tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Jumalan Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemista ja sen ympäristöstä alkaen Illyrikoniin asti olen suorittanut Kristuksen evankeliumin julistamisen,

Biblia1776 Merkkien ja ihmeiden voimalla, Jumalan Hengen väellä; niin että minä hamasta Jerusalemista ja niissä ympäri Illyrikoon asti olen kaikki

Kristuksen evankeliumilla täyttänyt.

20 *TR* οὕτω | *houtō* ja tällä tavoin δὲ | *de* φιλοτιμούμενον | *filotimoumenon*
pitänyt kunnia-asiana εὐαγγελίζεσθαι | *euaggelizesthai* julistaa evankeliumia
οὐχ | *ouch* ei ὅπου | *hopou* siellä missä ὠνομάσθη | *ōnomasthē* on mainittu
nimeä Χριστός | *Christos* Kristuksen ἵνα μὴ | *hina mē* etten ἐπ' | *ep* päälle
ἄλλοτριον | *alloTR ion* toisen θεμέλιον | *themelion* perustuksen οἰκοδομῶ· |
oikodomō rakentaisi

DELITZSCH בְּהַשְׂתַּדְּלִי | behishtaddeli לְהַגִּיד | le'haggid אֶת־
הַבְּשׂוּרָה | 'et-ha'besora לֹא | lo' בְּמִקְמוֹת | vimqomot אֲשֶׁר־שָׁם |
'asher-sham כְּבָר | kevar נִקְרָא | niqera' שֵׁם | shem הַמְּשִׁיחַ |
hamMashiach לְבִלְתִּי | le'vilti בְּנוֹת | venot עַל־יְסוּד | 'al-jesod
אֲחֵרִים | 'acherim

TKSI Näin olen pitänyt kunnianani julistaa ilosanomaa siellä, missä Kristusta ei
ole mainittu, jotten rakentaisi toisen perustukselle,

STLK2017 sillä tavoin, että olen pitänyt kunnianani olla julistamatta
evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimi on jo mainittu, etten rakentaisi toisen
laskemalle perustukselle,

Biblia1776 Ja minä olen ollut ahkera evankeliumia saarnaamaan, joissa
Kristuksen nimi ei mainittu ollut, etten minä muukalaisen perustuksen päälle
rakentaisi;

21 *TR* ἀλλὰ | *alla* vaan καθὼς | *kathōs* niinkuin γέγραπται | *gegraptai* on
kirjoitettu οἷς | *hois* ne joille οὐκ | *ouk* ei ἀνηγγέλη | *anēngelē* ole ilmoitettu
περὶ | *peri* αὐτοῦ | *autou* Häntä ὄψονται· | *opsontai* näkevät καὶ | *kai* ja οἱ
| *hoi* jotka οὐκ | *ouk* eivät ἀκηκόασι | *akēkoasi* ole kuulleet συνήσουσι |
synēsousi ymmärtävät

DELITZSCH כִּי | ki אִם־כִּכְתוּב | 'im-kakatuv אֲשֶׁר | 'asher לֹא־

סַפֵּר | lo'-suppar לְהֵם | lahem רְאוּ | ra'u וְאֲשֶׁר | va'asher

וְשָׁמְעוּ | lo'-shame'u הִתְבּוֹנְנוּ | hitbonanu

TKSI vaan niin kuin on kirjoitettu: "Joille ei ole julistettu Hänestä, ne *saavat nähdä*, ja jotka eivät ole kuulleet, ne saavat ymmärtää."

STLK2017 vaan kuten on kirjoitettu: "Ne, joille ei ole hänestä kerrottu, saavat nähdä hänet, ja ne, jotka eivät ole kuulleet, tajuavat."

Biblia1776 Vaan niinkuin kirjoitettu on: joille ei ensinkään hänestä julistettu ollut, niiden pitää sen näkemän, ja jotka ei kuulleet ole, niiden pitää ymmärtämän.

22 *TR* διὸ | *dio* sentähden καὶ | *kai* myös ἐνεκοπτόμην | *enekoptomēn* olen estynyt τὰ | *ta* πολλὰ | *polla* usein τοῦ | *tou* ἐλθεῖν | *elthein* tulemasta πρὸς | *pros* luoksenne ὑμᾶς· | *hymas* teidän

DELITZSCH וְזֶה | vezeh הוּא | hu' הַדָּבָר | ha'davar אֲשֶׁר־נִצְּצָרְתִּי | 'asher-ne'etzarti בְּגִלְלוֹ | viglalo פְּעַם | pa'am וְשִׁתִּים | ushetaim מִבוֹא | mibbo' אֲלֵיכֶם | 'aleichem

TKSI Sen vuoksi olenkin niin usein ollut estynyt tulemasta luoksenne.

STLK2017 Sen tähden olenkin niin usein ollut estetty tulemasta teidän luoksenne.

Biblia1776 Sentähden myös minä olen usein estetty teidän tyköne tulemasta.

23 *TR* νυνὶ | *nyni* mutta nyt δὲ | *de* μηκέτι | *mēketi* ei enää τόπον | *topon* sijaa ἔχων | *echōn* ole ἐν | *en* τοῖς | *tois* κλίμασι | *klimasi* alueilla τούτοις | *toutois* näillä ἐπιποθίαν | *epipothian* ja halu δὲ | *de* ἔχων | *echōn* minulla on ollut τοῦ | *tou* ἐλθεῖν | *elthein* tulla πρὸς | *pros* luoksenne ὑμᾶς | *hymas* teidän ἀπὸ | *apo* πολλῶν | *pollōn* monta ἐτῶν | *etōn* vuotta

DELITZSCH אָבַל | 'aval כַּעֵת | ka'et אֲשֶׁר | 'asher אֵין־עוֹד | 'ein-'od מְקוֹם | maqom לִי | li בְּגִלְלוֹת | baggelilot הָאֵלֶּה | ha'elleh

אֲלֵיכֶם לָבוֹ | nichsafti נִכְסֹפְתִי | venichsof וְנִכְסֹפְתִי | 'avo' אֲבֹא |

'aleichem זֶה | zeh שָׁנִים | shanim רַבּוֹת | rabbot רַבּוֹת

TKSI Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikkakunnissa ja kun minulla jo monena vuotena on ollut halu tulla luoksenne,

STLK2017 Mutta koska minulla nyt ei ole enää tilaa näissä paikkakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän luoksenne,

Biblia1776 Mutta nyt, ettei minulla ole näissä maakunnissa enempi sias ja minä olen jo monta vuotta halainnut teidän tyköne tulla,

24 *TR* ὥς | *hōs* samalla ἐὰν | *ean* jos πορεύωμαι | *poreuōmai* milloin

matkustan εἰς | *eis* τὴν | *tēn* Σπανίαν | *Spanian* Espanjaan ἐλεύσομαι |

eleusomai tulen πρὸς | *pros* luoksenne ὑμας· | *hymas* teidän ἐλπίζω |

elpidzō sillä τοῖνον γὰρ | *gar* διαπορευόμενος | *diaporeuomenos* kautta

kulkiessani θεάσασθαι | *theasasthai* näkeväni ὑμᾶς | *hymas* teidät καὶ | *kai*

ja ὑφ' | *hyf* ὑμῶν | *hymōn* teidän προπεμφθῆναι | *propemfthēnai*

lähettämänä ἐκεῖ | *ekei* sinne ἐὰν | *ean* kun ὑμῶν | *hymōn* teidän πρῶτον |

prōton ensin ἀπὸ | *apo* μέρους | *merous* osaltani ἐμπλησθῶ | *emplēsthō* olen

nauttinut seurastanne

DELITZSCH אֲבֹא | 'avo' אֲלֵיכֶם | 'aleichem בְּלִכְתִּי | belechti

לְאִסְפַּמְיָא | le'Ispamja' כִּי | ki מְקַוְיָה | meqaveh אֲנֹכִי | 'anochi

לְרִאוֹתְכֶם | lir'otechem בְּעֵבְרִי | be'averi וְאַתֶּם | ve'attem

הַתְּשַׁלְּחֵנִי | teshallechuni שָׁמָּה | shamma וְאַשְׁבְּעָה | ve'esbe'a מַעַט

| me'at מִכֶּם | mikkem בְּרִאשׁוֹנָה | bari'shona

TKSI niin minä, kun Espanjaan matkustan, tulen luoksenne. Sillä toivon sitä kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän auttavan minua sinne, saatuani ensin vähän nauttia seurastanne.

STLK2017 niin jos milloin menen Hispaniaan, tulen luoksenne, sillä toivon sieltä

kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän lähettävän minut sinne, kunhan ensin olen jonkin verran virkistynyt teistä.

Biblia1776 Sentähden kuin minä Hispaniaan vaellan, niin minä tulen teidän tykönnē; sillä minä toivon, että kuin minä sen kautta matkustan, niin minä saan teidät nähdä, ja niin teiltä sinne saatettaisiin; kuitenkin, että minä ennen saisin kerran minuni teistä ilahuttaa.

25 *TR* νυνὶ | *nyni* mutta nyt δὲ | *de* πορεύομαι | *poreuomai* matkustan εἰς | *eis* Ἱερουσαλήμ | *Ierusalēm* Jerusalemiin διακονῶν | *diakonōn* palvelemaan τοῖς | *tois* ἁγίοις | *hagiois* pyhiä

DELITZSCH אָמֵן | 'amenam עֲתָה | 'atta אֵלֶיךָ | 'elecha

הַיְהוֹשִׁיָּמָה | Jerushalajema לְעֶזְרָה | la'azor אֶת־הַקְּדוֹשִׁים | 'et-ha'qedoshim

TKSI Mutta nyt matkustan Jerusalemiin pyhiä palvellen.

STLK2017 Mutta nyt menen Jerusalemiin viemään pyhille avustusta.

Biblia1776 Mutta nyt minä vaellan Jerusalemiin pyhille palvelusta tekemään;

26 *TR* εὐδόκησαν | *eudokēsan* sillä ovat halunneet γὰρ | *gar* Μακεδονία | *Makedonia* Makedonia καὶ | *kai* ja Ἀχαΐα | *Achaia* Akaia κοινωσίαν | *koinōnian* yhteisen lahjan τινὰ | *tina* jonkin ποιήσασθαι | *poiēsasthai* toimittaa εἰς | *eis* τοὺς | *tous* πτωχοὺς | *ptōchous* köyhille τῶν | *tōn* ἁγίων | *hagiōn* pyhille τῶν | *tōn* ἐν | *en* Ἱερουσαλήμ | *Ierusalēm* Jerusalemissa

DELITZSCH כִּי | ki מִמְּקֵדוֹנִיָּה | Maqedoneja' וְאֶחָיָה | va'Achajja'

הוֹשִׁיָּלוּ | ho'ilu לְתַת | latet מִשָּׂאת | mas'at נְדָבָה | nedava

לְאֶבְיוֹנֵי | le'evjonei הַקְּדוֹשִׁים | ha'qedoshim אֲשֶׁר | 'asher

בִּירוּשָׁלַיִם | biJerushalaim

TKSI Sillä Makedonia ja Akaia ovat nähneet hyväksi toimittaa jonkin yhteisen lahjan Jerusalemissa asuvien pyhien köyhille.

STLK2017 Sillä Makedonia ja Akaia ovat nähneet hyväksi kerätä yhteisen lahjan niille Jerusalemin pyhille, jotka ovat köyhyydessä.

Biblia1776 Sillä ne Makedoniasta ja Akajasta ovat mielellänsä Jerusalemin köyhiä pyhiä varten yhteisen avun koonneet.

27 *TR* εὐδόκησαν | *eudokēsan* sillä he halusivat γάρ | *gar* καὶ | *kai* myös ὀφειλέται | *ofeiletai* velvollisia αὐτῶν | *autōn* heille εἰσιν | *eisin* ovat εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* τοῖς | *tois* πνευματικοῖς | *pneumatikois* hengellisistä lahjoistaan αὐτῶν | *autōn* heidän ἐκοινώνησαν | *ekoinōnēsan* ovat tulleet osalliseksi τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* pakanat ὀφείλουσι | *ofeilousi* ovat velvolliset καὶ | *kai* myös ἐν | *en* puoleltaan τοῖς | *tois* σαρκικοῖς | *sarkikois* maallisissa λειτουργῆσαι | *leitourgēsai* he palvelemaan αὐτοῖς | *autois* heitä

DELITZSCH כִּי | ki הוֹאִילוּ | ho'ilu וְאַף־מְחֻיָּבִים | ve'af-mechujavim הֵם | hem לָהֶם | lahem כִּי | ki אִם־הָיָה | 'im-haja לְגוֹיִם | la'gojim חֵלֶק | cheleq בְּדַבְרֵי | bedivrei הַרוּחַ | haruach אֲשֶׁר | 'asher לָהֶם | lahem הֵלֵא | halo' עָלֵיהֶם | 'aleihem לְעֲזָרָם | le'azeram גַּם | gam בְּדַבְרֵי | bedivrei הַגּוֹף | hagguf

TKSI He ovat siis nähneet tämän hyväksi, ja he ovat heille velassa. Sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he puolestaan ovat velvolliset palvelemaan heitä maallisilla.

STLK2017 Niin he ovat nähneet hyväksi, ja he ovatkin sen heille velkaa, sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, he ovat puolestaan velvollisia auttamaan heitä maallisilla.

Biblia1776 He ovat sen mielellänsä tehneet, niinkuin he siihen heille velkapäätkin ovat; sillä jos pakanat ovat heidän hengellisestä tavarastansa osallisiksi tulleet, niin on kohtuullinen, että he myös heitä ruumiillisella tavarallansa palvelevat.

28 *TR* τοῦτο | *touto* tämän οὖν | *oun* nyt ἐπιτελέσας | *epitelesas* kun olen

toimittanut και | *kai* myös σφραγισάμενος | *sfragisamenos* suljetun sinetillä
αὐτοῖς | *autois* heille τὸν | *ton* καρπὸν | *karpon* hedelmän τοῦτον | *touton*
tämän ἀπελεύσομαι | *apeleusomai* lähden δι | *'di* kauttanne ὑμῶν | *hymōn*
teidän εἰς | *eis* τὴν | *tēn* Σπανίαν | *Spanian* Espanjaan

DELITZSCH לָכֵן | lachen כְּשֶׁגָּמַרְתִּי | kesheggamarti אֶת־זֹאת | 'et-
zot וְחַתַּמְתִּי | vechatamti לָהֶם | lahem הַפֶּרִי | happeri הַזֶּה | hazzeh
אֶז | 'az אֶעֱבְרָה | 'e'bera דְּרֶךְ | derech אֶרְצְכֶם | 'artzechem
לְאִסְפַּמְיָא | le'Ispamja'

TKSI Suoritettuani siis tämän tehtävän ja vietyäni heille varmennettuna tämän hedelmän lähden kauttanne Espanjaan.

STLK2017 Kun olen tämän suorittanut ja vienyt heille tämän hedelmän perille, lähden teidän kauttanne Hispaniaan.

Biblia1776 Kuin minä siis sen asian päättänyt olen ja heille tämän hedelmän lukinnut, tahdon minä teidän kauttannen Hispaniaan palata.

29 *TR* οἶδα | *oida* ja tiedän δὲ | *de* ὅτι | *hoti* ἐρχόμενος | *erchomenos*
tullessani πρὸς | *pros* luoksenne ὑμᾶς | *hymas* teidän ἐν | *en* πληρώματι |
plērōmati täydellinen εὐλογίας | *eulogias* σιunaus τοῦ | *tou* εὐαγγελίου |
euaggeliou evankeliumin τοῦ | *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen ἐλεύσομαι
| *eleusomai* tulen mukanani

DELITZSCH וְיֹדַעַ | vejodea' אֲנֹכִי | 'anochi כִּי | ki כְּבֹאִי | bevo'i
אֲלֵיכֶם | 'aleichem אָבוֹא | 'avo' בְּמִלֹּא | bimlo' בְּרִכַּת | virkat
בְּשׁוֹרַת | be'sorat הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKSI Tiedän, että tullessani luoksenne tulen Kristuksen (ilosanomana) täydellinen siunaus mukanani.

STLK2017 Tiedän, että tullessani luoksenne tulen Kristuksen evankeliumin täydellinen siunaus mukanani.

Biblia1776 Mutta minä tiedän, kuin minä teidän tykönne tulen, että minä tulen Kristuksen evankeliumin täydellisellä siunauksella.

30 *TR* παρακαλῶ | *parakalō* ja kehotan δε | *de* ὑμᾶς | *hymas* teitä ἀδελφοί | *adelfoi* veljet διὰ | *dia* τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou* Herrassamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa Χριστοῦ | *Christou* Kristuksessa καὶ | *kai* ja διὰ | *dia* τῆς | *tēs* ἀγάπης | *agapēs* rakkaudessa τοῦ | *tou* Πνεύματος | *Pneumatōs* Hengen συναγωνίσασθαι | *synagōnisasthai* taistelemaan kanssani μοι | *moi* minun ἐν | *en* ταῖς | *tais* προσευχαῖς | *proseuchais* rukouksessa ὑπὲρ | *hyper* puolestani ἐμοῦ | *emou* minun πρὸς | *pros* edessä τὸν | *ton* Θεόν· | *Theon* Jumalan

DELITZSCH וְאֲנִי | va'ani מְעוֹרֵר | me'orer אֶתְכֶם | 'etchem אֲחֵי | 'achai בְּאֲדֹנַיִנוּ | ba'ADONEINU יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach וּבְאַהֲבַת | uve'ahavat הַרוּחַ | haRuach לְהִתְאַמֵּץ | le'hit'ammetz אֵתִי | 'itti בְּהַעֲתִיר | beha'tir בְּעַדִּי | ba'adi אֱלֹהִים | 'el-ha'ELOHIM

TKSI Mutta kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja Hengen rakkauteen vedoten taistelemaan kanssani rukoilemalla puolestani Jumalaa,

STLK2017 Mutta kehotan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta taistelemaan kanssani rukouksissa ja puolestani rukoilemaan Jumalaa,

Biblia1776 Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta, että te minun kanssani kilvoittelisitte rukouksissa minun edestäni Jumalan tykö:

31 *TR* ἵνα | *hina* että ῥυσθῶ | *rysthō* pelastuisin ἀπὸ | *apo* τῶν | *tōn* ἀπειθούντων | *apeithountōn* uskottomista ἐν | *en* τῇ | *tē* Ἰουδαίᾳ | *Ioudaia*

Juudeassa καὶ | *kai* ja ἵνα | *hina* että ἢ | *hē* διακονία | *diakonia*
palvelukseni μου | *mou* minun ἢ | *hē* εἰς | *eis* Ἱερουσαλήμ | *Ierusalēm*
Jerusalemmissa εὐπρόσδεκτος | *euprosdektos* otollinen γένηται | *genētai* olisi
τοῖς | *tois* ἀγίοις· | *hagiois* pyhille

DELITZSCH לְמַעַן | le'ma'an אֲשֶׁר | 'asher אֲנִיצֵל | 'ennatzel
מֵהַסּוֹרְרִים | mehassorerim בְּאֶרֶץ | be'ereẓ יְהוּדָה | Jehudah וַיֵּצֵא
| veje'erav עַל־הַקְּדוֹשִׁים | 'al-haqqedshim שִׁמְשִׁי | shimmushi לְשֵׁם
| le'shem יְרוּשָׁלַיִם | Jerushalaim

TKSI että varjeltuisin Juudean uskottomilta ja että Jerusalemia varten hankkimani avustus olisi pyhille otollinen,

STLK2017 että pelastuisin Juudean epäuskoisilta ja että Jerusalemia varten tuomani avustus olisi pyhille otollinen,

Biblia1776 Että minä Juudeassa epäuskoisista pelastettaisiin, ja että minun palvelukseni Jerusalemissa olisi pyhille otollinen;

32 *TR* ἵνα | *hina* että ἐν | *en* χαρᾷ | *chara* iloiten ἔλθω | *elthō* tulisin πρὸς
| *pros* luoksenne ὑμᾶς | *hymas* teidän διὰ | *dia* θελήματος | *thelēmatos*
tahdossa Θεοῦ | *Theou* Jumalan καὶ | *kai* ja συναναπαύσωμαι |
synanapausōmai kanssanne virkistyisin ὑμῖν | *hymin* teidän

DELITZSCH וְאֲשֶׁר | va'asher אָבוֹא | 'avo' אֵלֵיכֶם | 'aleichem
בְּשִׂמְחָה | besimecha בְּרִצּוֹן | birtzon אֱלֹהִים | 'ELOHIM וַיֵּצֵא |
ve'ennafesh עִמָּכֶם | 'immachem

TKSI niin että minä Jumalan tahdosta ilolla saapuisin luoksenne ja virkistyisin seurassanne.

STLK2017 niin että jos Jumala tahtoo, ilolla saapuisin luoksenne ja virkistyisin kanssanne.

Biblia1776 Että minä ilolla teidän tykönne tulisin Jumalan tahdon kautta, ja

minuani ynnä teidän kanssanne virvoittaisin.

33 *TR* ó | *ho* δὲ | *de* ja Θεὸς | *Theos* Jumala τῆς | *tēs* εἰρήνης | *eirēnēs*
rauhan μετὰ | *meta* kanssanne πάντων | *pantōn* kaikkien ὑμῶν | *hymōn*
teidän ἀμήν | *amēn* Amen

DELITZSCH וְאֱלֹהֵי | ve'ELOHEI הַשְׁלוֹמִים | hash'shalom עַם-כָּלְכֶם |
'im-kullechem אָמֵן | 'Amen

TKSI Mutta rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne! Aamen.

STLK2017 Rauhan Jumala olkoon teidän kaikkien kanssa. Aamen.

Biblia1776 Mutta rauhan Jumala olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen.

16 luku

1 *TR* συνίστημι | *synistēmi* ja suljen suosioonne δὲ | *de* ὑμῖν | *hymin* teidän
Φοίβην | *Foibēn* Foiben τὴν | *tēn* ἀδελφὴν | *adelfēn* sisaremmen ἡμῶν |
hēmōn meidän οὖσαν | *ousan* joka on διάκονον | *diakonon* palvelija τῆς |
tēs ἐκκλησίας | *ekklēsias* seurakunnan τῆς | *tēs* ἐν | *en* Κεγχρεαῖς· |
Kegchreais Kenkreassa

DELITZSCH וְהִנְנִי | vehinni מְזַכֵּיר | mazkir לְכֶם | la'chem לְטוֹב |
le'tov אֶת-פּוֹבֵי | 'et-Puvi אַחֹתֵנוּ | 'achotenu שְׁהִיא | shehi'
מִשְׁמַשֶּׁת | meshammeshet הַקְּהִלָּה | haqqehilla אֲשֶׁר | 'asher
בְּקִנְיָרַי | beQankrai

TKSI Suljen suosioonne sisaremmen Foiben, joka on Kenkreet seurakunnan palvelija,

STLK2017 Suosittelemme teille sisartamme Foibea, joka on Kenkreet seurakunnan palvelija,

Biblia1776 Minä annan teidän haltuunne Pheben, meidän sisaremmen, joka on Kenkreet seurakunnan palveluspiika:

2 *TR* ἴνα | *hina* että αὐτήν | *autēn* hänet προσδέξησθε | *prosdeksēsthe* otatte vastaan ἐν | *en* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassa ἀξίως | *aksiōs* arvoisesti τῶν | *tōn* ἁγίων | *hagiōn* pyhien καὶ | *kai* ja παραστήτε | *parastēte* autatte αὐτῇ | *autē* häntä ἐν | *en* ᾧ | *hō* siinä missä ἂν | *an* vain ὑμῶν | *hymōn* teidän χρήζῃ | *chrēdzē* tarvitsee πράγματι· | *pragmati* apuanne καὶ | *kai* sillä myös γὰρ | *gar* αὕτη | *autē* itse προστάτις | *prostatis* hoitaja πολλῶν | *pollōn* monien ἐγενήθη | *egenēthē* hän oli καὶ | *kai* myös αὐτοῦ | *autou* itseni ἐμοῦ | *emou* minun

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher תִּקְבְּלוּהָ | teqabbeluha בְּאֲדֹנַיִנוּ |
ba'ADONEINU כָּרְאוּי | kara'ui לְקַדְשִׁים | laqqedshim וְתַעֲזְרוּ |
veta'zeru לָהּ | lah בְּכֹל | bechol אֲשֶׁר־תִּצְטָרֵךְ | 'asher-titztarech
לְכֶם | la'chem כִּי־הֵיטָה | ki-hajeta גַּם־הִיא | gam-hi' עֲזָרָת |
'ozeret לְרַבִּים | larabbim וְגַם | vegam לְעַצְמִי | le'atzmi

TKSI että otatte hänet vastaan Herrassa pyhien arvon mukaisesti ja autatte häntä, missä tahansa asiassa hän teitä tarvitsee. Sillä hänkin on ollut apuna monille, minulle itsellenikin.

STLK2017 että otatte hänet vastaan Herrassa, niin kuin pyhien sopii, ja autatte häntä kaikessa, missä hän teitä tarvitsee, sillä hän on ollut monelle avuksi ja jopa minulle.

Biblia1776 Että te häntä ottaisitte vastaan Herrassa, niinkuin pyhäin sopii. Ja olkaat hänelle kaikissa asioissa avulliset, joissa hän teitä tarvitsee; sillä hän on monelle avullinen ollut ja itse minulle.

3 *TR* ἀπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Πρίσκιλλαν | *Priskillan* Priskillaa καὶ | *kai* ja Ἀκύλαν | *Akylan* Akylaa τοὺς | *tous* συνεργούς | *synergous* työkuppraneitani μου | *mou* minun ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa

DELITZSCH שְׂאֵלוֹ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom פְּרִי־סְקִיָּה | Priseqila
וַעֲקִילָס | va'Aqilas שְׁהֵם | shehem חֵבֵרַי | chaverai בְּעִבּוֹדַת |
ba'avodat הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA

TKSI Tervehtikää Priskillaa* ja Akylasta, työtoverejani Kristuksessa Jeesuksessa

STLK2017 Tervehtikää Priskaa ja Akylasta, työtovereitani Kristuksessa Jeesuksessa.

Biblia1776 Tervehtikää Priskillaa ja Akvilaa, minun auttajiani Kristuksessa Jeesuksessa,

4 *TR* οἵτινες | *hoitines* jotka ὑπὲρ | *hyper* puolesta τῆς | *tēs* ψυχῆς |
psychēs henkeni μου | *mou* minun τὸν | *ton* ἑαυτῶν | *heautōn* oman
τράχηλον | *TR achēlon* kaulansa ὑπέθηκαν | *hypethēkan* panivat alttiiksi οἷς
| *hois* heitä οὐκ | *ouk* ἐγὼ | *egō* minä μόνος | *monos* yksin εὐχαριστῶ
| *eucharistō* kiitä ἀλλὰ | *alla* vaan καὶ | *kai* myös πᾶσαι | *pasai* kaikki αἱ
| *hai* ἐκκλησίαι | *ekklēsiai* seurakunnat τῶν | *tōn* ἐθνῶν· | *ethnōn*
pakanoiden

DELITZSCH וַאֲשֶׁר | va'asher מְסֵרוּ | maseru אֶת־צַוְאַרְם | 'et-
tzavva'ram בְּעַד | be'ad נַפְשִׁי | nafeshi וְלֹא־אֲנִי | velo-'-ani לְבַדִּי |
le'vaddi אֹדֶה | 'odeh לָהֶם | lahem כִּי | ki גַּם־כָּל־קְהֵלוֹת | gam-
kol-qehillot הַגּוֹיִם | ha'gojim וְגַם | vegam לְשֵׁלוֹם | li'shelom הַקְּהֵלָה
| haqqehilla בְּבֵיתָם | be'veitam

TKSI jotka minun henkeni puolesta ovat panneet alttiiksi oman kaulansa ja joita en ainoastaan minä kiitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat —

STLK2017 He ovat minun henkeni puolesta panneet oman kaulansa alttiiksi. En ainoastaan minä kiitä heitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat.

Biblia1776 (Jotka ovat kaulansa minun henkeni tähden alttiiksi antaneet: joita en

minä ainoasti kiitä, vaan kaikki pakanainkin seurakunnat.)

5 *TR* καὶ | *kai* ja τὴν | *tēn* κατ' | *kat* οἴκον | *oikon* kodissaan αὐτῶν |
autōn heidän ἐκκλησίαν | *ekklēsian* seurakuntaa ἀσπάσασθε | *aspasasthe*
tervehtikää Ἐπαίνετον | *Epaineton* Epainettoa τὸν | *ton* ἀγαπητόν | *agapēton*
rakastani μου | *mou* minun ὅς | *hos* joka ἐστὶν | *estin* ὁ ἀπαρχὴ | *aparchē*
ensihedelmä τῆς | *tēs* Ἀχάϊας | *Akaiaan* Aasiasta εἰς | *eis* Χριστόν |
Christon Kristukselle

DELITZSCH שְׁאַלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom אֶפִּינְטוּס |
'Appeinetos חַבִּיבִי | chavivi שְׁהוּא | shehu' רֵאשִׁית | re'shit אֲכִיָּא |
'Achajja' לְמָשִׁיחַ | lamMashiach

TKSI sekä seurakuntaa, joka kokoontuu heidän kodissaan. Tervehtikää
Epainetusta, minulle rakasta, joka on Akaiian* esikoinen Kristukselle.

STLK2017 Tervehtikää myös seurakuntaa, joka kokoontuu heidän kodissaan.
Tervehtikää Epainetosta, rakasta veljeäni, joka on Aasian maakunnan ensi
hedelmä Kristukselle.

Biblia1776 Niin myös sitä seurakuntaa, joka heidän huoneessansa on.
Tervehtikää Epenetusta, minun rakkaintani, joka on Akajasta uutinen
Kristuksessa.

6 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Μαριάμ | *Mariam* Mariaa ἥτις |
hētis joka πολλὰ | *polla* paljon ἐκοπίασεν | *ekopiasen* näki vaivaa εἰς | *eis*
vuoksemme ἡμᾶς | *hēmas* meidän

DELITZSCH שְׁאַלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom מִרְיָם | Mirjam
שְׁעֵמֶלָה | she'amela עֲמַל | 'amal רַב | rav בְּעִבּוּרֵנוּ | ba'avurenu

TKSI Tervehtikää Mariaa, joka on nähnyt paljon vaivaa tähtemme*.

STLK2017 Tervehtikää Mariaa, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän hyväksenne.

Biblia1776 Tervehtikää Mariaa, joka paljon vaivaa meistä näki.

7 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Ἀνδρόνικον | *Andronikon*
Andronikonia καὶ | *kai* ja Ἰουνιᾶν | *Iounian* Juniaa τοὺς | *tous* συγγενεῖς |
syngeneis heimolaisiani μου | *mou* minun καὶ | *kai* ja συναιχμαλώτους |
synaichmalōtous kanssavankejani μου | *mou* minun οἵτινές | *hoitines* jotka
εἰσιν | *eisin* ovat ἐπίσημοι | *episēmoi* huomattavia ἐν | *en* joukossa τοῖς |
tois ἀποστόλοις | *apostolois* apostolien οἱ | *hoi* jotka καὶ | *kai* myös πρὸ |
pro ennen ἐμοῦ | *emou* minua γέγονασιν | *gegonasin* ovat olleet ἐν | *en*
Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa

DELITZSCH שְׁאַלְוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom אֲנִדְרוֹנִיקוֹס |
'Androniqos וְיֹוֹנִיָּהּ | veJunejas שְׁהֵמ קְרוֹבֵי | shehem qerovai
וְאֲסוּרִים | va'asurim אֵתִי | 'itti וְלָהֶם | velahem שֵׁם | shem
בְּשֵׁלִיחִים | bash'shelichim וּלְפָנַי | ulefanai הָיוּ | haju בְּמִשִּׁיחַ |
vamMashiach

TKSI Tervehtikää Andronikusta ja Juniasta, heimolaisiani ja vankitoverejani,
jotka ovat huomattuja apostolien keskellä ja jotka ovat jo ennen minua olleet
Kristuksessa.

STLK2017 Tervehtikää Andronikosta ja Juniaa, heimolaisiani ja
vankeustovereitani, joilla on suuri maine apostolien keskuudessa ja jotka jo
ennen minua ovat olleet Kristuksessa.

Biblia1776 Tervehtikää Andronikusta ja Juniaa, minun lankojani ja
kanssavankejani, jotka ovat kuuluisat apostolien seassa, jotka myös olivat ennen
minua Kristuksessa.

8 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Ἀμπλίαν | *Amplian* Ampliaa τὸν |
ton ἀγαπητόν | *agapēton* rakastani μου | *mou* minun ἐν | *en* Κυρίῳ | *Kyriō*
Herrassa

DELITZSCH שְׁאַלְוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom אֲמַפְּלִיאַ |

'Ampli'as חַבִּיבִי | chavivi בְּאֲדֹנַיִנוּ | ba'ADONEINU

TKSI Tervehtikää Ampliasta*, minulle Herrassa rakasta.

STLK2017 Tervehtikää Ampliatusta, rakasta veljeäni Herrassa.

Biblia1776 Tervehtikää Ampliaa, minun rakastani Herrassa.

9 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Οὐρβανὸν | *Ourbanon* Urbanosta
τὸν | *ton* συνεργὸν | *synergon* kanssapalvelijaamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän
ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa καὶ | *kai* ja Στάχυν | *Stachyn* Stakya
τὸν | *ton* ἀγαπητόν | *agapēton* rakastani μου | *mou* minun

DELITZSCH שְׁאַלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom אֲוִרְבָּנוֹס | 'Urvanos

חַבֵּירֵנוּ | chaverenu בְּעִבּוֹדַת | ba'avodat הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

וְלְשֵׁלוֹם | veli'shelom אֶסְטַכִּיס | 'iStakkis חַבִּיבִי | chavivi

TKSI Tervehtikää Urbanusta, työtoveriamme Kristuksessa, ja Stakysta, minulle rakasta.

STLK2017 Tervehtikää Urbanusta, työtoveriamme Kristuksessa, ja Stakysta, rakasta veljeäni.

Biblia1776 Tervehtikää Urbanusta, meidän auttajaamme Kristuksessa, ja Stakya, minun rakastani.

10 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Ἀπελλῆν | *Apellēn* Apellea τὸν |
ton δόκιμον | *dokimon* koetuksen kestänyttä ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō*
Kristuksessa ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää τοὺς | *tous* huonekuntaa ἐκ
| *ek* τῶν | *tōn* Ἀριστοβούλου | *Aristoboulou* Aristobuloksen

DELITZSCH שְׁאַלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom אֶפְלִיס | 'Appallis

הַבְּחֹן | habachun בְּמַשְׁיַח | bamMashiach שְׁאַלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם |

li'shelom בְּנֵי־בֵיתוֹ | benei-veito שֶׁל־אֲרִיסְטוֹבְלוֹס | shel-'Aristovelos

TKSI Tervehtikää Apellesta, koetuksen kestänyttä Kristuksessa. Tervehtikää

Aristobuluksen huonekuntaa.

STLK2017 Tervehtikää Apelleeta, koetuksen kestänyttä Kristuksessa.

Tervehtikää Aristobuloksen perhekuntalaisia.

Biblia1776 Tervehtikää Apelleesta, joka on koeteltu Kristuksessa. Tervehtikää Aristobulin perhettä.

11 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Ἡροδίωνα | *Erodiōna* Herodionia
τὸν | *ton* συγγενῆ | *syngenē* heimolaistani μου | *mou* minun ἀσπάσασθε |
aspasasthe tervehtikää τοὺς | *tous* perhekuntaa ἐκ | *ek* τῶν | *tōn* Ναρκίσσου
| *Narkissou* Narkisson τοὺς | *tous* ὄντας | *ontas* jotka ovat ἐν | *en* Κυρίῳ
| *Kyriō* Herrassa

DELITZSCH שְׁאַלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom הוֹרוֹדִיּוֹן | Horodijon
קְרוֹבֵי | qerovi שְׁאַלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom בְּנֵי־בֵיתוֹ | benei-
veito שֶׁל־נַרְקִיסוֹס | shel-Narqisos אֲשֶׁר־הֵם | 'asher-hem בְּאֲדֹנָיֵינוּ
| ba'ADONEINU

TKSI Tervehtikää Herodionia, heimolaistani. Tervehtikää niitä Narkissuksen huonekuntalaisia, jotka ovat Herrassa.

STLK2017 Tervehdys Herodionille, heimolaiselleni. Tervehdys Narkissuksen perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa.

Biblia1776 Tervehtikää Herodionia, minun lankoani. Tervehtikää Narkissuksen perhettä, jotka ovat Herrassa.

12 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Τρύφαιναν | *TR yfainan TR*
yfainaa καὶ | *kai* ja Τρυφῶσαν | *TR yfōsan TR* yfosaa τὰς | *tas* κοπιώσας |
kopiōsas jotka vaivaa näkivät ἐν | *en* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassa ἀσπάσασθε |
aspasasthe tervehtikää Περσίδα | *Persida* Persidaa τὴν | *tēn* ἀγαπητὴν |
agapētēn rakastettua ἥτις | *hētis* joka πολλὰ | *polla* paljon ἐκοπίασεν |
ekopiasen näki vaivaa ἐν | *en* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassa

DELITZSCH שְׂאֲלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom טְרוּפֵינָה | *TR* ufeina
וּטְרוּפָסָה | u*TR* ufasa הַעֲמֵלוֹת | ha'amelot בְּאֲדֹנֵינוּ |
ba'ADONEINU שְׂאֲלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom פִּרְסִיס | Parsis
הַחֲבִיבָה | hachaviva שְׁעַמְלָה | she'amela עָמַל | 'amal רַב | rav
בְּאֲדֹנֵינוּ | ba'ADONEINU

TKSI Tervehtikää *TR* yfainaa ja *TR* yfosaa, jotka näkevät vaivaa Herrassa.

Tervehtikää Persistä, rakastettua, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.

STLK2017 Tervehtikää *TR* yfainaa ja *TR* yfosaa, jotka ovat nähneet vaivaa Herrassa. Tervehtikää Persistä, rakasta sisarta, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.

Biblia1776 Tervehtikää *TR* yphenaa ja *TR* yphosaa, jotka työtä tekevät Herrassa. Tervehtikää Persistä, minun rakastani, joka paljon työtä tehnyt on Herrassa.

13 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Ῥοῦφον | *Roufon* Rufusta τὸν |
ton ἐκλεκτὸν | *eklektion* valittua ἐν | *en* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassa καὶ | *kai* ja
τὴν | *tēn* μητέρα | *mētera* äitiään αὐτοῦ | *autou* hänen καὶ | *kai* ja ἐμοῦ |
emou minun

DELITZSCH שְׂאֲלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom רוּפוֹס | Rufos
הַחֲבִיבָה | hannivchar בְּאֲדֹנֵינוּ | ba'ADONEINU וְלְשֵׁלוֹם | veli'shelom
אִמִּי | 'immo שְׁהִיא | shehi' אִמִּי | ke'em לִי | li

TKSI Tervehtikää Ruufusta, valittua Herrassa, ja hänen äitiänsä — ja minun.

STLK2017 Tervehtikää Rufusta, valittua Herrassa, ja hänen äitiään, joka on kuin äiti minullekin.

Biblia1776 Tervehtikää Rufusta, valittua Herrassa, ja hänen ja minun äitiäni.

14 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Ἀσύγκριτον | *Asygnkriton*
Asynkritosta Φλέγοντα | *Flegonta* Flegontaa Ἑρμῶν | *Herman* Hermasta

Πατρόβαν | *PaTR oban* PaTR obasta Ἑρμῆν | *Hermēn* Hermestä καὶ | *kai* ja
τοὺς | *tous* niitä σὺν | *syn* yhdessä αὐτοῖς | *autois* heidän ἀδελφούς |
adelfous veljiään

DELITZSCH שְׁאֲלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom אֲסוּנְקֵרִיטוֹס |
'Asunqeritos וּפְלֵיגוֹן | uFeleigon וְהֶרְמָס | veHermas וּפְטֶרוֹבְס |
uPaTR ovas וְהֶרְמִיִּם | veHermis וְהָאֲחִים | ve'ha'achim אֲשֶׁר | 'asher
אִתָּם | 'ittam

TKSI Tervehtikää Asynkritusta, Flegonia, Hermasta*, PaTR ohasta, Hermestä ja
veljiä, jotka ovat heidän kanssaan.

STLK2017 Tervehtikää Asynkritosta, Flegonia, Hermestä, PaTR obasta,
Hermasta ja veljiä, jotka ovat heidän kanssaan.

Biblia1776 Tervehtikää Asynkritusta ja Phlegonia, Hermasta, PaTR obasta,
Hermestä ja veljiä, jotka heidän kanssansa ovat.

15 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää Φιλόλογον | *Filologon* Filologosta
καὶ | *kai* ja Ἰουλίαν | *Ioulian* Juliaa Νηρέα | *Nērea* Nereaa καὶ | *kai* ja τὴν
| *tēn* ἀδελφὴν | *adelfēn* sisartaan αὐτοῦ | *autou* hänen καὶ | *kai* ja
Ὀλυμπᾶν | *Olympan* Olympaa καὶ | *kai* ja τοὺς | *tous* niitä σὺν | *syn*
yhdessä αὐτοῖς | *autois* heidän πάντας | *pantas* kaikkia ἁγίους | *hagious*
pyhiä

DELITZSCH שְׁאֲלוּ | sha'alu לְשֵׁלוֹם | li'shelom פִּילוֹלוֹגוֹס | Filologos
וְיֹוּלִיָּא | veJuleja' נִירֵבָס | Nirevas וְאֲחֹתוֹ | va'achoto אֲוִלּוֹמְפּוֹס |
ve'Olumpas וְכָל־הַקְּדוֹשִׁים | vechol-ha'qedoshim אֲשֶׁר | 'asher
אִתָּם | 'ittam

TKSI Tervehtikää Filologusta ja Juliaa, Neereusta ja hänen sisartaan ja Olympaa
ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssaan.

STLK2017 Tervehtikää Filologosta ja Juliaa, Nereusta ja hänen sisartaan ja

Olympasta ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssaan.

Biblia1776 Tervehtikää Philologusta ja Juliaa, Nereusta, ja hänen sisartansa, ja Olympaa, ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssansa.

16 *TR* ἀσπάσασθε | *aspasasthe* tervehtikää ἀλλήλους | *allēlous* toisianne ἐν
| *en* φιλήματι | *filēmati* suudelmalla ἀγίῳ | *hagiō* pyhällä ἀσπάζονται |
aspadzontai tervehtivät ὑμᾶς | *hymas* teitä αἱ | *hai* ἐκκλησίαι | *ekklēsiai*
seurakunnat τοῦ | *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH וְשָׁלוֹם | sha'alu לְשָׁלוֹם | le'shalom וְאִישׁ | 'ish אֶת־
רֵעֵהוּ | 'et-re'ehu בְּנִשְׂיָקָה | banneshiqa הַקְּדוֹשָׁה | haqqedosha
קְהֵלוֹת | qehillot הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach שְׁאוֹלוֹת | sho'alot
לְשֵׁלוֹמְכֶם | li'shelomechem

TKSI Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

STLK2017 Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

Biblia1776 Tervehtikää teitänne keskenänne pyhällä suunantamisella. Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

17 *TR* παρακαλῶ | *parakalō* mutta kehotan δὲ | *de* ὑμᾶς | *hymas* teitä
ἀδελφοί | *adelfoi* veljet σκοπεῖν | *skopein* pitämään silmällä τοὺς | *tous* niitä
τάς | *tas* διχοστασίας | *dichostasias* jotka aiheuttavat hajaannusta καὶ | *kai* ja
τὰ | *ta* σκάνδαλα | *skandala* pahennusta παρὰ | *para* vastoin τὴν | *tēn* sitä
διδασχὴν | *didachēn* opetusta ἣν | *hēn* jonka ὑμεῖς | *hymeis* te ἐμάθετε |
emathete olette oppineet ποιοῦντας· | *poiountas* jota he aikaan saavat καὶ | *kai*
ja ἐκκλίνετε | *ekklyinate* vetäytykää ἀπ' | *ap* pois αὐτῶν | *autōn* heistä

DELITZSCH וְאֲנִי | va'ani מְזַהֵר | mazhir אֶתְכֶם | 'etchem אֶת־

'achai לשׂוּם | lasum פְּנִיכֶם | peneichem בְּעֵשִׂי | be'osei מַחְלֻקוֹת |
machaloqot וּמְכַשׁוּלִים | umichsholim לְנֶגֶד | le'neged הַלְקַח |
halleqach אֲשֶׁר | 'asher לְמַדְתֶּם | le'madetem וְסוּרוּ | vesuru מִהֶם |
mehem

TKSI Mutta kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka olette omaksuneet.

Vetäytykää pois heistä.

STLK2017 Mutta kehotan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette saaneet.

Vetäytykää pois heistä.

Biblia1776 Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että te kavahtaisitte eripuraisuuden ja pahennuksen matkaan saattajia sitä oppia vastaan, jonka te oppineet olette: ja välttäkää niitä.

18 *TR* oi | *oi* γάρ | *gar* sillä τοιοῦτοι | *toioutoi* tällaiset τῷ | *tō* Κυρίῳ |
Kyriō Herraamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesusta Χριστῷ |
Christō Kristusta οὐ | *ou* eivät δουλεύουσιν | *douleuousin* palvele ἀλλὰ |
alla vaan τῆ | *tē* ἑαυτῶν | *heautōn* omaa κοιλία· | *koilia* vatsaansa καὶ | *kai*
ja διὰ | *dia* τῆς | *tēs* χρηστολογίας | *chrēstologias* suloisella puheella καὶ |
kai ja εὐλογίας | *eulogias* ylistämisellä ἐξαπατῶσι | *eksapatōsi* pettävät τὰς |
tas καρδίας | *kardias* sydämet τῶν | *tōn* ἀκάκων | *akakōn* vilpittömien

DELITZSCH כִּי | ki אֲנָשִׁים | 'anashim אֲשֶׁר | 'asher כְּאֵלֶּה | ka'elleh
אֵינָם | 'einam עֲבָדִים | 'ovedim אֶת־אֲדֹנָיִנוּ | 'et-'ADONEINU יֵשׁוּעַ
| JESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach כִּי | ki אֶת־כִּרְשָׁם | 'im-
'et-keresam וּבְאֵמֵרֵי | uve'imrei נֶעַם | no'am וּשְׂפַת | usefat חֲלָקוֹת
| chalaqot יִתְעוּ | jat'u אֶת־לֵב | 'et-lev הַפְּתָאִים | happeta'im

TKSI Sillä sellaiset eivät palvele Herraamme (Jeesusta) Kristusta, vaan omaa

vatsaansa, ja he pettävät *suloisella puheella ja ylistyksellä* vilpittömien sydämet.

STLK2017 Sillä sellaiset eivät palvele Herraamme Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja he pettävät mielitelevillä sanoilla ja ylistävillä puheilla vilpittömien sydämet.

Biblia1776 Sillä ei senkaltaiset Herraa Jesusta Kristusta palvele, vaan omaa vatsaansa ja viettelevät makeilla puheillansa ja liehakoitsemisellansa yksinkertaisten sydämet.

19 *TR* ἡ | *hē* γὰρ | *gar* sillä ὑμῶν | *hymōn* teidän ὑπακοῇ | *hypakoē*
kuuliaisuutenne εἰς | *eis* πάντας | *pantas* kaikkien ἀφίκετο | *afiketo* tietoon
on tullut χαίρω | *chairō* iloitsen οὖν | *oun* siis τὸ | *to* ἐφ' | *ef* ὑμῖν· |
hymīn teistä θέλω | *thelō* mutta tahdon δὲ | *de* ὑμᾶς | *hymas* teidän σοφοῦς
| *sofous* viisaita μὲν | *men* εἶναι | *einai* olevan εἰς | *eis* τὸ | *to* ἀγαθόν |
agathon hyvään ἀκεραίους | *akeraious* mutta taitamattomia δὲ | *de* εἰς | *eis*
τὸ | *to* κακόν | *kakon* pahaan

DELITZSCH כִּי | *ki* מִשְׁמַעְתְּכֶם | *mishma'techem* נֹדַעַת | *noda'at*
לְכֹל | *lakkol* לְכֹן | *lachen* אֲנִי | *'ani* שְׂמַח | *sameach* עָלֵיכֶם |
'aleichem אַךְ | *'ach* חִפְצָתִי | *chafatzti* הֵיטְתְּכֶם | *hejotechem* חֲכָמִים
| *chachamim* לְהֵיטִיב | *le'heitiv* וְתַמִּימִים | *utemimim* לְבַלְתִּי |
le'vilti הֲרַע | *harea'*

TKSI Teidän kuuliaisuutenne on näet tullut kaikkien tietoon. Iloitsen sen vuoksi teistä. Tahtoisin teidän kuitenkin olevan viisaita hyvään, mutta taitamattomia pahaan.

STLK2017 Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon. Niinpä iloitsen teistä, mutta tahtoisin teidän olevan viisaita hyvään, mutta puhtaita pahaan nähden.

Biblia1776 Sillä teidän kuuliaisuutenne on kaikille julistettu, jonka tähden minä

iloitsen teidän ylitsenne. Mutta minä tahdon, että teidän pitää hyvässä viisaat oleman ja pahuudessa yksinkertaiset.

20 *TR* ó | *ho* δὲ | *de* ja Θεὸς | *Theos* Jumala τῆς | *tēs* εἰρήνης | *eirēnēs*
rauhan συντρίψει | *synTR ipsei* on polkeva rikki τὸν | *ton* σατανᾶν | *satanan*
saatanan ὑπὸ | *hypo* ἀλλοὺς | *tous* πόδας | *podas* jalkojenne ὑμῶν |
hymōn teidän ἐν | *en* τάχει | *tachei* pian ἢ | *hē* χάρις | *charis* armo τοῦ |
tou Κυρίου | *Kyriou* Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou*
Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen μεθ' | *meth* kansanne ὑμῶν |
hymōn teidän ἀμήν | *amēn* Amen

DELITZSCH וְאֱלֹהֵי | ve'ELOHEI הַשְּׁלוֹמַי | hash'shalom הוּא | hu'
יְדַכֵּא | jedakke' אֶת־הַשָּׂטָן | 'et-has'satan בְּמַהֲרָה | bimhera תַּחַת
| tachat רַגְלֵיכֶם | rageleichem חֶסֶד | chesed אֲדֹנָיִנוּ | 'ADONEINU
יִשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach עִמָּכֶם | 'immachem

TKSI Mutta rauhan Jumala on pian musertava saatanan jalkainne alle. Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kansanne. (Aamen.)

STLK2017 Mutta rauhan Jumala on pian musertava saatanan jalkojenne alle. Herramme Jeesuksen armo olkoon kansanne. Aamen.

Biblia1776 Mutta rauhan Jumala on tallaava saatanan pian teidän jalkainne alle. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kansanne! Amen.

21 *TR* ἀσπάζονται | *aspadzontai* tervehtivät ὑμᾶς | *hymas* teitä Τιμόθεος |
Timotheos Timoteus ὁ | *ho* συνεργός | *synergos* kanssapalvelijani μου | *mou*
minun καὶ | *kai* ja Λούκιος | *Loukios* Lukios καὶ | *kai* ja Ἰάσων | *Iasōn*
Jason καὶ | *kai* ja Σωσίπατρος | *SōsipaTR os* Soosipa*TR os* οἱ | *oi* συγγενεῖς
| *syngeneis* heimolaisiani μου | *mou* minun

DELITZSCH טִימֹתִיּוֹס | Timotijos חֵבֵרִי | chaveri וְלוֹקִיּוֹס |

veLuqejos וְיִסּוֹן | veJason וְסוֹסִפְטָרוֹס | veSospaTR os קְרוֹבֵי |

qerovai שְׂאֵלִים | sho'alim לְשֵׁלוֹמְכֶם | li'shelomechem

TKSI Teitä tervehtivät Timoteus, työtoverini, ja heimolaiseni Luukius ja Jaason ja Soosipater.

STLK2017 Teitä tervehtivät Timoteus, työtoverini, ja heimolaiseni Lukius, Jaason ja Soosipater.

Biblia1776 Teitä tervehtivät Timoteus, minun auttajani, ja Lukius, ja Jason ja Sosipater, minun lankoni.

22 *TR* ἀσπάζομαι | *aspadzomai* tervehdin úmās | *hymas* teitä ἐγὼ | *egō* minä
Τέρτιος | *Tertios* Tertios ὁ | *ho* joka γράψας | *grapsas* olen kirjoittanut τὴν
| *tēn* tämän ἐπιστολὴν | *epistolēn* kirjeen ἐν | *en* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassa

DELITZSCH אָנִי | 'ani טַרְטִיּוֹס | Tartijos כּוֹתֵב | kotev הַאֲנִיָּה |
ha'iggeret הַזֹּאת | hazzot שְׂאֵל | sho'el לְשֵׁלוֹמְכֶם | li'shelomechem
בְּאֲדֹנַיִנוּ | ba'ADONEINU

TKSI Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, tervehdin teitä Herrassa.

STLK2017 Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, tervehdin teitä Herrassa.

Biblia1776 Minä Tertius, joka tämän lähetyskirjan kirjoitin, tervehdin teitä Herrassa.

23 *TR* ἀσπάζεται | *aspadzetai* tervehtii úmās | *hymas* teitä Γάϊος | *Gaios*
Gaios ὁ | *ho* ξένος | *ksenos* majoittajani μου | *mou* minun καὶ | *kai* ja τῆς
| *tēs* ἐκκλησίας | *ekklēsias* seurakunnan ὅλης | *holēs* koko/ koko
seurakunnan ἀσπάζεται | *aspadzetai* tervehtii úmās | *hymas* teitä Ἐραστός |
Erastos Erastos ὁ | *ho* οἰκονόμος | *oikonomos* taloudenhoitaja τῆς | *tēs*
πόλεως | *poleōs* kaupungin καὶ | *kai* ja Κούαρτος | *Kouartos* Kvartos ὁ |
ho ἀδελφός | *adelfos* veli

DELITZSCH גַּיּוֹס | Gajos הַמְּאַרְחָה | ham'areach אוֹתִי | 'oti וְאֵת |
ve'et כָּל־הַקְּהִלָּה | kol-haqqehilla שְׂאֵל | sho'el לְשִׁלּוֹמְכֶם |
li'shelomechem אֶרְסֹטוֹס | 'Arastos סֹכֵן | sochen הָעִיר | ha'ir
וּקְוָרְטוֹס | uQvartos אַחִינוּ | 'achinu שְׂאֵלִים | sho'alim לְשִׁלּוֹמְכֶם
| li'shelomechem

TKSI Gaius, minun ja koko seurakunnan majanantaja, tervehtii teitä. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja veli Kvartus tervehtivät teitä.

STLK2017 Gaius, minun ja koko seurakunnan majoittaja, tervehtii teitä. Erastus, kaupungin varainhoitaja, ja veli Quartus tervehtivät teitä.

Biblia1776 Teitä tervehtii Gajus, minun ja kaiken seurakunnan holhoja. Teitä tervehtii Erastus, kaupungin rahanhaltia, ja Kvartus veli.

24 *TR* ἡ | *hē* χάρις | *charis* ἀρο τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou* Ἡραμμε
ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou*
Kristuksen μετὰ | *meta* kanssanne πάντων | *pantōn* kaikkien ὑμῶν | *hymōn*
teidän ἀμήν | *amēn* Amen

DELITZSCH חֶסֶד | chesed אֲדֹנָינוּ | 'ADONEINU יֵשׁוּעַ | JESHUA
הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach עִם־כָּלְכֶם | 'im-kullechem אָמֵן | 'Amen

TKSI Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Aamen.

STLK2017 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne.
Aamen.

Biblia1776 Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein
kanssanne! Amen.

25 *TR* τῷ | *tō* mutta Ἦν δὲ | *de* δυναμένῳ | *dynamenō* joka on voimallinen
ὑμᾶς | *hymas* teitä στηρίζαι | *stēriksai* vahvistamaan κατὰ | *kata* mukaan τὸ
| *to* εὐαγγέλιόν | *euaggelion* evankeliumini μου | *mou* minun καὶ | *kai* ja
τὸ | *to* κήρυγμα | *kērygma* julistuksen Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ |

Christou Kristuksen κατὰ | *kata* mukaan ἀποκάλυψιν | *apokalypsin*
ilmoitetun μυστηρίου | *mystēriou* salaisuuden χρόνους | *chronois* ajoista
αἰώνιους | *aiōniois* iankaikkisista σεσιγημένου | *sesigēmenou* joka on vaiettu

DELITZSCH וְלֹאֲשֶׁר | vela'asher יָכֹל | jachol לְחַזְּקֵךְ | le'chazzeq
אֶתְכֶם | 'etchem כְּבִשׁוֹרְתִי | kivsorati וְכִקְרִיאַת | vechiqri'at יְשׁוּעָה
| JESHUA הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach כְּפִי | kefi גְּלוּי | gillui הַסּוֹד |
hassod אֲשֶׁר-הָיָה | 'asher-haja מְכֻסָּה | mechusseh מִיְמוֹת | mimot
עוֹלָם | 'olam

TKSI Mutta Hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun ilosanomani ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen salaisuuden ilmestymisen mukaan, josta kautta ikuisten aikojen on vaiettu,

STLK2017 Mutta hänen, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmoitetun salaisuuden mukaan, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmoittamatta,

Biblia1776 Mutta hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan jälkeen, sen salaisuuden ilmestyksen jälkeen, joka ijäisiin aikoihin on salattu ollut,

26 *TR* φανερωθέντος | *fanerōthentos* mutta saatettu julki δὲ | *de* vñv | *nyn*
nyt διὰ | *dia* kautta τε | *te* γραφῶν | *grafōn* Kirjoitusten προφητικῶν |
profētikōn profeetallisten κατ' | *kat* ἐπιταγὴν | *epitagēn* käskystä τοῦ | *tou*
αἰωνίου | *aiōniou* iankaikkisen Θεοῦ | *Theou* Jumalan εἰς | *eis* ὑπακοὴν |
hypakoēn kuuliaisuudeksi πίστεως | *pisteōs* uskon εἰς | *eis* πάντα | *panta*
kaikille τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* pakanoille γνωρισθέντος | *gnōrīsthentos* on
tehty tunnetuksi

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta נִתְפָּרֵסֵם | nitparsem וְנוֹדַע | venoda'
עַל-יְדֵי | 'al-jedei כְּתִבֵי | kitvei הַנְּבִיאִים | hannevi'im כְּמִצְוֹת |

kemitzvat אֱלֹהֵי | 'ELOHEI עוֹלָם | 'olam הַגּוֹיִם | le'chol-

ha'gojim לְהַבְיֵאֵם | lahavi'am לְמִשְׁמַעַת | le'mishma'at הָאֱמוּנָה |

ha'emuna

TKSI mutta joka nyt on tuotu ilmi ja profeetallisten kirjoitusten välityksellä iäisen Jumalan käskystä tehty tiettäväksi kaikille kansoille, jotta syntyisi uskon kuuliaisuus,

STLK2017 mutta joka nyt on saatettu julki ja profeetallisten Kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tehty tiettäväksi kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi,

Biblia1776 Mutta nyt ilmoitettu ja tiettäväksi tehty prophetain Raamattuun kautta, ijankaikkisen Jumalan käskyn jälkeen, uskon kuuliaisuudeksi kaikkein pakanain seassa:

27 *TR* μόνω | *monō* ainoalle σοφῶ | *sofō* viisaalle Θεῶ | *Theō* Jumalalle διὰ

| *dia* kautta Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen ἢ | *hē*
jolle δόξα | *doksa* kunnia εἰς | *eis* τοὺς | *tous* αἰῶνας | *aiōnas*

iankaikkisesti ἀμήν | *amēn* Amen (πρὸς / *pros* Ῥωμαίους / *Rōmaiōus* (

roomalaisille ἐγράφη / *egrafē* kirjoitettu ἀπὸ / *apo* Κορίνθου / *Korinthou*
Korintosta διὰ / *dia* kautta Φοίβης / *Foibēs* Foiben τῆς / *tēs* διακόνου /
diakonou palvelijattaren τῆς / *tēs* ἐν / *en* Κεγχρεαῖς / *Kegchreais* Kenkreatan
ἐκκλησίας) / *ekklēsias* seurakunnan)

DELITZSCH לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM הַחַיִּים | hechacham לְבָדוֹ |

le'vado לוֹ | lo הַכְבוֹד | ha'kavod בְּיֵשׁוּעַ | beJESHUA הַמָּשִׁיחַ |

hamMashiach לְעוֹלָמִים | le'olamim אָמֵן | 'Amen

TKSI Hänelle, ainoalle viisaalle Jumalalle, ikuisesti* kunnia Jeesuksen Kristuksen nimessä. Amen

STLK2017 Jumalan, ainoan viisaan, olkoon kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta iankaikkisesti. Amen.

Biblia1776 Jumalalle, joka yksinänsä viisas on, olkoon kunnia Jesuksen
Kristuksen kautta ijankaikkisesti! Amen!